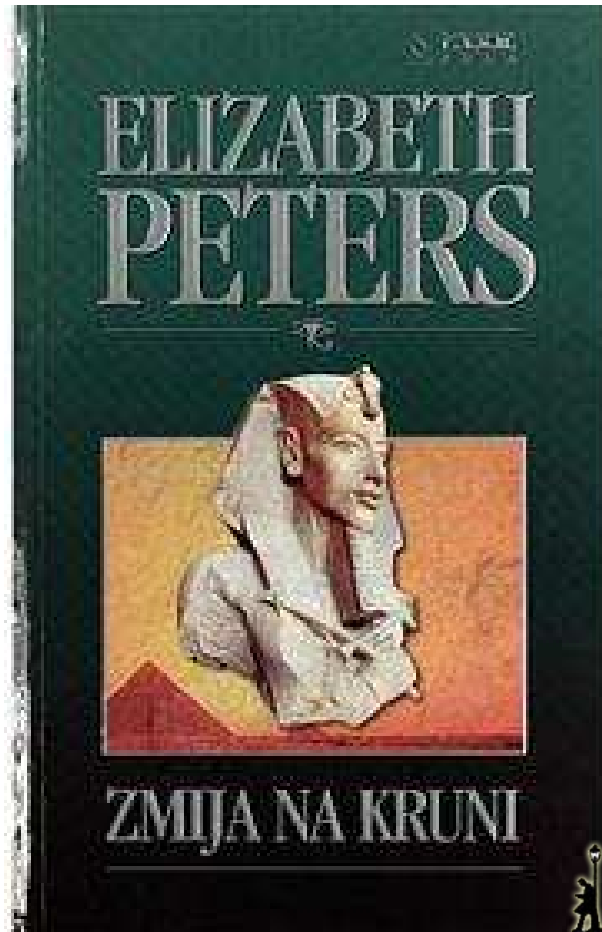

Elizabeth Peters - Zmija na kruni

Oduzeo sam dah života njihovim nosnicama i ispunio njihova srca strahom od tebe.

Moja zmija na tvom čelu progutala ih je.

Salimi Ikram, pjesma na steli Tutmesa III

POGLAVLJE I

Probudio se iz grozničavog sna i ugledao kako se nešto nadvija nad njime. Imalo je oblik crnog leda, bio je to crni, bezoblični obris iz kojeg je izbijala duboka hladnoća. Pokušao se pokrenuti, kriknuti. Svi mišići bili su mu smrznuti. Hladni zrak dodirnuo je njegovo lice, ispijajući dah, toplinu, život.

Okupili smo se na verandi na čaju. To je prostrana veranda, koja se pruža duž cijeloga prednjeg dijela kuće, a zastori koji prekrivaju široke prozorske otvore ne smetaju prekrasnom pogledu. Dok sam gledala jarko sunce i zlatni pijesak, i vode Nila obojene zalaskom sunca, bilo mi je teško vjerovati da negdje na svijetu snijeg prekriva tlo i da pušu ledeni vjetrovi.

Vesela ali iscrpljujuća božićna slavlja završila su i počela je nova, 1922. godina, koja će, u to nisam sumnjala, donijeti dodatne uspjehe našim iskopavanjima i dodatne vijence na čelo mojega slavnog supruga, najvećeg egiptologa svih vremena.

S ljubavlju sam promatrala njegov impresivan izgled – safirno plave oči i kosu boje ebanovine, razvijene mišiće prsa i ruku, napola ogoljene odjećom. Naš sin, Ramzes, koji je taj nadimak dobio zato što je imao ten Egipćana, a u mladosti i dogmatizam faraona, udobno se ispružio na stolcu, pokraj svoje supruge, naše posvojene kćeri Nefret. Udaljeni krikovi protesta i srdžbe doplovili su do naših ušiju iz kuće u kojoj su se nalazila draga dječica i njihovi roditelji, ali čak ni Nefret, najsavjesnija majka, nije obraćala pažnju na njih. Naviknuli smo na pritužbe – takvi zvukovi uvijek su pratili pokušaje Fatime i njezinih pomoćnica (trebala ih je nekoliko) da operu i presvuku djecu. Proći će još neko vrijeme prije no što nam se dječica pridruže.

Kad se kočija zaustavila pred kućom, nisam mogla suzbiti blagi protest zbog ovog narušavanja našeg mira.

Emerson se pobunio malo žešće: «Prokletstvo! Tko je, dovraga, ovo?»

«No, Emersone, ne psuj», rekoh promatrajući ženu kako izlazi iz kočije. Zamoliti Emersona da ne rabi kletve isto je kao kada kralj Canute naredi plimi da se ne diže. Njegov egipatski nadimak “Otac kletva” bio je zaslužen.

«Poznajesh li je?», upita Emerson.

«Ne.»

«Onda joj reci da se gubi.»

«Čini se da je u nevolji», reče Nefret. Njezin pogled liječnice uočio je nesigurne kretnje i oklijevanje u koraku. «Ramzese, možda bi bilo dobro da pogledaš treba li joj pomoć.»

«Pomozi joj da se vrati u kočiju», reče Emerson glasno.

Ramzes pogleda svoju suprugu, oca, pa mene, upitno podi gnuvši crne obrve.

«Upotrijebi vlastiti sud», rekoh, znajući kakav će biti rezultat toga. Ramzes je bio previše dobro odgojen (ja sam to učinila) da bi bio grub prema ženi, a ova se činila odlučnom da nastavi.

Čim je došao do nje, uhvatila ga je za ruku s obje svoje ruke i oslonila se na njega.

Zadihanim glasom i s naglašenim akcentom rekla je: «Vi ste doktor Emerson, pretpostavljam? Moram odmah razgovarati s vama i vašim roditeljima.»

Malo izbačen iz ravnoteže titulom koju je imao ali je nikada nije rabio, Ramzes spusti pogled prema licu koje je ona upitno podigla. Nisam mogla razaznati njezine crte lica, jer bila je prekrivena velovima. Ti su velovi bili crne boje, kao i njezina haljina. Po mojem mišljenju, haljina je bila previše pripijena uz njezino uzbudljivo zaobljeno tijelo. Ako nije htio otrgnuti ruku iz njezinog hvata, Ramzes nije imao mnogo izbora osim da je dovede do verande.

Čim je ušla na verandu namjestila je crne velove, otkrivajući lice koje je bilo mladoliko više zahvaljujući vještini nego prirodi. Oči su joj bile uokvirene ugljenom, a pune usnice vješto našminkane. Uхватivši moj pogled, ona podigne bradu uvježbanom gestom koja joj je izgledila blago ovješenu kožu na vratu.

«Ispričavam se zbog upada. Stvar je donekle hitna. Zovem se Magda Petherick. Ja sam udovica Pringlea Pethericka. Život mi je u opasnosti i samo me vi možete spasiti.»

Bile su to uvodne riječi koje su, naravno, privukle pažnju svih nas. Zamolila sam gđu Petherick da sjedne i ponudila joj šalicu čaja.

«Polako», rekoh joj ja, jer brzo je disala, a lice joj se zarumenilo. Nosila je tešku torbu, koju je položila pokraj nogu prije no što je primila šalicu od Ramzesa.

Emerson ju je zainteresirano promatrao, naslonivši se na zid s prekrštenim rukama. Kao i ja, i on je prepoznao ime.

«Vaš je suprug bio Pringle Petherick, poznati kolekcionar?», upita on. «Vjerujem da je nedavno preminuo.»

«U studenom prošle godine», reče ona. «Taj je datum urezan u moje srce.» Ona pritisne šaku na taj dio svojih grudi i bez daljnjeg uvoda počne opisivati događaj koji sam već zapisala: «Tog se jutro probudio iz grozničavog sna...»

«To ga je ubilo», ona dovrši priču. Zatim posegne u torbu, pa izvadi pravokutnu kutiju obojenu grubim egipatskim simbolima.

«Kupio je to samo nekoliko tjedana prije toga, ne znajući da je na njoj još uvijek kletva odavno umrlog vlasnika.»

Usljedila je duga stanka. Svi smo pokušavali smisliti neki odgovor. Učinilo mi se da u njezinoj priči postoji određena literarna atmosfera, ali čak ni Emerson nije bio toliko grub da obavijesti ženu koja je nedavno postala udovica kako laže ili je luda.

«Ako mogu pitati», reče Ramzes nakon nekog vremena, «kako to da ste uspjeli opisati njegovu smrt u tako... pa, tako životnim detaljima? On je, hoću reći, on je bio mrtav, zar ne?»

«Živio je još kraće vrijeme», reče gđa Petherick smireno.

«Oh», reče Ramzes.

Nefret, koja je usredotočeno promatrala gđu Petherick, reče: «Oprostite mi, ali vaše lice mi je poznato. Niste li vi Magda, grofica von Ormond, spisateljica?»

Aha, pomislih. To objašnjava naglasak. Prema njezinoj biografiji, grofica je potjecala od mađarske plemenitaške obitelji. Pobjegla je iz te zemlje tijekom prevrata do kojih je došlo tijekom svjetskog rata.

Dama raširi usta u širokom, ljubaznom osmijehu. «Čitali ste moje knjige? Rado ću potpisati vaše primjerke.»

«Nisam ih ponijela sa sobom», rekla je Nefret s nečitljivim izrazom na licu.

«Vidjela sam vas prije nekoliko godina na literarnoj večeri u Londonu. Vjerujem da u to vrijeme niste bili udani.»

«Moj dragi Pringle i ja postali smo jedno tek godinu dana prije njegove strašne smrti. A sada», nastavi ona, «kletva je pala na mene. Dvaput sam vidjela tu surovu crnu priliku, a intuicija mi kaže da će treći susret značiti moju smrt. Uzmite je.

Preklinjem vas!»

Ona gurne kutiju prema Ramzesu. Pogledavajući je sumnjičavo, on korakne unatrag. Ja sam je uzela, i upravo sam otvarala poklopac kada gđa Petherick ispusti damski krik.

«Ne otvarajte je! Ne želim više nikada vidjeti to malo, zlo lice!»

«Znači li to», upitala sam, «da predajete... hm... kletvu nama?»

«Ali vi imate iskustva s takvim stvarima», uzvikne gđa Petherick, kolutajući svojim crno obrubljenim očima. «Vi to možete učiniti na siguran način. Činili ste to i prije. Čula sam priče.»

Priče koje je ona spomenula bile su živopisni članci iz novina. Mnoge od njih napisao je naš prijatelj, novinar Kevin O'Connell. Iako se u svakom od tih slučajeva navodna kletva pokazala lažnom, a zlo koje je pripisivano kletvi prouzročili su kriminalci, mnogi čitatelji pamtili su senzacionalne teorije a ignorirali racionalna objašnjenja. Ako je žena stvarno vjerovala da mi možemo poništiti kletve i pobijediti zle duhove, nismo je mogli optužiti za namjernu zlobu. Djeca su nam se uskoro trebala pridružiti, i nisam željela da njihovu mladenačku maštu potaknu takve gluposti. Željela sam predložiti gđi Petherick da priveže kamen za kutiju i baci je u Nil, kada se Emerson nakašlje. Njegove safirne oči sjajile su, a lijepo, potamnijelo lice imalo je izražaj prijateljske zabrinutosti. Prokletstvo, pomislih.

«Vrlo dobro», reče on. «Možete je ostaviti kod nas, gospođo. Ja ću izvesti... ovaj, riješit ću problem.»

Gđa Petherick nasloni se u svojem stolcu, ignorirajući Emerso novu aluziju. «Što ćete učiniti? Vratit ćete je u grobnicu iz koje je ukradena?»

«To bi se moglo pokazati teško izvedivim», reče Ramzes, pogledavši kritički oca.

«Ako je, kao što pretpostavljam, kupljena na tržnici antikviteta, nema mnogo nade da ćemo pronaći prvobitnog lopova i otkriti gdje ju je pronašao.»

«Hm», reče Emerson, uzvraćajući sinu jednako kritičkim pogledom. «Znaš moje metode, Ramzese. Budite uvjereni, gospođo, da vas to više ne mora zabrinjavati. Želim vam ugodan dan.»

Ovo je otpravljanje bilo previše izravno da bi ga mogla ignorirati. Gđa Petherick ustane, ali još jednom pokuša produljiti razgovor.

«Ubilo mi je i psa», reče ona. «Mog sirotoga malog mopsa. Gušio se i trzao, i uginuo je za čas.»

Fatima, koja je vidjela da imamo gošću, uspjela je zadržati djecu, ali mogla sam ih čuti kako se bune svojim visokim glasićima. I Emerson ih je čuo. Poveo je gđu Petherick do vrata verande, ali ne prije no što nam je rekla gdje je odsjela i zamolila nas da joj javimo kada kletva službeno bude skinuta s nje. Dodala je, s prizvukom samozadovoljstva toliko drukčijim od početnog straha: «Možda bih i ja trebala sudjelovati u ceremoniji.»

«To neće biti potrebno», reče Emerson, gurajući damu u njezinu kočiju i pokazujući vozaču da krene.

«Dakle, Emersone», reko, «kakva ceremonija? Nisi ništa obećao, ali činjenica da se nisi suprotstavio njezinim idejama bila je prešutno...»

«Pa, što sam drugo mogao učiniti?», upita Emerson. «Žena je bila u velikom strahu. Sada će se barem smiriti.»

«Ma, da», reko. «Jesi li upoznat s literarnim (a tu riječ koristim u širokom smislu) radovima grofice von Ormond?»

«Blagi Bože, ne», reče Emerson.

«Pročitala sam neke od njih», reče Nefret. «Vampirovpoljubac bio je njezin prvi roman. Svi njezini romani govore o vampirima, kletvama i duhovima.»

«Da», reko. «Pretpostavljam da je životni opis smrti njezinog supruga prvi paragraf njezinoga sljedećeg romana. Želi upotrijebiti nas i našu sumnjivu reputaciju iz novina da bi dobila publicitet. Koliko znam, prodaja njezinih knjiga je opala.»

«Kasnije knjige nisu ni približno zabavne kao prve tri ili četiri», reče Nefret kritički. «Te su bile prilično dobre. Morala sam ostaviti svjetlo upaljeno cijele noći dok sam čitala Sinove vukodlaka.»

«Blagi Bože», izusti Emerson. «Nisam imao pojma da se zabavljaš takvim smećem, Nefret Peabody, zašto si je pustila...»

«Ne vjerujem u cenzuru lektire za odrasle osobe, Emersone.»

«Zapravo, bilo bi to pitanje lonca i poklopca», reče Emerson.

«Tvoja strast prema senzacionalnim romanima poput onih Ridera Haggarda...»

«Koje i ti potajno čitaš», uzvratila sam. «Licemjerstvo ti ne pristaje, Emersone. Da se vratim na temu, ne namjeravam dopustiti ženi da nas iskoristi. Sutra ću joj vratiti taj predmet, neotvoren, i popraćen jezgrovitom porukom.»

«Neće biti neotvoren», reče Emerson. «Nisi li imalo radoznala glede toga prokletog predmeta?»

«To je samo grubo izrađena drvena kutija, Emersone, nije čak ni stara.»

«Ah», reče Emerson, «ali što se krije unutar kutije? Tvoja analiza motiva ove dame možda je točna, draga moja, ali previdjela si jednu zanimljivu činjenicu. Petherick je bio bogati, informirani kolekcionar. Kutiju je možda i kupila u Kairu, ali ako je njezin sadržaj došao iz Petherickove zbirke, vrijedi ga pogledati.»

On uzme kutiju iz mojih ruku i upravo je htio podići poklopac, kad sam ja uzviknula: «Ne, Emersone. Ne sada. Odloži je.»

Vidjevši da je naša posjetiteljica otišla, Fatima otvori vrata kuće i na nas se sruči mladenačka lavina. Bilo je samo dvoje djece, i imala su samo četiri godine, ali

proizvodili su dovoljno buke za tucet djece i kretala su se tako brzo da su odavala utisak kao da su umnožena. Kao i obično, skočila su na svojeg djeda, koji je pokušao sakriti obojenu kutiju iza svojih leđa. Nije bio dovoljno brz.

«To je dar!», viknula je Carla. Njezine crne oči, tako nalik očima njezinog oca, zasjale su od iščekivanja. «Je li za mene?»

Njezin brat, David John, koji je imao plavu kosu i oči svoje majke, odmahne glavom. «Ta pretpostavka ti je neutemeljena, Carla. Djed ne bi imao poklon samo za jedno od nas.»

«Točno», reče Emerson. «Ovaj... To je poklon za mene.»

«Je li ti to dala ona dama?», upita Carla.

«Da», reče Emerson.

«Zašto?»

«Zato... ovaj, zato što je ljubazna osoba.»

«Smijemo li vidjeti što je unutra?»

David John, čije su metode bile manje izravne od metoda njegove sestre, već je krenuo prema čajnom stoliću na koji je Fatima postavila tanjur s biskvitima.

«Ne želiš li i ti biskvit?», upita Emerson Carlu.

Carla je oklijevala samo trenutak. Neutaživa znatiželja pobijedila je pohlepu.

«Želim vidjeti što je u kutiji.»

Emerson pokuša navući strogi izgled na lice. Nije uspio. Obožavao je svoje unuke, i oni su to znali. «Rekao sam ti, Carla, to nije za tebe.»

«Ali moglo bi biti nešto što bih ja poželjela», objasni Carla mirno.

«To je nešto što ne možeš dobiti», reče Ramzes, uspravivši se do pune visine od šest stopa i uputivši svojoj kćerkici strogi pogled. Niti malo uplašena, Carla mu uzvratila pogled uspravivši se do svoje pune visine od tri stope i nešto malo.

Komično je podsjećala na svojeg oca, s istim crnim uvojcima i tamnim očima, i gustim crnim obrvama koje su sada bile oblikovane u minijaturnu verziju njegovog mrštenja.

Rekla sam: «David John pojest će sve biskvite.»

Moje razumijevanje dječje psihologije imalo je učinak koji Ramzesov pokušaj discipliniranja nije imao. Carla je otrčala da uzme svoj dio, a Nefret je obavijestila sina da je pojeo onoliko biskvita koliko je smio pojesti. Uslijedila je rasprava, jer David John naslijedio je jezuitsku vještinu svojeg oca za debatu, i Nefret se morala suprotstaviti nekolicini argumenata o tome kako su biskviti sa šećernim preljevom potrebni djeci koja rastu. Dok su oni bili zauzeti time, ja sam pozvala Emersona.

«Sada si pobudio i moju znatiželju», priznala sam. «Otvori kutiju, Emersone.» Predmet u kutiji bio je grubo cilindričnog oblika i dug otprilike trideset centimetara. To je bilo sve što smo u početku vidjeli, budući da je bio prekriven svilenim omotom privezanim čvrstim zlatnim čvorovima.

«Nije nimalo riskirala, zar ne?», reče Ramzes, dok je njegov otac petljao s čvorovima i tiho proklinjao. «Mogao bi biti ušebti, pravog je oblika.»

«Sigurno nije ništa tako uobičajeno», prigovorila sam. Male statue slugu, koje su se postavljale u grobnice kako bi posluživale mrtvaca u životu nakon smrti, pronađene su u tisućama primjeraka. Većina je bila loše izrađena, i to od jeftinih materijala, kao što je pečena zemlja.

«Zašto ne?», upita Ramzes. «Ideja o kletvi čisto je praznovjerje. Može je se pripisati bilo kojem predmetu, ma koliko neugledan bio.»

«Petherick ne bi posjedovao ništa neugledno», reče Emerson.

No, njegova supruga mogla je kupiti nešto takvo da bi pridala vjerodostojnost svojoj senzacionalističkoj priči. Nisam izrekla ovo mišljenje, budući da ga Emerson ne bi prihvatio. Bilo kako bilo, rekla sam sebi, neće škoditi da pogledamo.

Budući da niti Emerson niti Ramzes nisu imali čak ni najmanji nožić (David John bio je spretni džepar, osobito zainteresiran za oštre predmete), Emerson je morao ući u kuću po nož za rezanje vrpca, budući da su čvorovi bili preteški čak i za moju vještinu. Do tada, iskreno priznajem, svi smo već gorjeli od iščekivanja. Čak je i Nefret zapostavila svoje majčinske dužnosti i nagnula se preko mojeg ramena dok je Emerson skidao omot.

Zrake zalazećeg sunca obasjale su malu statuu, i izgledala je kao da je u njoj gorjela vatra. Ovo nije bio grubi ušebti od jeftinog materijala bila je to zlatna statua okrunjenog kralja. Lice mu je bilo mladoliko, zaobljeno i blago se smiješilo, dok je njegovo polunago tijelo bilo pomalo iskrivljeno. Nosio je vješto ispleteni kilt, čije su linije izrađene s nevjerojatnom preciznošću. Mala stopala u sandalama i nježne ruke bili su modeli elegantne ljepote.

Nefret je zadržala dah, a Emerson me slavodobitno pogledao. Čak je i Ramzesovo inače tajanstveno držanje odavalo zapanjenost koja je graničila sa zgranutošću.

«Kako prekrasno», prošaptala sam. «U ovom licu nema nikakvog zla.»

«Dovraga s tim», reče Emerson, dižući statuu iz kutije. «Odakle je došla? Gdje je nabavljena? Kako je takva stvar mogla doći na tržište antikvitetima, a da ne izazove senzaciju?»

«Je li autentična?», upita Nefret bez daha.

Emerson odvagne statuu u ruci. «Krivotvoritelji ne upotrebljavaju ovoliku količinu pravog zlata.»

Složili smo se da odgodimo daljnju raspravu dok ne pošaljemo djecu u krevet. Naši prijatelji Vandergeltovi večerali su s nama, i dok smo se Emerson i ja odijevali, upitala sam ga: «Planiraš li je pokazati Cyrusu?»

«Hm», reče Emerson.

Tijekom godina naučila sam razlikovati zvukove koje je Emerson proizvodio.

«Moraš, Emersone», rekla sam. «Ne možemo zadržati statuu, znaš to, previše je vrijedna. Obični ukleti ušebti jedna je stvar, ali ovo...»

«Da, da, dovraga», reče Emerson. «Namjeravam joj platiti statuu.»

«Da je htjela novac, tražila bi ga.»

«Svi žele novac», reče Emerson. Na trenutak se zamisli, a tada nastavi: «Istina, čudno je što je nešto toliko vrijedno predala potpunim neznancima kako bi podržala fantastičnu priču za koju joj je jednako mogao poslužiti i neki jeftini antikviteta kao što je amulet ili ušebti.»

«Mogao joj je poslužiti i bolje», priznala sam. «Jedan od egipatskih bogova s čudovišnim glavama poput Tauserta ili Sobeka više bi se svidio melodramatičnom umu poput njezinog. Što misliš, koliko vrijedi?»

«Morala bi znati bolje nego da pitaš mene, Peabody. Nikada ne kupujem antikvite i ne pratim cijene na tržištu.»

«To je razlog više da zatražimo Cyrusovo mišljenje. I on je kolekcionar, kao i stručan i cijenjeni arheolog.»

«Hm», reče Emerson. Ovaj put bilo je to prešutno slaganje s mojom tvrdnjom. I tako, Emerson je ponio kutijicu sa sobom kad smo pošli u primaču sobu. Odlučno je odbio odjenuti večernje odijelo, koje je mrzio, ali uspjela sam ga nagovoriti na kaput od tvida i lijepu safirno plavu kravatu koju sam mu izabrala. Da je bilo po njegovom, vjerojatno bi pošao na večeru u istoj košulji otvorenog vrata i u neizglačanim hlačama koje je nosio na nalazištu bila je to odjeća koja je, priznajem, najbolje isticala njegovo čvrsto tijelo. Međutim, morali smo paziti na određene standarde.

Zatekli smo Nefret i Ramzesa kako nas čekaju.

Ramzes je bio odjeven poput njegovog oca, ali Nefret, koja je uživala u lijepoj odjeći i koja je imala dovoljno novca da kupi sve što joj se sviđalo, nosila je haljinu nilsko zelene boje koja je isticala njezinu zlatnocrvenu kosu. I Veliki

mačak Rea odlučio nam se pridružiti. Bio nam je to jedini mačak te godine, budući da je Nefretin neugodni stari ljubimac Horus otišao u zagrobni život koji mu je bio namijenjen (nadala sam se da je to neko neudobno mjesto). Veliki mačak Rea kojega smo uvijek zvali punim imenom bio je prijazniji i mnogo ljepši od Horusa: imao je sive i bijele pruge, a rep mu je bio čupav poput konjaničke perjanice. Smjestio se uz Ramzesove noge s izrazom stvorenja koje očekuje da mu se dive. Ramzesovo oko sokolovo odmah je palo na kutiju koju je držao njegov otac. «Dakle, planiraš uputiti Cyrusa u ovo?», upita on.

Emerson se namršti. «Ne znam zašto koristiš te riječi, dečko moj. Valjda ne želiš reći kako bih trebao zadržati ovo sjajno otkriće za sebe? Čak i kad bih mogao.» Žaljenje u zadnjoj frazi izazvalo je osmijeh na Ramzesovom potamnjelom licu, a Nefret se nasmije naglas.

«Ne možeš», rekoh čvrsto. «Nismo još ni počeli raspravljati o tome što to znači. Priznajem da je moja početna interpretacija motiva gđe Petherick uzdrmana. I obični amulet poslužio bi joj svrsi da je željela samo... ah, evo Vandergeltovih. Točni kao i uvijek! Dobra večer, Cyrus Katherine Bertie, dragi dječaće. Ali, gdje je Jumana?»

Jumana je bila članica obitelji našeg dragoga preminulog Abdulaha. Nije bila Vandergelt, iako ju je Katherinin sin Bertie više puta pokušavao uvjeriti da postane. Nakon što je završila školovanje na smjeru egiptologije, pridružila se našem osoblju, ali živjela je u dvorcu, budući da je Cyrusov prostrani dom u blizini Doline kraljeva bio mnogo veći od naše skromne kuće.

Bertiev prijateljski izraz lica smrkne se. «Rekla je da mora završiti jedan rad. Djevojka ne misli ni na što drugo osim na posao.»

«Ona nosi težak teret na tim vitkim ramenima», rekoh. «Kao prva Egipćanka koja je završila egiptologiju, smatra da mora nadmašiti sve ostale. Po mojem mišljenju, to je hvalevrijedan stav.»

Nakon što smo ponudili goste pićem po njihovom izboru, Emerson se baci u naslonjač i izvadi svoju lulu.

«Danas poslijepodne imali smo vrlo zanimljivu posjetiteljicu», reče on. «Suprugu Pringlea Pethericka.»

Cyrusovo smrknuto lice oživi. «Petherickova udovica? Što ona radi u Egiptu? Pringle kaže da mrzi ovu zemlju.»

Emerson odgovori drugim pitanjem: «Jesi li mu bio prijatelj?»

«Koliko već jedan tvrdokorni kolekcionar može biti prijatelj s drugim ako skupljaju iste predmete», reče Cyrus. «Jednom sam vidio njegovu zbirku barem dio zbirke. Iskreno je priznao da ima neke artefakte koje nikada ne bi mogao pokazati, budući da ih je nabavio ilegalno. Učinio bi bilo što, platio bi bilo koju cijenu, kako bi dobio ono što želi. Reci», on se nagne naprijed, a oči mu zasjaje, «daje li možda udovica zbirku na prodaju? Je li te zato posjetila, da je posavjetuješ? Emersone, stari prijatelju, ne bi me ostavio u neznanju u vezi s tim?» «To mi nije palo na pamet», reče Ramzes zamišljeno. «Ima mnogo više smisla nego njezine besmislice o kletvi, iako je to vrlo neizravan način da ti privuče pažnju, oče.»

«Ne nužno», rekoh. «Ako zna imalo o tvojem ocu, sigurno zna da bi on odbio zahtjev za pomaganjem u prodaji antikviteta. Možda se statua može smatrati uzorkom. Uspjela je privući njegovu pažnju, to je sigurno.»

«O čemu pričate?», upita Cyrus. «Uzorak? Statua?»

«1 kakva je to kletva?», upita Katherine.

Prepričala sam im naš razgovor s gđom Petherick. Nakon što sam dobila nekoliko značajnih pogleda i frktanja od Emersona, zastala sam prije no što sam opisala statuu. Sam ju je htio pokazati Cyrusu.

«Kako može vjerovati u nešto tako nerazumno?», upita Katherine.

«Ne znam zašto te to iznenađuje, majko», reče Bertie.

Neizravna referenca na Katherininu bivšu karijeru duhovnog medija izazvala je mrštenje na licu te dame. Nakon više godina sretnog braka i poštenog načina života, željela je zaboraviti taj dio svojeg života koji je, moram biti poštena prema njoj, izabrala isključivo kako bi zaradila novac da prehrani sebe i svoje siročice. Velikodušan kakav je bio, Cyrus je Bertiea i njegovu sestru Anu smatrao vlastitom djecom, a Bertie je uzvratilo ljubaznost svojem očuhu tako što mu je postao vjeran i vješt pomoćnik u iskopavanju starina.

«To uopće nije iznenađujuće», reče Cyrus nestrpljivo.

«Svijet je pun ljudi koji ne mogu normalno razmišljati. Hajde, Emersone, daj da vidimo tu stvar.»

Emerson izvadi statuu iz kutije i podigne je.

Učinak je bio onakav kakav je moj suprug mogao priželjkivati. Cyrus je doslovno pobijelio. Bertie se nagne naprijed, širom otvorenih očiju. Katherine nije reagirala tako silovito, budući da nije posjedovala dovoljno znanja da shvati što gleda, ali čak i ona uzvikne od divljenja.

«Pretpostavljam da ovo nije bio jedan od predmeta koje si vidio kad si posjetio Pethericka», reče Emerson.

Cyrus odmahne glavom. U tišini ispruži ruku vidljivo je podrhtavala i Emerson mu preda statuu.

«Gđa Petherick rekla je da ju je kupio malo prije smrti», rekoše.

«Ona...» Cyrus se nakašlje. «Ona vam je to dala? U zamjenu za što?»

«Moje obećanje da ću preuzeti na sebe gnjev prvobitnog vlasnika», reče Emerson s nadmoćnim osmijehom. «Nemaš sreće, Vandergelt. Da ti imaš moju reputaciju muljatora koji se bavi praznovjermem, možda bi pošla k tebi.»

«Nemoj me zadirkivati, Emersone», rekoše.

Vrata primaće sobe otvore se, i uđe Fatima. «Večera je...» No, prije nego što je uspjela završiti rečenicu, jedan čovjek progura se pokraj nje i uđe u sobu. Bio je visok i mršav poput lešine. Crna boja njegovoga večernjeg odijela bila je usklađena s njegovom raskuštranom kosom boje ebanovine, a dugo lice bilo mu je bijelo poput košulje. No, vjerujem da u tom trenutku nitko nije obratio pažnju na njegov izgled. Pažnja nam je bila usmjerena na pištolj koji je držao.

«Vratite mi je», vikne on divlje mašući oružjem. «Vratite mi je, i nitko neće stradati.»

Njegove gladne oči bile su usmjerene prema statui. Cyrus je još čvršće stisne, pa zakorači unatrag.

«Gledaj ovamo, mladiću», započne on.

«Ne svađaj se, Vandergelte», reče Emerson. «Ako je ova statua njegovo vlasništvo, moramo mu je vratiti. Gospodine, mogu li predložiti da odložite pištolj? Ovdje ima i dama.»

Ovaj apel imao je učinka. Čovjekovo visoko bijelo čelo nabora se. «Oprostite», reče on.

On skloni prst s otkopca i malo spusti oružje sada je bilo upereno u moja stopala, umjesto u glavu. Bilo je to poboljšanje, ali još nije ulijevao povjerenje. Nasmiješila sam se ljubazno, gledajući ga u oči, a Ramzes, koji se čovjeku prikrao na onaj svoj bešumni način, uhvati ga odostraga, zgrabi ga za desno zapešće i spusti mu ruku. Oružje padne na pod i uljez ispusti bolni krik.

«Bio je zakočen», reče Ramzes mirno.

«Vrlo dobro», reče Emerson, koji je, naravno, od početka bio svjestan manevra.

«Dobro ga drži.»

Uljez je mirno stajao u Ramzesovom zahvatu, pognute glave. Cyrus izvadi rupčić iz džepa na prsima i obriše čelo. Katherine se spusti na stolac uz duboki uzdah. Fatima se povukla u najudaljeniji kut sobe, ali nije odavala znakove panike, budući da je prihvaćala zdravo za gotovo da možemo riješiti svaku situaciju, uključujući i oružani napad.

«Sitt Hakim», reče ona pomalo optužujućim tonom, «večera je...»

Ni ovaj put nije stigla ništa dalje s najavom. Ovaj put, osoba koja ju je gurnula u stranu bila je žena, elegantno odjevena u večernju haljinu i ogrtač ukrašen perima marabua. Ispustila je prodoran krik, odbacila ogrtač u stranu i pojurila na Ramzesa: «Kako se usuđujete! Odmah ga pustite!»

Ona počne udarati Ramzesa stisnutim šakama. Ramzes podigne ruku kako bi zaštitio lice, a Nefret prokune i baci mu se u pomoć. Izbjegnivši šake, snažno udari ženu u gležanj. Žena iznenada sjedne na pod.

«Dakle, stvarno», rekoš očajno, «čini se da nećemo tako skoro večerati. Mlada ženo, tko ste vi, dovraga, i što ste htjeli?»

Pad je izbio dah iz ženinih grudi, i malo ju je primirio. Usprkos svojem nedostojanstvenom položaju, jer udovi su joj bili rašireni, duga, crna kosa razbacana, a suknja zgužvana, i dalje se držala važno.

«Došla sam po brata», reče ona. «Adriane, jesu li te povrijedili?»

Držeći svojeg šutljivoga, mirnog zarobljenika jednom rukom, Ramzes reče:

«Jedinu štetu učinili ste vi i vaš brat. Ima li i inače naviku prijetiti nepoznatim ljudima pištoljem?»

Do tog trenutka nije vidjela pištolj. Usne joj se stisnu, i ona uputi Ramzesu pogled koji je bio više optužba nego isprika.

Na trenutak, pogledi im se sretnu. Ona tada polako ustane i poravna suknju. Bila je visoka za ženu, a držala se više kao muškarac nego kao žena stajala je raširenih nogu, spuštenih ramena. Kosa joj je bila duga, crna i sjajna. Raspustila se i sada je neuredno visjela oko njezinog lica. Oči boje lješnjaka bile su joj najljepši dio nos joj je bio dug, a usne tanke. «Očito sam pogrešno shvatila situaciju», reče ona mirno. Njezin pogled prijeđe na mene. «Jeste li vi ona koju zovu Sitt Hakim?»

«To je moj egipatski nadimak, a znači Gospođa doktor», rekoš.

«Potječe iz mojih ranih dana u ovoj zemlji, kad sam se trudila ublažiti patnju lokalnih stanovnika. No, vi nemate pravo koristiti to ime, budući da...»

«Peabody!», reče Emerson glasno.

«Niti to», rekoš. «Samo moj suprug koristi moje djevojačko prezime od milja i...»

«Amelia», reče Emerson još glasnije.

Znam da je Emerson ljut na mene kad me oslovljava imenom. Klimnula sam, prihvativši njegovu implicitnu pritužbu, a zatim sam rekla mladoj ženi:

«Oslovljavat ćete me s 'gospođo Emerson' i ispričati se na grubom upadu. Vi i vaš brat vjerojatno ste nam pokvarili večeru. Fatima, hoćeš li reći kuharu da nam treba još nekoliko minuta?»

«Plakat će», reče Fatima mračno.

Naš bivši kuhar spaljivao bi hranu kad bismo kasnili. Ovaj je plakao.

«Reci mu da ćemo doći najbrže što možemo. Mlada ženo, dat ću vam deset minuta da objasnite vaše ponašanje, ispričate se i odvedete svojeg... ovaj... nepromišljenog brata. Možete započeti predstavljanjem.»

«Harriet Petherick. Ovo je moj brat, Adrian.» Ona opet pogleda Ramzesa. «Molim vas da ga pustite. Sada se smirio. Nisi li, Adrian?»

«Da, naravno.» On se kratko, posramljeno nasmije. «Ne znam što mi je došlo.

Dođi, Harriet, ne smijemo zadržavati ove ljude, moraju večerati.»

«Ne još», reče Emerson, izvadiвши lulu iz usta. «Ramzese, pusti momka, i pokupi taj prokleti pištolj. Oprostite što ne ustajem, gospođice Petherick, jer ne smatram da vaše ponašanje zaslužuje da vas

tretiramo poput dame. Sjednite, oboje, i objasnite svoje ponašanje. Vjerujem da ste vi djeca Pringlea Pethericka, čija nas je udovica posjetila danas poslijepodne.»

Gđica Petherick klimne. Povala je svojeg brata do stolca i sjela pokraj njega, držeći njegove ruke svojimima. Ramzes pokupi pištolj i prouči ga.

«Njemački je», reče on.

«Ratni suvenir», reče Adrian Petherick smiješeći se.

Bertie ispusti tihi zvuk divljenja i pride, pa se zagleda u Pethericka. Ako je i namjeravao govoriti, nije dobio priliku. Gđica Petherick odmah je započela s objašnjenjem koje sam zatražila.

«Gospođa Petherick je naša maćeha. Pratili smo je u Egipat, na njezin zahtjev, jer to je putovanje opisala kao sentimentalno hodočašće u znak sjećanja na dragoga, pokojnog supruga. Nismo imali pojma da nosi statuu, niti što namjerava učiniti s njom, sve dok se nije vratila

U hotel ove večeri i obavijestila nas da vam je dala jedan od najvrje dnijih predmeta iz očeve zbirke. Oboje volimo gospodu Petherick, a Adrian je zaštitnički raspoložen prema njoj. Vjerovao je da ste iskoristili ojađenu ženu koja možda i nije najinteligentnija. Vjerujem da njegov očaj objašnjava njegove akcije.»

«Ne, ne objašnjava», reče Emerson. «Vaši uzvišeni maniri mogli bi uplašiti neke ljude, gospođice Petherick, ali ja nisam jedan od njih. Ima li vaš brat često napade demencije?»

Reagirala je kao da ju je udario, glasno izdahnuvši i podignuvši ruku u znak protesta. Emerson ju je i dalje mirno promatrao plavim očima. Nakon par trenutaka, ona reče: «Nije ono što mislite. Nikada nije povrijedio nikoga. Ne bi vas ozlijedio.»

«Hm», reče Emerson. «To ćemo za sada ostaviti po strani. Gospođa Petherick rekla nam je kako je predmet koji nam je dala uklet, da je ubio njezinog supruga, ugušivši ga.»

Nije bilo reakcije od mladog gosp. Petheircka, koji je zurio u prazno. Njegova sestra se namršti. «Ne iznenađuje me da je to rekla. No, njezina praznovjerna maštarija ne mijenja činjenice.»

«Kako je vaš otac umro?», upitah.

«Uzrok je prirodan», reče gđa Petherick. «Imao je moždani udar, koji ga je djelomice paralizirao. Drugi ga je dotukao.»

Emerson izvadi svoj sat. «Bit ću kratak. Maman će plakati u juhu, a ja želim svoju večeru. Naravno, platit ću gospođi Petherick razumnu cijenu za artefakt, ili joj ga vratiti, ako to poželi.»

«Želi ga natrag», reče gđica Petherick. «Poslala nas je po statuu.»

«O, ma hajde!», vikne Emerson. Do tada je držao svoju naglu narav pod kontrolom, ali glad ga je uvijek činila razdražljivim. Brat i sestra lecnu se, a Emerson ih prostrijeli strašnim pogledom. «Vrijeđate moju inteligenciju, mlada ženo. Ne znam tko bi mogao biti zakoniti vlasnik tog predmeta. Namjeravam se pozabaviti time dok to ne otkrijem. Neću vas ni pitati za to, budući da vam nikako ne bih mogao vjerovati.»

Gđica Petherick shvatila je da je naišla na sebi ravnog. Ona se namršti.

«Hm», reče Emerson. «Znate li od koga je vaš otac kupio statuu?»

«Ne.»

«Je li ikada razgovarao s vama o stvarima koje kupuje?»

«Ne.»

«Dakle, vaš jedini interes za njegovu zbirku financijske je prirode?»

Mlada žena ljutito porumeni. «Nemate pravo to tvrditi.»

«Ma, hajde», reče Emerson. «Nastavite.»

Gđica Petherick ustane. «Ako je to vaš stav, profesore Emerson...»

«Ramzese», reče Emerson. «Dodaj gospođici Petherick njezin ogrtač i isprati je do kočije.»

Kad ju je Ramzes pokušao zaogrnuti, ona mu otme ogrtač.

«Dođi, Adrian», reče ona. Njezin brat ustane, blijedo se smiješeći. Ona ga uhvati pod ruku i iziđe iz sobe, u pratnji Ramzesa.

«Večera», reče Fatima gotovo vrišteći, «je poslužena.»

Cyrus nije popustio svoj stisak na statui. Ponio ju je sa sobom u blagovaonicu, i jedva su ga nagovorili da je odloži kako bi uzeo ubrus.

«Kakva obitelj», progunđa Emerson. «Majka je histerična ili je lažljivica, brat je luđak...»

«A sestra ima šaku poput boksača», reče Ramzes, kojem je potamnio obraz.

Fatima, koja je posluživala juhu, progunđa nešto nerazumljivo, što je izrazilo njezino mišljenje o događajima. Bila je sretna, budući da prvi put u mnogo godina nije morala dijeliti omiljeni posao posluživanja hrane s našim batlerom, Gargeryjem. On je bio stvarno prestar za napore aktivnosti koje su pratile naše sezone iskapanja, ali pristao je ostati u Engleskoj samo zato što je i naša štićenica Sennia, koju je obožavao, također ostala tamo kako bi nastavila s obrazovanjem. Bilo joj je dvanaest godina, i bila je vrlo bistra. Škole u Luksoru i Kairu nisu joj više imale što ponuditi.

«Trebao si jako gurnuti prokletu djevojku», reče Emerson, koji sam nikada ne bi učinio takvo što. On proguta žlicu juhe i načini grimasu. «Slana je. Pa, Vandergeltu, kako ti se čini?»

«Učinio si pravu stvar», reče Cyrus. «Sjećam se kako sam čuo da Petherick nije ostavio ništa osim svoje zbirke. Ona vrijedi prilično, ali ne znam tko su mu zakoniti nasljednici. Možda djeca pokušavaju prevariti udovicu.»

«Ako stvarno vjeruje da statua nosi kletvu, ne bi je primila natrag», primijetih.

«Emersone», reče Cyrus tužno, «ja ću platiti gospođi. Koliko god želi. Moram dobiti ovo!»

Emerson odgurne svoj tanjur s juhom. «Iskreno, Vandergelt, proketo mi je svejedno tko će je dobiti. Ono što želim saznati jest odakle je došla.»

«Reklo bi se, od preprodavača», rekoh.

«A prije toga?»

Slegnula sam ramenima. «Od drugog preprodavača. Pljačkaša grobnica ili nezakonitog kopača. Na što ciljaš, Emersone?»

«Reci joj, Ramzese.» Emerson podigne statuu i doda je sinu.

«Da, gospodine. Možda ćemo uspjeti pronaći prethodne vlasnike, možda i ne, ali sama statua sadrži određene pokazatelje koji nam govore gdje je pronađena.» On podigne statuu na svjetlo, pa povuče prstom po vješto oblikovanom obrazu i po oblinama tijela.

«To je jedan od Amarna kraljeva».

Ja klimnuh u znak slaganja. «Stil je prepoznatljivmekani obris tijela, pažljivo izrađeni prsti na rukama i nogama. Budući da je ta umjetnička tehnika korištena isključivo tijekom vladavine takozvanog kralja heretika Aknatona i njegovih neposrednih nasljednika, možemo je smjestiti unutar razdoblja... oh, rekla bih kraćeg od petnaest godina, budući da pripada kasnijem Amarna stilu...»

«Amelia», reče Emerson energično. «To znamo.»

«Katherine je izgledala pomalo zbunjeno», objasnila sam.

«Hvala ti», reče Katherine s osmijehom na licu.

«Naziv Amarna», nastavih ja, prije no što me Emerson mogao zaustaviti, «odnosi se na mjesto u Srednjem Egiptu, gdje je Aknaton osnovao grad posvećen štovanju njegovog jedinog boga, Atona.»

«Bi li to mogao biti sam Aknaton?», upita Cyrus. «Nema imena na njemu, pogledao sam.»

Ramzes okrene statuu naglavce i pogleda tabane malih zlatnih stopala. «Mislim da je stajao na postolju, a možda je bio i leđima oslonjen na stup, na kojem bi pisalo ime kralja.»

«Možda», reče Cyrus sumnjičavo. «Ali to nam ne kazuje odakle je ovo došlo, zar ne?»

«Postoji samo nekoliko mogućnosti», reče Ramzes. «Sama Amarna nameće se prva. Majka i otac iskopavali su tamo tijekom 1880ih, a još od tada arheolozi rade na tom nalazištu da i ne spominjem lokalne kopače. Nalazište je golemo. Ovo može potjecati s oltara iz kuće nekog dvorjana, ili iz kipareve radionice poput one koju su Nijemci pronašli prije rata.»

Emerson odmahne glavom. «Nije baš vjerojatno, dječače moj. Borchardt je pronašao gipsane modele, koji su sami za sebe bezvrijedni. Sve što se može ponovno upotrijebiti odneseno je kad je grad napušten. Statuu od čistog zlata sigurno ne bi previdjeli.»

«Ne možeš biti siguran u to», prigovori Cyrus. «Možda ga je vlasnik zakopao kako bi ostao na sigurnom, pa je umro prije no što ga je mogao uzeti.»

«Sve je moguće», odvrati Emerson. «No, nemoj se još pakirati i kretati za Amarnu, Vandergelt. Znamo da su se Aknatonovi nasljednici vratili u Tebu. Jedan od njih je zakopan u KV55. To je grobnica koju je Theodore Davis otvorio 1907.»

«Osim ako mumija iz te grobnice nije bio sam Aknaton», reče Cyrus. «Weigall vjeruje...»

«Weigall je u krivu», reče Emerson mirno.

«To su sigurno ostatci Smenkara, Aknatonovog zeta. To nije bitno. Ova statua je upravo predmet kakav je mogao biti dio ukrasa grobnice. Kao što znaš, grobnica je bila ispunjena raznolikim predmetima koji su pripadali raznim kraljevima. Možda se sjećaš i da su Davisovi radnici ukrali neke od njih. A to je učinio još netko. Je li tako, Amelia?»

Sve glave se okrenu, a svi pogledi se usredotoče na mene. Emersonove jarko plave oči bile su tvrde poput safira.

Bertie, vitez kakav je bio, prekine tišinu uvredljivim pitanjem: «Jesi li siguran da ne optužuješ svoju ženu, profesore?»

«Ne», rekoh. «On optužuje svojeg brata.»

Nije bilo potrebe objašnjavati na kojeg brata mislim. Walter, Emersonov mlađi brat, bio je cijenjeni učenjak i pošten čovjek. Seth, njihov nezakoniti polubrat, nije. Čak je i Katherine znala za njegovu čudnu biografiju. Prije no što sam ga rehabilitirala, Seti (bilo mu je to zločinačko ime) je bio najuspješniji trgovac nezakonitim antikvitetima koji je ikada operirao u Egiptu. Njegova oštra inteligencija, vještina prerađivanja i karizmatična osobnost doveli su ga na čelo organizacije koja je izazivala teške glavobolje Službi za antikvitete i stvorila i nama velike probleme. No, sve je to bilo nekada. Seti je časno služio svojoj domovini tijekom rata i zakleo mi se da je odustao od svojih kriminalnih aktivnosti.

No, Emerson je govorio o prošlosti, i morala sam priznati da je Seti najlogičniji sumnjivac. Znala sam daje on bio taj koji je opljačkao Davisovu grobnicu. Znao je i Emerson. Nisam skrivala ništa od mojeg supruga (osim ako informacija ne bi postigla ništa drugo do uzбудila njegovu razdražljivu narav). Zapravo, i došlo je do silovite eksplozije kad sam mu opisala moj pomalo neobičan i (po Emersonovom mišljenju) nepotreban intimni razgovor sa Setijem nakon iskopavanja grobnice 55. No, nakon što se ohladio, složio se da nema smisla dalje raspravljati o tome. Seti je hladnokrvno priznao da je ukrao veći broj antikviteta iz grobnice, ali kada sam to saznala, bilo je prekasno da spriječim njihovo iznošenje

iz zemlje. Bili su nepovratno izgubljeni, a to je vrijedilo i za Setija, koji je mogao mijenjati svoj izgled jednako spremno kao i svoje ime.

«Tako mi Boga», uzvikne Cyrus. «Ali Seti je sada rehabilitiran čovjek i naš prijatelj. Sve što moramo učiniti jest da ga pitamo...»

«Je li on uzeo statuu», upadne Nefret. «Čovjek je nevin dok mu se ne dokaže krivnja, nije li tako?»

Oduvijek je bila slaba na Setija. To je vrijedilo za većinu žena. Ramzes odmahne glavom. On nije bio slab na svojeg ujaka. To je vrijedilo za većinu muškaraca.

«Kad se radi o Setijevoj prošlosti, istina je upravo suprotna. On je obično bio krivac. Gdje je sada?»

«Ne znam», reko. «Još uvijek radi u tajnosti za Ministarstvo rata.»

«Ne znam zašto je to važno», reče Nefret. «Gospodin Petherick je zakoniti vlasnik.»

«Ipak, važno je», reče Ramzes. «Ako Seti zaniječe da je ukrao to iz KV55 i ako mu povjerujemo moramo potražiti neko drugo mjesto odakle je statua došla.»

«Hm.» Emerson baci svoj ubrus na stol i ustane. «Krenimo na posao.»

Znala sam što namjerava učiniti, i razumjela sam njegove razloge, ali smatrala sam se obveznom protestirati. «Emersone, jako je kasno, a imamo goste.»

«Mi nismo gosti», reče Cyrus ustajući. «Vjerujem da mislimo na isto, Emersone. Šteta je što David nije ovdje. On je najbolji umjetnik u obitelji.»

«Možda uspijemo sačuvati statuu dok on ne stigne sljedećeg tjedna», reče Emerson. «No ako je budemo prisiljeni vratiti, barem ćemo imati podatke fotografije, nacрте, možda i gipsani odljev.»

«To će trajati cijelu noć», pobunih se.

«Pa što onda?», upita Emerson.

Stvarno je trajalo veći dio noći, jer Emerson nije bio zadovoljan dok predmet nije bio fotografiran iz svakog kuta i detaljno opisan. Kad su ga pobliže proučili, otkrili su neke sitnije greške na naizgled savršenom umjetničkom djelu. Jedan mali prst bio je otkinut. Dugi ukrašeni pojas i široka ogrlica nekada su bili ispunjeni sitnim komadićima stakla ili dragog kamenja. Sada više nije bilo gotovo ni jednog.

Na Plavoj kruni na sredini čela zjapila je rupa. Ovdje je nekada svoju ponosnu glavu uzdizala zmija uraeus, simbol kraljevske moći. Sigurno se radilo o zasebnom komadu koji je umetnut u krunu, pa je ispao.

«Siroti mali kralj», reko hirovito. «Bez zmiije čuvara na čelu nije mogao spriječiti poniženje prelaska iz jedne pohlepne ruke u drugu i izloženost pogledima znatiželjnika.»

Jedina osoba koja je reagirala na ovu pjesničku izjavu bio je Emerson. «Prestani pričati gluposti, Peabody.»

Nakon što su Vandergelti otišli, a Ramzes i Nefret se vratili u svoju kuću, Emerson je trenutno utonuo u san. Ja nisam nikada dopuštala umoru da me otrgne od moje noćne rutine, pa sam sjela pred ogledalo i počeshljala kosu s uobičajenih stotinu poteza četkom. Svijeće s obje strane ogledala davale su sablasnu mekoću odrazu mojeg lica, a umirujući učinak ponovljenih pokreta omogućio je mojem umu da odluta. Zapanjujući događaji te večeri odgodili su ozbiljnu raspravu o našim planovima za budućnost. Prethodnih godina, Cyrus je s nama dijelio nalazište u radničkom selu kod Deir el Medine. Dok smo mi iskopavali u samom selu, Cyrus i Bertie istraživali su grobnice u brdu. Ove godine nismo imali dovoljno radnika, i postajalo mi je sve jasnije, iako to nije vrijedilo za mojeg tvrdoglavoga, egocentričnog supruga, da smo na rubu velikih promjena.

Do tada smo se oslanjali na prijatelje i rodbinu koji su nam pomagali u našim arheološkim radovima. Na Selima, sina i nasljednika našeg dragog reisa Abdulaha, mogli smo se osloniti još mnogo godina, a mlađi članovi njegove obitelji zauzimali su mjesta ispražnjena smrću i umirovljenjem. No, s Davidom, Abdulahovim unukom kojeg smo oslobodili od njegovog okrutnoga gospodara dok je još bio dijete, stvar je bila drukčija. On je primjereno otplatio tu uslugu, ako bi se to moglo tako nazvati, godinama vjernog i vještog služenja, ali sada je izgradio vlastitu uspješnu karijeru kao slikar i ilustrator. On i njegova supruga Lia, Emersonova nećakinja, sada su imali četvero djece. Ne moram objašnjavati niti jednoj majci četvero djece zašto je Lia odustala od svoje karijere arheološke pomoćnice. Njezin je otac bio filolog, ne istraživač, i napokon je priznao da mu je život terenskog arheologa postao prenaporan.

Njegova supruga, Evelyn, više je voljela svoju ulogu bake od uloge timske slikarice.

Preostali su nam Nefret i Ramzes. Oni se nisu požalili niti jednom riječju, ali predviđala sam da će doći vrijeme kad će poželjeti više slobode izvan granica obitelji i Emersonove diktatorske kontrole. Nefret je sada upotrebljavala svoje medicinske vještine u klinici koju je otvorila u Luksoru, ali ja sam sumnjala da je potajno žudjela za nekom više specijaliziranom praksom, poput one kakvu bi imala

u Kairu u ženskoj bolnici koju je osnovala prije nekoliko godina. Bilo je tu previše ali Djeci je trebalo školovanje, Ramzes se zanimao za druga područja egiptologije sve je ukazivalo na isti zaključak. Morali smo pustiti naše najdraže da pođu svojim putem, a to je značilo da moramo unajmiti novo osoblje. Nisam mogla ni zamisliti kako ću uvjeriti Emersona u to bez bitke epskih razmjera. Međutim, radovala sam se raspravi. Emerson je bio najimpozantniji kad je bio bijesan a ja nikada nisam izgubila u svađi oko nečeg zaista važnog.

Povjetarac je zaljuljao plamen svijeće. Nagnula sam se naprijed, gledajući pobliže u svoj odraz. Je li to bila...

Bila je. Činilo se da se to događa sve češće ovih dana sre brenkaste vlasi u mojoj crnoj kosi. Dobro. Bila je to još jedna svađa koju nisam namjeravala izgubiti.

Ogledavajući se preko ramena da provjerim spava li Emerson, izvadila sam malu bočicu boje za kosu.

2

Djeca su se probudila u zoru. Nakon što su ga iz dubokog sna izvukli prodorni glasići njegovih dragih potomčića, Ramzes zaječi i prekrije se pokrivačem preko glave. Nije spavao više od dva sata. To i nije bila samo njegova greška bio je i dodatno rastresen kad su on i Nefret ostali nasamo.

Pokrivač mu nije pomogao. On ga spusti, okrene se i pogleda svoju usnulu suprugu. Kao i obično, pogled na nju raspršio mu je loše raspoloženje: zlatnocrvena kosa širila se po jastuku, a nage bijele ruke i ramena bili su prekriveni samo uskim vrpcama njezine spavaćice. Činilo mu se nemogućim da su vjenčani već šest godina. Trudio se duže od toga da je osvoji, gotovo poput Jakova koji je četrnaest godina služio svojoj voljenoj Raheli. On podigne zapleteni pramen s njezinih očiju, i ove se otvore. Nakon nekoliko trenutaka, sneni pogled zamijeni izraz, ne zahvalnosti koju je očekivao, već zabrinutosti. «O, Bože», zajauče ona, «nije valjda već jutro.»

«Ostani u krevetu», reče Ramzes, želeći da i on može učiniti isto. «Reći ću ocu da si malo neraspložena.»

«Ne, nemoj to učiniti. Mislit će... Znaš što će misliti.»

«Da.» Blizancima su bile četiri godine, i njegov otac počeo je spominjati ne previše suptilne aluzije tražeći još jednog unuka. Začudo, njegova majka nije to činila.

«Nema potrebe da ti ustaješ», ustrajao je Ramzes. «Danas je petak. Ljudi ionako neće raditi. Ako poznajem oca, a vjerujem da ga poznajem, planira jednu od dvije stvari: pronaći Setija, ili pozvati gospođu Petherick. Nikada nisam vidio da ga je neki artefakt toliko fascinirao.»

Nefret sjedne i podigne koljena, pa ih obgrli rukama. «Ne bih to propustila ni za što na svijetu!»

«Što?», upita Ramzes uzvraćajući joj osmijeh.

«Niti jedno.» Ona odbaci pokrivač. «Iako ne znam kako misli pronaći Setijev trag.»

Ostavivši djecu da jedu i ubacuju komadiće jaja i tosta s maslacem u razjapljene ralje Velikog mačka Ree krenuli su niz zavojiti putić u sjeni drveća koji je vodio do glavne kuće, gdje su zatekli roditelje za doručkom. Emerson ih pozdravi svojim uobičajenim prigovorom: «Zašto niste povelili blizance?», a njegova žena suprotstavila mu se uobičajenim odgovorom: «Ne dok ne prestanu bacati hranu jedno na drugoga i na mačku.» Veliki mačak Rea ostao je kod kuće. Ramzes mu je bio omiljeni sudrug, ali Ramzes nije bacao toliko hrane na pod kao blizanci.

Njegova majka izgledala je osobito svježije i budno, kosa joj je imala istu nevjerojatnu crnu boju, a brada joj je bila istaknuta. Ramzes je zaključio da su omeli svađu njegovih roditelja. Ovakva neslaganja nisu bila neuobičajena. I majka i otac uživali su u njima, i rijetko bi ih u tome spriječila nazočnost njihove djece. Čim ih je Fatima poslužila i uzvratila im pozdrav, majka se opet bacila u napad. «Tvoj prijedlog da pođeš u Kairo u potragu za Setijem smiješan je, Emersone. On bi mogao biti bilo gdje na Bliskom istoku, ili bilo gdje na svijetu. Ne znam zašto ti je to palo na pamet. Ne samo da se moramo nositi s gospođom Petherick i njezinom ekscentričnom djecom, već ti ne možeš napustiti svoj posao.»

«Tko je rekao bilo što o napuštanju Deir el Medine?», upita Emerson. «Neće me biti samo dva dana. Vi ostali možete raditi i bez mene za to vrijeme. To me podsjetilo... gdje je, dovraga, Jumana?»

Ramzes je pojeo svoja jaja i tost. Fatima, koja je mislila da je premršav, odmah mu ponovno napuni tanjur. On je pogleda sa zahvalnim osmijehom na licu. Njezino okruglo, ljubazno lice, uokvireno urednim naborima njezine marame za glavu, bilo je netipično mrko.

Njegova majka zagrizla je za temu i jurila punom parom naprijed. «Znaš savršeno dobro, Emersone, da Jumana ide na nalazište s Vandergeltovima, budući da trenutačno živi s njima. To me podsjetilo da nikada nisi točno utvrdio njezine

dužnosti kod Cyrusa. On je treba još više od tebe, budući da ima samo Bertiea za nadzor svojih ljudi. Već neko vrijeme htjela sam razgovarati s tobom o tome.

Činjenica je da imamo premalo ljudi i...»

«Oprosti, majko», reče Ramzes, svjestan da ona tako može nastaviti beskonačno dugo. «Fatima, djeluješ mi zabrinuto. Muči li te nešto?»

«Hvala ti, Ramzese, što si me pitao», reče Fatima. «Želim znati hoće li se ono dvoje vratiti ovamo, ili netko poput njih. Nisam ih mogla zadržati vani, gurnuli su me u stranu. Rekla sam Jamadu da mora čuvati vrata.»

Njezini izljevi sarkazma i pritužaba bili su tako rijetki da su svi ustuknuli pred njom, čak i Emerson. «Ovaj», reče on, «oprosti, Fatima. Nema potrebe da...»

«Ima potrebe, Oče kletva.» Ona prekriži ruke i strogo ga pogleda. «U Kairu smo imali pravog vratara koji je najavljavao posje titelje ili ih otpravljaao. Na plovećoj kućici smo uvijek imali čuvara. Ovdje je sve otvoreno. Nije u redu da stranci ulaze kada požele.»

«U pravu je, znate», reče Nefret. «Petherickovi nisu jedini koji su narušili našu privatnost. Sjećate li se one užasne žene od prošlog tjedna koja je ponudila ocu deset funta da joj pokaže Luksor? Turizam cvjeta, a neki od tih ljudi nemaju manira.»

«Uvijek su postojali ljudi bez manira», reče njezina svekrva mršteći se. «Što možemo učiniti? Odbijam napustiti verandu, previše je ugodno na njoj, a ako izgradimo zid oko nje, pokvarit ćemo si pogled.»

«Možemo izgraditi stražarnicu ili kućicu za vratara malo niže niz cestu koja silazi od kuće», predloži Nefret, «i postaviti jednog od starijih ljudi da sjedi tamo cijeli dan. Jamad ima mnogo posla.»

«Učinite kako želite», reče Emerson nestrpljivo. «Zahvaljujući majčinim pritužbama, propustio sam jutarnji vlak. No, nema veze. Ramzese, želim da pođeš u Dolinu sa mnom.»

«Dolinu kraljeva?», upita Ramzes iznenađeno.

«Postoji samo jedna dolina u Luksoru», reče Emerson, ljubazno, iako netočno.

«Da, gospodine. Mogu li upitati zašto?»

«Obećao sam Carteru da ću paziti na to mjesto.» Emerson odgurne svoj tanjur, izvadi lulu, pa je teatralno napuni. «On i Carnarvon gube vrijeme u Engleskoj i neće doći još nekoliko tjedana.»

Njegova supruga uputi mu oštar pogled. Kao i Ramzes, i ona je prepoznala znakove. Emerson nije baš lagao, ali nešto je prikrivao.

«To nije pošteno», reče ona. «Howard je imao tešku operaciju prošli mjesec i još se oporavlja. Zašto si mu to obećao?»

«To je najmanje što čovjek može učiniti za prijatelja», reče Emerson.

«Ma, daj», reče njegova supruga. «Nitko ne može izvesti ilegalno iskopavanje u Dolini, previše je tamo turista i stražara čak i da ima još neotkrivenih grobnica. Howard tamo kopa već godinama, i to bezuspješno. Što si sada namjerio, Emersone?»

«Propituješ li moje motive?», upita Emerson glumeći pravedničku povrijeđenost.

«To ne prihvaćam, Peabody. Dođi, Ramzese.»

«A što je s gospođom Petherick?», upita njegova supruga.

Na pola puta do vrata, Emerson zastane. «Red je na nju da načini sljedeći potez.»

No, nije zvučao odlučno kao inače, i njegova supruga odmah to iskoristi.

«Besmislica. Kada si prihvatio taj predmet nisi imao pojma o njegovoj vrijednosti. Tvoji motivi postat će upitni ako joj ga odmah ne vratiš, ili barem to ne ponudiš.»

«Prokletstvo», reče Emerson.

«Gospođa Petherick trebala bi saznati za bizarnu predstavu svoje djece od prošle večeri», nastavi njegova supruga. «Rekao si kako nisi siguran tko bi mogao biti zakoniti vlasnik statue. Pa, nije li ona u najboljem položaju da ti odgovori na to pitanje? Možda zna i ime preprodavača od kojeg ju je njezin suprug kupio. To je zacijelo najpraktičniji način da otkrijemo njezino podrijetlo ako pratimo trag od jednog do drugog preprodavača...»

«Da, da.» Emerson se okrene prema svojoj supruzi. «Dokazala si svoje, Peabody, ne moraš mi to zabijati u mozak. Posjetit ćemo prokletu ženu. Što je moguće prije. Želim se riješiti toga.»

«Drago mi je da se slažeš, Emersone. Jutros sam poslala poruku gospođi Petherick i pozvala je da ruča s nama u Zimskoj palači.»

«Hm.» Emerson izvadi svoj sat. «Kada?»

«U dva sata.»

«Onda Ramzes i ja imamo dovoljno vremena za posjet Dolini. Uzet ćemo automobil.»

«Ne, ako ga ne možeš voziti na samo tri kotača», reče njegova supruga. «Ne vjerujem da ste ti i Selim namjestili četvrti kotač.»

«Oh.» Emerson prstom dodirne rupicu na bradi. Kupio je automobil usprkos snažnom otporu svoje supruge. Istaknula je, i to točno, da će ga moći rabiti samo ograničeno zbog nedostatka dobrih cesta, ali glavni prigovor bio joj je Emersonov

način vožnje vozio je punom brzinom, ne mareći nimalo za prepreke na putu. No, automobil je većinu vremena bio u štali, budući da su ga Emerson i Selim stalno rastavljali.

«Onda ćemo poći konjima», reče Emerson. «Ti ne moraš ići, Peabody.»

«Ne bih to propustila ni za što na svijetu, Emersone.»

Ramzes nije bio u Dolini mjesecima. Pravo na iskopavanje imao je lord Carnarvon, koji je povremeno vodio radove, prema uputama Howarda Cartera, još od 1913. Nije pronašao ništa osim nekoliko radničkih kolibica i nekoliko žara od kalcita. Vladalo je opće mišljenje da Carter gubi vrijeme. U Dolini više nije bilo kraljevskih grobnica.

Dok su koračali prašnjavim puteljkom od obora za magarce, gdje su ostavili konje, Ramzes je osjetio određenu nostalgiju. Iskopavanja nisu bila njegov primarni interes, ali na svijetu nije bilo mjesta koje mu je značilo više od groblja velikih faraona Carstva. Obitelj je imala dozvolu za rad na manje poznatim, nezanimljivim grobnicama do 1907., jedva dobivši pristanak od američkog diletanta Theodorea Davisa, koji je tada imao isključivo pravo na istraživanje novih grobnica. Pronašao ih je mnogo, bolje reći, njegovi arheološki pomoćnici pronašli su ih mnogo. Davisovo pogrešno postupanje sa zagonetnom grobnicom KV55 navelo je Emersona na osobito snažnu eksploziju, a Davis je tada prisilio M. Maspere, tadašnjeg pročelnika Službe za antikvitete, da im u potpunosti zabrani pristup Dolini.

No, kakvo je to vrijeme bilo! Kad su prolazili pokraj ulaza u KV55, sada blokiranog i zapečaćenog, Ramzes osjeti poznato uzbuđenje. Nikada neće zaboraviti svoj prvi pogled na komade velikoga zlatnog oltara koji su ležali razbacani i napušteni u ulaznom hodniku, razbijeni kovčeg s veličanstvenom podstavom, kanopijske žare sa svojim vješto izrađenim glavama. Iskopavanje je bilo jako zabrljano, u to nije bilo sumnje, ali da Emerson nije uvrijedio Maspere, možda bi i imali izgleda za dobivanje dozvole kad je Davis odustao. Od svih nalazišta u Egiptu, Emerson je najviše žudio za ovim.

No, prošao je pokraj ulaza u KV55 bacivši samo usputni pogled, probijajući se kroz mnoštvo ljudi i mrmljajući anateme protiv praznoglavih turista. Dok su nastavljali dalje, pokraj bočnih odvojaka koji su vodili do najpopularnijih kraljevskih grobnica, mnoštvo se prorijedilo. Sunce se uzdiglo iznad okolnih litica. Ramzes uhvati majku za ruku.

«Spreman sam za odmor, a ti?»

Kaciga je zasjenjivala gornji dio njezinog lica, ali vidio je kako se njezine stisnute usnice opuštaju. Malo je šepala toga jutra, bolje reći, trudila se ne šepati. Primijetio je to jednom ili dvaput i prije, ali ona nikada ne bi priznala umor ili bol. «Ako želiš, dragi moj.»

Emerson se vrati i upita zašto su zastali. Njegova supruga, koja je nosila svoj slavni pojas s kog su visjeli razni “korisni predmeti”, otkvači svoju čaturicu i ponudi je drugima. Nefret prihvati sa zahvalnošću, a zatim i Ramzes, nakon što je majka otpila gutljaj. Emerson odmahne glavom. Mogao je izdržati bez vode dugo poput deve, a njegov se sin često pitao kako to da nikada nije kolabirao od dehidracije. Nastavili su dalje, pregledavajući jedan vadi za drugim, sve dok nisu stigli do aleje obrubljene oštrim liticama. Visoko nad njima, u uskom usjeku, nalazio se ulaz u grobnicu velikog faraona ratnika, Tutmesa III.

«Što otac radi?», upita Nefret.

Njezina svekrva otvori svoj kišobran. Često ga je rabila kao oružje za napad, ali, kao što je rado isticala, imao je i druge korisne funkcije, uključujući i zaštitu od sunca.

«Mislim da tražimo tragove neovlaštenog kopanja. Ako se nešto takvo dogodilo, vjerojatno je to bilo na ovom dijelu, podalje od glavnog središta Doline. No, ne pitaj me što se time želi postići.»

Ova udaljena grobnica posjedovala je atmosferu veličanstve nosti i tajanstvenosti koju je središte Doline izgubilo kad je Ministarstvo starina izgledilo neravne staze i podiglo moderne zidove uz većinu ulaza u grobnice. Ovdje, daleko od strke i zbrke, nije bilo teško zamisliti pogrebnu povorku kako vijuga uz kamenu liticu, praćena pjevanjem svećenika u bijelim haljama i naricanjem žena, dok je zlatom optočeni kovčeg odražavao zrake sunca stvarajući zasljepljujući bljesak. Kao i sve druge grobnice, i ona Tutmesa III. opljačkana je prije tisuću godina. No, on je bio jedan od najbogatijih i najmoćnijih kraljeva Egipta, i raspolagao je bogatstvom Nubije i Sirije. Čovjeku se moglo zavrtjeti u glavi dok bi razmišljao o blagu koje je moralo biti zakopano s njim.

Emersonov urlik trgne Ramzesa iz njegovog sanjarenja, uzrokovanog djelomice i neispavanošću. On požuri prema svojem ocu, koji je lutao oko gomila oblutaka i krhotina kamenja pri dnu litice nedaleko od njega. Ovdje, s lijeve strane, hrpe su bile visoke do glave, ako se Ramzes dobro sjećao. Zaostale su od Davisovog iskopavanja kod obližnje grobnice Siptah. «Nije li Carter radio u ovom području prošle godine?», upita Ramzes.

Emerson mu ne odgovori. Umjesto toga, počeo je kopati na jednoj hrpi, ignorirajući povik svoje supruge: «Emersone, tvoje rukavice! Stavi rukavice!» I Ramzes se uključi, pitajući se što bi to, tlovruga, trebao tražiti. Pronašli su nešto krhotina lončarije i donji ilio ušebtija Davis se nije potrudio prosijavati nalazište. Napokon, Emerson zadovoljno progundā i izvadi pokidani, zgužvani novinski list. «Srpanj prošle godine», reče on.

«Neki turist», reče Ramzes.

«Na arapskom su», reče Emerson. «Al Ahram. Bolje je da sada pođemo natrag.»

On smota novine i pažljivo ih stavi u džep.

Krenuli su natrag po vlastitom tragu. Čim su izišli iz vidokruga mjesta na kojem su kopali, Emerson zastane i počne divlje gestikulirati ostalima. «Nastavite», sikne on. «Nastavite s razgovorom.» On se okrene i potrči istim putem kojim su došli, pozivajući rukom Ramzesa da krene za njim. Nisu se kretali tiho, ali Emerson je mogao trčati vrlo brzo kad je morao. Stigli su na vrijeme da ugledaju nekoliko ljudi kako jure u svim smjerovima.

Emerson skoči na jednoga od njih, a Ramzes uhvati drugoga za ovratnik. Poznavao ga je bio je to Deib ibn Simsah. U obližnjem selu Gurnehu živjeli su mnogi od najvjekstijih egipatskih pljačkaša grobnica. Ibn Simsah je ponosno preuzeo nadimak uspješnog prethodnika u tom poslu. Kad se radilo o pronalaženju i pljačkanju novih grobnica, zaostajali su samo za obitelji Abd er Rassul. Nakon ne pretjerano energičnog pokušaja da se oslobodi stiska na ruci, Deib popusti i uputi Ramzesu prijateljski osmijeh.

«Nismo radili ništa loše, Brate demona. Poznaješ me, poznaješ mojeg brata Aguila.»

«Poznajem te i predobro», reče Ramzes, pogleda prikovanog na priliku trećeg čovjeka, koji se penjao spretno poput koze. «Ali tko je to?»

Deib slegne ramenima i zakoluta očima. Emerson ispusti nadahnutu psovku i počne se penjati uz liticu za bjeguncem. Ramzes ga uhvati. «Ne, oče, ima...» Prasak pištolja učinio je završetak rečenice nepotrebnim.

POGLAVLJE II

3

Emersonov iznenadni trk natrag iznenadio me, ali samo nakratko. Požurila sam za njim, a ostali su krenuli za mnom. Zvuk pucnja dao mi je krila. Kad sam stigla na mjesto događaja, zatekla sam Emersona kako ispituje dva najozloglašena stanovnika Gurneha. Prekinuo je s izvikivanjem optužaba i pogledao me.

«Prokletstvo, Peabody, rekao sam ti da nastaviš!»

«Besmislica», rekoh. «Tko je ispalio taj hitac? Na koga i zašto?»

S rukama na bokovima, zabacivši glavu unatrag, Ramzes je gledao prema vrhu litice. «Bio je tu i treći čovjek. Otac je htio krenuti za njim kad sam primijetio daje čovjek naoružan.»

«Blagi Bože», uzviknuh. «Emersone, dragi, jesi li ozlijeđen?»

«Ne, ne. Nije pokušavao pogoditi nikoga, samo je htio osigurati sebi vrijeme za bijeg. To je i učinio», doda Emerson Ijutito. «Tko je to bio, Deib? Govori!»

Deib i njegov brat problijedjeli su od straha. Znali su kaznu za ozljeđivanje stranca. Deib počne mahati rukama i nerazumljivo protestirati. Nikada prije nisu vidjeli tog čovjeka. Nisu znali da ima pištolj. Samo su tražili skarabeja kojeg je jedan od njih izgubio prethodnog dana. Kao što je Otac kletva znao, takve su stvari prodavali turistima, ali do ovoga su došli na pošten način, kupivši ga od susjeda Gurnavija i nadajući se da će nešto malo zaraditi...

Emerson ga prekine. «Ne vjerujem ti niti riječ. Promatrali ste nas, i kad ste vidjeli da kopamo ovdje, odlučili ste i sami pogledati.»

«A što ima loše u tome?», upita Deib, uskočivši besramno sam sebi u usta. «Rekli bismo ti, Oče kletva, da smo pronašli grobnicu.»

«Ma, daj», reče Emerson. «Opiši mi tog čovjeka kojega nikada prije niste vidjeli.» Bilo je teško reći je li maglovit opis bio posljedica Deibovih skromnih sposobnosti opažanja ili proračunanog opreza ili pak pozamašnog mita. Čovjek je bio odjeven kao hovadji (to je značilo da je nosio europsku odjeću). Nije bio ni visok ni nizak, ni mršav ni debeo. Šešir mu je skrivao kosu, obojena stakla naočala oči, a velika brada prekrivala mu je donju polovicu lica. Nisu mogli opisati njegov glas, jer nije izgovorio niti riječi, već je samo stajao i gledao.

Napokon, Emerson pusti braću uz strogo upozorenje i oni se užurbano udalje.

Pustio ih je lakše no što su zaslužili, a lice mu je imalo zamišljeni izraz zbog kojeg

sam se upitala što smjera. Kad sam ga obavijestila da se moramo vratiti kući, pošao je bez pritužbe što je bio još jedan vrlo sumnjivi znak.

U Zimsku palaču stigli smo na vrijeme. Turizam se vratio na predratnu razinu, i predvorje je bilo puno ljudi koji su se vraćali s jutarnjih obilazaka i čekali ručak. Očekivali su nas. Direktor osobno, gosp. Salt, obavijestio nas je da je gđa Petherick zamolila da joj javi kada dođemo, rekavši da će nam se pridružiti u predvorju. Umjesto da siđe dizalom, spustila se niz stubište, koračajući polako. Stubište je bilo lijepo oblikovano, blago zakrivljeno, tako da su svi pogledi bili upereni u gđu Petherick kad je došla do podnožja. Šal od crne čipke nalik ogrtaču uokvirio je lice koje me neodoljivo podsjećalo na vampire za koje se dama specijalizirala oči su bile obrubljene crnilom, a usne su joj bile krvavo crvene boje na blijedom licu (što je bila posljedica pudera). Ispružila je ruku u crnoj rukavici prema Emersonu. Željela je da je poljubi, ali Emerson kao Emerson, uhvatio je njezinu šaku i energično je protresao.

«Lijepo od vas što ste došli», izjavi ona. «Tako mi treba potpora. Opet sam ga vidjela prošle večeri. Kada, oh, kada ćete provesti ceremoniju koja će me osloboditi?»

Kao što je i željela, to pitanje čuli su svi u njezinoj blizini.

Zabruji žamor uzbuđenja. Ne bih joj pružila zadovoljstvo daje pitam na koga je mislila, ali Emerson nije mogao odoljeti.

«Njega? Koga to?»

Njezin glas spusti se do uzbuđenoga, prodornog šapta.

«On nema imena. Bezlična crna sjena koju sam vidjela kako ispija život iz mogega dragog supruga. Došao je za mnom ovamo!»

Držeći šešir u rukama, pažljivo kontrolirajući izraz lica, Ramzes reče: «Treći put, zar ne? Mislio sam da ste rekli kako će treći posjet biti posljednji.»

«Pogrešno ste me shvatili», reče gđa Petherick, lažući poput prave veteranke. «Ali vratit će se, a sljedeći put...»

Čvrsto sam je uhvatila pod ruku.

«Pođimo u salon za objedovanje. Gospodin Salt rezervirao nam je stol.»

Emerson nije bio raspoložen za poigravanje. Čim smo naručili jelo, on prostrijeli gđu Petherick strogim pogledom. «Ne želim više slušati o iluzijama, gospođo. Zna li da su vaš posinak i pokćer upali u našu kuću prošle večeri? Da nam je mladić prijetio pištoljem?»

«Siroti Adrian», promrmlja dama. «Jako je propatio, a tako mi je privržen. On vam nije predstavljao opasnost.»

«Ali netko drugi jest?», upitah.

«Prestani», reče Emerson glasno. «Potičeš je, a ja to neću trpjeti. Gospođo Petherick, kada ste nam predali... ovaj... predmet, jeste li bili svjesni njegove vrijednosti?»

«O, da.» Dama s užitkom srkne svoju juhu. «Pringle je rekao da je to najvrjedniji predmet iz njegove zbirke.»

Emerson izvadi kutiju iz svojeg velikog džepa i položi je na stol.

«Pretpostavljam da ste vi zakonita vlasnica?»

«O, da.» Ona se zagleda u kutiju kao hipnotizirana.

«Kao što jamačno znate, gospođo, moji principi ne dopuštaju mi da prihvatim takav poklon. Vratit ću vam ga ili ga otkupiti od vas, što već želite.»

Ona pogladi obojenu površinu vrhovima svojih manikiranih prstiju. Naglom kretnjom otvori poklopac i izvadi statuu.

«Mislio sam da više nikada ne želite vidjeti to malo zlo lice», primijeti Ramzes.

«Bila je ona ponos i radost mojega dragog Pringlea. Tako ju je volio...» Ona je podigne visoko nad glavom.

«Prokletstvo», reče Emerson. Ovaj put nisam ga prekorila zbog psovke. Nikada nisam vidjela promišljeniji pokušaj privlačenja pažnje.

«Odložite je, gospodo», zarezži Emerson.

Gđa Petherick zakoluta očima prema njemu i iskesi zube. Prije nisam primijetila da su joj očnjaci duži no što je bilo normalno. Žamor se proširi salom, i ljudi koji su sjedili za udaljenim stolovima počnu se dizati kako bi bolje vidjeli.

Emerson joj otme statuu iz ruke i vrati je u kutiju. «Dakle?», upita on.

«Uzmite je, profesore Emerson. Znam da ćete biti poštteni prema meni. Važno je da više nije u mojem posjedu.»

Ostvarila je svoj cilj privlačenja pažnje javnosti. Naša pitanja nisu iz nje izvukla nikakvu informaciju. Nije znala ime čovjeka od kojeg je njezin suprug kupio statuu. Bio je to netko u Londonu, mislila je... Da, mogla je razmisliti o prodaji ostatka zbirke, kada dođe vrijeme za to. Trenutačno su je procjenjivali na sudu.

«A što je sa statuom?», upita Ramzes. «Nije li i ona dio ostavštine?»

Grimizne usne gđe Petherick rašire se u osmijeh. «Odnijela sam je. Bila je to moja dužnost prema dragom, pokojnom suprugu, da se pobrinem da njezin zli utjecaj bude okončan.»

Pogledala sam Emersona, koji je slegnuo ramenima, izražavajući na taj način i moje osjećaje. Ono što je učinila bilo je vjerojatno nezakonito, ali to nije bila naša stvar.

Gđa Petherick jela je s užitkom. Upravo je napala pitu od jagoda s kremom, kad joj priđe sredovječna dama, sijede kose i u čvrstom korzetu, i reče: «Grofice. Ne želim vam smetati, ali velika sam obožavateljica vaših knjiga...»

«Želite smetati», reče Emerson glasno. «Upravo ste to učinili.»

Gđa Petherick sada u ulozi grofice Magde podigne ruku ukrašenu nakitom.

«Uvijek sam oduševljena kada upoznajem svoje vjerne čitatelje. Biste li željeli da vam potpišem knjigu?»

Dama nije ponijela knjigu u Egipat, ali radosno je prihvatila grofičin potpis na komadu hotelskog papira. Ohrabreni njezinim primjerom, i drugi “vjerni čitatelji” učinili su isto.

Spisateljica je napravila pravu predstavu od toga, potpisujući se energičnim rukopisom, dok su joj dragulji svjetlucali na prstima. Zaključila sam da su umjetni. Obožavatelji su prestali pritjecati. Gđa Petherick gurne posljednji zalogaj pite u usta i ustane kako bi krenula. Kada je i Emerson ustao, ona uhvati njegovu šaku i stisne je. «Hoće li biti ceremonije? egzorcizma? Moram to vidjeti.»

Da, ti i svi novinari koje uspiješ pronaći, pomislih. Pomisao na prizor u kojem se grofica Magda baca unaokolo, dok joj crni velovi lepršaju, i možda pada u nesvijest dok Emerson bespomoćno stoji pokraj nje, bila je previše strašna da se zadržim na njoj.

«Ne mogu to dopustiti», rekoh čvrsto.

Nije obraćala pažnju na mene. Držeći Emersona za ruku, upitala je: «Kada?»

«Proklet bio ako znam», reče Emerson, čije je strpljenje bilo pri kraju. On izvuče prste iz njezinog stiska. «Želim da vam bude jasno kako prihvaćam ovaj predmet u ulozi čuvara. Doviđenja, gospođo.»

Na moj prijedlog, krenuli smo u brzu šetnju kako bi se Emerson malo ohladio. Bio je jako ljut i nije se ustručavao od toga da iskaže svoje osjećaje.

«Sada vidiš, Peabody, kako završavaju tvoje ideje. Upali smo ravno u ruke toj proklesoj ženi. Napravila je spektakl od sebe i nas, i ako je u Luksoru bilo nekoga tko nije znao za statuu i kletvu, sada takvih više nema.»

«Mislim daje priča već bila poznata», reče Ramzes u uzaludnom pokušaju da smiri oca. «A došli smo do nekih korisnih informacija.»

«Ma, daj», zareži Emerson. «Nisi joj valjda povjerovao? Ta će reći sve što joj padne na pamet. Moguće je da ne zna ime preprodavača od kojeg je Petherick kupio statuu. Tako nešto ne bi je zanimalo. No, dok ne saznam detalje iz njegove oporuke iz nezavisnog izvora, ne bih joj vjerovao na riječ.»

«Kako to planiraš učiniti?», upitah.

«Imam ja svoje metode», reče Emerson. «Požuri, Peabody, potrošit ćeš pola poslijepodneva.»

Ramzes i Nefret pošli su ravno svojoj kući, jer svakoga petka imali su sastanak sa Selimom i njegovom obitelji, i već su malo kasnili.

Kad smo Emerson i ja došli do verande, otkrili smo da su svratili Jumana i Cyrus, i da ih je Fatima pozvala na čaj. Voljela je dvoriti ljude, a što ih je bilo više, bila je sretnija. Jumana me zagrlila i ozbiljno se rukovala s Emersonom. Bila je ona sitna, lijepa žena zamalo sam napisala “nažalost”, jer kada su žene lijepe i ili malene, mnogi muškarci ih tretiraju poput igračaka, a ne razumnih bića. Bila je vitka i čvrsta poput dječaka, a velike, tamne oči zaiskrile su joj kad se počela ispričavati. Gotovo da su se mogli čuti uskličnici.

«Bilo je jako nepristojno od mene što nisam došla prošle večeri, jako nepristojno što se nisam ispričala! Tako mi je žao! Radila sam i zaboravila sam, dok Bertie nije došao po mene, a nisam bila čista niti odjevena za tu prigodu.» Nastavila je ne udahnuvši. «I zato sam kažnjena, jer propustila sam uzbudljivu večer! Mogu li je vidjeti sada? Gospodin Vandergelt nije prestajao pričati o njoj!»

«O, vrlo dobro», reče Emerson. On izvadi kutiju iz džepa i preda mi je. «Imaš cast, Peabody. Poslije je vrati u moj stol. Ispričajte me. Moram učiniti mnogo toga prije no što krenem na večernji vlak.»

«Kamo ideš?», upita Cyrus iznenađeno.

«Kairo.» Emerson dobaci riječ preko ramena i nestane u kući.

Fatima iznese pribor za čaj. Pomagao joj je nesretni mladić koji je bio njezin najnoviji kandidat za ulogu sluga. Pitala sam se koliko će taj izdržati. Fatimini standardi bili su vrlo visoki, a njezina kritika snažna.

Jumana uzvikne kad je vidjela statuu. Nakon što ju je držala u ruci neko vrijeme, svi smo je pogledali. Imala je sve snažniji hipnotički učinak. Sjaj zlatne površine i nježne obline tijela i lica tjerale su ljude da je miluju. Emerson se vratio noseći u ruci veliku torbu. Uzme statuu od Cyrusa i vrati je u kutiju. Dohvati šalicu čaja i počne ga srkati s nogu.

«Kada ćete razgovarati s gospodom Petherick?», upita Cyrus.

«Učinili smo to danas poslijepodne», odgovorih. «Bila je to iznimno zamorna rasprava. Još uvijek ustraje na apsurdnoj ideji kletve, ali kada je Emerson rekao da ne namjerava prihvatiti statuu kao poklon, na licu joj je zatitrao samozadovoljan osmijeh.»

«Znala je da može vjerovati profesoru da će postupiti pošteno», reče Jumana. «Vrlo pametno od nje», reče Cyrus. Zatim doda iscrivši se: «Ne znam bih li ja odolio iskušenju. Je li spremna prodati statuu, i ima li pravo to učiniti?»

«Namjerno je govorila neodređeno», rekoh. «Ali imam jak osjećaj da bi bila otvorena za dobru ponudu. Što se tiče drugog pitanja, rekla je da je suprug ostavio zbirku njoj.»

Emerson iskapi šalicu. «Ne bih joj povjerovao na riječ niti da se zaklela na gomili Biblija.»

«Aha», reče Cyrus. «Zato putuješ u Kairo?»

«To je jedan od razloga», reče Emerson.

«Pa, kad si već tamo, trebao bi se naći s Lacauom.»

Emerson ne odgovori ništa, ali moj izravni suprug nije bio jako dobar u skrivanju osjećaja, a ja sam postala stručnjak za čitanje njegovih izraza lica.

«Zašto bi se trebao naći s direktorom Službe za antikvitete?», upitah ja sumnjičavo. «Posjetili smo ga iz pristojnosti dok smo bili u Kairu.»

«Pa, vjerojatno mu niste spomenuli ono o čemu smo raspravljali krajem prošle sezone», reče Cyrus. «Razmišljali smo o promjeni planova, sjećate se? Francuski institut izrazio je interes za Deir el Medinu. Spremni su učiniti to dugoročnim projektom.»

«Hm», reče Emerson, pokušavajući izgledati kao da mu je ta vijest iznenađenje.

«Emersone», rekoh iznenađeno, «zar razmišljaš o prepuštanju Deir el Medine? Mogao si se barem posavjetovati s nama.»

«Imao sam namjeru posavjetovati se s vama», reče Emerson dostojanstveno.

«Vandergelt se očito slaže s tom idejom. Dosadile su ti tvoje male, privatne grobnice, zar ne, Cyruse?»

Cyrus ne odgovori izravno, ali njegov odgovor otkrio nam je što misli. «Bio sam u Deir el Bahriju neki dan, tamo gdje radi ekipa iz muzeja Metropolitan. Otkrili su neke vraški fascinantne stvari. Taj kraljičin sarkofag oslikan prizorima iznutra, svježim i jasnim kao da su dovršeni jučer...» On čeznutljivo uzdahne.

«To je istina», reče Emerson. «Ali nema šanse da dobiješ dozvolu za rad na njihovom području, Cyruse.»

«Ne, ali postoje mnoga druga mjesta koja imaju potencijala.»

«Misliš, potencijala za nove grobnice», reče Emerson. «Je li to sve o čemu razmišljaš, Vandergelte? Naša iskapanja kod Deir el Medine doprinijela su...»

«Da, naravno. Budi iskren, Emersone, i ti gubiš interes. Jednako si se zapalio za hramove kao ja za grobnice.»

«U redu. Napraviti ću ti uslugu i raspraviti o tome s Lacauom. Zbogom. Peabody, draga moja, vidimo se za nekoliko dana.»

Sada su mi bile jasne makinacije mojeg supruga. Emerson nije namjeravao prepustiti Deir el Medinu ako na obzoru poput fatamorgane ne zatreperi neki sjajniji plijen. Bacio je oko na Dolinu kraljeva. Po mojem mišljenju, izgledi su mu bili slabi: lord Carnarvon godinama je držao koncesiju, a koliko sam znala, nije je namjeravao prepustiti nikome.

4

Emerson je htio progovoriti nekoliko riječi s Ramzesom prije no što pođe u Luksor. Odbio je ponudu svojeg sina da pođe s njim, što je rezultiralo onim što bi Ramzesova majka nazvala mračnim predosjećajem. «Ne smiješ propustiti svoj susret sa Selimom i njegovom obitelji», reče Emerson. «Draga dječica tako uživaju u njima.»

«Što bih trebao reći Selimu?», upita Ramzes. «Očekuje da će sutra započeti s radom.»

«Da ćete raditi, naravno, ali ne na nalazištu», doda on. «Dovedi njega i Dauda ovamo i počnite pregledavati prošlogodišnje bilješke i planove. Želim vidjeti detaljni sažetak svega što smo učinili i što još treba učiniti.»

«Ali, gospodine...»

«Moj dečko.» Emerson položi ruku na Ramzesovo rame. Bila je to za njega neuobičajena gesta. Jednako je neobičan bio strah u njegovom glasu. «Znam da se ponašam poput diktatora. To nije zato što nemam povjerenja u tebe. To je zato što nemam povjerenja u sebe.»

«Ti, gospodine?»

«No, dobro, imam.» Emerson se naceri sa starom samouvje renošću. «Međutim, tu i tamo i ja griješim. Imam ideju koja je tako neodređena i nerazumna da bih se

sramio spomenuti je. Možda sam na pogrešnom putu, i radije ne bih raspravljao o svojoj teoriji sve

dok ne ispitam nekoliko različitih pravaca. Vratit ću se u nedjelju ili ponedjeljak, i onda ćemo ponovno razmotriti situaciju. Učini mi samo jednu uslugu: pokušaj držati majku podalje od Petherickovih dok se ja ne vratim.»

«Dat ću sve od sebe.»

«To je najbolje što bilo tko može učiniti. Osobito kada se radi o tvojoj majci. Kreni sada, djeca te čekaju.»

«Nećeš li se oprostiti od njih?»

«Pa... hm... ne», promrmlja Emerson. «Odlazim samo na dva dana.»

Zapravo se pribojavao Carline reakcije. Ona je uživala u drami i ponašala se poput male Niobe kad bi netko od njih odlazio. Njezini roditelji i baka naučili su ignorirati ove ispade, ali Emersonu su jako teško padali, usprkos činjenici da je bio siguran kako će oluja ubrzo proći. Je li zato odlazio nekoliko sati prije polaska vlaka? Vjerojatnije je u Luksoru imao nekakva posla o kojima nije htio razgovarati sa sinom.

Blizanci su se uvijek radovali posjetima Selimu i njegovoj djeci, koja su im bila omiljeno društvo za igru. Druga atrakcija bila im je to što im je bilo dopušteno da jašu sa svojim roditeljima. Do sada, njihove su konjaničke aktivnosti bile ograničene na male magarce, ali oboje su se divili prekrasnim araberima koji su bili ponos Emersonovih štala. Nakon što je odmjerio relativnu veličinu sebe i Riše, pastuha svojeg oca, David John objavio je da će pričekati još godinu ili dvije prije no što odluči uzjahati životinju. Carla, koja je imala pustolovniju narav, prikrala se u Rišinu štalu jednoga dana i uspjela se popeti dovoljno visoko na pregradu da se baci na leđa zapanjenog pastuha. Riša je snažno zanjštao, a zatim se ukočio poput kipa, ignorirajući male ručice koje su mu potezale grivu i male pete koje su ga podbadale, sve dok Ramzes nije dotrčao da vidi što je uznemirilo mirnog konja. Bila je to jedna od malobrojnih situacija u kojima je Ramzes isprašio svoju kćer po turu ne samo zato, objasnio joj je, što ga nije poslušala, već i zato što je povrijedila nježnu životinju koja je bila previše dobro odgojena da bi se pokušala braniti. Taj je prijekor imao više učinka nego batine. Carla se od tada ispričavala Riši, donoseći mu mrkvu i komade šećera.

Risa, kojem je cijela stvar vjerojatno bila prilično zabavna, bio je dovoljno velikodušan da prihvati njezine isprike, i kad je Ramzes podigao Carlu ispred sebe na leđa pastuha, Riša ju je pozdravio prijateljskim gurkanjem njuškom.

U očekivanju njihovog posjeta, već je došlo nekoliko drugih (lanova obitelji, uključujući njihovog pomoćnika reisa Dauda i njegovu suprugu, Kadiju. Ramzes primijeti s blagim osjećajem žaljenja kako u Daudovoj bradi ima više sijedih dlaka nego prošle godine, ali rebra su mu još uvijek pucketala od srdačnog zagrljaja krupnog čovjeka. Kadija ih je zabrinuto gledala, tražeći neki znak bolesti ili povrede. Ona nezadovoljno cokane jezikom.

«Tvoje ruke, Ramzese. Što si radio?»

«Kopao», prizna Ramzes. «Molim te, Kadija, samo ne zelena mast! To je samo nekoliko ogrebotina!»

Već se izgubila u kući.

«Gdje si kopao?», upita Selim. Barem se on nije promijenio. Bio je vitak i uspravan, odjeven u svoj najbolji vuneni ogrtač u čast njima. Gledao je s osmijehom kako Kadija razmazuje svoju slavnu mast po Ramzesovim šakama. Bio je to tradicionalni recept u njezinoj nubijskoj obitelji, i imao je zapanjujuća terapijska svojstva, ali ostavljao je tvrdokorne mrlje na koži i odjeći.

«Dolina kraljeva», odgovori Ramzes na Selimovo pitanje. «U blizini grobnice Siptah.»

Selimove lijepe, tamne oči rašire se. «Zašto tamo?»

«To je duga priča.»

«Ispričaj je onda», reče Daud. «Pričaj o zlatnim statuama i čovjeku s pištoljem.»

Prokletstvo, pomisli Ramzes. Trebao je znati da će Fatima proširiti priču.

Uostalom, nitko nije od nje tražio da se zakune kako će sačuvati tajnu, a njezin novi "sluga", Karim, bio je poznati brbljavac. Zaključio je da bi bilo bolje da razjasni stvarni prije no što ih Daud, samoproглаšeni kroničar obitelji, dodatno ukraši. Ionako je namjeravao razgovarati o poslu sa Selimom. Selim je poznao sve u Luksoru, uključujući i pljačkaše grobnica i preprodavače. Djeca su igrala neku igru koja se sastojala od vrištanja i jurnjave uokolo, pa je predložio Daudu i Selimu da pođu u šetnju.

U selu nisu imali prilike za miran razgovor. Uski, vijugavi putići vodili su ih pokraj otvorenih dvorišta gdje su žene mljele žito, a ljudi radili raznorazne poslove ili sjedili i pušili vodene lule pijući kavu. Svi su imali pozdrav ili zagrljaj za Ramzesa, i zapljusnuli su ih pitanjima: «Kada će nas posjetiti Sitt Hakim? Kako su djeca, Bog ih blagoslovio.»

Nakon što su napustili selo, bez riječi su se složili i krenuli prema seoskom groblju. Ramzes započne sa svojom pričom.

«Samo jedna statua?», upita Daud vidno razočaran. «Mislio sam da ih ima mnogo, kao i vrijednih dragulja.»

«Karim je veliki lažljivac», reče Selim.

«Nije stvar toliko u onome što priča Karim, koliko u tome što drugi ukrašavaju osnovnu priču», reče Ramzes. «Vjeruju li neki od Gurnavija da smo mi pronašli statuu tijekom svojih iskopavanja?»

«Zar to nije istina?», upita Daud.

Selim ga ljutito pogleda. «Znaš da nije, Daud, čuo si kako ju je dama dala Emersonu, i kako je sin došao po nju.»

«Ah, da.» Daud pogladi bradu. «Zaboravio sam. Ali neki od Gurnavija ne vjeruju u tu priču.»

«Ovoga jutra naišli smo na dvojicu njih», reče Ramzes. «Deiba i Aguila. Bio je tu i treći čovjek, koji je pobjegao nakon što je pucao iz pištolja prema nama.»

«Usudio se pucati na Oca kletva?», progundā Daud. «Tko je to bio?»

«Deib kaže da je bio neki hovadji. Netko koga nikada prije nije vidio i koga ne može opisati.»

«Deib je veći lažljivac od Karima», reče Selim stisnutih usnica.

«To je sigurno bio treći brat, Farhat. On je pokvareno jaje, Ramzese, i imao je problema s policijom. No, kako se usudio...»

«Potražit ću ga», reče Daud.

Ramzes shvati daje Selim gotovo sigurno bio u pravu. Samo su naivniji lokalni stanovnici mogli vjerovati da je statua pronađena u Dolini. To je sigurno znao i Emerson, pa je posumnjao da braća lažu o identitetu trećeg čovjeka. No, nije ih pritisnuo. Zašto?

Još je uvijek razmišljao o tome kada Selim reče: «Da, pobrinut ćemo se za njega. Jedna zlatna statua dovoljno je čudo. Je li autentična? Iz kojeg je razdoblja?»

«Amarna. Da, autentična je. Ne znamo prije koliko vremena je pronađena, niti kroz čije je ruke prošla prije no što ju je Petherick kupio. Ti bi znao, zar ne, da se nešto takvo pojavilo u Luksoru?»

Selim pogladi svoju uredno podšišanu bradu. «Uvijek postoje glasine o vrijednim otkrićima. Većina su laž. Da se to dogodilo odavno, ja ne bih saznao za to. Jesi li siguran da statua potječe iz Tebe?»

Ramzes odmahne glavom. «To je samo jedna od mogućnosti.»

Polako su došetali do prelijepe male grobnice koju je David osmislio za svojeg djeda Abdulaha. Bila je to najljepša grobnica na groblju, i najposjećenija, jer Abdulaha su poštovali kao sveca. Na vrpcama obješenim na ulazi nalazila se neugledna, ali dirljiva zbirka predmeta donesenih njemu u počast: jeftini kamenčići, rupci, grubo izrađeni amuleti. Čovjek koji je trenutačno radio kao "sluga šeika", čuvar grobnice, sjedio je na podu pognute glave, možda u molitvi ili meditaciji. Ne želeći ga ometati, zastali su malo podalje i zašutjeli s poštovanjem. Ramzes se sjetio svojega prvog posjeta Abdulahovom grobu, kada je došao s majkom, prije no što je izgrađena grobnica. Pomogao joj je da zakopa zbirku malih amuleta, slika drevnih bogova, nad grobom. Nikada nije objasnila zašto je to učinila, a on nije nikada pitao. No, činilo se da ju je to utješilo, a utjeha joj je bila jako potrebna. Tijekom godina, konzervativni stari Egipćanin i Engleskinja čije su podrijetlo i vjerovanja bili toliko različiti od njegovih razvili su čvrsto prijateljstvo, neobjašnjivo racionalnim terminima. Ali opet, pomisli Ramzes, ljubav nije racionalna, zar ne?

«Sada mi pričaj o čovjeku s pištoljem i njegovoj sestri», zatraži Daud, nadajući se drami nakon razočaranja s blagom.

I to ga je razočaralo. Ramzes cijeloj priči nije posvetio više pažnje nego što je zasluživala.

«Wallahi!», uzvikne Selim. «Kako čudna obitelj! Hoće li vam opet smetati? Hoćete li zbog njih graditi zid?»

«Ne zid, samo nekakvu stražarnicu, kako bismo držali podalje neželjene goste», reče Ramzes, razmišljajući kako mora porazgovarati s inventivnim Karimom.

«A što je s kletvom?», upita Daud s nadom. «Hoće li Otac kletva istjerati demona?»

Emersonovi egzorcizmi bili su izrazito popularni. Ramzes nije mogao zanijekati tu mogućnost. Nije znao nema li njegov otac nešto takvo na pameti. U obitelji je definitivno postojala jedna crta tralnosti, sklonosti prema maskama i dramatiziranju. Nije bio u položaju da kritizira svojeg oca. Kao i njegov nepopravljivi ujak, i on je bio vješt u maskiranju, a sada kada je to bilo iza njega, mogao je priznati da je prilično uživao u tome.

«Dama je izmislila kletvu, Daude», reče on.

Daudovo lice pokazivalo je razočaranje. «Nema kletve? Nema opasnosti? Pa zašto onda gradite barikade?»

Selim se nasmije. «Znam što bi rekao moj časni otac Abdulah: ‘Nema ništa loše u tome da se štitiš od nečega što ne postoji’.»

Kada bi Fatima nešto namjerila, bacila bi se na to svom energijom. Pozvala je radnike da izrade cigle za stražarnicu, kako je ona to nazvala. Dok zdanje ne bude dovršeno, zadužila je Vasima da sjedi pokraj ceste pod privremenim zaklonom. On je bio jedan od starijih ljudi, slijep na jedno oko, i očito mu se sviđao novi zadatak. Kada sam kasnije toga poslijepodneva pošla vidjeti treba li mu što, bradu mu je prepolovio široki osmijeh, i pokazao je smeđe, polomljene zube svoje generacije. «Ne, Sitt, imam sve što trebam», reče on pokazujući posudu s vodom, nargilu, i sag na kojem je čučao. «Možete računati na mene. Neću dopustiti niti jednom lopovu da prođe.»

Pokraj sebe na sagu imao je i pušku. Upitala sam ga: «Tko ti je dao dozvolu da nosiš oružje?»

«Kakav je to stražar bez oružja?» Ugledavši moj izraz lica, on brzo doda: «Nije napunjena, Sitt, služi samo za predstavu. Fatima je rekla da je ponesem.»

«O, dobro. Razumiješ, Vasim, da ne smiješ prijetiti ljudima, samo ih zaustavi i pitaj što žele. Ako je to neki naš prijatelj, pusti ga da prođe. Ako je stranac, pitaj ga za ime i dođi i reci meni ili Fatimi.»

«0, da, Sitt, razumijem. Niti jedan lopov neće proći pokraj mene.»

Već sam bila na pola puta do kuće, kada sam shvatila da je dvaput upotrijebio riječ “lopovi”.

Trebala sam znati da će naši radnici širiti priče o “blagu”. A oni nisu bili jedini. Kome je sve gđa Petherick ispričala svoju suludu priču? Koliko su se vijesti proširile?

Kada su se djeca i njihovi roditelji vratili od Selimovih, djeca su bila uobičajeno prljava, razdražljiva i uzbuđena. Njihova dadilja, Elia, navikla je na to. Poslala ih je na kupanje i u krevet. Ja sam doživjela rijetko zadovoljstvo da sjednem samo sa svojim sinom i kćeri. U usporedbi s mojim suprugom i unucima, oni su mirno društvo. Sumrak se produbio, zvijezde su zasjale nad Luksorom, a Ramzes je poslužio whisky.

«Tko je dao Vasimu dopuštenje da nosi to oružje?», upita Ramzes pomalo kritički.

«Upucat će nekoga, vid mu je jako loš.»

«Puška nije napunjena.»

«To ti je rekao?» Ramzes se osvježi srknuvši whisky. Poslijepodne provedeno s djecom često bi ga iscrpilo. «O, dobro, možemo se samo nadati najboljem. Možda upuca nekog novinara.»

«Kako znaš da su novinari obaviješteni o našem takozvanom blagu?»

«Ako ne znaju za to do sada, onda su slijepi, gluhi i nijemi. Gospoda Petherick je dala sve od sebe da proširi vijesti. Ne bi me iznenadilo da čujem kako je dala intervju novinama još prije no što je otišla iz Engleske. Svi lokalni stanovnici čuli su za statuu i pripisali su joj mnogo veću vrijednost, što obično čine. Daud i Selim znali su sve o tome, i o našem susretu s Petherickovima.»

On pogleda Fatimu, koja se tiho kretala uokolo i palila svjetiljke. Ona sagne glavu i promrmlja nešto o Karimu.

«Sve je u redu, Fatima», reče Ramzes. «Priča je poput amebe, curi na sve strane.»

On pogleda između zastora na prozorima prema malom utočištu, gdje je žuti sjaj svijeeće govorio o prisutnosti našeg st razara. «To je bila dobra Fatimina ideja. Zapravo, mislim da ću postaviti još jednog momka iza kuće.»

«Ne vjeruješ, valjda, da će netko pokušati provaliti, zar ne?», upitah.

«Ne vjerujem u riskiranje, majko.»

5

Ramzes nije znao zašto osjeća takvu nelagodu. Njegova majka se specijalizirala za predosjećaje, a činilo se da ovaj put ne predosjeća nevolju. Mirno je otišla u krevet u uobičajeno vrijeme, ostavivši Fatimu da zatvori kuću. Ramzes je obišao kuću s njom, provjeravajući vrata i prozore i vratnice, a zatim je prošao kroz istu proceduru s Ne fret u svojoj kući. Prozori dječje sobe bili su zabravljani, ne samo da bi zadržali njegove nemirne potomke unutra, već i zato da bi zadržali uljeze vani. Prije nekoliko godina imali su neugodno iskustvo s nekim tko je plašio Carlu šapćući pod prozorom. Ako je lopov htio doći do statue, postojao je jedan siguran način da dođe do nje. Emerson se ne bi pogađao s otmičarom koji bi oteo nekoga od odraslih, ali istog bi trena zamijenio statuu i sve drugo što ima za bilo kojeg od blizanaca.

Kao što je činio gotovo svake večeri, Ramzes je stajao na ulazu u njihovu sobu, gledajući malena, mirna tijela. David John spavao je na leđima, s ispruženim rukama i nogama i zabačenom glavom. Carla je bila nemiran spavač, okretala se i prevrtala, pa bi ponekad završila s glavom u podnožju kreveta, a mala bi joj

stražnjica bila ogoljena kad bi joj se spavačica naborala. Sada je ležala sklupčana poput mačkice, a pokrivač joj je bio navučen sve do nosića. Izgledali su tako bespomoćni. Ljubav i strah od toga da im se nešto ne dogodi proboli su ga poput noža.

Nefret je već bila u krevetu, a zlatna kosa bila joj je zamamno raširena na jastuku. Otvorila je napola sklopljene oči kad je ušao.

«Nije te bilo dugo», promrmlja ona.

«Gledao sam djecu. Carla je gotovo jednako aktivna kad spava kao i kad je budna.»

«Valjda si i ti bio takav u njezinim godinama.» Ona se sanjivo nasmiješi. «Dolaziš li u krevet?»

Bio je to primamljiv prijedlog, ali taj neobuzdani nemir natjerao ga je da odmahne glavom. «Uskoro. Želim malo prošetati.»

Zvijezde su sjale, a mjesec je blistao srebrom. On je zapravo htio cijele noći sjediti pod prozorima, čuvajući tri osobe koje su mu bile najdraže, jer to nije mogao povjeriti bilo kome drugome. To je bilo glupo, i on je to znao. Imao je lagani sam. Kad bi se netko približio bilo kojem prozoru, on bi ga čuo, osobito u ovakvom stanju napetosti.

Daudov sin, Ali Jusuf, bio je smješten u dvorištu glavne kuće što je gotovo sigurno bila nepotrebna mjera opreza, budući da je nekoliko slugu spavalo u kući, a njegova je majka sama za sebe vrijedila poput cijele vojske.

Koračajući nemirno amotamo, pogleda usmjerenog prema zatamnjenom prozoru prostorije gdje je spavala njegova supruga i blijedom sjaju noćne svjetiljke blizanaca, pokušao je analizirati svoju nelagodu. Je li se dogodilo nešto da uzbuni ono što je njegova majka pjesnički nazivala “usnulim stražarom” onaj dio nesvjesnog uma koji je bilježio sve sumnjive okolnosti? Bog zna da se u zadnja dva dana dogodilo mnogo čudnih stvari, i da su mnogi ljudi izrazili interes za statu, ali nije mogao vjerovati da bi bilo tko od njih pribjegao zločinu da je se domogne, osim možda Adriana Pethericka, u jednom od njegovih napada. Ali kod mene je njegov pištolj, pomisli Ramzes. Bilo bi mu lako nabaviti drugi, ali njegova će sestra valjda motriti na njega nakon toga što je učinio. Ljudi iz Gurneha bili su mirne duše, a kuću Oca kletva štitila je impresivna reputacija tog gospodina. Trebamo psa, pomisli Ramzes. Prije su ih imali nekoliko litalice koje je prihvatila Nefret, kao i druge ozlijeđene ili napuštene zvijeri i ptice. Jedan od omiljenih

psihologa njegove majke vjerojatno bi rekao da je Nefret bila motivirana kombinacijom majčinskog nagona i neispunjenih medicinskih talenata. Blizanci i njezina klinika na Zapadnoj obali sada su je u potpunosti zaokupljali, ali...

Nabavit ćemo psa, zaključi Ramzes. Pobrinit ću se za to sutra.

Upravo se spremao ući unutra, kada začuje nekakav zvuk koji ga natjera da se ukoči i okrene. Visok i prodoran, mogao je to biti krik neke ptice ili druge životinje, ali on je znao da nije. On pojuri prema glavnoj kući.

Vratnice dvorišta bile su zatvorene i vani nije bilo ni žive duše, ali začuo je majčin glas kako nadjačava proteste Ali Jusufa.

«Nisi teško povrijeđen. Prestani se žaliti i reci mi što se dogodilo!»

Ramzes nije gubio vrijeme lupajući po vratnicama. Popeo se na zid i spustio s druge strane. Njegova majka, omotana metrima haljine, držala je čvrsto glavu Alija Jusufa u rukama. Ona pogleda Ramzesa.

«To je samo kvrga», reče ona bistro i prisebno, kao da je maločas šok nije trgnuo iz sna.

Ali Jusuf ustukne od nje i teatralno zaječi: «Nisam ispunio dužnost.»

«Jesi, ako si spriječio nekoga da uđe u kuću», reče Ramzes pljesnuvši nesretnog mladića po leđima. «Reci nam što se dogodilo.»

Ali Jusuf nije htio priznati da je zadrijemao, ali to se sigurno dogodilo, budući da nije čuo uljeza sve dok nije začuo kako pada kreč i dok nije ugledao priliku na vrhu zida.

«Crn, potpuno crn, poput sjene», reče Ali Jusuf. «Ali nisam se uplašio, Brate demonu... Nejako. Kada je skočio sa zida, bacio sam se na njega i uhvatio ga. Viknuo sam ne od straha, ne, već radi upozorenja, kao što ste mi rekli...»

«I onda te udarila?», upita Ramzes. «Crna sjena?»

Njegova majka potapše mladića po glavi. «Ne budi grub, Ram zese. Dao je sve od sebe. Njegov krik upomoć... ovaj... upozorenje me probudilo, ali kad sam upalila svjetiljku i došla do prozora uspjela sam samo nazrijeti priliku kako preskače zid.»

«Pretpostavljam da si imala svoj kišobran», reče Ramzes.

«Naravno. Svega mi, noćas si razdražljiv. Prije no što mi dobaciš još neki sarkazam, priznajem da sam vidjela samo noge u hlačama, i to samo na trenutak.»

«Crne?»

«Ne», reče njegova majka pribrano. Ona se sagne i podigne nešto s tla. «Međutim, priznat ćeš da ovo jest crno.»

Bio je to dugi ogrtač, s rukavima i kapuljačom, poput halje srednjevjekovnog monaha.

Selim i Daud pojavili su se sljedećeg jutra po dogovoru. Naravno, čuli su za ponoćnog uljeza, i obojica su izrazili nezadovoljstvo što im nije dopušteno da nam pomognu u čuvanje kuće. Ramzes je morao dopustiti Selimu da organizira stražu s prednje i stražnje strane kuće, iako, istaknuo je, nitko iz obitelji nije u opasnosti.

«Ne znam što je taj momak htio postići», doda on. «Morao bi pretražiti cijelu kuću bez da probudi ikoga. Otac baš nije ostavio statuu na stolu u dnevnoj sobi. Ne mislite da bi Farhat to pokušao?»

«Farhat je slomio nogu», reče Selim.

«Slomio...»

«Nogu. Da. Neko vrijeme neće se penjati po zidovima ili liticama.»

Ramzes pogleda Selima, pa Dauda, na čijem je licu titrao uobičajeni prijateljski osmijeh. On odluči promijeniti temu.

«Mislio sam da bismo mogli nabaviti psa. Imate li kandidata?»

Daud, čije je veliko, meko srce obuhvaćalo čak i životinje koje su njegovi Gurnaviji odbacivali, znao je za nekoliko pasa koji su mogli poslužiti svrsi.

«Pogledat ću ih i sutra ću donijeti najboljega. Veliki, oštar pas, to je dobar plan.»

«Ne oštar», reče Ramzes uplašeno. «Ne pored blizanaca. Ne želim životinju koja bi nekoga povrijedila, želim samo da laje.»

On iznese statuu, koju Daud i Selim još nisu vidjeli, i pruži im je da je prouče.

Selimove oči zasjale su kad ju je vidio. Znao je dovoljno da može shvatiti koliko je vrijedna i rijetka. Daud je pažljivo dotakne prstima. «Nedostaje zmija na kruni», reče on. «Što joj se dogodilo?»

«Mislimo da se otkinula prije no što ju je lopov prodao», objasni Ramzes.

«Petherick sigurno ne bi bio tako nemaran.»

«Bilo bi dobro pronaći je», reče Daud polako. «Zmija ima veliku moć.»

Ramzes se nasmije i prijateljski ga pljesne po leđima. «Bojim se da izgledi za to nisu veliki.»

Nakon opuštenog doručka, svi su krenuli u dvorac, kako bi i Vandergeltovi mogli sudjelovati u sastanku. Ramzes je odlučio otići korak dalje od onoga što mu je otac naredio. Ako je Emerson htio veliki plan s preporukama za budući rad, to će i dobiti, a Cyrus je imao pravo izraziti svoje stavove.

Njih sedmero sjedili su s Cyrusom za stolom u prostoriji koju je on volio nazivati prostorijom za sastanke: Ramzes, njegova majka, Nefret, Daud i Selim, Bertie i

Jumana. Jumana je bila vedra kao i uvijek, a njezina tendencija da dominira razgovorom bila je potisnuta strahopoštovanjem prema Sitt Hakim.

Emerson bi bio zadovoljan rezultatima sastanka, pomisli Ramzes. Za razliku od velike većine istraživača, oni su pažljivo bilježili svoj napredak imali su fotografije, bilješke i Bertieve planove. On je bio najbolji nadzornik u grupi, a vještine su mu izoštrili Emersonovi zahtjevi. Na nalazištu su bile tri odvojene lokacije: selo radnika, njihove male grobnice u obližnjem brdu, i ostatci hramova i oltara na kojima su štovali svoje bogove. Grobnice su bile Cyrusova odgovornost, i kad je Ramzes pregledao njegova izvješća, složio se da su Cyrus i njegova ekipa detaljno pokrili područje. Gotovo sve grobnice bile su opljačkane u drevna vremena, blago iz grobova bilo je odneseno, a male kapele uništene. Ono što su propustili drevni lopovi, pronašli su moderni pljačkaši i prodali turistima i preprodavačima.

Sastanak je donio samo jedno iznenađenje: Cyrusovu izjavu da namjerava unajmiti novog slikara. «Jučer me nazvao i pitao imamo li slobodno mjesto. Zove se Maillet. Jeste li ikada čuli za njega?»

«Nije li on radio s Newberrym kod Beni Hasana?», upita Ramzes.

Cyrus odmahne glavom. «Ne može biti isti čovjek. Ovaj momak je u ranim dvadesetima. Rekao sam mu da bih volio vidjeti njegov portfelj, i obećao je da će mi ga donijeti uskoro. Što ti misliš, Amelia?»

Ona je za Cyrusa uvijek imala zadnju riječ. Napućila je usne i zamišljeno pogledala. «Ako ti odgovara, mislim da bi ga trebao zaposliti. Sigurno nam treba dodatna pomoć, a ne možemo računati na to da će David dolaziti svake godine. Sada ima druge odgovornosti.»

Ramzes je zapanjeno pogleda.

David nije izrazio nezadovoljstvo, čak niti njemu, ali znao je koliko je njegovom prijatelju teško napuštati ženu i djecu nekoliko mjeseci godišnje. Kako je njegova majka to znala?

Zato što je znala sve. Ona je bila Sitt Hakim, prava glava obitelji. Svi su to priznavali, čak i njegov otac.

Pridružili su se Katherine na kasnom ručku, a zatim su Vander Kcltovi pošli s njima do konja. Bertie je hodao pokraj Ramzesa. Usporio je sve dok nisu malo zaostali za drugima, i Ramzes se pripremi. On je l)io Bertieva osoba od povjerenja. Tu bi ulogu radije odbio, jer nesretnom udvaraču nije mogao pružiti mnogo ohrabrenja. Bertie se zagledao u lijepu Egipćanku prije nekoliko godina, ali

Ramzes mu nije davao velike izgledе. Jumana je bila zagrižena feministkinja i snažno se posvetila karijeri, i Bertieva majka dala je sve od sebe da ohladi svojeg sina. Katherine je izgubila veći dio svojih predrasuda prema “obojenim i asama”, ali brak s njezinim sinom bilo je nešto drugo, zadnja barijera zatucanosti, koju su vrlo rijetki Europljani prevladali.

«Možda si bio previše nasrtljiv», reče on. «Pokušaj je ignorirati neko vrijeme, ili pokloni pažnju drugoj djevojci.»

«Pokušao sam to učiniti», reče Bertie pokunjeno. «Nije imalo nikakvog učinka.»

«Pokušaj opet.»

«Valjda bih mogao.» Bertie se trudio zvučati nehajno. «Hoće li Maryam doći ove godine?»

Ramzes pregrize jezik kako ne bi rekao nešto sarkastično. Bertie je imao dar da se zaljubljuje u žene koje je njegova majka smatrala potpuno neprihvatljivima.

Setijeva kći Maryam imala je još više minusa od Jumane: bila je nezakonita, imala je ono što je Katherine zvala “miješana krv”, i bila je majka dječaćića od tri godine. Na stranu to što je nekada bila povezana s bandom kriminalaca.

«Ne znam», reče on. «Nismo se čuli s njom ni njezinim ocem neko vrijeme. Za ime Božje, Bertie, zar ne možeš pronaći neku lijepu, neopasnu Engleskinju ili Amerikanku? Ne moraš se oženiti njome, samo je... ovaj... zabavljaj nekoliko mjeseci.»

«Sve su one slične», požali se Bertie. «Dosadne, konvencionalne lutkice.»

«A gospođica Petherick? Ona nije dosadna.»

Bertie ga užasnuto pogleda. «Šališ se! Ona je grozna žena!»

«Da, šalim se. Nije to baš obitelj s kojom bi čovjek poželio stupiti u intimnije odnose.»

Ostali su već uzjahali konje i čekali su ih. Bertie zastane i tiho reče: «Brat. Ime mi se učinilo poznatim, a sad sam se sjetio. Bio je vozač hitne pomoći. Njegovo vozilo dobilo je izravan pogodak, a ranjenici koje je prevozio bili su raskomadani. On je prošao bez ogrebotine, ali...»

«Šok od eksplozije?»

Bertie načini grimasu. «Čuo sam da su ga našli kako puzi cestom, skuplja krvave ruke, noge i glave i pokušava ih sastaviti.»

«Blagi Bože.»

«Nemoj biti strog prema njemu.»

«Neću. Hvala ti što si mi rekao.»

Bertieva priča izazvala je u njemu novu sućut prema Adrianu Pethericku, ali nije zbog toga bio ništa spremniji uspostaviti prijateljske odnose ili bilo kakve odnose. Mogao se samo nadati da će zadržati svoju majku podalje od Petherickovih. Odsutnost njegovog oca imala je jednu dobru stranu. Dala im je vremena da se neometano posvete svojem poslu. Selo radnika sadržavalo je gomile pisanog materijala. Dio toga bili su komadići lončarije zvani ostrake, a dio papirusi. Objavio je jednu knjigu prijevoda papirusa iz Deir el Medine, i radio je na drugoj. Prije nego što se ispričao, pitao je majku što namjerava raditi ostatak dana. Odgovorila mu je osmijehom. «Budući da nema tvojeg oca, mogu raditi na članku koji je trebao završiti prije dva mjeseca. Čaj je u pet, kao i obično, dragi.» Bilo je to prikriveno obećanje da se neće vraćati u Luksor. Njegov otac bit će bijesan kada otkrije da je završila njegov članak, ali za Ramzesa je to definitivno bilo manje od dva zla.

Često su nam smetali nepozvani gosti. Većina njih bili su potpuni neznanci naoružani pismima preporuke od ljudi koje smo slabo poznavali, ili ih uopće nismo poznavali. Pogledavajući s vremena na vrijeme kroz prozor moje male radne sobe, vidjela sam nekoliko kočija i ljudi na magarcima kako se zaustavljaju kod dovršene stražarnice.

Zdanje nije imalo arhitektonske vrijednosti, budući da je bilo obična kocka od cigala s vratima, nekoliko prozora i krovom od pletene trske, ali zapravo je bilo jednako udobno kao mnoge seoske kuće, a Fatima me uvjeravala da je Vasim tako zadovoljan svojim odajama da namjerava tamo i spavati. Nitko me nije ometao u radu, pa sam pretpo stavila kako je Fatima zaključila da se radi o uljezima i rekla Vasimu »Li ih otpravi. Upravo sam htjela napraviti stanku za čaj, kad je Fatima ušla i obavijestila me da su svratila dvojica naših kolega arheologa.

«Zamoli ih da ostanu na čaju», rekoh joj. Zatim sam ustala i protegnula ukočene udove. «Pridružiti ću im se čim se osvježim.»

«Da, Sitt.» Ona mi preda malu hrpu posjetnica. «Ovima sam rekla da vas nema kod kuće.»

«Blagi Bože, zar toliko mnogo njih?» Brzo sam ih pregledala: niti jedno ime nije mi bilo poznato ali jedna je pripadala novinaru.

«Dovraga s prokletom ženom», rekoh. «Bila sam u pravu glede nje traži publicitet. Sigurno je svima u Luksoru rekla za kletvu. Fatima, bilo je mudro od tebe što si predložila da postavimo stražara.»

«Da, Sitt.» Nisam joj zamjerila što je izgledala samozadovoljno.

Moji gosti bili su gosp. Barton, jedan iz ekipe muzeja Metropolitan, i njegov poznanik, koji nam se predstavio kao Heinrich Lidman. Barton me uvijek podsjećao na veselo strašilo, sa svojim dugim, nespretnim udovima i neurednom kosom boje pijeska. Njegov pratitelj bio je nekoliko inča niži i nešto širi od njega. Pogledao me kroz naočale s čeličnim okvirima i odmah progovorio.

«Gospodo Emerson, ne mogu vam reći koliko sam počašćen što sam vas upoznao. O vama sam čuo mnogo, i naravno, dobro sam upoznat s vašim radom, osobito sjajnim iskopavanjima koja ste vi i vaš ugledni suprug izveli kod Amarne u...»

«Ušuti, Heinrich», reče Barton prijateljski. «Morate ga prekinuti kada počne pričati, jer inače nikada ne prestaje», objasni mi on.

«To mi je mana», prizna Lidman pokunjeno poput ovce a i podsjećao je na ovcu, s dugim nosom i kovrčavom kosom. «Oprostite, gospođo Emerson, zanjelo me...»

«Sjednite, gospodo», reko, poslušavši savjet gosp. Bartona.

«Emerson je odsutan, ali očekujem da nam se Ramzes i Nefret uskoro pridruže.»

Zapravo, već je prošlo pet sati i iznenadila me njihova netočnost. Draga dječica uvijek su dolazila na vrijeme na čaj. Kad su se moj sin i snaha pojavili, bili su sami, i činilo se da su pomalo u žurbi.

«Gdje su djeca?», upitala sam ih.

«Rano smo ih poslali u krevet», odvrati Ramzes kratko.

«Bili su zločesti?»

Ramzes klimne glavom. To nije bilo neobično, ali ovaj put morali su učiniti nešto stvarno ozbiljno, jer zabrana sudjelovanja na čaju s obitelji bila je najteža kazna koju smo koristili. Nisam dalje propitivala o tome, budući da smo imali goste. Ramzes i Nefret pozdravili su Bartona kao starog prijatelja, što je i bio. On im je predstavio Lidmana, koji je počeo prosipati komplimente.

«Ovo je čast, takva čast, doktore Emerson.»

«Ne rabim svoju titulu», reče Ramzes. «Drago mi je što sam vas upoznao, gospodine Lidman. Lijepo te vidjeti, George.»

Fatima je donijela pladanj s čajem. Rastočila sam napitak, a ona je ponudila tanjur s kolačima. Smeđe oči gosp. Lidmana pohlepno su zasjale kad ih je ugledao.

«Na trenutak sam mislio da me ne želite primiti», reče Barton smijući se. «Vasim me u prvi mah nije prepoznao i mahao je tom prastarom puškom. Nikada prije niste postavljali stražara. Što se događa? Nemojte mi reći da su one lude priče istinite.»

Budući da sam se naučila oprezu u susretima s lešinarima iz medija, odgovorila sam mu drugim pitanjem: «Na koje lude priče mislite, gospodine Bartone, i od koga ste ih čuli?»

Gosp. Lidman je šutio, zabavljen jelom i pićem, dok je Barton objašnjavao kako su njegovi radnici tog jutra prepričavali priču. Bilo je posrijedi upravo ono čega sam se bojala: vijesti su se proširile cijelim Luksorom, a ono što nam je povjereno na čuvanje bilo je preuveličano do apsurdna: dragulji, zlatne statue, posude ispunjene plemenitim metalima zapravo, pravo blago. Zaključila sam da bi bilo mudro ispraviti te pogrešne informacije, pa sam donijela statuu i objasnila im kako je došla do nas.

Barton uzdahne kad ju je ugledao, a gosp. Lidman počne brbljati: «To je Aknaton, u to nema sumnje, i sigurno je izvađena iz njegove grobnice u Tebi. Već dugo smatram kako je njegova pogrebna oprema, osim sarkofaga, donesena ovamo iz Amarne nakon što je grad Atona napušten. Sigurno su je pronašli lokalni pljačkaši grobova koji su, kao što znate, došli do važnijih otkrića od arheologa, na primjer...»

«Postoje i druge mogućnosti», rekoh. No, to nije bilo nešto što bi rekao bilo tko od nas, i napravila sam fatalnu pogrešku postavivši izravno pitanje: «Gdje bi se mogla nalaziti takva grobnica?»

Gosp. Lidman je nastavio s objašnjenjem, govoreći sve brže i brže. Pritom bi jedva zastao da udahne. Gosp. Barton napokon se sažali na mene i sebe, i izgovori čarobne riječi: «Začepi, Heinrich.»

Ramzes, koji je pažljivo proučavao posjetitelja, reče: «Pretpostavljam da je jedna mogućnost Zapadna dolina. Tamo se nalaze grobnice Aknatonovog oca i jednog od njegovih neposrednih nasljednika, kao što ste vi istaknuli, gospodine Lidman. Čini se da ste dobro upoznati s razdobljem Amarna.»

«Radio sam na tom nalazištu prije rata.» Ovaj put gosp. Lidman na je iznevjerila njegova rječitost. On se tužno zagleda u prazan tanjur.

«S Borchardtom?», upita Ramzes.

«Da. Naravno, moje ime vam nije poznato. Prošlo je više godina otkad sam objavio zadnji rad, a od rata nisam mogao...» On podigne pogled. Nešto što je vidio na našim licima potakne ga da nastavi. «Da vam iskreno kažem, tražim drugi posao. Znam jezik, imao sam iskustva s iskopavanjem jer sam radio za jednog od najboljih, govorim arapski i navikao sam na suradnju s lokalnim radnicima...»

«Tražite li vi to posao od nas?», upitah ja, jer jedan čovjek mi se sažalio. Stvarno sam ga žalila. Rat je prekinuo mnoge obećavajuće karijere, a neke od njih završile su zauvijek.

«Prihvatit ću bilo koji posao, koliko god skroman bio, ako ne kod vas, možda kod gospodina Cyrusa Vandergelta. Znam koliki utjecaj imate na njega...»

On uperi molećivi pogled prema Ramzesu, kao da je jedino njegova odluka bila važna. To je tako nalik muškarcima, pomislih.

I mojeg sina dirnula je nevolja ovog čovjeka. Kao i mnogi drugi ljudi koji su riskirali svoje živote tijekom rata, nije mrzio naše bivše neprijatelje. Svi su oni bili žrtve arogantnosti i gluposti svojih vođa.

«Moj otac odlučuje o takvim stvarima», reče Ramzes.

«Razgovarat ću s njim o vama kad se vrati.»

«Hvala vam. Hvala vam. Bit ću vam vječno zahvalan.»

Bila je to neugodna digresija, i bila sam zahvalna kad je George Barton promijenio temu. Podignuvši statuu, on reče: «Ako je to kupljeno od preprodavača, možda potječe s bilo kojeg mjesta u Egiptu. Je li tako, gospodine Emerson?»

«Tako je», rekoh. «Najlogičniji način otkrivanja njezinog podrijetla bio bi pronalaženje preprodavača od kojeg je kupljena. Gospođa Petherick tvrdi da ne zna njegovo ime, a ja sam joj sklona povjerovati, jer je priglupa i neprestano priča o kletvama.»

Shvativši da sam počela zvučati poput gosp. Lidmana, zaustavila sam se i ponudila gospodi još jednu šalicu čaja.

«Hvala vam, gospođo, ali moramo se vratiti», reče Barton. «Žao mi je što nije bilo profesora, ali nadam se da ćemo ga uskoro vidjeti.»

«Da, da», reče gosp. Lidman. «Bit će mi to čast. Nadam se da imate sigurno skrovište za ovaj vrijedni predmet. Svi lopovi iz Luksora pokušat će ga se domoći.»

«Nitko se neće usuditi opljačkati Oca kletva», reče Barton nacerivši se. «To je jedna od Daudovih izreka, i u pravu je. Obavijestite nas, gospođo, ako profesor planira izvesti jedan od svojih zloglasnih... ovaj, slavni egzorcizama.»

Nakon što su naši posjetitelji otišli, pitala sam Nefret kakav su zločin djeca skrivila. «Pretpostavljam da je Carla kriva kao i obično.»

«Carla je bila pokretač», reče Nefret s uzdahom. «Iskreno, majko, ponekad mi se čini da će me ta njezina narav ubiti. Pokidala je crtež koji je David John izradio

kao poklon za djedov povratak kući. Satima je radio na njemu bili su to prekrasni mali obojeni hijeroglifi i slika mačke.»

«Zašto ste onda kaznili i Davida Johna?»

«Zato što ju je udario u lice», reče Ramzes. Imao je vremena da se smiri, i učinilo mi se da sam čula natruhu zabavljanja u njegovim riječima. «Nos joj je prokrvario, a tada je David John briznuo u plač. Bilo je prilično bučno. Carla je zavijala, a David John ju je zagrlio i rekao da mu je žao, i ona je rekla da joj je žao, i na kraju su razmazali suze i krv jedno po drugome.»

«Nebesa», rekoh slabašnim glasom.

«Bilo je to samo krvarenje iz nosa», uvjeravala me Nefret. «Ali David John mora naučiti da nema izgovora za fizičko nasilje, a Carla mora naučiti da ne dira tuđe vlasništvo.»

«Točno», rekoh. «Ali tek su im četiri godine.»

Ramzes se nasmiješi s ljubavlju. «To si rekla kao prava baka. Pomirit ćemo se s njima nakon večere, majko.»

Razgovor za jelom vratio se na temu našega novog poznanika.

«Preporučit ćeš ga ocu?», upitala sam Ramzesa.

«Ne znam zašto ne bih. Mislim da sam čuo da ga spominju kao sposobnog arheologa. Stalno govoriš da trebamo novo osoblje.»

«I trebamo. Problem je natjerati tvojeg oca da to prizna.»

Nakon što su nam on i Nefret poželjeli laku noć, neko sam vrijeme radila na Emersonovom članku, ali otkrila sam da sam počela zijevati. Njegov akademski stil nije bio pretjerano uzbudljiv (akademski stilovi to obično i nisu), a prošle noći san mi je bio narušen. Napokon, odustala sam i potražila svoj kauč.

Sanjala sam, ne Abdulaha, nego Emersona. Šetao je uskim ulicama Kan el Kalilija, odjeven u beduinske halje, držeći zlatnu statuu podignutu u ruci. Jedan kamen proleti mu pokraj glave. Emerson se sagne i nastavi dalje. Začuje se pucanj, i hitac ga zamalo promaši. Emerson nastavi. Zazvala sam ga, ali glas mi je bio slabašan poput mijaukanja mačkice. I bila sam mačkica koja mu je trčala oko nogu i grebla skute njegove halje, u uzaludnom pokušaju da privučem njegovu pažnju. Žena, odjevena u oskudnu odjeću i prekrivena velom, iziđe iz jednog ulaza i zagrlji ga. Potpuno nesvjestan toga, Emerson nastavi dalje. Prodavaonica parfema pred njim sruši se i zaspe ulicu razbijenim staklom boca. Kriknula sam...

I probudila se, u znoju i dršćući. Ovaj zvuk nije bio san. Još se čula jeka.

Iskočila sam iz kreveta i pojurila prema prozoru koji je gledao na verandu i cestu. Oblak prašine, blijed na mjesecini, dizao se nad ruševinom stražarnice.

Ja nisam bila jedina koju je probudila ova katastrofa. Kad sam stigla do ulaznih vrata, brzo vezujući pojas svoje haljine, vidjela sam Ramzesa kako trči prema meni.

Nosio je baklju ja se toga nisam sjetila i pokušavao je jednom rukom zakopčati hlače, svoju jedinu odjeću. «Majko, jesi li dobro?»

«Da, da. Stražarnica se srušila. Požuri.»

Cigle od blata nisu najstabilniji građevni materijal. Samo je jedan zid još stajao.

Ostatak građevine pretvorio se u gomilu cigala iz koje je virila trska s krova.

Bojala sam se da je negdje ispod toga ležao Vašim.

«Svemogući Bože», dahne Ramzes. «Evo, majko, uzmi baklju.»

On padne na koljena i počne razbacivati cigle u stranu. Krenula sam mu u pomoć,

kad su nam se pridružili i drugi članovi kućanstva. Svi su se bacili na posao i

nedugo zatim ugledali smo ruku koja je pipala uokolo. Spasioci počnu klicati.

Uskoro su otkrili tijelo nesretnog stražara. Ležao je licem okrenutim nadolje.

Nefret, koja nam se zadnja pridružila, uhvati Ramzesa pod ruku kad je ovaj htio

okrenuti sirotog čovjeka na leđa. «Nemoj ga pokretati. Vasim, čuješ li me?»

Ona stručno opipa njegove udove i tijelo. «Jeste li to vi, Sitt Hakim?», upita prigušeni glas. «Jesam li mrtav?»

Očito nije bio, ali trebalo nam je neko vrijeme da ga uvjerimo u to. Prema

Nefretinom mišljenju, prošao je vrlo dobro, samo s posjekotinama i modricama.

Ipak, pažljivo smo ga prenijeli na nosiljku i ona je pošla s njim u kliniku.

Tek tada, kad je napetost malo ublažena, mogla sam promisliti o svemu. Kako se

zgrada mogla srušiti? Nije bila izgrađena tako da traje zauvijek, ali radnici su imali

mного iskustva, i ne bi riskirali izgrađivši krhko zdanje. Ogledala sam se oko sebe

i vidjela da su sve sluge iz kuće tamo. A to je značilo...

«Ramzese», rekoh brzo, «stražari li netko?»

«Prokletstvo», reče Ramzes.

Kretao se prebrzo za mene, koja sam bila odjevena u halju. Kad sam stigla do

Emersonove radne sobe, Ramzes je pronašao Emersonove ključeve i upravo je

otključavao jednu od ladica stola. Ispustivši duboki uzdah olakšanja, izvadio je

obojevu kutiju i podigao poklopac.

«Na sigurnom je», rekoh. «Lažna uzbuna.»

«Ne. Netko je bio ovdje.» On pokaže niz prašnjavih otisaka stopala na podu. Bili su to otisci golih tabana.

«Nisu tvoji?», upitah.

«Ono su moji.» On pokaže liniju otisaka užih i dužih od onih drugih.

Slijedili smo otiske uljeza kroz hodnik. Vodili su u Emersonovu i moju spavaonicu. «Bio je ovdje», promrmlja Ramzes. «Tražio je ispod kreveta i u ladicama ormara. Jedna od njih još je djelomice otvorena. Osim ako ti...»

«Ja nikada nisam tako neuredna. Bila je to brza i pomalo površna potraga. Znao je da nema mnogo vremena. Kada ovdje nije pronašao ništa, otišao je u radnu sobu tvog oca.»

«Čuo nas je kako dolazimo i pobjegao je prije no što je uspio temeljito pretražiti», dovrši Ramzes. «Što znači da nije znao gdje je točno skrivena. Da vidimo kojim je putem ušao.»

Prašnjavi otisci izbljedjeli su u hodniku, ali nije bilo teško zaključiti da je uljez ušao kroz dvorište i izišao istim putem.

«Dovraga i bestraga!» Ramzes provuče prste kroz raskuštranu kosu, izbacivši iz nje pješčanu prašinu. «Nije ostavio niti jedan trag. Kao što bi otac rekao, ovo postaje monotono.»

6

Uzbuna je probudila djecu, i bila su ljuta na Eliju što im ne dopušta da se pridruže zabavi.

«Nije to bila nikakva zabava», reče Ramzes strogo. «Vasim je mogao teško nastradati.»

Carla je izgledala posramljeno, a David John razmišljao je o komentaru. «Ne bismo se smjeli ljutiti na Eliju. Ona je radila ono što ste joj rekli.»

«Dakle, ja sam kriv?», upita Ramzes, pokrivajući sina poplunom.

«Ti si učinio ono što si smatrao najboljim», reče David John.

«Je li to bila nesreća ili pokušaj odvlačenja pažnje?»

Ramzes u sebi prokune oštroumnost svojeg sina. Nije htio lagati djeci, pa je pažljivo oblikovao odgovor. «Još ne znamo. Sada spavajte.»

Poljubio ih je oboje za laku noć i izišao, svjestan da je njegov pokušaj ublažavanja neuspješan. Od slugu će čuti cijelu priču, kao i mnoge lude teorije.

Umjesto da sljedećeg dana pođu u Deir el Medinu, obavili su drukčije iskapanje.

Ruševine su bile razbacane tijekom njihovih paničnih pokušaja oslobađanja Vašima, ali pažljiva istraga, kakvu bi odobrio i sam

Emerson, potvrdila je Ramzesove sumnje da je čvrsto sazdanu građevinu mogao srušiti samo ovan za probijanje ili eksploziv. Pronašli su nekoliko komada žiška dinamita, a malo dalje i tragove fitilja.

Dinamit nije bilo teško nabaviti (u Egiptu ništa nije bilo teško nabaviti, ako ste znali gdje treba potražiti). Istraga pocrnjelih komada i igala na onome što je nekada bio sjeveroistočni ugao zgrade ukazivala je da je eksplozija bila ograničena na to područje. Slijedilo je uruša vanje ostatka zgrade, ali to možda nije bilo namjerno. «Sreća za Vasima što je spavao u blizini vrata», reče Selim brišući prašinu s ruku. «Ali ovo nije dobro, Ramzese. Moramo ispitati ljude (iurneha i otkriti tko nema alibi.)»

Ramzes se nasmiješi i pljesne ga po ramenu. «Postaješ pravi detektiv, Selim, ali sumnjam da će nas taj smjer istrage dovesti do rezultata. Fotografirao sam najvidljivije otiske stopala jutros, ali i to je vjerojatno uzaludna nada. Čovjek je imao sve prste, nije bilo nikakvog obilježja koje bi nam moglo pomoći.»

«Ipak, raspitat ćemo se», reče Selim. «Kako je Vasim?»

«Uživa u odmoru i svoj Fatiminoj hrani koju može pojesti. Nefret mu je viđala ogrebotine i masnice i rekla mu je da može ići kući, ali on kaže da je preslab da bi se pokrenuo.»

«Moramo pronaći drugog stražara», reče Selim, «i ponovno izgraditi stražarnicu.»

«Prepuštam to tebi. Nema smisla danas poći u Deir el Medinu.»

On se vrati svojim papirusima. Osjećao je laganu krivnju, iako je znao da ga ne trebaju. Selim i tucet radnika postavili su privremenu građevinu od štapova i platna i počeli izrađivati nove cigle. Njihova nazočnost bila je dovoljna da odbije nekoliko znatiželjnika koji su se približili u kočijama.

Kada su se našli na ručku, njegova majka sortirala je pristigle poruke. «Ništa od Petherickovih?», upita Ramzes.

«Ne. Pomalo sam iznenađena. Gospođa Petherick sigurno se umorila.»

No, tog poslijepodneva stigla je informacija u vidu osobno isporučene poruke. David John, koji je naučio čitati u zabrinjavajuće ranoj dobi, čitao je knjigu, a Ramzes se igrao s Carlom kad im se u vrtu pridružila njegova majka. «Gdje je Nefret?», upita ona.

«Ima pacijenta.» Ramzes uzme poruku od nje i pobjegne kćeri popevši se na drvo. Ignorirajući Carline ljutite i opravdane krike «nije fer, nije fer!!», pročitao je poruku.

«U pravu si, Carla», reče on spustivši se na tlo. «Varao sam, zato sam izgubio. Ti si pobijedila. Sada se pođi oprati za čaj. Tata mora izići nakratko.»

«Fatima je napravila kolač od šljiva», doda njegova majka.

«Ideš li i ti?», upita Carla.

Baka pogladi crne uvojke svoje unuke. «Da.»

Carla odvagne prednosti i nedostatke, zamišljeno skupivši tamne obrve. David John već je došao do logičnog zaključka: budući da će samo nemarna Fatima nadzirati njihov čaj, cijeli kolač od šljiva bit će samo njihov. On zatvori knjigu, brzo zagrlji baku, pa potrči prema kući, a Carla za njim.

Ramzes podigne kaput koji je odbacio na klupu, a njegova majka reče: «Drago mi je da se slažeš da moramo poći. Gospođa Petherick zvuči kao da je na rubu hysterije. Ako ne dođemo prije mraka, Bog zna što će učiniti.»

Ramzes opet pogleda poruku. Neuredan rukopis ukazivao je na uzdrmane živce i drhtave ruke. «Doći će po mene kad se spusti noć. Za ljubav Božju, požurite!»

«Kažem samo da si ti zaključila kako moramo poći», reče on.

«Sigurno si primijetila, majko, da ovaj panični poziv djeluje jednako proračunano kao i njezine prijašnje predstave. Imao sam utisak da cijelu tu priču smatraš predstavom za javnost.»

«Život je rijetko kada tako jednostavan», reče njegova majka poučno. Ona ga uhvati za ruku i povede ga, blago ali neumoljivo, niz stazu. «Ljudi su sposobni za nevjerojatna djela samozavaravanja, kao što vidimo u slučajevima hipohondrije. Gospođa Petherick možda je uvjerala samu sebe da je opasnost stvarna, kako bi sama sebi opravdala svoja djela, i...»

«Da, majko.» Bila je u pravu, ali njezin zadovoljni osmijeh i brzina njezinih koraka otkrivali su njezine prave motive. Uzalud se nadao da će je spriječiti od miješanja u priču s Petherickovima.

Zastali su samo da pokupe Nefret, koja je završila posao s pacijentima.

Kada su stigli do riječne obale i izabrali čamac u kojem će se prebaciti prijeko, sunce se već spustilo nisko na zapadu. Njegove su kose zrake obasjavale veličanstvene stupove Hrama Luksora, i njegovu makronističku suprotnost, modernu fasadu hotela Zimska palača. Pojurili su uz stube od pristaništa do ulice. Dok su čekali da prijeđu ulicu, Ramzes opet pogleda poruku.

«Traži od nas da dođemo ravno u njezinu sobu. Kaže da se boji otvarati vrata!» On uhvati majku pod ruku. Vještinom nastalom iz dugogodišnje prakse zaobilazili su procesiju deva, magaraca i kočija koja je ispunjavala ulicu.

«Koja soba?», upita Nefret, gledajući dugu fasadu hotela. Do prvog kata, s predvorjem i recepcijom, vodila su dva stubišta zakrivljena u suprotne strane. Gostinjske sobe bile su na drugom i trećem katu, dok je prizemlje bilo rezervirano za skladište i poslugu.

«Pedeset dva i pedeset tri», reče Ramzes. «Apartman. Na onom je kraju.»

«Onaj s balkonom? Čudim se što nije... Oh, dobri Bože, što je to?»

Nije bilo sumnje o čemu se radi, iako je prizor bio udaljen od tla. Sunce je sjalo s teatralnim intenzitetom na kamenu balustradu balkona i priliku koja se oslanjala na nju. Visoka poput čovjeka, u ogrtaču, mrtvački crna, činilo se da upija zrake sunca. Dok su oni gledali u nevjerici, prilika se polako nagne naprijed i padne prema terasi na dubini od četrdeset stopa.

Ramzes otrese ruku svoje supruge i pojuri preskačući po tri stube odjednom. Ljudi u predvorju okretali su se i zurili u njega dok je trčao. Nije čekao dizalo, koje je u najboljem slučaju bilo nepouzđano, nego je krenuo ravno prema stubištu. Došao je do trećeg kata i pojurio punom brzinom niz dugi hodnik, proklinjući arhitekta Zimske palače zato što je potrošio toliko prostora na stubišta i hodnike. Većina gostiju bila je na čaju, na terasama ili u čajani. Samo ga je nekoliko tihih slugu gledalo kako juri pokraj njih.

Apartman gdje Petherick nalazio se na kraju pravokutnog skre tanja u hodniku. Kao što je Ramzes znao od prijašnjih posjeta prijateljima koji su tamo odsjedali, do njezine dvije sobe moglo se doći kroz malo predsoblje koje je pružalo veću privatnost gostu u apartmanu.

Pred zatvorenim vratima predsoblja stajao je Abdul, jedan od hotelskih slugu, odjeven u crveni fes, zlatom ukrašeni prsluk i neautentične ali slikovite vrećaste hlače. Ramzes prekine njegov veseli pozdrav «salam aleikum» i počne udarati po vratima izvikujući svoje i njezino ime. Nije bilo odgovora, nikakav zvuk nije dopirao iznutra. On se okrene prema slugi. «Zar dama nije ovdje?»

«Nije izišla, Brate demona.» Abdul razmisli nekoliko trenutaka, a tada ponosno iznese svoj zaključak. «Dakle, mora biti unutra, zar ne? Dala mi je veliku napojnicu i rekla mi da ne puštam nikoga unutra. Nikoga osim vas, Sitt Hakim ili...»

Vrata nisu bila zaključana. Pomislivši da se možda skriva u ormaru ili kupaonici, Ramzes počne još snažnije lupati po unutrašnjim vratima, koja su vodila u dnevnu sobu. Još uvijek nije bilo odgovora.

«Što glumi?», upita on. Abdul je znao da pitanje nije upućeno njemu, pa ne odgovori ništa. Ramzes shvati da nema izbora nego da prihvati igru, ali namjeravao je ozbiljno porazgovarati sa zbunjenom ženom kada je pronađe.

Niti unutrašnja vrata nisu bila zaključana. Visoka francuska vrata koja su vodila na balkon bila su otvorena, a tanki zastori vijorili su se na povjetarcu. Soba je bila savršeno uredna, kao i susjedna spavaća soba i kupaonica. Odjeća gđe Petherick ispunjavala je garderobu, njezina toaleta bila je položena na stoliću, ali od dame nije bilo ni traga.

7

«Bio je to prazan ogrtač», rekoh. «U njemu nije bilo ničega. Shvatila sam to odmah, naravno, po načinu na koji je lepršao u padu.»

«Da.» Ramzes je koračao amotamo po dnevnoj sobi gđe Petherick, podižući razne predmete nasumce, kao da se nada da će pronaći nešto što je previdio. «Koliko ta prokleta žena ima tih prokletih stvari?»

«Vjerujem da ih ima nekoliko. Voli crnu boju, a to je popularna boja za večernje ogrtače i rupce.»

Nefret i ja požurile smo gore čim smo se uvjerile da se ne moramo baviti smrvljenim tijelom. Raširila sam ogrtač na stražnjem dijelu sofe. Bio je nalik onome koji je uljez ostavio u našoj kući, ali ne identičan. Prvi je bio načinjen od svile, a ovaj je bio od nešto težeg baršuna, ukrašen stakalcima na ramenima. Na neki neodređen način, kao što to ponekad čini, moj je um odlutao u razmišljanje o tome što bi taj ogrtač trebao sugerirati. Nedefinirane sile zla? Zloglasnog Princa tame? Nije bio egipatski, drevan niti moderan. Međutim, oni koji vjeruju u zle duhove nisu skloni logičnom rezoniranju.

Opet smo pretražili apartman i nismo pronašli ništa više od Ramzesa. Koliko smo mogli vidjeti, ništa nije nedostajalo. Nedugo zatim pridružio nam se i gosp. Salt. Direktor velikog hotela nije osoba koja se lako uznemiruje, ali gosp. Salt nije bio sretan.

Gosti su ga obavijestili da je mrtvo tijelo bačeno s prozora ili balkona trećeg kata, ili ga je, kao što je rekao jedan od maštovitijih svjedoka, bacila nevidljiva ruka s

neba iznad hotela. Zatražio je od nas glas mu je tek malo podrhtavao da mu ispričamo sve što znamo o tom događaju.

Naše uvjeravanje da nema mrtvog tijela prilično ga je odobrovoljilo. «Onda ne moramo zvati policiju», reče on, brišući oznojeno čelo.

«Ne još», odvratih.

«Ne još? Ali, gospođo Emerson, ako nema tijela...»

«U tome i jest problem, vidite», objasnih. «Nema niti živog tijela gospođe Petherick. Čini se da je nestala.»

«Oprosti mi, majko, ali taj zaključak je malo preuranjen», reče moj sin. «Možda postoji savršeno nevino objašnjenje njezine odsutnosti. Moramo propitati druge goste, sina i kćer gospođe Petherick, i njezinu sluškinju.»

«Nije dovela poslugu sa sobom», reče gosp. Salt. «Jedna od hotelskih sluškinja posluživala ju je kad bi zatražila pomoć. No, siguran sam da postoji, kako kažete, savršeno nevino objašnjenje!»

«Nemate ništa protiv toga da mi provedemo istragu?», upitah.

«Bio bih vam neizmjereno zahvalan na tome, gospođo Emerson.»

Gđa Petherick nije bila u blagovaonici niti u drugim društvenim prostorijama.

Vratar je nije vidio, niti je ostavila ključ na recepciji. Ključevi su imali pričvršćene velike, teške brončane pločice, pa nije bilo vjerojatno da ih je ponijela sa sobom, čak i uz pretpostavku da se odjednom predomislila i izišla bez da nam ostavi poruku. Adrian i Harriet Petherick nisu bili u hotelu. Ostavili su svoje ključeve, ali nitko nije znao kamo su otišli. Hotelska poslužiteljica bila je toliko uplašena što je ispitujem da je samo drhtala i tvrdila da ne zna ništa. Odlučili smo odgoditi daljnju istragu. Propitivanje svih hotelskih gostiju trajalo bi satima, i bilo je vjerojatno da ćemo saznati jednako mnogo izmišljotina kao i činjenica. Da nisam to znala iz svojih prijašnjih kriminalističkih istraga, shvatila bih u trenutku kad smo se pokušali probiti kroz predvorje. Čim smo izišli iz dizala, okružilo nas je znatiželjno mnoštvo. Svi su postavljali pitanja, a neki su tvrdili da imaju vitalne informacije. Bila sam prisiljena upotrijebiti svoj kišobran kako bih se probila, a jedan uporni momak, koji se predstavio kao novinar, slijedio nas je sve do doka.

Smjestili smo se u čamac. Noć je bila prelijepa, kakve noći u Luksoru obično i jesu. Mjesečina je titrala na vodi, a zvijezde su bile sjajne. Pogledala sam na svoj sat. «Opet kasnimo. Fatima će biti bijesna.»

«A Maman će plakati u juhu», reče Nefret. «Pa, majko, kako ti se čini?»

«Postoje samo dva moguća objašnjenja», rekoš, smjestivši se udobnije na podstavljenu klupicu. «Ili je gospođa Petherick otišla svojevolutno, ili su je odnijeli protiv njezine volje.»

«Kako bi je netko mogao odnijeti bez da ga vide?», upita Ramzes. «Abdul nije najpametniji momak u Egiptu, ali čak bi i on uočio čovjeka koji nosi ženu koja se otima i vrišti, pa čak i ženu u nesvijesti, koja je, da budem pristojan, lijepo zaobljeni teret.»

«Primijetio si to, zar ne?», promrmlja Nefret. «Možda je lagao.»

«Ne meni. O, dovraga», reče Ramzes provukavši prste kroz vjetrom raskuštranu kosu. «Nisam to mislio tako reći. Ako su mu prijeli, ili ga potkupili nekim velikim iznosom, ne bi me mogao pozdraviti tako nevino, niti bi me gledao u oči. On je u strahu od oca. Osim toga, pošten je čovjek na neki svoj način. Ne, majko. Dama je izvela još jednu predstavu. Imala je mnogo vremena da iziđe i udalji se prije no što sam ja došao do sobe.»

«Ostavivši sve što ima za sobom?»

«Pakiranje torbe pokvarilo bi učinak», reče Ramzes.

«Ali onda je pošten Abdul lagao kad je rekao da nije izišla iz sobe.»

«Ne nužno. Nije stajao pred vratima cijelo vrijeme. Priznaje da je jednom ili dvaput napustio svoje stražarsko mjesto. A možda i više puta, kako bi namolio cigaretu od nekoga ili odgovorio zovu prirode. Mogla je izići ako je bila brza i oprezna. Otmičar to ne bi mogao učiniti.»

Po mojem mišljenju, sada je brzopleto zaključivao. Istina, njegovo je objašnjenje bilo najlogičnije, ali lukavi kriminalci mogli su smisliti genijalne planove. Ako je otmičar bio prurušen u slugu, a gđa Petherick bila umotana u sag ili skrivena u vreći za rublje... Odlučila sam ne ustrajati u tome, budući daje Ramzes bio razdražen kao rijetko kada.

«Pitam se ne bismo li trebali obavijestiti tvog oca o najnovijim događajima», rekoš.

«Zašto se truditi? Pročitat će to sutra u novinama u Kairu.»

«Oh, blagi Bože. Vjerojatno i hoće. Ovo mu se uopće neće svidjeti.»

«Osobito kada pročita komentare za novine koje smo dali», reče Ramzes.

«Ali nismo rekli ništa», pobunih se ja, «osim da oni koji nešto znaju kažu to gospodinu Saltu.»

«To neće spriječiti novinare da nas citiraju», reče Ramzes.

«Pitam se što bi Abdulah rekao na sve ovo», razmišljala sam.

«Jesi li ga sanjala u zadnje vrijeme?» Ramzesov glas bio je pažljivo neutralan. Obitelj je još uvijek bila skeptična prema tim čudnim snovima, no to je za mene bilo više od snova. Bili su oni toliko realistični da mi se činilo da vidim svojeg dragoga, preminulog prijatelja od krvi i mesa. Dao je svoj život za mene, djelujući instinktivno poput oca koji se baca pred dijete u opasnosti. Volio me koliko i ja njega, ali taj čin krajnjeg žrtvovanja bio je njegov način preuzimanja vlastite sudbine u svoje ruke, prkošenja Bogu koji mu je prijetio gubitkom snage u starosti. «Ne u zadnje vrijeme», rekoh.

Nefret se toplo nasmiješi. «Barem se neće žaliti da imamo posla s još jednim lešom. Sjećate li se što je govorio? ‘Svake godine novi mrtvac!’»

«Svake godine novi mrtvac!», reče Abdulah. Dolazio je svojom uobičajenom stazom iz Doline kraljeva. Moj put doveo me uz strmu padinu litica iza Deir el Bahrija, i dok se sunce uzdizalo iza mene, moja sjena pojuri naprijed, kao da ga želi pozdraviti.

«Kako to misliš?», upitah. «Ove godine nismo imali niti jednog mrtvaca. Mogao bi barem reći ‘dobar dan prije no što se počneš žaliti», dodah.

No, to nikada nije činio. Pretpostavljala sam da se njemu, na ovom mjestu gdje vrijeme nije postojalo, činilo kao da smo razgovarali prije nekoliko trenutaka. Nasmiješio se cinično i pogladio bradu.

Kada je umro u mojem naručju, bio je vedar, bijeli dan. U ovim je snovima bilo mračno, a njegovo lice bilo je lice srčanog mladića.

«Ne još, Sitt», reče on.

«Tko?», upitah. «Ne Emerson? Ne Ramzes? Ne...»

«Ne mogu ti proreći budućnost. Ona tek treba biti određena. Ali nije li tu uvijek i neki mrtvac? Uvijek tražiš opasnost, Sitt.»

«Ako misliš na gospođu Petherick i njezinu statuu, ona je došla nama, a ne mi njoj. A kakva bi to mogla biti opasnost? Ona je luckasta žena koja izmišlja glupe priče.»

«Statua nije izmišljena.»

«Odakle ona dolazi, Abdulah?»

On zakoluta očima i nasmiješi se. «S posljednjeg mjesta koje bi mogla očekivati, Sitt!»

«Mogla sam znati da mi nećeš dati izravan odgovor! Nije iz Amarne, niti iz grobnice 55?»

Njegov osmijeh iščezne. On mi priđe korak bliže i ispruži ruku, kao da mi želi dodirnuti obraz. «Sitt, poslušaj moje riječi. Prestani tražiti nevolje, odmaraj se u

sjeni i budi spokojna. Kako je bilo za mene, tako je i za tebe. Nisu li ti dani sve kraći, put sve duži, a teret sve teži?»

Riječi su pale poput stijena na moje srce, i činilo mi se da se nebo smrknilo. No, odmahнула sam glavom i odlučno rekla: «Utoliko je više razloga da iskoristim koliko mogu od tih kraćih dana i da se pripremim za nošenje još težih tereta. Nisam očekivala da ću čuti takve riječi od tebe, koji nikada nisi posustao u snazi i hrabrosti.»

«Ah», reče Abdulah. «Znao sam da ćeš to reći.»

Zraka sunca obasja njegovo nasmiješeno lice, a ja rekoh razdraženo: «Ono što želim od tebe je praktičan savjet ne da sam ga ikada dobila! Ako mi ne želiš reći gdje je statua pronađena, barem mi daj neku naznaku.»

«I jesam», reče Abdulah, gladeći bradu. «A sada ću ti dati još jednu, jednom, ne tako davno, postavila si mi slično pitanje, a ja sam ti odgovorio. Sjeti se tog pitanja i odgovora, Sitt.»

On se okrene i udalji se. Udarila sam nogom o tlo od bijesa. Tijekom godina postavila sam mu mnogo pitanja. Odgovori koje sam dobivala bili su u najmanju ruku zagonetni. Nisam imala pojma na koje pitanje misli.

Ako sam očekivala da ću sljedećeg dana nekamo otići, to sam očekivanje napustila kad sam izašla na verandu nakon doručka i vidjela ljude okupljene oko naše privremene stražarnice. Naš novi stražar, Daudov sin Hasan čvrsto je stajao na sredini ceste držeći u rukama Vasimovu staru pušku. Vjerujem daje samo pogled na oružje (žarko sam se nadala da nije napunjeno) sprječavao neke od znatiželjnika da zaobiđu stražarnicu i priđu nam s jedne ili druge strane.

Da budem iskrena a uvijek nastojim biti bila sam sve nemirnija kako je jutro odmicalo. Željela sam znati što se događa u Luksoru, je li se gđa Petherick pojavila, ima li kakvih novih informacija, i što su njezina djeca mislila o svemu tome. Nakon što je pregledao prizor s osobito kamenim izrazom lica, Ramzes mi je strogo zabranio da napustim kuću, zapravo, budući da me dobro poznaje, snažno mi je sugerirao da poslušam njegov savjet u vezi s tim. Složila sam se (zadržavši pravo da učinim suprotno ukoliko se situacija promijeni) i on je otišao, izjavivši da namjerava provesti dan radeći na hijeratičkim papirusima koje smo pronašli u velikom broju. Egipatski jezik bio je Ramzesova specijalnost i glavni interes, a zaostao je sa svojim prijevodima.

Moje misli vratile su se na razgovor s Abdulahom. Bio je jednako iritantno tajanstven kao i obično, i u njegovom predavanju o mojoj navici traženja nevolje,

kako je to nazvao, nije bilo ničega novog. No, sada je prvi put imao drskosti reći kako postajem prestara za takve pustolovine! Morao je znati da će mi to samo dati poticaj da nastavim.

Možda je stari lupež to i učinio upravo zato. Ne da mi je trebalo takvo nadahnuće. Kao i Abdulah, i ja sam željela biti gospodarica vlastite sudbine. Brza i časna smrt, osobito ako je služila voljenoj osobi, bila mi je draža nego polagano propadanje uma i tijela. Što li je, dovraga, mislio pod onom zadnjom «naznakom», kako je rekao? Pokušala sam se prisjetiti mnogih razgovora koje sam vodila s njim. Često mi je govorio da vrijeme nema nikakvo značenje u životu poslije smrti. Ono što se meni činilo godinama, njemu je moglo izgledati kao nekoliko trenutaka.

Razgovarali smo o mnogim stvarima. Koliko god pokušavala, nisam se mogla sjetiti nekog spomena Amarne ili Aknatona.

Nakon što se Nefret pobrinula za pacijente koji su se pojavili toga jutra jedan inficirani nožni prst i jedan slučaj oftalmije pridružila mi se na verandi, priznajući da nije uspjela oponašati suprugov manjak znatiželje.

«Tko su svi ti ljudi?», upita ona, prihvativši šalicu kave od Fatime. «Nemaju li pametnija posla?»

«Mnogi ljudi žive strašno dosadnim životima», rekoh. «Toliko im nedostaje mašte i inteligencije da i ne shvaćaju koliko im je dosadno dok se ne dogodi nešto ovakvo. Ona upadljivo odjevena dama i gospodin u kočiji, na primjer mislim da sam ih srela prošle godine. Lijeni, neinformirani pripadnici aristokracije.»

«Tko je onaj momak u lovačkom prsluku sa šeširom širokog oboda?»

«Novinar», rekoh šmrknuvši. «Ne, ne poznajem ga, ali mogu uočiti zlotvore na milju udaljenosti. Nebesa, čini mi se da momak pokušava podmititi Hasana!»

«Vjerojatno nije prvi. No, Hasan ne pada na to.»

«I Vašim ne pada na to, ali ne bi me iznenadilo kad bih otkrila da je izvukao popriličnu količinu bakšiša od raznih ljudi.»

«Obećavši da će prenijeti poruke, što je ionako bila tvoja uputa? Zato tako nestrpljivo čeka da se vrati svojim dužnostima. Čovjek bi pretpostavio da će ga urušavanje kuće otjerati s posla.»

«Pohlepa je dovoljno jak motiv za prevladavanje kukavičluka», rekoh.

«Prokletstvo, pogledaj sve te ljude. Htjela bih...»

«Da možeš saznati što se događa? I ja», prizna Nefret. «Ali ne smijemo riskirati napuštajući kuću. Opkolili bi nas.»

«Pomislila sam da posudim ogrtač i rubac za glavu od Fatime, i da odem do stražarnice.»

«To me ne iznenađuje. Molim te, nemoj, majko. Imam osjećaj da ćemo uskoro dobiti vijesti od gospođice Petherick ili od Cyrusa.»

No, niti jedno od njih nije došlo prvo. Malo sam se iznenadila ugledavši Hasana kako se odmiče i pokušava sakriti pušku iza leđa. Tada sam prepoznala čovjeka koji je došao koračajući uz cestu bio je viši od većine Egipćana, u uštirkanoj bijeloj odori, a kratka crna brada uokvirivala mu je oštro, tamnoputo lice. Mudar čovjek ne suprotstavlja se šefu policije Luksora, osobito ne ovome.

Ibrahim Ajid još je bio mlad, ali zadnjih nekoliko godina razvio je reputaciju stroge discipline i poštenja.

S uzvikom zadovoljstva, Nefret pođe do vrata kako bi ga pustila unutra, i pruži mu ruku. On se nakloni i pozdravi me na vojnički način, lupivši petama i klimnuvši.

«Ispričavam se na upadu», započne on.

«Ne morate», odvrati Nefret. «Zapravo, spasili ste nam živote, gospodine Ajid. Obje smo umirale od znatiželje.»

Zamolila sam Fatimu da donese svježu kavu. Ajid nas je upitno promatrao.

«Koliko sam shvatio, vi ste uključene u ovaj slučaj od početka. Prošle noći bile ste u hotelu. To je razlog mogeg posjeta da zatražim informacije od vas.»

«Ne, dok nam ne prenesete najnovije vijesti», rekoh, smiješeći se kako bih mu stavila do znanja da je to samo jedna od mojih šala.

«Je li se gospođa Petherick vratila?»

«Ne. Djeca gospođe Petherick tvrde da je oteta, i od policije, kao i od britanskih vlasti, zatraženo je da pomognu u potrazi za njom.»

On izvadi olovku i notes, pa ga otvori.

«Znači, ovo je službeni posjet?», upitah.

«Da, gospođo.»

«Naravno, možete računati na našu punu suradnju», rekoh.

«Profesor je u Kairu, ali moj sin je ovdje. Nefret, hoćeš li poći i reći Ramzesu da ga trebamo?»

Primijetila sam da je pogled gosp. Ajida pratio Nefretinu vitku priliku dok je izlazila iz sobe. Oči su mu zračile nekakvom zamišljenošću, vrlo različitom od njegovog uobičajeno oštrog pogleda. Njih se dvoje nisu često sretali, jer gosp. Ajid je stalno pristojno odbijao naše pozive, ali nekoliko puta ju je zvao da pomogne pri identifikaciji ostataka. Susretanje u takvim okolnostima ne bi trebalo biti povoljno

za rađanje simpatija, ali bilo mi je očito, jer sam osjetljiva na takve stvari, da mu se ona jako sviđala. Budući da je bio gospodin i veliki vjernik, nikada joj to ne bi mogao reći. Trebala mu je žena. Daud je imao unuku, lijepu djevojku od sedamnaest godina, koja je pohađala školu gđice Whiteside u Luksoru...

Ajid se promeškolji. Shvatila sam da sam se nepristojno zapiljila u njega dok su mi misli odlutale.

«Mogla bih vam ispričati pozadinu priče», rekoh. «Uštedjet će nam vrijeme. Ovo je počelo kad nas je gospođa Petherick posjetila prije dva dana.»

Nisam stigla daleko prije no što su ušli Ramzes i Nefret. Fatima je donijela još kave i tanjur s pecivom. Nismo tražili od nje da to učini, ali tražila je izgovor da čuje razgovor. Nastavila sam sa svojim izvješćem, uključujući i naše pretraživanje sobe gđe Petherick prošle večeri, a zatim sam zamolila gosp. Ayida za komentare.

«To je čudna priča», reče on polako.

«Nije tako čudna, ako promotrite vjerojatne motive gospođe Petherick», reče Ramzes. «Cijela stvar je prijevara, čija je svrha da joj donese publicitet i promovira prodaju knjiga.»

«Dakle, vi ne smatrate da je oteta?», upita Ajid. On pogleda Nefret, ali Ramzes mu odgovori.

«Vjerujem da se iskrala iz svoje sobe, tako da je Abdul ne vidi, i to prerusena. Znae kako izgleda njezin apartman, gospodine. Ima jedna vanjska vrata koja vode u malo predsoblje, dvoje unutrašnjih vrata, od kojih desna vode u spavaonicu, a druga, nasuprot ulaznim vratima, vode u dnevnu sobu. Čak je mogla pričekati u spavaćoj sobi da Abdul i ja uđemo u dnevnu sobu, i tada se iskrasti.»

Ajid načini bilješku. «Nekoliko gostiju tvrdi da je vidjelo visoku priliku odjevenu u crni ogrtač kako silazi niz stube», reče on suho.

«To me ne iznenađuje», reče Ramzes jednako suho. «Nije bilo takve prilike. Bacila je prazan ogrtač preko balkona.»

Nefret se nagne. «Što su rekli gospodin i gospođica Petherick? Valjda ne vjeruju da im je maćehu odnio neki natprirodni demon.»

Gosp. Ajid nije istaknuo, što je mogao učiniti, da bi on trebao postavljati pitanja.

«Tvrde da ju je oteo netko tko želi statuu. Kolika je njezina vrijednost?»

«Vrlo velika», reče Ramzes. «No, to je apsurdna ideja. Gospođa Petherick nije imala statuu kod sebe ona je kod nas.»

«Tko je sve to znao?»

«Rekao bih, cijeli Luksor», odvrati Ramzes.

«A bilo je nekoliko pokušaja provale u vašu kuću», reče Ajid strogo. «Zašto niste obavijestili policiju o tim incidentima?»

«Mi volimo sami rješavati takve stvari», rekoh.

Izraz lica gosp. Ajida pokazivao je da se on ne slaže s ovakvim stajalištem. Upravo sam mu htjela objasniti, podsjećajući ga na naše veliko iskustvo u rješavanju kriminala, kada me Ramzes pretekne.

«Nije bilo nikakve štete, gospodine, niti opasnosti od toga da bude štete. Samo bi budala povjerovala da može pronaći skriveni predmet u tako malo vremena i u opasnosti od...»

On naglo zastane. Ajid žmirne. «Ali gospodin Adrian Petherick nije razuman čovjek, zar ne? A on je očito opsjednut time da vrati statuu.»

«On nije takva budala da bi riskirao nešto takvo», reče Ramzes.

«Zna da moj otac namjerava vratiti statuu gospođi Petherick. Čuo ga je kako to govori.»

«Ona je zakonita vlasnica?»

«Pretpostavljamo da jest.»

«Ali niste sigurni?»

«Nismo upoznati s oporukom gospodina Pethericka», reče Ramzes. «Ako vjerujete da je to pitanje relevantno, u boljem ste položaju da pronađete odgovor od nas.»

«Možda.» Gosp. Ajid načini još jednu bilješku. «Možete li opisati prvog uljeza?»

«Otišao je do trenutka kad je Ramzes stigao», rekoh, budući da je Ramzes izgledao pomalo zbunjeno. «Vidjela sam samo njegove noge kako nestaju preko zida. Imao je europske hlače. Ali tvrdi da je bio visok i vrlo snažan, ali ne vjerujem da se možemo osloniti na tu procjenu.»

«Volio bih ispitati Alija Jusufa.»

«Slobodno to učinite, ali nećete izvući mnogo iz njega. Bio je mrak, a on je drijemao.»

«A drugom prilikom? Ne možete reći da tada nije postojala zla namjera.»

«Moguće je da nije bilo namjere izazivanja ozbiljne povrede», reče Ramzes.

«Glavna je svrha bila izvući nas iz kuće kako bi on mogao još jednom izvršiti pretragu.»

«Hm.» Ajid je izgledao skeptično. «Nitko nije vidio kriminalca?»

Ramzes mu ispriča o otiscima stopala. «Još nismo imali priliku razviti film.

Pobrinut ću se da ga vidite, ali u njima nema ničega osobitog.»

«Gola stopala», reče Ajid zamišljeno. «Bilo tko može skinuti cipele.»

«Mogu li vas pitati zašto toliko naglašavate to, umjesto da vodite potragu za gospođom Petherick?», upitah. Moj kritički ton nije izbacio Ajida iz takta. On zatvori notes i ustane. «Učinio bih to, gospođo Emerson, kad bih imalo znao gdje je tražiti. Međutim, u ovom trenutku nemamo dokaza da se njezin nestanak može smatrati kriminalnim činom. Ako nešto čujete, nadam se da ćete odbaciti svoje uobičajene navike i javiti... Alahu Akbar! Što je to?»

Nije vidio što se približava, ali mi jesmo, no bili smo toliko zgranuti, a kretalo se toliko brzo, da nismo stigli reagirati bila je to golema žućkasta zvijer, koja se kretala u velikim skokovima poput lava na kojeg je podsjećala. Iza nje je bio Daud, koji je mahao rukama i izvikivao nepovezane riječi. Iza Dauda, znatiželjnici su se razbježali na sve strane, vrišteći i uzvikujući. Zvijer se podigne na stražnje noge i baci se na vrata snagom od koje se sve zatreslo. Zatim počne zavijati.

Moram priznati da sam čak i ja ustuknula. Sve o čemu sam mogla razmišljati bile su priče o vampirima i vukodlacima grofice Magde. Tada dojuri Daud. Bio je previše zadihan da bi mogao govoriti. Uhvatio je ogrlicu stvorenja i povukao ga dolje. Životinja se spusti kraj njegovih nogu, prevrne se i počne mahati golemim šapama po zraku.

Ramzes je prvi došao sebi. «Rekao sam psa, Daud, ne lavicu! Gdje si, zaboga...» «To i jest pas, Brate demona», dahne Daud. «Dobar, nježan pas. A čuli ste koliko glasno laje!»

Fatima je pobjegla u kuću. Sada odškrine vrata, pa vikne: «Daude, ti si lud. Ne možemo imati to stvorenje u blizini djece.»

«Vidjet ćemo», reče Nefret. «Uvedi ga, Daude.»

Daud podigne životinju i uvede je unutra, čvrsto je držeći za ogrlicu. Na trenutak je vladala napetost, dok nas je pas proučavao jedno po jedno s izrazom snažnog interesa. Pitala sam se razmišlja li koje grlo bi najprije iščupao, ali u ovom slučaju ja sam bila u krivu, a Nefret, koja mu je pošla u susret, bila je u pravu. Oduvijek je imala talent za odnos sa životinjama svih vrsta. Pas joj se spusti pred nogama i ponovi svoju predstavu podčinjavanja, mašući šapama i repom. Nefret počne češkati golemu čeljust.

«Vidite? Potpuno je neopasna», reče ona.

«Možete joj staviti ruku u usta», reče Daud ponosno. «Pripada Muhamedu ibn Rašidu, iz Gurneha. On ima osmero djece, i ona je navlače za uši i jašu je poput ponija. Bio je sretan što vam je može pokloniti.»

«Kako se zove?», upita Nefret.

Daud je blijedo pogleda. Samo ljubimci imaju imena, a ljubimci su veliki luksuz u zemlji gdje čovjek mora naporno raditi da bi prehranio djecu. Veterinarska medicina gotovo da ne postoji, čak i kad bi si obični ljudi mogli to priuštiti. Sada kad sam pažljivije proučila kuju, vidjela sam da joj se vide rebra, i da ima nezaliječene rane na raznim dijelovima tijela. Migoljeći se od zadovoljstva, kuja sjedne i nasloni se na Nefretine noge, podignuvši glavu kao da traži još milovanja. «Nazvat ću je Amira», reče Nefret.

«Ne izgleda kao princeza», oglasila se Fatima još uvijek zaklonjena vratima.

«Bit će, kad je dohranim i izliječim», reče Nefret. «I kada izraste do kraja.»

«Želiš li reći da još nije narasla do kraja?», uzviknuh. «Kolika će tek biti?»

Nefret se nasmije. «Sam Bog zna. Ali ona je tek nešto starija od šteneta. Pogledajte veličinu šapa i zube.» Ona mirno otvori čeljusti kuje. Zubi su izgledali zdravo.

Fatima odškrine vrata malo jače, i iziđe Veliki mačak Rea. On zastane i zagleda se.

Njegov veliki, kuštravi rep počne se kretati amo tamo. Zatim priđe kuji i odalami

je po nosu. Ova legne i prekrije glavu šapama. Veliki mačak Rea došepiri se do stolca, skoči na njega, i počne lizati šapu.

Nefret povede Amiru prema klinici, a ja rekoh: «Pa, Daude, čini se da je životinja pitoma kao što kažeš. Ali zašto se bacila na vrata?»

«Željela je ući», reče Daud.

Gosp. Ajid izgledao je zabavljeno kad je odlučio otići. Mi ostali sjeli smo kako bismo proćaskali bila je to Daudova specijalnost. Ponekad je bilo potrebno prosijati zrna istine iz gomile glasina, ali njegovo izvješće bilo je mnogo zabavnije od šturih komentara gosp. Ajida.

Dobio je vijesti iz Luksora od svojeg sina Sabira, koji je vodio popularnu službu iznajmljivanja čamaca na Istočnoj obali, a saznao je i stavove seljana sa Zapadne obale tijekom posjeta prijateljima rano toga jutra. Suprotno vjerovanjima, navodno prosvijetljeni europski i američki turisti jednako su bili skloni divljem praznovjerju kao i felahini sa Zapadne obale.

«Mnoge su dame iz hotela prošle noći vidjele crnu avet kako hoda hodnikom ili ih gleda kroz prozore», objasni Daud.

«To je dobar naziv.» Ramzes se nasloni sa skrštenim rukama. Volio je Dauda, ali ponekad nije mogao odoljeti da ga ne zadirkuje.

«Ali, Daude, zašto bi se avet motala po hotelu nakon što je odnijela gospođu Petherick? Ona čak nije imala ni statuu, jer dala ju je nama.»

Daud razmisli o tome. «Kada je avet oslobođena i kada može činiti zlo, nastavit će s time sve dok ne obavi zadatak zbog kojeg je došla.»

«To je logično», reče Ramzes ozbiljno. «Međutim, ne možemo vratiti statuu njezinom vlasniku, budući da ne znamo otkud je došla.»

«Otac laži mogao bi otjerati avet», reče Daud. «Seljani žele saznati kada će to učiniti. Žele doći i gledati.»

«Razgovarat ću s ocem», obeća Ramzes.

«Ne, nećeš», rekoše. «Daude, jeste li ti i Selim saznali nešto o tome gdje je i kada pronađena statua? On je planirao ispitati preprodavače i poznatije pljačkaše grobnica.»

Daud odmahne glavom. «Nitko nije priznao da je pronašao nešto takvo. No, nastavit ćemo se raspitivati.»

Nakon što je Daud otišao, Ramzes reče: «Sumnjam da će Selim pronaći nešto korisno. Imali bismo bolje izgleda da uđemo u trag statui ako započnemo s Petherickom i preprodavačem od kojeg ju je on kupio. Otac namjerava krenuti tom linijom istrage dok je u Kairu.»

«To nije sve što namjerava. Ti znaš što planira, zar ne?»

«Čini mi se da znam.»

Sjedili smo u tišini neko vrijeme, a tada ja rekoše: «Kako napreduju tvoji prijevodi?»

Ramzesovo lice se razvedri, kao i uvijek kad bi netko bio dovoljno pristojan da ga pita za posao koji ga je najviše zanimao.

«Vrlo dobro, majko. Radio sam na skupini ostraka koje smo pronašli pokraj hrama mogli bismo ih nazvati molitvama za oprost. Pokrivaju dugo razdoblje, a budući da samo na nekima imamo datum, moram se oslanjati na tekstne dokaze i lingvističke promjene kako bih ih mogao poredati u pravi redoslijed.»

«Vrlo zanimljivo, dragi. A zašto to želiš učiniti?»

Ramzes se nagne naprijed sklopljenih ruku, dok su mu oči sjajile. «Tijekom vremena došlo je do značajne promjene u stavu pokajnika do veće svjesnosti o zločinu, osobnom grijehu. Profesor Breasted predavao je o razvoju moralnih standarda, kao što je prikazano u Tekstovima mudrosti. U ovim jednostavnim molitvama mogu vidjeti nešto slično. Umjesto nijekanja krivnje, oni je priznaju i traže oprost od boga, koji god bog to bio.» On prekine i samo prijekorno se nasmije. «Oprosti. Nisam ti htio dosađivati svojim pretencioznim teorijama.»

«Uvjeravam te da mi nisi dosadivao, dragi dječake. Zvuči kao da si naišao na vrlo zanimljivi i produktivan smjer u istraživanju.» Položila sam svoju ruku na njegovu. «Namjeravam se pobrinuti da nastaviš s time.»

Ramzes me pogleda sumnjičavo. «Što si namjerila, majko?»

«Tvoj otac vraća se sutra ujutro. Onda ćemo raspravljati o tome. Pođi i uživaj u svojem prijevodu.»

Ostatak jutra provela sam promatrajući aktivnosti oko stražar nice i sastavljajući jednu od mojih malih lista. Ramzes je vjerojatno bio u pravu rekavši da imamo bolje izgleda pronaći izvorište statue preko ljudi koji su je zadnji kupili, ali nije bilo ničega lošeg u nagađanjima. Napisala sam svoje ideje urednim redoslijedom. Grobnica Aknatona kod Amarne.

Opljačkana je i oskvrnuta prije više tisuća godina. Izvorni lopovi, ili oni koji su prenijeli kraljevu pogrebnu opremu u Tebu, ukoliko je to učinjeno, ne bi mogli previdjeti niti jedan takav artefakt prenosiv i vrlo vrijedan.

Privatna kuća u Amarni.

To mi se činilo najmanje vjerojatnim. Čak niti najbogatiji dvorjanin ne bi iskazao počast svojem kralju toliko vrijednim predmetom, a i da jest, ponio bi ga sa sobom kad je grad napušten.

Aknatonova grobnica u Tebi.

Nije poznata niti jedna takva grobnica, a opće je prihvaćeno (od svih osim Howarda Cartera) da u Istočnoj dolini više nema kraljevskih grobnica. Istražena je i Zapadna dolina, iako ne tako temeljito. Postojala je mala šansa da neka nepoznata kraljevska grobnica još nije otkrivena, ali nije mogla ostati nedirnut. Sve kraljevske grobnice opljačkane su u staro doba. I opet, niti jedan takav artefakt ne bi mogao zaostati nakon izvornih lopova.

Grobnica 55, tajanstveni grob koji su otkrili radnici gosp. Theodorea Davisa 1907. Po mojem mišljenju, ovo je bila najvjerojatnija teorija. Kao što je Emerson istaknuo, predmeti u grobnici bili su mješavina raznih predmeta koji su pripadali različitim članovima kraljevske obitelji Amarna. Nadzor iskopavanja bio je vrlo nemaran. Prošlo je petnaest godina od otkrića KV55. Potrebno je neko vrijeme da se tako jedinstveni predmeti pojave na tržištu, a pregovori su često tajni. Da gosp. Petherick nije umro, statua se možda ne bi pojavila još petnaest ili dvadeset godina nakon što «vručina popusti», da upotrijebim frazu iz slenga.

Nakon što sam došla do ovoga deprimirajućeg zaključka, koji je prst krivnje uperio u čovjeka prema kojem sam imala određeno poštovanje, odložila sam svoju listu i

vratila se svojem promatranju prizora. Malo kasnije, Ramzes je oživio događaje. On se pojavio iza ugla kuće vodeći pred sobom čovjeka u odijelu za jahanje s prevelikom kacigom na glavi, kojeg sam prepoznala kao istog novinara koji je pokušao podmititi Hasana. Ramzes ga je držao za ovratnik. Kada je došao do ceste, gurnuo je čovjeka tako da je ovaj zateturao, a zatim se vratio na verandu.

«Ulovio sam ga kako se prikrada iza naše kuće», objasni on.

«Virio je kroz prozore.»

«Kakva drskost!», uzviknuh. «Nadam se da nije uplašio djecu.»

«Naprotiv», reče Ramzes turobno. «On i Carla lijepo su čavrljali. Ona je objasnila prilično ljutito da nije vidjela ništa loše u tome što je razgovarala s njim, budući da nije prihvatila slatkiše koje joj je nudio.»

«Hvala Bogu što smo joj barem to uspjeli dokazati. I što su prozori zabravljani.»

«To nije dovoljno, bojim se. Pustit ću kuju.»

«Neće li pobjeći?»

«Nema šanse. Pokušava se prikristi u kuću. Veliki mačak Rea jasno joj je stavio do znanja da je kuća njegov teritorij. Dala mu je novu zanimaciju u životu. Sada stražari na ulaznim vratima.»

«Što ćemo učiniti s ovim?», upitah ja pokazujući stražarnicu. Većina turista otišla je kako se približavalo podne, ali još je ostalo mnogo ljudi. «Odbijam biti pod opsadom u vlastitoj kući.»

«Strpi se do sutra», molio je Ramzes. «Otac će doći sutra ujutro, a on će vjerojatno imati više informacija. Sada ne možeš učiniti ništa osim dati novinarima novi materijal.»

Morala sam priznati da je u pravu, ali laknulo mi je kad sam ugledala kako se približava poznata prilika. Zapravo, dvije Cyrus Vandergelt jahao je na svojoj mirnoj kobili.

«Nadala sam se da ću te vidjeti prije ovoga», rekoh mu ja pozdravljajući ga na vratima.

«Pod opsadom smo», objasni Cyrus, kad je Jamad poveo konja u štalu. «Grad je pun novinara. Prokleta je žena očito proširila vijest o ukletoj statui prije no što je otišla iz Engleske, i neke su novine poslale novinare u Egipat za njom.»

«Ostat ćeš na ručku, zar ne?», upitah.

«Nadao sam se da ćeš me pozvati. Cat vas pozdravlja. Nije se željela probijati kroz opsadu. Ostavio sam Bertiea da čuva vratnice. Nekoliko lupeža pokušalo se popeti preko njih.»

Objedovali smo ukusni ručak od hladnog mesa i salate, dok nam je Cyrus prenosio najnovije vijesti. I njega je posjetio inspektor Ajid.

«Postavio mi je mnogo pitanja», reče Cyrus. «Imao sam osjećaj kao da sam osumnjičen.»

«On ne sumnja u tebe», reče Ramzes polako. «Namjerio se na Adriana Pethericka. Pitanja koja nam je danas postavio jasno su ukazivala na to.»

«Blagi Bože», uzviknuh. «Nisam ni pomislila na to, ali vjerujem da si u pravu. Čovjek koji je pokušao ući u kuću imao je europsku odjeću, a mladi gospodin Petherick iskazao je određenu razinu mentalne nestabilnosti.»

«On nije odgovoran», reče Ramzes vatreno. Uhvatio je moj upitan pogled, pa nastavi s ublaženom žestinom. «Imao je strašna iskustva tijekom rata. Nikada se nije potpuno oporavio.»

«Pa, to je loše», reče Cyrus. «Ali čini mi se da je to još jedna stvar koja mu ne ide u korist. Sumnja li Ajid i u to da je oteo maćehu?»

«Ili je ubio?», dahnula sam, prisjetivši se Abdulahove rečenice «Svake godine novi mrtvac.»

Ramzes mi uputi strogi pogled. «Ne dopusti mašti da se razmaše, majko. Nije bilo krvi niti znakova borbe u njezinoj sobi. Ona je izrežirala vlastiti nestanak, sigurno jest. Pojavit će se za nekoliko dana s nekakvom suludom pričom, dobiti naslovnice koje želi kao i statuu.»

«Emerson je nije ponio sa sobom, zar ne?», upita Cyrus.

«Ne», rekoh. «Tamo je, u kući.»

Cyrus me pogleda s očekivanjem. Nasmijala sam se i odmahнула glavom. «Bolje je za tebe, Cyruse, da ne znaš gdje je skrivena. Ja jedina to znam, i uvjeravam te da je skrovište dobro.»

«Ne misliš valjda da bih nekome rekao?», upita Cyrus povrijeđeno.

«Ne svojevoljno.»

Cyrus razjapi usta. «Ma, hajde, Amelia, to je malo nategnuto. Ne misliš li valjda da bi me netko mogao zarobiti i mučiti me, zar ne?»

«Ne», reče moj sin uputivši mi još stroži pogled. «Ona čuva to ugodno iskustvo za sebe.»

Ramzes se pitao koliko je još ljudi saznalo da je njegova majka jedina osoba koja zna gdje je skrivena statua. Bilo je nalik njoj da proširi tu priču kako bi zaštitila ostatak obitelji od nečega što su mogle biti samo njezine melodramatske maštarije. Što je bilo još gore, priča nije bila istinita. On je znao gdje je Emerson sakrio statuu, i bio je spreman kladiti se da su to znale i sve sluge u kući. Ipak, zaključio je da bi bilo bolje da proširi vlastitu priču.

Nakon što je Cyrus otišao, a njegova se majka povukla u svoju radnu sobu, on pozove Nefret na stranu.

«Odlazim nakratko.»

«Kamo?»

«Ovamo i onamo», reče Ramzes. «Vratit ću se do vremena za čaj. Pazi na majku. Ne smije napuštati kuću. Udari je po glavi ako bude potrebno.»

«Mogu se zamisliti da to činim», našali se njegova supruga. «U redu, pokušat ću. Ali reci mi kamo ideš.»

Nije dodala «za svaki slučaj». Nije morala. Bilo je to obiteljsko pravilo koje je naučila iz bolnog iskustva.

«Deir el Bahri», reče Ramzes. «Htio bih popričati s Winlockom i Lansingom i Bartonom i vidjeti znaju li oni nešto što mi ne znamo.»

«Budi oprezan.»

«Uvijek sam oprezan.» On je poljubi, najprije kratko, a zatim dulje.

Krenuo je oko kuće prema štali, osedlao Rišu i krenuo preko pustinje prema lokaciji na kojoj je radila ekipa muzeja Metropolitan. Nakon što su završili s iskopavanjem u malom zaljevu južno od prelijepog hrama Hatšepsut, prešli su na ruševine hrama iz doba Jedanaeste dinastije pokraj novijeg zdanja.

Cilj iskopavanja bio je, u načelu, produbljivanje znanja. Međutim, brutalna istina bila je da su muzeji željeli predmete koje mogu izlagati. Financiranje istraživanja zavisilo je do određene mjere o tome koliko je predmeta pronađeno. Pronađeni predmeti u pravilu su se dijelili između muzeja u Kairu i istraživača. Kao što je Cyrus rekao, koncesija Metropolitana imala je sreće što je pronašla “dobre stvari” grobnice nekoliko kraljica, neopljačkanu grobnicu visokog službenika, i skupinu lijepih malih modela koji su za vječnost sačuvali radionice i vanjske zgrade imanja tog službenika.

Veliki prirodni amfiteatar, okružen žučkastim pustinjским liticama, imao je vlastitu prirodnu velebnost kada nije bio napučen turistima i arheolozima. Toga jutra prašina se dizala s mjesta na kojem je radila skupina iz Metropolitana, a pjesma radnika miješala se s brbljanjem turista i tumača koji su se približavali hramu Hatšepsut.

Ramzesa su pozdravili s laskavim oduševljenjem, najprije George Barton, s kojim je dijelio pomalo neobično iskustvo od prije nekoliko godina, a zatim i ostali članovi ekipe. Imao je osjećaj da zna zašto im je tako drago što ga vide. Barton, veseo i iskren čovjek, prešao je izravno na stvar.

«Što ima novoga? Čuo sam da je dama nestala. Nadam se da nije ponijela statuu sa sobom.»

Njegov nadređeni, Winlock, odmahnuo je glavom s neodobravanjem i pružio je Ramzesu svoju ruku. «Drago mi je što si se vratio. Ne obraćaj pažnju na Georgea, njegovi maniri nisu baš ponajbolji.»

«Priznaj, i mi ostali jednako smo znatiželjni», reče Lansing cereći se. «Od Georgeovog opisa statue potekle su nam sline. Zna li se odakle potječe?»

«Nadao sam se da biste vi mogli nešto znati o tome», reče Ramzes. «Mi smo zbunjeni.»

«Uzet ćemo pauzu», odluči Winlock. Dao je upute svojem reisu, pa ih je poveo u sjenu ispod litice, gdje je ponudio Ramzesu stolac za kampiranje. «Učinit ćemo sve što možemo da bismo vam pomogli, naravno. Oh...» On se osvrne preko ramena prema čovjeku koji im se polako približavao. «Poznajete li Mihaila Kačenovskog? Ponudio nam se da prevede neke grafite koje smo pronašli prošle godine. Mi hail, ovo je Ramzes Emerson.»

Pohabana odjeća visjela je s Rusa, a lice mu je bilo prepuno krivulja okrenutih nadolje dugi, nepodrezani brkovi, kukasti nos i iskrivljena usta. Usta se pomaknu u oprezan osmijeh.

«Naravno, upoznat sam s radom gospodina Emersona na polju lingvistike. Drago mi je što sam vas upoznao, gospodine.»

Ramzes pruži ruku. «Niste li vi objavili nekoliko članaka o demotičkim ostrakama i papirusima u muzeju u Torinu?»

Izduženo, tužno lice razvedri se. «Počašćen sam što ste se sjetili toga. Bilo je to prije nekoliko godina. Prije rata.»

«Impresionirali su me vaši prijevodi», reče Ramzes ljubazno. Činilo se da sirotom čovjeku treba ohrabrenje. «Osobito onaj o čovjeku koji se žali na suprugu svojeg susjeda.»

«Ah, ali moje razumijevanje glagolskih oblika bilo je pogrešno», uzvikne Kačenovski. «Vaša najnovija publikacija ukazala je...»

«Ma, hajde», prekine ih Lansing smijući se. «Nemojte vas dvojica sada prijeći na demotički. Želimo čuti priču o zlatu i blagu.»

Proveli su zabavnih četvrt sata raspravljajući o teorijama. Emer soni su već razmišljali o većini njih. Ramzes je primijetio da se uobičajeni žamor znatno utišao. Nije sumnjao da svi radnici napinju uši ne bi li nešto čuli. Čekao je da im reis priđe, navodno da bi zatražio od Winlocka daljnje upute, prije no što je glasno primijetio: «Otac je sakrio statuu na sigurno. Ja sam jedini koji zna gdje ju je sakrio. Nije htio reći čak ni majci.»

Ostali se značajno pogledaju, a Barton pokuša suzbiti osmijeh.

«Nadam se da nije bio ljut što nam ju je pokazala neki dan.»

«Ne, uopće. Samo ne želi daje vidi netko neovlašten. Imali smo još jedan pokušaj provale neku večer.»

Naravno, znali su za to. «Sumnjate li tko bi mogao biti uljez?», upita Lansing.

Ramzes odmahne glavom, a Winlock pogleda na sat. «Bolje nam je da se vratimo na posao. Dođi i pogledaj, Ramzese. Čistimo južnu polovinu dvorišta. Još nema grobnica, ali promjene u tlocrtu su zanimljive.»

Ramzes odbije poziv, objasnivši da je obećao da će se brzo vratiti kući. «Volio bih svratiti jedan dan nakon što se stvari smire. U ovom trenutku okruženi smo novinarima i znatiželjnicima.»

«Profesor će se pobrinuti za njih», reče Lansing s nadom. Emersonovi ispadi bijesa bili su izvor zabave za cijelu regiju.

Ramzes je gotovo stigao kući, kad je ugledao kako mu se približava neki jahač.

Trebalo mu je nekoliko trenutaka daje prepozna. Bila je odjevena poput muškarca, u hlače, čizme i ogrtač, i jahala je poput muškarca, uspravnih leđa i opuštenu u sedlu. Kada je shvatio da mu može presjeći put prije no što dođe do štale, on zastane i pričekava je.

Njezin pozdrav bio je karakteristično nekonvencionalan.

«Kakav veličanstveni konj. Araber?»

«Da. Pretpostavljam da ovaj susret nije slučajan?»

«Promatrala sam štale cijelo poslijepodne, nadajući se da će netko od vas izići», glasio je hladan odgovor. «Smatrala sam da se ni vi ne želite susresti s tim čoporom lešinara pred kućom ništa više od mene.»

«Što želite?»

Ona se nasloni unatrag, držeći uzde labavo u rukama, i lagano se nasmiješi. Bilo je to prvi put da je vidio kako njezin izraz lica omekšava. Bio je neočekivano privlačan. «Vidim da dijelite izravnost svojeg oca. I ja ću biti jednako izravna. Trebam vašu pomoć.»

«Nemamo novih informacija o vašoj maćehi», reče Ramzes.

Ona nestrpljivo odmahne rukom. «Niti mi. No nije to ono što me brine. Brine me Adrian. Taj prokleti policajac sumnjiči ga da je provalio u vašu kuću. Morate ga očistiti.»

Ramzes podigne obrve. «Moramo?»

«Prokletstvo.» Ona se ugrize za usnicu i pogne glavu. Nije nosila šešir. Crna kosa bila joj je skupljena u pletenicu pri dnu vrata. «Žao mi je. To baš i nije bio najpametniji način za dobivanje vaše potpore. Ajid je rekao... ne, ne točno. Implicirao je da ste prepoznali Adriana.»

«To je omiljena tehnika ispitivanja», reče Ramzes. «Nitko od nas nije prepoznao uljeza. Rekli smo to Ajidu.»

«Vidim. Ali vi mislite da je to bio Adrian, zar ne?»

«Mislite li vi?»

«On je bio sa mnom te večeri. Bili smo budni dokasna raspravljajući o... obiteljskim stvarima.»

«Rekli biste to u svakom slučaju.»

«Naravno.» Njezin osmijeh ovaj put bio je varljiv. «Adrian nije u stanju povrijediti bilo koga», reče ona ozbiljno. «Pretjerano je osjetljiv na sve vrste nasilja. To proizlazi iz...»

«Znam. Jako mi je žao.»

«Ah.» Ni ona nije bila ništa spremnija raspravljati o toj temi od njega. Nakon trenutka, ona reče: «Pogrešno sam započela s vama i vašom obitelji. Žao mi je zbog toga, i ispričavam se. Možemo li početi iznova?»

Ona ispruži ruku. Bilo bi nepristojno od njega da je nije prihvatio. Njezin stisak bio je čvrst poput muškoga, a pogled izravan i srdačan. Nevjerojatno koliko je značio jedan osmijeh.

«Pomoći ćemo koliko možemo», reče Ramzes.

«Hvala vam. Neću vas više zadržavati.» Ona potjera konja u kas i udalji se. Nije se osvrnula. Ramzes je sjedio i gledao za njom neko vrijeme, a tada okrene Rišu prema štali.

Fatima je poslužila čaj prije no što se Ramzes pojavio, noseći opremu za jahanje. Djelovao je zadihano.

«Nismo te čekali», rekoh. Bila je to optužba, ne isprika, i Ramzes ju je prepoznao kao takvu.

«Žao mi je što kasnim», reče on, nadglasavajući vriske pozdrava i upita svoje djece. «Ne, Carla, tata ti nije ništa donio. Ne smiješ očekivati poklon svaki puta kad nekamo odem na kratko.»

«Djed mi uvijek donosi poklon», odvrati Carla. «Kada se on vraća?»

Glumila sam neznanje, znajući da će ga čekati ako sazna približno vrijeme, i Carla se vratila stolu i biskvitima. David John ponovi pitanje koje nismo čuli zato što ga je prodoran glas njegove sestre nadjačao.

«Jesu li ljudi iz muzeja Metropolitan pronašli nešto zanimljivo kod Deir el Bahrija, tata?»

«Ne u zadnje vrijeme.» Ramzes privuče stolac i uputi svoj komentar Nefret i meni, kao i svojem sinu, koji se naslonio na stolac i pažljivo slušao. «Čiste prednji dio dvorišta Nebhepetre.»

«Pusti to», rekoh puneći šalicu. «Jesu li čuli nešto novo o... ovaj... predmetu?»

David John, daj to svojem tati, molim te.»

Dječak me posluša. «Govoriš li o statui, bako? Nadam se da nećeš pogrešno shvatiti ako ti kažem da ste mi, po mojem mišljenju, trebali pružiti priliku da je istražim, osobito u svjetlu činjenice da su toliki mnogi...»

«Shvaćam, Davide John», upaduh. Iako je inače bio povučeno dijete, mogao je beskrajno pričati o temi koja bi ga zanimala. Egipto logija je bila jedna od tih tema činjenica koja je oduševljavala njegovog djeda i ispunjavala njegovu baku najgorim strahovima. Morala sam se nositi s jednim mladim sveznadarom, i nisam se radovala tome što ću živjeti s još jednim. Nisam se ni trudila ispitati kako je saznao za statuu. Te velike, plave oči i taj nevini izraz lica mogli su izvući informaciju i iz najopreznijih ljudi. «No ne vidim kako bi nam ti mogao pomoći.»

«Nikad se ne zna», reče David John.

«Istina. Međutim, morat ćeš raspraviti o tome sa svojim djedom. Statua je skrivena na sigurno i ne želim ti otkriti skrovište.» Zapazivši dobro poznati sjaj u tim

modrim očima, dodala sam: «Strogo ti zabranjujem da je potražiš. To je zapovijed, dragi moj, i nema izuzetaka.»

«Da, bako», reče David John. «Što, ako mogu pitati...»

«Uzmi još jedan biskvit.»

«Vjerujem da je Carla pojela sve, bako.»

To baš nije bilo točno. Zadnjih nekoliko spasila je kuja, pojavivši se na vratima, podignuvši se na stražnje noge i provirivši prema nama s nadom. Carla je pojurila da je pozdravi, a Nefret oštro reče: «Dolje, Amira! Carla, ne puštaj je unutra.»

Kuja poslušala, za razliku od Carle. Uvijek smo držali vrata zabravljena. Carla počne podizati zasun.

Ramzes je dohvati, usprkos njezinim protestima. «Čula si majku. Kako se oslobodila? Privezao sam je za stražarnicu prije no što sam krenuo danas poslijepodne.»

Pretrgnula je uzicu. Otkinuti kraj visio joj je s ogrlice. Zadovoljna zbog pažnje koju je primala, razjapila je gubicu i isplazila dugačak, ružičasti jezik. Bio je to upečatljiv prizor.

«Odvedi je», rekoh. «Carla, vrijeme je da se ti i David John spremite za večeru i krevet.»

«Nema je smisla vezivati», reče Nefret. «Neće pobjeći. Prati blizance kamo god pošli.»

Ona ispruži ruke djeci. Kad su ušli unutra, pas krene za njima, poput vojne pratnje. «Cini se», primijetih ja, «da je tvoja ideja za psa bila dobra. Sada kada su mališani otišli, reci mi što se dogodilo danas poslijepodne.»

«Čekaj da se Nefret vrati.»

Fatima iziđe iz kuće i počne odnositi pribor za čaj. Taj zadatak nije prepuštala nikome drugome, budući da smo (na njezino inzistiranje) uvijek rabili moj drugi najbolji čajni servis, s lijepim Limoges uzorkom s ružinim pupoljcima i nezaboravcima. Karim, koji ju je slijedio, stajao je i gledao. «Da donesem whisky?», upita on.

«Ne», obrecne se Fatima. «Ispustit ćeš ga. Otvori mi vrata.»

«Ne mogu zamisliti zašto želi slugu», rekoh. «Ne dopušta mu da napravi bilo što.»

«Zbog statusa, nesumnjivo», reče Ramzes nehajno. «Naišao sam danas na zanimljivog čovjeka...»

Nefret se vrati, i on zastane.

«Je li ti majka pokazala najnovije pismo?», upita ona.

Izabrala sam jednu omotnicu s hrpe koja je ispunjavala košaricu za poštu.

«Ponudili su nam pet stotina funta za članak o nestanku gospođe Petherick i kletvi zlatne statue.»

«Nije loša ponuda», reče Ramzes razumno. «Čija je?»

«Od Kevina O'Connela, naravno. The Times je ponudio samo tri stotine, a Daily Mirror bijednih dvije stotine i pedeset.»

Ramzes se nasmije, a Nefret, koja ga je pažljivo promatrala, upita: «Ima li što novo?»

«Upravo sam pričao majci o momku kojeg sam danas upoznao. Zove se Mihail Kačenovski. Njegove specijalnosti su demotički i hieratički. Objavio je nekoliko odličnih članaka prije rata.»

«Kako lijepo», rekoh. «Pretpostavljam da ste ti i on ugodno pročavrljali. Radi li on za gospodina Vinlocka?»

«Ne vjerujem da je njihov odnos službene naravi. Izgledao je malo osiromašeno, da vam iskreno kažem.»

«Možda bi bio zainteresiran za posao», reče Nefret.

«Otac se ne bi složio s tim», reče Ramzes s blagim žaljenjem.

«Rekao bi da ne trebamo još jednog prevoditelja, što je točno.» On dovrši svoj čaj, a zatim reče pomalo naglo: «Naletio sam na gospođicu Petherick na putu kući.»

Nefret nije rekla ništa, a ja sam ga klimanjem ohrabrila, i on nastavi. «Ispričala se zbog svojeg ponašanja one večeri, izrazila svoju vjeru u bratovu nevinost, i zamolila nas za pomoć u dokazivanju te nevinosti.»

«Što si rekao?», upita Nefret.

Ramzes slegne ramenima. «Bio sam ljubazan, ali nisam se obvezao.»

«Oh?» Nefret žmirne. «Žao ti ga je. Mogu shvatiti zašto njegovo iskustvo tijekom rata bilo je dovoljno da slomi bilo čiji razum. No to ne znači da je nevin. A vjerujem da gospođica Petherick može biti vrlo uvjerljiva kada poželi.»

«Za što me optužuješ?», upita Ramzes.

I njegovi i Nefretini obrazi lagano su porumenjeli. Znala sam što joj je na pameti, i premda ne volim ljubomoru u bilo kojem obliku, morala sam priznati da su lijepe crte lica i atletska građa mojeg sina kao i određena dodatna kvaliteta koja je bila vrlo snažna, iako teška za definirati imali razoran učinak na žene, osobito svoje glave žene.

No, u ovoj sam situaciji podcijenila Nefret. Ona prasne u smijeh i smjesti se Ramzesu u krilo, obgrlivši ga rukama oko vrata.

«Ne optužujem te ni za što, dragi, osim za to da si neodoljiv ženama iako to nije tvoja greška.»

«Oh», reče Ramzes. Postiđeno me pogleda, a tada se naceri i obgrli svoju suprugu rukom. Ova se počne migoljiti i smjesti se u udobniji položaj. Dobročudno sam im se nasmiješila.

«Ma, pusti Petherickove, tvoj otac vraća se sutra i bit ćemo u boljem položaju da se pozabavimo njima. Ne bismo li trebali otići pred vlak?»

«Ne, ni pod kojim uvjetom», reče Ramzes. «Na postaju bi nas slijedili svi novinari Luksora, a postoji šansa da će im otac uspjeti izmaknuti ako mi ne najavimo njegov dolazak.»

«Otkrit će», predviđala sam. «Emerson je upečatljiv čovjek.»

Emersonov dolazak sljedećeg jutra bio je upečatljiv. Kao što nam je rekao kasnije, nekoliko ljudi na vlaku prepoznalo ga je, i dok se probijao kroz ulice Luksora, njegova je pratnja rasla. Kad smo ga ugledali kako dolazi uz cestu, pratilo ga je mnoštvo ljudi. Držali su se podalje, budući da je stalno zamahivao prema njima i izvikivao prijetnje. Kada je vidio ponovno izgrađenu stražarnicu, zastao je i zagledao se u nju. Mogli smo ga čuti sve do verande.

«Što je ovo, dovraga?», upita on Vasima, koji se vratio na svoju dužnost. Vasimov odgovor bio je nečujan, ali Emerson zadovoljno klimne. «Ako bilo tko, muško ili žensko, pokuša proći pokraj tebe, pucaj i ubij ga.»

Došao je svojim uobičajenim brzim korakom. Ponos i divljenje prostrujali su mi udovima kad sam vidjela tu čvrstu priliku, koju godine nisu načele, impresivnu poput rimskog boga. Istina, odijelo mu je bilo strašno naborano, kravata mu je stajala ukrivo, a crna kosa (što li je, dovraga, napravio s novim šeširom?) izgledala je kao da nije vidjela češalj ili četku nekoliko dana. Osmijeh mu se raširi preplanulim licem kad me vidio kako ga čekam na vratima, i on ubrza korak.

Pažnju je malo odvuкао dolazak blizanaca praćenih kujom, koju je pratio Veliki mačak Rea. Emersonova neposredna reakcija potpuno razumljiva, moram priznati bila je da gurne oboje djece iza sebe i zamahne prema glavi psa. Udarac je promašio, budući da se zvijer odmah sklupčala ispred njegovih nogu.

«Blagi Bože», reče Emerson, dok su ga djeca povlačila, ispuštajući oštre vriske objašnjavanja i opravdavanja. «Tko, što, gdje...»

«U redu je, oče. Savršeno je neopasna. Ramzes je mislio da nam treba pas čuvar.»

Nefret otvori vrata. Emerson, koji nije bio potpuno uvjeren, gurne djecu unutra i uđe za njima. I kuja bi učinila isto da Veliki mačak Rea nije zakoračio pred nju.

Kuja ustukne, Veliki mačak Rea uđe unutra, a Amira legne vani, pritisnuvši njušku uz prozor.

«Dobro, dobro», reče Emerson. «Nije loša ideja.» On uputi zloban pogled prema mnoštvu koje se okupilo oko stražarnice.

«Ako ste sigurni da zvijer neće nauditi djeci.»

«Amira je plemenita životinja», reče David John.

«Pušta nam da je jašimo, ali mama kaže da ne smijemo», reče Carla. «Što si mi donio, djede?»

Uz sramežljivi pogled upućen meni, Emerson izvadi dva paketića iz džepa i preda po jedan svakom djetetu. Posjetio je tržnicu i donio srebrnu narukvicu Carli, te kutiju olovaka u boji za Davida Johna. «Sada bježite», reče on. «I povedite psa sa sobom.»

Carla ga snažno zagrlila. «Ne želim te ostaviti, djede. Fatima je napravila šećerne kolače.»

Emerson se naceri, a ja reko: «Ne smiješ jesti slatkiše, Carla, ručak je preblizu. Idi Fatimi.»

Emerson skine kaput, kravatu i prsluk, baci ih na stolac i sjedne na njih. «Lijepo je vratiti se», reče on sjajeći. «Imam odlične vijesti, dragi moji.»

«Saznao si ime preprodavača koji je prodao statuu gospodinu Pethericku?», upitah.

«Pronašao si Setija?», upita Nefret.

Emerson odmahne na oba pitanja. «Bolje od toga, bolje od toga. Ali, gdje je Ramzes? Želim mu sam priopćiti dobre vijesti.»

Fatima se pojavi noseći pladanj s kavom i kolačima. Ramzes je došao za njom.

«Radio sam», reče on. «Čuo sam da dolaziš.»

«Čuo ga je najveći dio Zapadne obale», reko. «Vrlo dobro, Emersone, ne drži nas u napetosti. Koje su to dobre vijesti?»

Emerson proguta svoju kavu i ispruži šalicu tražeći još. «Ah, baš ono što mi je trebalo. Hvala ti, Fatima. Nitko ne radi bolju...»

«Emersone?», reko glasno.

«KV55», reče Emerson.

«Davisova grobnica? Što je s njom?»

«Imam Lacauovu dozvolu da je opet iskopamo!»

Njegov osmijeh izbljedio je dok je gledao jedno pa drugo zbunjeno lice.

«Prok... Dobijesa, grobnica je prazna, Emersone», reko.

«To ne znaš», reče Emerson. «Davisovo iskopavanje bilo je krajnje nemarno. Sam Bog zna što je propustio. Blagi Bože, Peabody, čini se da ne shvaćaš mogućnosti.» Ramzes se nakašlje. «Vjerujem da ja shvaćam neke od njih, gospodine.»

«To je već bolje», reče Emerson s odobravanjem. On izvadi lulu.

«Pa, dječaće moj?»

«Htio si izgovor da radiš u Dolini. Zato si bio tako zadovoljan kad si pronašao isječak iz novina bio je to dokaz da je netko tamo nedavno bio i kad si ulovio Deiba i Aguila u činu kopanja. Ono što ne shvaćam je što se nadaš postići. Svi se slažu da u Istočnoj dolini više nema kraljevskih grobnica.»

«Dragi moj dječaće, ja ne očekujem da mi dopuste nova iskapanja u Dolini kraljeva», reče Emerson. «Carter i Carnarvon drže isključivo pravo, a ja se nikada ne bih ponašao nepošteno prema drugom arheologu.»

«Naravno da ne, gospodine», reče Ramzes, dok su njegove podignute obrve govorile suprotno od njegovih riječi.

«Hm», reče Emerson. «Statua je izvorno morala doći iz kraljevske grobnice, i to grobnice iz razdoblja Amarna, budući da je umjetnički stil iz tog razdoblja. Znamo za tri koje su nastale neposredno nakon Aknatona KV55 i grobnica Horemheba u Istočnoj dolini, te Ay u Zapadnoj dolini. Niti jedna od njih nije detaljno istražena. Horemheb je bio još jedno od zabrljanih Davisovih iskapanja. Nekoliko predmeta iz te grobnice godinama već cirkulira tržnicama antikviteta.»

On zastane kako bi upalio lulu, a ja rekoh: «Za ime Božje, Emersone, ne reci mi da želiš ponovno istraživati tu paklenu grobnicu Horemheba. Jedna je od najdužih u Dolini. Ramzes je u pravu, i Cyrus je bio u pravu. Umoran si od Deir el Medine i želiš izgovor za rad, ma koliko ograničen, u Dolini kraljeva. Gajiš iluziju da će te teško izbaciti van kada jednom tamo pronađeš uporište. Zapanjio si me. Savjestan arheolog, a pretpostavila sam da si ti takav, ne napušta projekt usred sezone.»

Emerson mahne lulom. «Nemoj mi držati predavanja, Peabody. Sve sam uzeo u obzir, vidjet ćeš.»

«O, stvarno? Jesi li uzeo u obzir i ovu stvar s Petherickovima? Imala sam utisak, očito pogrešan, da si otišao u Kairo radi naše istrage. Jesi li svjestan što se dogodilo ovdje otkad si otišao?»

«Naravno», reče Emerson, otpuhnuvši oblak dima. «Novine u Kairu prepune su priča. Duboko me vrijeđa tvoj kriticism, Peabody. Ako inzistiráš na cjelovitom izvješću o mojim aktivnostima...»

«Ne inzistiram, Emersone. Zahtijevam ga. Ozbiljno.»

«Hm», reče Emerson. «Vrlo dobro. Posjetio sam najcjenjenije prodavače antikviteta u Kairu. Svi su zaniijekali da znaju nešto o statui. To samo po sebi ne znači mnogo, ali njihova živa znatiželja ukazivala je na njihovu nevinost. Poslao sam brzojave mnogim ljudima, uključujući i Howarda Cartera, za kojeg se znalo da je poslovao s antikvitetima u Petherickovo ime. Poslao sam brzojav Gargeryju i rekao mu da pođe u London i istraži status i sadržaj Petherickove oporuke...»

«Gargery!», viknula sam. «Zašto si mu povjerio tako osjetljiv zadatak? Stara budala je nespretna kao slon u staklarnici...»

«Ponekad se nespretnim potezima može postići više nego pažljivim», odvrati Emerson, koji je zasigurno znao mnogo o tome. «Sumnjam da se stara budala dosađuje u Kentu. Uvijek je uživao sudjelujući u našim malim pustolovinama.»

«A što je sa Setijem?», upita Nefret.

«Što s njim?»

«Emersone, nemoj biti tako naporan», rekoh. «Znaš li gdje je?»

«Da. Barem znam gdje bi trebao biti.» On se ogleda oko sebe, kao da očekuje da se njegov brat materijalizira iz vedra neba. Zatim pokaže prema stražarnici. «Ah.» U sredini mnoštva, gotovo kao da se stvarno materijalizirala iz vedra neba, stajala je poznata prilika. Prepoznala bih ga bilo gdje.

9

Jako je sličio svojem bratu bio je možda za inč niži, ne toliko mišićav kao Emerson, ali vitak i dobro građen. No, samo bi promatrač upoznat s njegovim pravim izgledom primijetio sličnost sada je imao grivu bijele kose, dužu nego što je bilo u modi, uske brkove i kozju bradicu. Njegovo platneno odijelo i štap sa srebrenom drškom koji je nosio predstavljali su ga kao dobro odgojenog gospodina, iako pomalo bez ukusa. Probijajući se kroz mnoštvo, napredovao je prema kući, u pratnji dva oznojena čovjeka koji su nosili nekoliko velikih torba i kutiju za šešir. Stao je pred vratima i nasmiješio se svima svojom nepristranom srdačnošću.

«Dobro jutro, dragi moji. Kako vas je lijepo sve opet vidjeti.»

«Tko si ovaj put?», upitah ja otvarajući vrata.

«Bogati kritičar i filantrop», reče Seti povlačeći vrhom prsta po brkovima. «Sir Malcolm Page Henley de Montague, vama na službi. Ne morate me oslovljavati titulom.» On uruči bakšišsvojim nosačima, koji ostave njegove torbe i udalje se.

«Nije li ovo rizično?», upitah. «Sir Malcolm je financirao nekoliko iskopavanja u ovom području. Možeš susresti nekoga tko ga poznaje.»

«Vrijeđaš moje sposobnosti, draga moja, ako pretpostavljaš da ne mogu zavarati te ljude», glasio je vedar odgovor.

Bratski me poljubio u obraz, salutirao Nefret, i protresao Ram zesovu ruku.

«Sjedni i prestani se šepiriti», reče Emerson razdražljivo. «Zašto ti je trebalo toliko dugo?»

«Nije bilo dugo, ako uzmeš u obzir da su moj impozantan izgled i dosjetljivi razgovori odvukli pažnju brojnim osobama koje bi te inače pratile. Ovdje su valjda svi novinari Egipta.»

Fatima se pojavi sa svježom kavom. Njezino nelijepo, ali ljubazno lice sjajilo je od zadovoljstva. Očito je znala za njegov dolazak, iako ne znam kako ga je uspjela prepoznati. Tijekom godina pojavljivao se u kući pod raznim maskama, kako bi spriječio ljude da ga identificiraju kao Emersonovog brata. To bi bila sramota za nas, a opasnost za njega u ulozi agenta britanske obavještajne službe. Međutim, Seti je bio glumac u srcu i uživao je u igri zbog igre same.

«Jesi li došao iz Kaira istim vlakom kao i Emerson?», upitah.

«Očito», reče Seti.

«Nije očito. Mogao si cijelo vrijeme biti u Luksoru.»

«Ili negdje drugdje u Egiptu», priskoči mi Seti u pomoć.

«Majko, opet mu dopuštaš da ti odvuče pažnju», procijedi Ramzes kroz zube.

Ujaka je smatrao iznimno napornim as tim sam se stajalištem i ja ponekad morala složiti. «Oče, kako si tako brzo pronašao... ovaj... sir Malcolma, što si mu rekao, i zašto je on ovdje?»

«Znao je da sam u Kairu», odvrati Seti. «Nije li vam rekao da komuniciramo redovito tijekom nekoliko proteklih godina?»

«Ne», procijedih kroz zube.

Emerson reče «hm» i izbjegne moj pogled.

Seti nije propustio moj odgovor niti Emersonov odgovor na moj odgovor. Činilo se da ga sve to jako zabavlja. «S obzirom na vašu sklonost izazivanju nevolja, smatrao sam da mi je dužnost da budem na raspolaganju za slučaj da zatrebate moju pomoć. Nije me iznenadilo kad sam čuo da ste opet upali u nevolju. Međutim, ovo je još kompliciranija situacija od onih u kakve obično upadate.»

Ovaj govor mogao se odnositi na sve nas, ali pogled koji je uputio meni razjasnio mi je na što je mislio. Spremala sam se odgovoriti, kada mi Nefret priskoči u pomoć.

«Majka je potpuno nevinna u ovom slučaju. Otac je prihvatio statuu i obećao onoj vražjoj ženi da će ukloniti kletvu.» Ona se nagne naprijed, usredotočivši plave oči na njegovo lice. «Jesi li je ti iznio iz grobnice 55?» Setiju postane nelagodno. Nefret je bila jedna od nekoliko osoba koje su mogle prodrijeti kroz njegovu masku nasmiješenog cinizma. On joj odgovori jednako izravno: «Ne. Većina predmeta koje sam izvadio iz grobnice imali su ograničenu financijsku vrijednost. Moj glavni interes bila je njihova povijesna važnost.»

«Nema sumnje», reče Ramzes skeptično ga pogledavši. «Jesi li možda previdio nešto tako vrijedno?»

«Budući da još nisam imao privilegij da je vidim, ne mogu biti siguran», reče Seti. Emerson ustane, promrmlja nešto, pa uđe u kuću. Kad se vratio, držao je obojenu kutiju. On je bez riječi preda Setiju, koji otvori poklopac. Ovaj napući usne i zazviždi, a te oči čudne boje, koja je mogla biti smeđa, zelena ili siva, rašire se. Iako je bio sjajan glumac, bila sam sigurna da je njegova zapanjenost iskrena. «Blagi Bože», promrmlja on.

«Znala sam da nisi bio ti», reče Nefret, kojoj je vidljivo laknulo.

«Tvoje povjerenje je dirljivo, draga moja. Uvjeravam te da bih je uzeo ne razmišljajući da sam je ja pronašao. Međutim, ako želiš dodatni dokaz moje nevinosti, sjeti se mojeg običaja da najljepše predmete sačuvam za sebe.» On pažljivo pogladi prstom desnu ruku statue. «Ovo ne bih prodao ni za kakvu cijenu.»

Iako Seti nije gledao mene, Emerson se tržne kao da ga je ujeo insekt. Seti je jednom rekao nešto slično, g u tom je slučaju mislio na mene. Odavno je prebolio tu zaljubljenost, ali mojem dragom suprugu to je još uvijek bila osjetljiva tema.

«Vrlo dobro», reče moj suprug. «Vjerujem ti na riječ. I vjerujem tvojim argumentima. Ipak, namjeravam opet iskopati grobnicu 55.»

«Ja nisam ništa propustio», ustrajao je Seti. «Bio sam u grobnici sam, ili u pratnji svojega vjernog pomoćnika, nekoliko dana. Imao sam dovoljno vremena da pretražim svaki kutak.»

«Možda je odnesena prije no što si ti došao tamo», reče Ramzes.

«Dolazili su desetci posjetitelja, a radnici su ukrali nekoliko komada nakita. Pojavili su se nedugo zatim na tržištu antikviteta u Luksoru, no predmet poput ovoga bio bi preprodavan u većoj tajnosti.»

«Zašto?», upita Nefret. «Ne moraju li svi antikviteti, veliki i mali, proći kontrolu Službe za antikvitete prije no što ih se iznese iz Egipta?»

Seti spoji prste i lagano se zakašlje. «Dopusti mi da ti održim kratku lekciju, draga moja. Vjerujem da sam ja u boljem položaju od većine da znam pravila igre ilegalne prodaje antikviteta.»

«To je zasigurno istina», reče Emerson.

«Jest», reče Seti. «U stara vremena dobra stara vremena, kao što bi neki od nas rekli Srednji istok bio je otvoreno tržište. Nije bilo pravila ni kontrole. Tako su Britanci došli do stupova Elgin, skulptura Korsobad i mnogih rijetkih predmeta iz Egipta. Kada je Mariette pokrenuo Službu za antikvitete, on i njegov nasljednik, Maspero, postavili su nova pravila. Strani istraživači morali su imati dozvole za kopanje, a sve što su iskopali moralo je proći nadzor. Služba je odlučivala koje stvari su mogli ponijeti, a koje su odlazile u muzej u Kairu.

Neki bi rekli da su i Mariette i Maspero bili previše velikodušni. U stranim muzejima zasigurno ima predmeta koje naš sadašnji direktor nikada ne bi propustio.»

«Prijeđi na stvar», reče Emerson nestrpljivo. «Problem nije samo u zakonitim istraživanjima.»

«Istina», složi se Seti. «Lokalno stanovništvo kopa već godinama, a u stara, dobra vremena mogli su prodavati svoja otkrića turistima koji nisu imali poteškoća s iznošenjem iz zemlje. Nakon 1860ih, na njihovu veliku žalost, lokalni momci saznali su da to više ne smiju činiti. Ministarstvo za starine snažno je udarilo po pljačkašima grobnica. Sjećate se što se dogodilo braći Abd er Rassul nakon što se saznalo da su pljačkali grobnicu s kraljevskim mumijama.»

«Strašno», reko energično. «Mučenje ne bi smjelo biti dopušteno ni pod kojim okolnostima. Zahvaljujući Britaniji, takve stvari su zaustavljene.»

«Da skratim», reče Seti, ljubazno mi klimajući glavom, «moderni pljačkaši grobova moraju svoj posao obavljati u tajnosti. Sitnice, poput onih komada nakita iznesenih iz KV55, ne smetaju toliko vlastima. Međutim, moraju se oprezno prodavati, kako se ne bi mogao pronaći put do izvornih kradljivaca. Neki prodavači godinama će zadržavati vrijedne predmete, tajno pregovarajući s raznim muzejima i kolekcionarima.»

«Carter», zareži Emerson.

«On i drugi. Carter je preprodavač. On kupuje predmete za svojeg patrona, lorda Carnarvona, i za institucije poput muzeja Metropolitan. I tako, vidite», zaključi Seti, «vjerojatno se već godinama zna za postojanje ove statue. Činjenica da nisam znao za nju pomalo me posramila, moram priznati. To mogu pripisati tome da sam od 1914. bio okupiran drugim stvarima.»

«Želiš li reći da nije pronađena prije tog vremena?», upita Ramzes.

«Ne želim reći ništa takvo», reče Seti. «Čak i ja katkad griješim.»

«Ako je statua ikada bila u KV55», reče Emerson, «možda je tamo ostao još poneki trag. Na primjer, zmija uraeus, ili komadi postolja. Mnogi drveni predmeti bili su natopljeni vodom i raspadali su se. Davis bi odbacio te ostatke. Moramo eliminirati KV55 prije no što razmotrimo druge mogućnosti.»

Slušala sam ovaj razgovor sa sve većim nestrpljenjem. Bilo mi je žao što sam vidjela da se Ramzes zainteresirao za razgovor. «Ako mogu reći», primijetila sam, «arheološka groznica odvukla vam je pažnju od važnijih stvari. Jeste li svjesni da je gospođa Petherick nestala? I da smo imali dva pokušaja pljačke?»

«Ma, daj», reče Emerson. «Uljez je vjerojatno bio novinar.»

«Koji je ujedno digao u zrak i stražarnicu?»

«Ti gadovi nemaju skrupula. Što se tiče gospođe Petherick, ona će se uskoro pojaviti s uzbudljivom pričom o bijegu od demona.» On dohvati sat, sočno opsuje i poskoči. «Izgubili smo toliko vremena! Ramzese, Nefret, Peabody, pokupite svoje stvari.»

«Kamo idemo?», upita Ramzes. Znao je odgovor.

«U Deir el Medinu, naravno. Rekao sam Vasimu da pošalje vijest Selimu da okupi ekipu.»

Namjestila sam se udobnije u svojem stolcu. «Moram se pobrinuti za našega gosta, Emerson. Za razliku od tebe, on će poželjeti odmor i osvježenje nakon dugoga, prašnjavog putovanja vlakom. Ako pričekat sat ili dva...»

«Ma, hajde», reče Emerson. «Krenut ćete za nama kada se spremite. Vas dvoje, pođite sa mnom.»

10

Emerson bi krenuo takav kakav je bio da njegova supruga nije inzistirala na tome da se presvuče i stavi šešir. Kada su se Ramzes i Nefret spremili, ležao je i čekao

ih. Emerson ih je poveo grabeći naprijed dugim koracima uz liticu iza Deir el Bahrija i putem kojim su se drevni radnici kretali od svojih domova do Doline kraljeva, gdje su kopali i ukrašavali kraljevske grobnice. Iako je to bio najizravniji put do sela, nije bio tako lagan kao cesta koja je ulazila u dolinu sa sjevera, no bila je to jedna od Emersonovih omiljenih “šetnja”. Neki drugi članovi obitelji nisu dijelili ovo mišljenje.

Zrake sunca padale su u usku dolinu. Na sjevernom kraju, među ruševinama starijih oltara, stajao je hram Ptolomejevića, jedina građevina koja je sačuvana relativno netaknuta. U samom selu, temelji od cigala i zidovi ocrtavali su središnju ulicu i male kuće s obje strane. Nije to bilo imponozantno nalazište. Mutna sivosmeđa boja temelja imala je istu nijansu kao i tlo doline, bez ikakvog zelenila, tragova boje ili zlatnog sjaja. Za razliku od običnih egipatskih gradova, ovoga je izgradila država 14 stoljeća prije nove ere, kako bi osigurala kuće za ljude koji su radili na kraljevskim grobnicama i za njihove obitelji. Usprkos izgledu koji nije obećavao mnogo, selo je sadržavalo jedno veliko arheološko blago mjesto na kojem je ponovno zakopana Visoka svećenica Amona, koje je sadržavalo bogate kovčege i zbirke dragulja.

Bertie i Jumana bili su odgovorni za to otkriće, i iako je Lacau odnio većinu artefakata u muzej u Kairu, ostavio je dovoljno za Cyrusa kako bi zadovoljio toga gorljivog kolekcionara. Po Ramzesovom mišljenju, Deir el Medina je sadržavala predmete koji su imali veći povijesni značaj.

Stanovnici su bili vješti obrtnici, a mnogi od njih bili su pismeni. Ostavili su za sobom svakojake pisane dokumente, zapisane na papirusu ili komadima lončarije, u pisanom obliku hijeratičkog pisma ili novijeg, demotičkog pisma. Nakon što su na svoje čuđenje otkrili da bi Europljani platili mnogo za takvo smeće, lokalni felahini godinama su ilegalno prekopavali nalazište i prodavali materijal kolekcionarima i muzejima. Male privatne grobnice u brdu, koje su radnici izgradili za sebe, također su za vrijedne kopače osigurale prihode u vidu fresaka, stela i ukrasa grobnica.

Ramzes nije mogao zamisliti da živi na takvom mjestu. No, ti su radnici bili dobrostojeći po standardima starog Egipta, a gusto zbijene kuće vjerojatno su odgovarale ukusu njihovih stanovnika. Prije tri tisuće godina, ove tihe ulice bile su pune ljudi koji su obavljali svoje dnevne dužnosti, pozdravljali se i prepirali. Neka očuvana pisma ukazivala su na to da su stanovnici Deir el Medine bili jednako skloni obiteljskim zavadama kao i bilo koje stanovništvo modernog sela.

Ramzesa je pomalo zabavilo kad je shvatio da njegov otac neće biti u mogućnosti odmah započeti s radom. Ispod njih, okupljeni na sjevernom dijelu nalazišta, bili su Daud i Selim i njihova ekipa a u sredini grupe koja je živo gestikulirala i brbljala stajala je visoka prilika elegantno odjevena u bijelo platneno odijelo. Cyrus Vandergelt pohita im u susret kad su se spustili u dolinu. Bertie i Jumana bili su s njim, a Cyrusove prve riječi pokazale su da je htio razgovarati o najnovijim događajima.

«Zašto nam nisi rekao da si se vratio? Što si otkrio? Tko je momak koji je došao s tobom? Jesi li vidio Lacaua?»

«Upravo sam stigao», reče Emerson. «Zaposlen sam. Imam mnogo posla. Selime, Daude...»

«O, ne, nećeš», reče Cyrus čvrsto. «Imamo mnogo toga za razgovor, Emersone. Ne misliš li valjda da si se mogao prikrasti u grad bez da ja to saznam, ha?»

Emerson ljutito pogleda Dauda, koji mu se prijateljski nasmiješi.

«Moj sin Sabir došao je odmah i obavijestio me, Oče kletva. Rekao sam Selimu da želite odmah započeti s radom, a Selim je rekao ostalima, i...»

«Rekao si gospodinu Vandergeltu», reče Emerson.

«Da, naravno», reče Daud, iznenađen što ovaj uopće pita.

«1 tko je zakoniti vlasnik statue?», upita Cyrus.

Cyrusu nije mogao naređivati kao što je mogao egipatskim radnicima. Uz grimasu i režanje, Emerson se pomiri s time da mora zadovoljiti znatiželju svojeg prijatelja.

«Kako bih, dovraga, ja to znao? Pokrenuo sam istragu. Potrajat će dok ne dobijem odgovor. Što se tiče Lacaua, dao mi je dopuštenje da ponovno iskopam grobnicu 55. Na kraju će je preuzeti Francuski institut.»

Cyrus ga uhvati za ruku kad se okrenuo. «A što je sa mnom?», vikne on bolno.

Ništa nije ravno arheološkoj groznici, pomisli Ramzes. Cyrus je još uvijek žudio za zlatnom statuom, ali sudbina njegovih iskapanja trenutno je zasjenila sve ostalo.

Ramzes pogleda Selima, koji je stajao skrštenih ruku, čekajući naredbe i slušajući pažljivo kao i ostali.

«Ti? Oh», reče Emerson, trljajući svoju izbočenu bradu. «Što bi rekao na Zapadnu dolinu?»

Oduševljenje polako izgadi bore na Cyrusovom čelu. «Stvarno to misliš? Nije li to dio koncesije Cartera i Carnarvona?»

«Lacau je trenutačno malo ljut na Cartera», reče Emerson s očitim užitkom. «Stari momak saznao je za neke Carterove vragolije u trgovini antikvitetima, i smatra ih

nedostojnima profesionalnog istraživača. Ovo je najstrože povjerljivo, razumijete», doda on, mršteći se prema slušateljima.

«Naravno, naravno», reče Cyrus žustro. Daud je zurio u daljinu, kao da je duboko zamišljen.

«Carter nema planova za rad u Zapadnoj dolini u skorije vrijeme», nastavi Emerson. «Lacau se složio sa mnom daje područje širom otvoreno za ilegalno iskopavanje. Nadam se da si zadovoljan? Dobro. Sada ćeš mi možda dopustiti da se bacim na posao. Ne želim da prokleti Francuzi imaju razloga za kritiku.»

«Onda stvarno misliš prekinuti radove ovdje?», upita Ramzes.

Njegov otac izgledao je duboko povrijeđen. «Kako možeš to reći, dečko moj? Nikada još nisam napustio nalazište usred sezone, i ne namjeravam učiniti to ni sada. Možemo raditi i jedno i drugo.»

Ramzesova implicitna kritika navela je Cyrusa da se pokoleba.

«Ne mogu», reče on. «Ali ne mogu se ni prisiliti da odbijem Zapadnu dolinu.»

«Istražio si većinu poznatih grobnica ovdje, zar ne?», upita Emerson.

«Pa, jesam, ali...»

«Očisti do kraja ovu na kojoj sada radiš i blokiraj ulaze u ostale.» Nakon što je donio zadovoljavajuće rješenje, Emerson krene dalje, u pratnji svoje ekipe.

Obodren, Cyrus se nasmiješi i protrlja ruke. Jumana je poskakivala na vrhovima prstiju. Prema Emersonu je osjećala preveliko strahopoštovanje da bi ga prekinula, ali pucala je od znatiželje. Dok je Nefret odgovarala na pitanja najbolje što je mogla, Ramzes pogleda preko uske doline. Sada kad su se spremali napustiti nalazište, iznenadilo ga je koliko je nerado to činio. Bio je siguran da pod tom sterilnom površinom ima još skrivenih papirusa još ostraka, još stela novih zapisa, možda čak i dijelova nekih nepotpunih tekstova koje je preveo. U grobnici 55 nije bilo ničega za njega, samo hodnik i prostorija bez ukrasa. A što je sa sljedećom sezonom? Emerson nije valjda očekivao da će pronaći razuman izgovor za nastavak rada u Dolini kraljeva.

Zahvaljujući Emersonovim detaljnim metodama (i čestim prekidima rada rastresenošću "kriminalne prirode", kao što ih je nazivala njegova majka), očistili su samo pola sela, kao i nekoliko malih oltara i hramova na sjevernom kraju. Emerson im je nabio oštar tempo rada toga jutra. Zatrpavali su djelomično iskopana područja i dovršavali iskopavanje nekih drugih dijelova. Rasle su gomile iskopane zemlje. Prosijavanje je bio majčin posao, i Emerson je oporim riječima žalio zbog njezine odsutnosti. Odbio je Ramzesovu ponudu da preuzme taj posao.

«Idi tamo kod Cyrusa i njegovih», reče Emerson pokazujući grobnice rasute na zapadnim obroncima. «Dobri Bože, on samo stoji tamo i ceri se. Nisam mu smio reći za Zapadnu dolinu.»

Bertie i Jumana učinkovito su radili svoj posao, odlučujući koje od otvorenih grobnica treba trajno zatvoriti, a koje zahtijevaju dodatni posao. Ramzes poslušao oca. Dok je sunce prolazilo zenit, znoj mu je natapao košulju, i pitao se namjerava li Emerson zastati radi užine i odmora. Nefret je stajala na užarenom suncu cijeloga jutra, fotografirajući prema Emersonovim uputama. Nije imao prava tako je forsirati... On tada ugleda troje konjanika kako se približavaju sjevernom cestom. Laknulo mu je kad je prepoznao majku. Trebao je znati da neće zaboraviti na njihovu udobnost, jer nikada nije zaboravila. Čovjek koji je jahao pokraj nje bio je Seti. Na pristojnoj udaljenosti slijedio ih je Nasir, koji je nosio veliku košaru. Ramzes obavijesti ostale. «Vrijeme je za pauzu. Eno majke.» «Hvala nebesima», reče Cyrus. On se izravna i protrlja leđa.

«Tko je to s njom?»

Ramzes pruži ruku starijem čovjeku dok su se spuštali niz strmu padinu. «Stari prijatelj», reče on. «Sir Malcolm... ovaj...»

Cyrus ga sumnjičavo pogleda. «Stari prijatelj čijeg se imena ne možeš sjetiti? Ne reci ništa više, dečko moj. Imam osjećaj da on ima drugo ime, koje nam je obojici poznatije.»

Spustili su se do zaklona koji je njegova majka podigla u sjeni hrama Ptolomejevića. Uz Nasirovu pomoć, rasprostirala je sadržaj košare za piknik i naređivala svima oko sebe. «Emersone, prestani gundati i sjedni. Selime, Daude, dođite i pridružite nam se. A, tu si, Cyruse. Bertie, Jumana mogu li vam predstaviti sir Malcolma Pagea Henleya de Montaguea, starog prijatelja.»

Cyrus pregleda «sir Malcolma» od kacige do skupih čizama, pa ispruži ruku.

«Lijepo vas je opet vidjeti, gospodine. Sreli smo se prije nekoliko godina u Londonu, iako se ne mogu nadati da ste me zapamtili.»

«Bilo bi vas nemoguće zaboraviti, gospodine Vandergelt», reče Seti oprezno.

«Osobito nakon što sam vam na aukciji preoteo onu krunu iz Sedamnaeste dinastije.»

«A, da.» Seti potvrdi klimanjem glave ovo pažljivo podsjećanje.

«Nema ljutnje, gospodine Vandergelt. Bio je to prilično ružan predmet, a možda i krivotvorina.»

«Stvarno to mislite?»

«Kasnije sam došao do tog zaključka.» Seti si dopusti pomirljivi osmijeh. «Kiselo grožđe, reći ćete. No, ne razgovarajmo o prošlosti. Kako napreduje posao ovdje?» Nakon što je uživao u zadirkivanju, Cyrus prihvati promjenu teme. «Vrlo dobro. Predajemo nalazište Francuskom institutu. Emerson je dobio dozvolu za rad u Dolini kraljeva.»

Emersona nije zabavljala mala predstava. Dao im je svega nekoliko minuta za jelo i piće prije no što ih je pozvao na nastavak rada.

«Hvala Bogu, David će biti ovdje za nekoliko dana», progunda on. «Bez uvrede, Nefret, ti dobro fotografiraš, ali dobro bi nam došao još jedan čovjek.»

«To je sigurno točno», složi se njegova supruga. «Cyruse, što se dogodilo s mladićem koji se prijavio za posao slikara?»

«Više nisam čuo ništa od njega. To je zapravo čudno, kada bolje promislim.»

«Ne treba nam još ljudi», reče Emerson, besramno uskočivši sam sebi u usta.

«Peabody, kreni na svoju hrpu. Sir... ovaj... Malcolme, možeš joj pomoći.»

Seti poravna bijele rukavice od jareće kože koje je skinuo tijekom užine. «Volio bih, staro momče. Nažalost, moj liječnik upozorio me da ne smijem fizički raditi. Lako se ozljeđujem.»

Ostatak poslijepodneva proveo je izležavajući se u hladu, dok su se ostali znojili. Setiju je njegova maškarada prolazila do sada, iako ga je Jumana stalno znatiželjno pogledavala. Srela ga je i prije, u nekoliko navrata i pod nekoliko raznih imena, a bila je vrlo oštroumna. Pitala sam se koliko će proći dok ne zbroji dva i dva. Kao i njegov očuh, i Bertie je znao za pravu Setijevu vezu s našom obitelji, ali dragi momak nije bio najbrži mislilac na svijetu. Razgovor između Cyrusa i Setija pratio je sa zbunjenim izrazom na licu. Sat ili dva kasnije prišao mi je i ispitivao me sve dok se nisam sažalila na njega i potvrdila zaključak do kojeg je upravo došao. «Je li u redu ako ga oslovim pravim imenom?», upita Bertie. «To jest, on zna da ja znam, zar ne?»

«Da. Samo nemoj koristiti njegovo pravo ime u nazočnosti onih koji ne znaju.»

«Oh.» Bertie se počеше po bradi. «U redu, gospođo Emerson. A bi li bilo u redu da ga pitam za Maryam?»

«Ne vidim zašto ne bi bilo u redu.»

«Oh. Dobro.»

On ponovi zavjet tajnosti i udalji se s olakšanjem na licu. Bio je tako dobar dječak. Zapravo, beznadno dobar. Iznenadilo me što ga neka energična mlada žena nije

natjerala da je oženi. Bilo je očito da jedina energična mlada žena koja se njemu sviđala nije zainteresirana da se uda za njega.

Natjerala sam Emersona da prestane raditi podsjetivši ga da je obećao djeci kako ćemo im se pridružiti na čaju, inače bi nastavio s radom dok svi ne bismo popadali s nogu. Dan je bio neobično vruć, ali Emerson nikada ne osjeća vrućinu i zapanjen je što drugi pate od nje.

Nikada nisam više cijenila svoju lijepu limenu kadu. Dok sam ležala u kadi, uživajući u hladnoj vodi koja mi je milovala umorne udove, Emerson se zadovoljio primitivnijim načinom osvježanja. Stajao je na kamenim pločama dok je Nasir izlijevao vodu iz vrčeva po njemu.

Naredila sam da napune umivaonik u Setijevoj sobi (a ako je bilo po Fatiminom, voda je bila ispunjena ružinim laticama). Već je jednom živio u toj sobi, i kad sam ga uvela u nju, ogledao se oko sebe s podignutim obrvama.

«Lijepo je biti kod kuće», reče on.

«Pretpostavljam da pokušavaš biti sarkastičan», odvratih ja, «s obzirom na to da si zadnji put kad si boravio ovdje bio zatvorenik, i da si na kraju imao okršaj noževima u dvorištu. I to okršaj koji si izgubio, dodala bih.»

«Sigurno bih izvukao deblji kraj da nije bilo Ramzesa.»

Bilo je to jedno od rijetkih priznanja njegove nesavršenosti.

«Vjerujem da mu nikada nisi zahvalio.»

«Dobri Bože, naravno da nisam. Onesvijestio bi se od šoka da to učinim.»

Razmišljajući o ovom karakterističnom razgovoru, užurbano sam se odjenula i pošla na verandu, gdje je Fatima postavljala servis za čaj i flertovala sa Setijem ako mogu upotrijebiti tu riječ da bih

opisala neopasno iskazivanje naklonosti. Nikada se nije tako ponašala ni s kim drugim, a on joj je odgovarao uvježbanim ljubaznim šarmom. Kad se Emerson pojavio, Fatima se brzo udalji, blago porumenjevši.

«Opet si u poslu, ha?», upita Emerson, koji je vidio rumenilo.

«Zar ne možeš ostaviti niti jednu ženu na miru?»

«Što ima loše u tome što sam odobrovoljio gospodu?», odvrati Seti. «Sviđa mi se Fatima. Dobra je žena i sjajna kuharica.»

«Hm», reče Emerson, odustajući od neproduktivne prepirke.

«Gdje su djeca?»

On pogleda van i ljutito se požali: «Dovraga i bestraga! Vasim je propustio nekoga. Tko, dobijesa...»

Nažalost, odgovor je bio previše očit. Čovjek je već gotovo stigao do kuće. Seti, koji je još uvijek stajao na vratima koja je otvorio Fatimi, ponovi Emersonovu psovku. «Dovraga i bestraga!»

Novopridošlica je zastao kod zabravljenih vrata i pogledao unutra. «Dobra večer. Mogu li zamoliti za nekoliko minuta vašeg vremena? Ja sam sir Malcolm Page Henley de Montague.»

Ponosim se svojom sposobnošću da se nosim sa svakom situacijom, ali nekoliko trenutaka mogla sam samo tupo zuriti u pravog sir Malcolma. Brzi pogled otkrio mi je da je lažni sir Malcolm nestao. Pribrala sam se, otvorila vrata i pozvala čovjeka unutra.

«Emersone», rekoh, «hoćeš li ti iskazati dobrodošlicu našem gostu? Ja moram, moram, ovaj... reći Fatimi.»

Nije bilo lijepo što sam to napravila Emersonu, koji je izgledao onako zgranuto kako sam se ja osjećala, ali bila sam sigurna da će se snaći. Pojurila sam za svojim šogorom, kojeg sam pronašla u njegovoj sobi, kako pretražuje malu torbicu.

«Što...», započeh.

«Boja za kosu», progundā Seti, izbacujući perike, brkove, bočice i posude.

«Dovraga, izgleda da sam negdje zametnuo crnu.» On se uspravi i pogleda me.

«Možda ti imaš...»

Što sam mogla učiniti? Situacija je bila teška, graničila je s katastrofom. Pošla sam po svoju bočicu.

«Rijetko je koristim», objasnila sam.

«Da, naravno», reče Seti. «Idi i upozori Fatimu, hoćeš li? Reci joj... Nek' sam proklet ako znam što joj trebaš reći, samo pazi da ne načini neku grešku. Bilo bi dobro da upozoriš i Ramzesa i Nefret.»

«Što ćeš učiniti?»

«Obrijati se», reče Seti.

Nikada nisam bila sigurna je li Fatima jednostavna kao što izgleda, ili je dovoljno lukava da djeluje jednostavno. Prihvatila je moje nemušto obrazloženje klimajući glavom i nastavila slagati čajne biskvite na lijepom tanjuru s cvjetnim dezenom. Zakasnila sam s upozorenjem Nefret i Ramzesu. Kad sam se vratila na verandu, već su bili tamo, kao i djeca. Kuja je pritisnula svoju veliku njušku na prozor, a dugačak jezik ispao joj je iz gubice.

Kao što sam kasnije saznala, nazočnost djece (da i ne spominjem psa) ublažila je prve neugodne trenutke. Sir Malcolm je načinio pogrešku pokušavajući potapšati

Carlu po glavi. Ramzes ju je dohvatio prije no što se dogodilo nešto neugodno, ali sir Malcolm oprezno je gledao djevojčicu sve dok joj čajni biskviti nisu odvukli pažnju. Pažnja Davida Johna nije bila odvučena. Naslonio se na očevo koljeno i usredotočio pogled plavih očiju na sir Malcolma.

«Molim vas, oprostite, sir Malcolme», rekoš sjedajući.

«Ništa, ništa, gospođo Emerson.» Gospodin, koji je ustao kad sam ušla, smjesti se natrag na svoj stolac. «Ja se moram ispričati zbog upada. Objasnio bih svoj razlog dolaska da mi vaš suprug nije predložio da pričekamo vaš povratak.»

Sada kad sam imala mogućnost proučiti ga izbliza, vidjela sam da Setijeva maska nije bila savršeno točna. Brada sir Malcolma bila je duža, a linija kose više povučena. Međutim, sličnost je bila dovoljna da zavara Vasima, koji je pridošlicu jamačno smatrao istim čovjekom kojeg je ranije vidio s nama, jer bio je odjeven u isto pretjerano pomodno odijelo i nosio isti štap sa srebrenom drškom.

«Nastavite, molim vas», rekoš.

«Jednostavno je.» Sir Malcolm se nagne, držeći ruke čvrsto sklopljene oko drške štapa. «Želim vam iznijeti ponudu za statuu koju vam je dala gospođa Petherick. Platit ću bilo koju razumnu cijenu.»

«Na neviđeno?», upita Ramzes, podignuvši guste obrve.

Emerson se sporo oporavljao od neočekivanog dolaska sir Malcolma. Sada se napokon pribrao.

«Ah, ali vidio ju je i prije», reče on. «Niste li? Kada i gdje?»

«To nije važno, profesore Emerson.»

«Ne, nije», odvrati Emerson, koji je napokon bio nalik sebi. Ništa ga nije toliko ljutilo kao ugladeno vrijeđanje. «Odbijam razgovarati o toj temi dok mi ne odgovorite na pitanja. Jeste li je vidjeli u zbirki gospodina Pethericka?»

«Ne.» Sir Malcolm oprezno pogleda Carlu, koja se pridružila svojem bratu. Činilo se da ga intenzivan pogled plavih i crnih očiju nervira više od Emersonove izravnosti. «Prije dvije godine ponudio mi ju je preprodavač u Londonu. Nažalost, Petherick me pretekao.»

«Ime preprodavača?»

«Aslanian.»

«Ah. Gdje je on došao do nje?»

«Nisam ga pitao. U takvim transakcijama postoje nepisana pravila.»

«Tako su mi rekli», reče Emerson iskesivši se. «Dakle, ne znate ništa više o njezinom podrijetlu?»

«Ne.» Sir Malcolm je oklijevao. «Naravno, moguće je donijeti određene zaključke. Vi ste ih nedvojbeno donijeli, stručnjaci kakvi jeste.»

Njegov ton bio je pomirljiviji, ali nije imao učinka na Emersona, koji se sada htio riješiti posjetitelja. «Jesmo. Što se tiče statue, nije moja da bih mogao raspolagati s njom. Zakoniti vlasnik je, čini se, gospođa Petherick.»

«Ali dala ju je vama. A prokleta... ovaj, oprostite, dame... žena je nestala.»

«Ostavila mi ju je na čuvanje», ispravi ga Emerson. «Ja nisam čovjek, gospodine, koji bi iskorištavao ženu u nevolji. Kada se pojavi, razgovarat ću s njom o tome. Međutim, morao bih vas upozoriti da niste jedini zainteresirani za tu statuu.»

«Vandergelt», promrmlja sir Malcolm. Zvučalo je kao psovka.

«Znaju li za nju Carter i Carnarvon?»

«Carter bi ubrzo trebao stići u Kairo», reče Emerson, koji je počeo uživati.

«Predlažem da pitate njega.»

«Hoćete li popiti još jednu šalicu čaja, sir Malcolme?», upitah.

«Još nisam popio ni prvu, gospodo Emerson.»

«O, nebesa. Nefret, nisi li...»

«Ponudila sam je», reče Nefret. «Mislim da me sir Malcolm nije čuo.»

«Pažnju mi je odvukla vaša kći koja me pokušala ugristi za ruku.» Gospodin se zaustavi. «Neću čaj, gospođo Emerson, hvala na ponudi.»

On krene prema vratima. Bio je ljut što nije bilo iznenađujuće s obzirom na provokaciju do te mjere da je zaboravio na kuju. Ova zalaje u nadi. Sir Malcolm ustukne. «Hoće li netko biti ljubazan i pridržati ovu zvijer?»

«Neće vas ozlijediti», reče Nefret. (Pretpostavljam da se nadala kako će ga Amira oboriti i zaprljati njegovo lijepo odijelo).

«Ne mogu vam vjerovati na riječ, gospođo.»

«O, dobro.» Nefret iziđe van i uhvati Amirinu ogrlicu. «Dođite, sir Malcolme.»

Kuja nije obraćala pažnju na sir Malcolma, budući da je bila zauzeta lizanjem Nefretinih ruku. Prije no što je otišao, okrenuo se i izbacio rečenicu oštru poput koplja: «Još ćete me vidjeti!»

«Hoćemo li?», upita me Emerson.

«Kada sam zadnji put vidjela... ovaj... znaš na koga mislim, upravo je mijenjao svoj izgled. Samo nebo zna kako izgleda sada.» Znala sam da će imati crnu kosu, ali nisam smatrala da bih to trebala spomenuti.

«Idem mu reći da je zrak čist», reče Emerson. «Pretpostavljam da bi mu dobro došao whisky sa sodom. Znam da meni bi.»

Ramzes ustane i podigne Carlu na rame. «Vrijeme je da se djeca pripreme za spavanje. Dođi, Davide Johne.»

«Prije no što kreneš, želim popričati s Carlom», rekoh. «Mlada damo, jesi li stvarno pokušala ugristi onoga gospodina?»

«Potapšao me po glavi, bako.»

«To nije izgovor.»

«Već dugo nisam ugrizla nikoga», pobuni se Carla. «Ne sviđa mi se taj čovjek. Ima zločesto lice.»

«Definitivno», reče David John. «Iako preferiram riječ 'lukavo'. On ne smjera ništa dobro.»

Ramzes odvede svoju djecu sklonu izražavanju stavova, a Fatima iziđe iz kuće kako bi odnijela servis za čaj i donijela pladanj s pićima. Izbjegavala me pogledati, ali nisam mogla ne primijetiti njezin tajanstveni osmijeh. Kad su nam se Emerson i Seti pridružili, nije ni trepnula okom, iako je Seti sada imao crnu kosu jako crnu a iste boje bili su mu i brkovi u gusarskom stilu koji su mu prekrivali usta.

Upečatljivu odjeću sir Malcolma zamijenilo je obično odijelo.

«Whisky?», upita Emerson.

«Odlična ideja. Ovo je bilo zamalo. Mislio sam da je kop... da je momak još u Londonu. Gdje su klinici?»

«Otišli u krevet», rekoh. «Imali smo sreće što te nisu vidjeli kao sir Malcolma. Nije im se svidio.»

«Carla ga je pokušala ugristi», reče Nefret.

«Dobra djevojka. Moram joj kupiti neki poklon.»

«Ne želim poticati takvo ponašanje», rekoh strogo. «Ne želite li znati zašto nas je sir Malcolm posjetio?»

«Želi statuu, naravno.» Seti srkne gutljaj osvježavajućeg pića i opusti se. «Svi kolekcionari su malo ljudi, ali sir Malcolm je jedan od luđih. Postoje neke ružne priče o tome kako je došao do nekih od svojih artefakata, i kažu da ne voli gubiti.»

«Ali poznat je kao filantrop i osoba koja podržava vrijedne projekte», pobunih se.

«To je njegova javna strana. On bi osobno ugušio Pethericka da je na taj način mogao doći do statue.»

Fatima je upalila svjetiljke. Plamenovi su treperili dok su se svjetiljke blago ljuljale na noćnom povjetarcu, a sjene su se okupile, kao da je tama gladna svjetlosti.

«Statua djeluje tako na ljude», razmišljala sam. «‘Opsesija’ nije presnažna riječ, barem za neke osobe.»

«Za mene nije», reče Emerson. «Želim saznati odakle je došla ta prokleta stvar i kako...» On se naglo okrene, a whisky mu se prolije iz čaše. «Prokletstvo! Ne prikradaj se tako ljudima, Ramzese.»

«Oprosti, gospodine.» Ramzes zatvori vrata za sobom.

«Ne čini to namjerno», reče Nefret nezadovoljno.

«Znam, znam. Ispričavam se, dječaće. Ponudi se whiskyjem a možeš i meni malo doliti.»

«Sir Malcolm nam je dao još jednu korisnu informaciju», nastavi Emerson.

«Petherick je kupio statuu od Aslaniana u Londonu. Sutra ću poslati brzojav Walteru i reći mu da propita Aslaniana. Naravno, trag vodi još dalje unatrag.»

«Ne smetaj Walteru», reče Seti. «Sumnjam da on može saznati išta od Aslaniana. Čovjek je iskusan u takvim stvarima, a Walter nema tvoju energičnu osobnost.»

«Istina.» Emerson tmurno klimne, a Seti nastavi: «Kontaktirat ću neke svoje ljude.»

«Koji će provaliti u trgovinu i pregledati Aslanianove bilješke?», reče Ramzes.

«Mislio sam da si se povukao iz te... ovaj... profesije.»

Seti reče: «Dobro bi mi došla još jedna čaša, ako bi bio tako ljubazan, Ramzese.»

Emerson ih je poslao u krevet odmah nakon večere. Htio je krenuti rano sljedećeg jutra. «Sutra namjeravam završiti 23. dio», najavi on.

Ramzes bi se zakleo da je to nemoguće da nije tako dobro poznao svojeg oca. No, pokazalo se da je stvarno nemoguće, čak i za Emersona. Kasnije toga dana, kad su gotovo završili s čišćenjem posljednjih kuća u 23. dijelu, ljudi su naišli na sloj ostataka među kojima je bilo mnogo komada lončarije i papirusa. Proklinjući, Emerson se morao složiti da će iskapanje trajati dulje no što je planirao. U tamu koja se spuštala razišla se umorna, prljava skupina ljudi. Nikoga nije iznenadilo što je Seti izbjegao prljavi posao objavivši da ima neodgodivi posao u Luksoru. Kad su se našli na verandi, nakon pranja koje je skratio umor, Seti ih je čekao ispružen na ležaljci. Veliki mačak Rea ležao mu je na prsima, a Seti je čavrljao s Fatimom. «Nevjerojatna žena», reče on premjestivši mačka i uspravivši se. «Čini se da moje metamorfoze prihvaća zdravo za gotovo.»

«Vjerujem da ti je dan bio produktivan?», upita Ramzes.

Njegov ujak ignorirao je sarkastični ton. «Poslao sam nekoliko brzojava. Dva brzojava čekala su Emersona u telegrafskom uredu. Bio sam slobodan da ih donesem ovamo.»

On pokaže košaricu za poštu, koja je opet bila prepuna.

Nakon sumnjičavog pregledavanja prvog brzojava još je bio zapečaćen Emerson ga otvori. «Ah! Rekao sam vam da će Gargery uspjeti. Otkrio je ime Petherickovog odvjetnika i sprijateljio se sa službenikom. Uvjete oporuke nije bilo teško zapamtiti. Sve je pripalo supruzi. Čini se da je dama govorila istinu o tome.»

On otvori sljedeći brzojav. «Od Cartera», reče on i pročita ga naglas.

«‘Zahvaljujem na nadzoru. Uskoro dolazim kako bih nastavio s iskapanjem’ .»

«Prilično taktičan način upozorenja da ograničiš svoje aktivnosti», primijeti Seti.

«Ima li još što zanimljivo, Amelia?»

«Uobičajeni neželjeni pozivi i drska pitanja. Evo jednog za tebe, Ramzese, isporučeno osobno.»

«Ovo je od Heinricha Lidmana», obavijesti ih Ramzes. «Ponavlja svoju molbu za posao.»

«Što?» Emerson se zagleda u njih. «Niste, valjda, zaposlili nekoga bez moje dozvole?»

«Da si slušao Ramzesove riječi, shvatio bi da nismo učinili ništa takvo», odgovori njegova žena. «Rekli smo mu da ćemo razmotriti njegovu molbu, ali da je ti moraš odobriti.»

«Pa, ne odobravam je. Tko je taj momak, uostalom?»

«Bio je s Borchardtom u Amarni prije rata», reče Ramzes.

«Takvo iskustvo moglo bi nam koristiti. Neki dan sam upoznao još jednog momka o kojem bi trebalo razmisliti. On je demoticist i...»

«Zašto bih, dovraga, htio još jednog demoticista kada imam tebe?», upita Emerson.

«Ne želim nikoga drugog. Kada David dođe ovamo, moje osoblje bit će potpuno. Htio bih da momak požuri. Trebam vještog fotografa kada otvorim KV55.»

«Doći će za nekoliko dana», reče Ramzes.

Emerson je opet bio nerazuman kao i uvijek. Glatko je odbio oba Ramzesova prijedloga, i ignorirao druge Davidove vještine, koje su bile daleko veće od njegovoga fotografskog talenta. Nefret i Selim bili su gotovo jednako kompetentni na tom području. Pokušavajući pobijediti svoju ljutnju, Ramzes reče: «Ako tako jako trebaš Davida, zašto ga ne pričekaš?»

Emerson pogladi bradu. «Pretpostavljam da još dan ili dva neće igrati neku ulogu. Imat ću priliku baciti malo širi pogled na stvari.»

«I nastaviti našu istragu nestanka gospođe Petherick», reče njegova supruga.

«Ma, da», reče Emerson. «U tome nema misterije. Pojavit će se za dan ili dva i zasuti novine maštovitim pričama.»

No, Emerson je u tome pogriješio. Gđa Petherick nije se pojavila sljedećeg dana, niti dana nakon toga. Potraga za njom bila je u najmanju ruku neorganizirana, budući da nitko nije znao gdje tražiti, niti što tražiti – živu ženu ili mrtvo tijelo. Novinari su pokušavali održati senzaciju na životu aludirajući na kriminalne radnje i smrtonosne kletve, ali službeni stav bio je da damu smatraju živom dok se ne dokaže da je mrtva, a bez corpus delictija novine nisu imale mnogo materijala. Međutim, prihvatili su termin “crna avet”, i to se često javljalo u njihovim pričama, kao i objašnjenje riječi “avet”, načina na koji se izgovara, i maštovita izvješća o pojavama na različitim lokacijama. Tako su popunjavali vrijeme bez zanimljivijih vijesti.

Emerson je, naravno, ignorirao cijelu stvar. Nije mogao raditi kod Deir el Medine onoliko brzo koliko se nadao (svi razumni ljudi takvu bi procjenu donijeli na početku). Morali smo provesti cijeli dan iskapajući slomljene komade lončarije i komade papirusa. Očito su bačeni u rupu u podu, prekriveni i utabani. Zato je bilo nužno istražiti i zabilježiti svaki komadić kako bi se utvrdila njihova veza.

Tog poslijepodneva izbila je mala pobuna. Uz moju šutljivu potporu (klimanje glavom), Nefret je izjavila da će ona i Ramzes rano završiti s radom – to znači, u isto vrijeme kada većina istražitelja završava s dnevnim poslom. «Obećali smo djeci da ćemo popiti čaj s njima danas poslijepodne», reče ona. «Ionako nećeš danas završiti s tim fragmentima, oče.»

«Da, hoću», izjavi Emerson. «Ali, ovaj, ako ste obećali djeci...»

Emerson je najtvrdoglaviji čovjek kojega poznajem. Nakon što je ponovio svoju dogmu, zadržao nas je na poslu sve dok mrak koji se spuštao nije onemogućio pažljivi rad, a čak i tada prestao je tek na moje inzistiranje. Bila sam jako ljuta na njega. Propustili smo čaj i jedva ćemo imati dovoljno vremena za kupanje i presvlačenje prije večere.

Međutim, kada smo sjahali pred kućom, vidjeli smo Setija, Ramzesa i Nefret, kao i četvrtu osobu na verandi, te Fatimu koja je skupljala servis za čaj. Neznamac, čupavi, sitni čovjek sijede kose, skočio je na noge kad smo ušli. «Dobra večer,

profesore i gospođu Emerson. Vaš sin bio je tako dobar da me pozove na večeru, ali ako smetam...»

«Tko ste vi, dovraga?», upita Emerson.

Ramzes odgovori ocu, uputivši mu prkosan pogled: «Ovo je Mihail Kačenovski, o čijem prevođenju demotičkog sam ti pričao. Bio sam slobodan pozvati ga na večeru. Rekao sam Fatimi.»

«Dragi moj dječaće, ovo je tvoj dom», reko. «Slobodno pozivaj koga god želiš. Dobra večer, gospodine Kačenovski. Jeste li se vas dvojica zabavili razgovarajući o demotičkom?»

«Bila mi je čast», uzvikne Kačenovski, «vidjeti radnu sobu u kojoj nastaju veliki prijevodi tekstova, samih papirusa.»

Emersonov izraz lica iskazivao je njegovo mišljenje o ljudima koji su padali u ekstazu zbog trošnih papirusa i starih tekstova, ali budući da je ova grupa uključivala i njegovog sina, suzdržao se od izražavanja tog mišljenja. Moj mali podsjetnik da Ramzes ima savršeno pravo pozvati goste postidio ga je. «Lijepo, lijepo», reče on s usiljenom srdačnošću. «Drago mi je što sam vas upoznao, Kačenovski. Ramzes mi je rekao da ste obavili dobar posao. Nije na meni da sudim. Demotički mi je više ili manje isti kao i grčki.»

Ne znajući radi li se o šali ili ne, Kačenovski se nasmiješi, uozbilji pa opet nasmiješi. «Počasćen sam što ste upoznati s mojim radom, profesore. Nisam objavljivao mnogo godina, zahvaljujući... okolnostima nad kojima nisam imao kontrolu.»

Pitala sam se radi li se o još jednoj žrtvi rata. Završio je prije četiri godine, ali neki ljudi koji su preživjeli taj strašan sukob sporo su se oporavljali od fizičkih rana i mentalnih patnja. Kad sam ga pobliže pogledala, shvatila sam da je mlađi no što su me njegova siva kosa i izborano lice naveli da povjerujem. Možda se opirao boljševicima, pa je proživio zatvor i mučenje.

Emerson bi rekao da dopuštam mašti da se razmaše. Kao što sam uvijek govorila, mašta je samo druga riječ za suosjećajnu inteligenciju.

Nefret reče: «Večera će malo zakasnuti, majko. Imaš vremena za whisky i sodu ako želiš.»

«Odlično», reko. «Lijepo od tebe što si rekla Mamanu da je vrati.»

Nefret se nasmije. «Nisam ja. Mislim da je to nova metoda da nas kazni zbog čestog kašnjenja.»

«Bolje to od zagorjele hrane i slane juhe», reče Emerson.

On pritisne bocu pod pritiskom, i iz nje izleti soda. Emerson obriše stol rukavom i doda mi čašu.

«Ima li vijesti o gospođi Petherick?», upitah.

Nefret odmahne glavom. «Ja ih nisam čula. Nema niti vijesti od gospođice Petherick. Očekivala sam da još jednom zatraži statuu.»

«To je čudna priča», reče Kačenovski. «Što će biti sa statuom?»

«Vratit ću je zakonitim vlasnicima, tko god oni bili», odgovori Emerson. «To još moramo utvrditi.»

«Vi ste pošten čovjek, profesore», uzvikne Kačenovski. «Ali od vas ne bih ni očekivao ništa manje.»

«Hm», reče Emerson. «Mene u vezi s tom statuom zanima samo mjesto na kojem je nađena. Još uvijek ne znamo ništa o tome.»

«Pitam se mogu li je vidjeti», reče Kačenovski oklijevajući.

«Nisam ni u kojem slučaju autoritet, ali nikad se ne zna što bi novi promatrač mogao primijetiti.»

«Imamo li vremena?», upitala sam Nefret.

«Da, mislim da imamo. Ni sam nemam ništa protiv toga da bacim još jedan pogled.»

«Idem po nju.» Emerson odloži čašu i pođe u kuću.

Vratio se gotovo odmah, raširenih očiju, bijesan kao ris. «Nema je! Prokleta stvar je nestala!»

12

Nitko ga nije ni pitao je li siguran. Statua se nalazila u zaključanoj ladici u Emersonovom stolu. Jedan pogled bio bi dovoljan.

Emerson duboko udahne i uspostavi kontrolu nad sobom.

«Peabody», reče on.

«Blagi Bože, Emersone, zar optužuješ mene?»

«Bilo bi nalik tebi da zaključiš kako ovo skrovište nije dovoljno dobro.»

Njegova supruga ošine ga pogledom od kojeg bi mogli izbiti plikovi. «Da budem iskrena, i mislila sam da tvoj stol nije siguran. To je jedno od prvih mjesta na kojima će lopov pogledati, a tu je bravu lako obiti. Međutim, nikada je ne bih premjestila bez da ti kažem. Kako možeš to pomisliti?»

«Tko ju je onda uzeo?», vikne Emerson.

Svi pogledi okrenu se prema nesretnom Rusu. Kačenovski se skutri na stolcu i počne energično nijekati krivnju.

«On to nije mogao učiniti», upadne Ramzes.

«Bio je u kući, u arhivi pokraj moje radne sobe», reče Emerson.

«1 cijelo je vrijeme bio sa mnom. Izišao sam iz sobe samo jednom, kako bih donio knjigu iz tvoje radne sobe. Nije me bilo manje od tri minute, a gospodin Kačenovski nije išao sa mnom.»

«Hvala vam», dahne Kačenovski. «Hvala vam. Istina, nisam...»

«O, ma dobro», reče Emerson. Tišina koja je uslijedila bila je bremenita sumnjom. Ramzes je pokušavao ne pogledati svojeg ujaka. Ne bi ga iznenadilo da sazna kako Seti nije mogao odoljeti tako jedinstvenom predmetu. No, takva besramna krađa nije bila nalik njemu: morao je znati da će biti prvi osumnjičeni. Nakon duge stanke, Seti reče: «Nisam ni ja. Amelia, vjeruješ mi, zar ne?»

Ona se trgne. «Zapravo, vjerujem ti. Jesu li djeca već u krevetu?»

«Trebala bi biti», reče Ramzes ogorčeno, «ali ne bih se kladio na to.»

Njegova majka ustane. «Dođite sa mnom, svi vi. Da, i vi, gospodine Kačenovski. Vi ste optuženi, pa imate pravo da saznate istinu.»

«Što želiš reći?», upita Emerson. «Ta draga, mala, nevina dječica...»

«Ne brzaj sa zaključcima, Emersone, samo dođi.»

Slijedili su zavojitu stazu obrubljenu drvećem koja se protezala između dvije kuće. Vrtlar je upalio svjetiljke. Polja svjetlosti obojila su grmove cvijeća pokraj staze, a lišće je šuštilo poput tihog mrmora potočića. Kad su se približili kući, tamna prilika skoči na njih, lajući poput paklenog psa. Kačenovski skoči iza Ramzesa.

«Odlazi, Amira», reče Ramzes gurajući psa.

Djeca su bila u krevetu, ali naravno, nisu spavala. Ramzes je čuo meki arapski govor sluškinje. Pričala im je priču za laku noć. Oboje djece od malih je nogu govorilo oba jezika.

«1 kad je dobra majka zmija otkrila da su njezina djeca nestala, da su ih zločesti dječaci iz kuće uzeli kao kućne ljubimce, jako se naljutila i ispljunula je svoj otrov u posudu s vodom, kako bi umrli svi oni koji je popiju.»

Ramzes ispruži ruku kako bi zaustavio ostale. «Neka završi priču, inače više nikada neće piti vodu.»

Bila je to vrlo poučna priča. Na sreću za obitelj tih zločestih dječaka, njihov je otac bio svetac koji je znao da je zmija dobronamjerna i da štiti kuću. Kad je vidio kako se njegovi sinovi igraju sa sirotim zmijicama, ukorio ih je: «U ime Proroka, odmah

ih oslobodite!» Čim su se zmijice vratile svojoj majci neozlijeđene, ova se posramila i počela razmišljati kako da ispravi štetu koju je počinila. Stegnula se oko posude s vodom i čvrsto je stisnula dok se ova nije raspala na devedeset i devet dijelova, tako da se otrovana voda prolila na tlo.

«I tako, vidite», reče Ramzes provirivši kroz vrata, «ružno je mučiti životinje.»

«Osobito ako su to životinje koje izbacuju otrov», doda njegova majka.

Carla poskoči s krikom oduševljenja. «Svi ste nam došli opet poželjeti laku noć? I gospodin Kačenovski?»

«Upoznali ste gospodina?», upita Emerson uzvrćajući Carli zagrljaj.

«Imao sam to zadovoljstvo», reče Kačenovski. «Na čaju.»

«I Carla vas nije pokušala ugristi?»

«Ne, zašto? Ona je slatka djevojčica.» Carla se zakikota.

«Lijepo od tebe, Carla», reče njezina baka. «A sada, Davide Johne, što si učinio sa statuom?»

Velike, plave oči Davida Johna bile su mirne poput jezera. «U mojem je sanduku s igračkama, bako.»

Ona počne prekopavati među plišanim životinjama i minijaturnim vlakovima, i kamenjem raznih veličina i oblika, pa izvadi obojenu kutiju. Pređa je Emersonu, koji je razjapljenih usta zurio u unuka. Ona strogo reče: «Davide Johne, kriv si zbog namjernog neposluha. Rekla sam ti da je ne tražiš.»

«Da, bako, to su bile tvoje riječi. Nisam je morao tražiti, jer sam znao gdje je.»

«Genijalan momčić, zar ne?», reče Emerson smijući se srdačno.

«Sjetio se da može otvoriti zaključanu ladicu tako da izvadi ladicu iznad nje.»

«‘Genijalan’ je zasigurno jedna od riječi za njega», reče njegova supruga tmurno.

«Međutim, vjerujem da sam sada smislila zapovijed koja će spriječiti buduće pokušaje.»

Ramzes se nadao da je tako. Njegova majka pažljivo je izbjegavala pogledati ga dok je čitala bukvicu svojem unuku, ali znao je da se sjetila njegovih genijalnih ispada u mladosti. Je li i on bio toliko lukav? Na pamet su mu pala jedan ili dva primjera, i potaknuli su ga da uhvati majku za ruku i blago je stisne dok su se vraćali u glavnu kuću. Ona ga pogleda i nasmiješi mu se s razumijevanjem.

Emerson je imao zastrašujuću narav, ali u srcu je bio pravedan i ljubazan čovjek. Kao da se želi ispričati zbog sumnje u gosp. Kače novskog, bio je izrazito ljubazan prema Rusu tijekom večere, nudeći ga po drugi put sa svakim jelom, i tražeći da govori o svojem poslu. Očaran njegovom srdačnošću, Rus se postupno opustio.

Emerson ga je slušao sa staklastim, ali dobronamjernim pogledom, dok su Ramzes i Kačenovski vodili razgovor od kojeg nitko od nas nije razumio više od dvije rečenice.

«Restaurirate dmd.n na početku stupa, ali nema dovoljno mjesta za cijelu riječ, a krajnji znak ne izgleda mi kao završetak, već kao...»

To nije bila jedna od rečenica koje sam razumjela.

No, bilo mi je drago što Ramzes toliko uživa. Odlučila sam malo porazgovarati s Emersonom još te noći. Dragi čovjek počeo se gubiti. Njegov plan rada na dva različita nalazišta u isto vrijeme povećao je poteškoće o kojima sam prije razmišljala. Činjenica je bila da nemamo dovoljno osoblja.

Kasnije sam mu to nadoknadila.

Emerson za doručkom nije spominjao promjenu u našim planovima. Kad smo stigli do Deir el Medine, i kad je on proučio područje na kojem smo radili prethodnog dana, pozvao je ostale k sebi.

«Još dva sata i ovdje smo gotovi», reče on. «Cyrus, kako je s tobom?»

Cyrus pogladi svoju kozju bradicu. «Zatrpali smo ulaze u grobnice koje nemaju zaštitne vratnice. Kasnije tijekom današnjeg dana planirao sam prijeći u Zapadnu dolinu.

«Vrlo dobro», reče Emerson. «Davidov brod stigao je ovoga jutra, tako da će doći ovamo večeras...»

«Ne možeš računati na to, dragi», rekoh. «Možda se nije iskrcao na vrijeme da uhvati jutarnji vlak. Brodovi nemaju precizno vrijeme dolaska i odlaska, a...»

«Ili sutra ujutro», reče Emerson glasno. «Tada ću otvoriti KV55. Moja ekipa sastojat će se od...»

«Oprosti mi na trenutak, Emerson, da uzmem olovku i papir. Znam da ti pamtiš svoje podatke, ili tako kažeš, ali nama je potrebno...»

«Oprosti, majko», upadne Nefret. «Imam pribor za pisanje. Molim te, uzmi ga.»

Ovo je zvučalo kao naredba, ne sugestija. Prihvatila sam ga i tiho klimnula u znak potvrde, budući da je Emersonovo lice poprimalo crvenu boju.

«Kao što sam govorio», reče on i uputi mi pogled, «moja ekipa sastojat će se od Peabody i mene, Nefret i Davida, i šestero naših ljudi. Selim i Daud nastavit će raditi ovdje. Ramzese, želim da nastaviš sa svojim prevođenjem.»

«Molim?» Ramzesovo lice iskazivalo je duboku zapanjenost.

«Neću te trebati», reče Emerson, čvrsto kao da je sam donio tu odluku, a ne popustio nakon podulje svađe i vikanja. «Grobница je mala i skućena, i tamo nema

ničeg za tebe. Ako mislimo na pravilan način zaključiti naš posao u Deir el Medini, tekstove koje smo pronašli treba prevesti i objaviti. To je tvoj posao.»

«Ali...» Ramzesove obrve podignu se još više. «Ali... želiš da nastavim raditi na papirusima neograničeno dugo? To će potrajati tjednima, ako ne i mjesecima. Ima mnogo materijala.»

«Ja mogu pomoći», reče Jumana žustro. «Jako bih voljela steći više iskustva s prevođenjem hieratičkog i demotičkog.»

«Ti imaš obveze prema gospodinu Vandergeltu», reče Emerson.

«On te treba više no što te treba Ramzes.»

«Da, gospodine», reče Jumana pokunjeno. Bertie, koji je potonuo na njezine riječi, sada se razvedri. On nije izrazio svoje mišljenje. Nije to činio gotovo nikada.

«Dakle!», uzvikne Emerson, kao da mu je ideja pala na pamet tog trena. «A kako bi bilo da zaposlimo onog Rusa? da ti pomogne, Ramzese? Kažeš da je kvalificiran.»

«Jest», reče Ramzes.

«Naravno, ako ne želiš dijeliti zasluge...»

«To mi nikada nije bio problem, oče», reče Ramzes prijekorno.

«Znam to. I previše si velikodušan. Pa, to je riješeno. Ako ne naiđemo na neku nepredviđenu poteškoću, trebali bismo završiti s KV55 najviše za nekoliko tjedana. Dok smo tamo, Cyrus i njegova ekipa radit će u Zapadnoj dolini. Ako poslušаш moj savjet, Vandergelte, započet ćeš s grobnicom Aya i drugim praznim grobnicama u blizini broj 25 i 26. Pregledaj slojeve kod temelja i pazi da dobro prosijavaš prokletu zemlju.»

«Dobro», reče Cyrus, strašno loše oponašajući britanski naglasak. «Ima li još naredaba, staro momče?»

Njegov sarkazam popraćen prijateljskim osmijehom bio je protraćen na Emersonu. «Jedan momak došao je neki dan tražeći posao. Tvrdi da je stručnjak za Amarnu, radio je na nalazištu prije rata. Zove se... ovaj...»

«Lidman», dopuni ga Ramzes. «Heinrich Lidman.»

«To sam htio reći», reče Emerson. «Predlažem ti da razmotriš mogućnost da ga zaposliš.»

«Vrijedi», reče Cyrus. «Odmah ću otići k njemu. Gdje je odsjeo?»

Emerson pogleda sina, koji reče: «U Luksoru.»

Emerson klimne i nastavi. «Čim završimo s KV55, možeš dobiti Davida i Nefret.»

«To je vraški velikodušno od tebe», uzvikne Cyrus.

Bilo je to vraški velikodušno od mene. Sigurna sam da ne moram objašnjavati kako je sve ovo bila moja ideja, a Emerson nije popustio tako lako. Nisam tražila priznanje za to, jer saznala sam da u braku taktičnost ne znači samo lijepe manire, već i dobru strategiju.

Završili smo s bilježenjem i uklanjanjem preostale hrpe do podneva, i uvjerala sam Emersona da se vrati u kuću na brzu užinu. Jedva nam je dao vremena da pojedemo do kraja prije no što je ustao, požurujući nas. «Rekao sam Vandergeltu da nas očekuje u pola dva, a sada je uskoro toliko.»

«Ja ću doći kasnije», rekoh.

«I ja», reče Seti, ispruživši se na sofi.

13

Ramzesa njegova majka nikada nije prestala fascinirati. Iako to nije priznala, a nikada i neće, znao je da je ona odgovorna za promjenu Emersonovog stava. Morat će smisliti neki način da joj zahvali.

Cyrus je bio jednako nestrpljiv kao i Emerson da se baci na novi posao. Čekao ih je na svojoj debeloj kobili Queenie u podnožju ceste koja je vodila do njegove kuće na brdu koje je gledalo prema Dolini. Jumana je izgledala poput lutkice na golemom zelenku kojeg je izabrala iz Cyrusove štale, no Ramzes je znao da ima čelična zapešća i odlučnost koju bi se malo konja usudilo izazivati. I Bertie je bio tamo, kao i Heinrich Lidman. Cyrus nije gubio vrijeme.

«Pretpostavljam da se svi znate», reče on. «Gospodin Lidman bio je tako dobar da se odmah odazove na moju poruku.»

«Tako mi je drago», reče Lidman naklonivši se svima. «Čast mi je. Nadam se da mogu biti od...»

«Da, da», reče Emerson. «Krenimo.»

Lidman se povukao na začelje, pokraj Jumane. Jahao je dobro za debelog čovjeka, a činilo se da gaje njegova uobičajena rječitost napustila. Ili možda nije mogao doći do riječi kad je Jumana počela pričati.

Cyrus približi kobilu Ramzesu. «Čudna stvar dogodila se sinoć», prošapta.

«Posjetio me jedan momak. Zvao se Montague. Ali to nije bio... ovaj...»

«Seti? Ne, bio je taj za kojeg se izdavao.»

«Tako sam i mislio. No, bolje da ga upozoriš.»

«Već zna. Što je Montague htio?»

«Kladim se da možeš pogoditi. Kako će se... ovaj... izvući iz toga?»

«Mogu nagađati kao i ti», reče Ramzes ironično. «Promijenio je izgled, ali pretpostavljam da će biti nekoliko nezgodnih incidenata koje će trebati objasniti.»

Ostavili su konje u oboru i prošli kroz barijeru u Dolinu.

«Rekao sam Abuu da ću danas zapošljavati ljude», reče Cyrus.

«Bilo je prekasno da okupim cijelu ekipu danas. Nisam imao prilike čak ni pročitati što je sve učinjeno ovdje.»

«Nema se što za čitati», odgovori Emerson. «Kletva naše profesije je to što ne objavljujemo radove. Možeš pretpostaviti da započinješ ni iz čega. To je ono što ja namjeravam. Ah, eno Selima.» On podigne ruku u pozdrav.

«Gdje je ostatak tvojih ljudi?», upita Cyrus.

«Ne trebam ih danas. Bacit ću pogled i uvjeriti se da nije bilo nezakonitih kopanja. Vidiš, obećao sam Carteru.»

«Naravno, vidim», reče Cyrus iscerivši se. «Imaš li što protiv da ti se pridružimo?»

Krenuli su prema udaljenom kraju Doline i bočnom vadiju. Visoko u litici nalazila se grobnica Tutmesa III. «Mislio sam da će se ono kop... Simsahi vratiti», reče Emerson, pregledavajući gomilu kamenja. Ramzesu se sve činilo prilično sličnim, ali oko njegovog oca bilo je nepogrešivo. «No, nisu pronašli ništa.»

«Ima li se tu što za pronaći?», upita Cyrus s nadom.

«Tko zna?» Emerson protrlja bradu i zamisli se. «Trebalo bi očistiti teren sve do sloja stijene, a tu ima prokleta mnogo zemlje.»

Koračali su uokolo cijeli dan. Sunce je snažno žarilo. Nije bilo sjene, a temperatura je naglo rasla između uskih, kamenih zidova. Emerson je uposlio Nefret i Selima s fotoaparatom. Cyrus je predložio da se vrate u dvorac na čaj. Emerson je odmah stavio veto na tu ideju i spremio se povesti ih u još jedan bočni vadi, kad ih oslovi poznati glas.

«To je majka», reče Ramzes svojem prezauzetom ocu. «I Nasir, s košarom. Dobro. Presušio sam.»

«Trebao si reći, moj dječčače», uzvikne Emerson.

«Tko je to s gospođom Emerson?», upita Bertie, žmirkajući na suncu.

«Prijatelj», reče Ramzes, poželjevši da se može prisjetiti najnovijega Setijevog lažnog identiteta.

Cyrus se zagleda i snažno se zakašlje.

Pridružili su se ostalima na ulazu u «lijepu», praznu grobnicu, gdje im je majka predstavila «Anthonyja Bissinghursta».

Jumana se zagleda u «Bissinghursta» zbunjeno se smrknuvši.

«Jesmo li se upoznali, gospodine? Vaše mi je lice poznato.»

Seti se nasmiješi. «Sigurno bih zapamtio da sam vas upoznao, gospođice Jumana. Čuo sam mnogo lijepih stvari o vama.»

Ramzes je proučavao svojeg ujaka s profesionalnim interesom. Naučio je mnogo od Setija, ali sumnjao je da će ikada dostići njegovu vještinu. Fizičke izmjene sumnjivo crna kosa i brkovi, zatamnjene naočale koje su skrivale oči bile su najmanji dio toga. Obrazac govora, držanje, česti osmijesi i bogato gestikuliranje bili su savršeno u skladu s naravi Anthonyja Bissinghursta. Tkogod on bio. Nadao se da je ovaj put Seti bio dovoljno oprezan da izmisli identitet, umjesto da ga preuzme od postojeće osobe.

«Samo amaterski», objasni Seti skromno, odgovarajući na Cyru sovo pitanje.

«Vidite, nemam formalne obuke. No, veliki sam entuzijast.»

Završili su dan pred grobnicom 55. Nalazila se na glavnom putu, u blizini dvije kraljevske grobnice popularne kod turista, od kojih se većina do tada vratila u svoje hotele. Emerson zastane i pogleda preko niskog zida koji je Davisova ekspedicija izgradila 1907. Ulaz je bio gotovo šest stopa ispod površine, i bio je djelomice blokiran gomilama palog kamenja i novovjekim smećem koje je variralo od trule hrane do mrtvih životinja, i gore od toga. Turisti i čuvari očito su koristili rupu kao smetlište.

«Pogledajmo na brzinu», reče Emerson.

«Ja neću», reče njegova supruga odlučno.

Emerson pogleda svojeg brata. Seti pritisne ruku na prsa i glasno zakašlje. Nakon što je pogledao nered, Cyrus odmahne glavom. Drugi su pristali, iako je Ramzes imao osjećaj da bi Lidman također odbio da je imao izbora. Jedan po jedan spustili su se u rupu.

Bertie spusti Jumanu u Emersonove ruke, a zatim siđe za njom.

Emerson je prvi provirio preko hrpe kamenja na vratima. «Je li netko ponio svjetiljku?», upita on.

Nije nitko. Na Emersonov zahtjev, njegova supruga izvadi svijeću i šibice iz džepova, pa mu ih doda. Pri slabašnoj svjetlosti vidjeli su ono što su očekivali vidjeti: kamene stube prekrivene palim kamenjem. Ramzes je znao da ima dvadeset stuba koje završavaju ukošenim hodnikom koji je vodio do grobnih komora, ali svjetlost svijeća dopirala je samo do sredine stuba.

Smrad raspadajućega organskog materijala bio je snažan. Lidman pritisne rupčić na lice. Zvučao je kao da se guši.

«Morat ćeš naučiti da ne budeš gadljiv ako želiš raditi s nama», reče Emerson vedro. «Pomozi mi, Ramzese. Mislim da se mogu provući ovuda.»

«Ne, gospodine», reče Ramzes čvrsto. «Hrpa je previše nestabilna, a ne znate što je dolje. Na primjer, zmijske.»

«Točno», dovikne njegova majka. «To vrijedi i za tebe, Ramzese. Emerson, ne pokušavaj ga nagovoriti. Protiv je tvojih principa iskapanja ući naslijepo tamo gdje se arheolozi boje...»

«Prokletstvo», reče Emerson glasno. No, ovaj podsjetnik uspio je postići ono što apeli na zdrav razum nisu. On se nevoljko okrene od primamljivog otvora. Bila su potrebna dvojica da izvuku Lidmana preko ruba jame. Bertie ga je vukao od gore. Nijemac se sruči na tlo, ali uspije se nasmiješiti. «Nemam kondicije», prošišti on.

«Uskoro ćemo te dovesti u formu», reče Emerson, kojem nije trebala ničija pomoć. Ramzes se pitao hoće li i on biti u takvoj fizičkoj formi kada dođe u godine svojeg oca. Vjerojatno ne. Emerson je bio jedinstven.

«Počinjemo sutra u šest ujutro», nastavi Emerson, koji je očistio ruke obrisavši ih u hlače. «1 ti, Vandergelte. Ovaj... pretpostavljam da si to namjeravao?»

Ova usiljena ljubaznost bila je posljedica oštrog udarca pod rebra koji mu je uputila supruga. Cyrus, koji je navikao na Emersonove manire, ili nepostojanje manira, nacerio se i klimnuo. «Čim uspijem sastaviti svoju ekipu. Čemu žurba?» «Ja uvijek žurim», reče Emerson.

To je bilo točno, ali Ramzes je sumnjao da njegov otac ima još snažniji motiv za žurbu. Howard Carter trebao je stići za nekoliko tjedana. Nitko nije znao što Emerson namjerava učiniti prije toga, ali Ramzes se ne bi iznenadio da sazna kako se radi o narušavanju koncesije Carnarvon Carter.

Sljedećeg jutra, malo nakon 6 sati, došli su do grobnice. Nitko nije rekao Ramzesu da treba nastaviti s prijevodom. Ionako bi pošao. Bio je jednako znatiželjan kao i ostali glede onog što se nalazilo u grobnici 55.

U to je vrijeme Dolina bila «nezagađena prokletim turistima», kako je rekao Emerson. Donijeli su drvene ljestve koje su olakšale pristup ulazu. Čišćenje modernog smeća bilo je prljav posao. Nakon što je neko vrijeme gledao, Emerson reče: «Ovo će potrajati. Ostavit ću to tebi, Hasane. Ramzese, hoćemo li odjahati do Zapadne doline i pogledati treba li Cyrus pomoć?»

Hasan, koji je bio osjetljiv čovjek, napući usne i zakoluta očima, ali ne reče ništa. Nefret reče: «I ja ću poći, ako nemaš ništa protiv.»

Trebalo im je gotovo pola sata na konjima da stignu do Zapadne doline. Odsječen od glavne doline golemim liticama, bio je to prirodni amfiteatar uzvišene ljepote, «nezagađen prokletim turistima». Postojali su dobri razlozi zbog kojih su je turisti ignorirali, a egiptolozi uglavnom nisu istražili. U usporedbi s nizom kraljevskih grobnica u Istočnoj dolini, ovo je u arheološkom smislu bilo neplodno i teško pristupačno tlo. Nije bilo očišćenih putova, a najbliža grobnica, ona Amenhotepa III., Aknatonovog oca, bila je udaljena od ulaza u dolinu. Pronađena je samo još jedna ukrašena grobnica, koja se pripisivala jednom od Aknatonovih nasljednika, ocu bogova Ayu. Ona je bila još više izolirana, na udaljenom kraju doline. Kad su se približili, ugledali su oblak prašine koji je ukazivao na aktivnost, i začuli su zvukove glasova. Emerson klimne s odobravanjem.

«Vidim da je poslušao moj savjet.»

Savjet baš i nije bila prava riječ, budući da je Cyrusu uputio izravnu zapovijed. Riša zaobiđe gromadu nasred puta, a Ramzes reče: «Jest. Zašto grobnica Aya, oče? U onim liticama ima mjesta za bogzna koliko drugih grobnica, a nikada ih nitko nije detaljno istražio.»

«Proces eliminacije, dječake moj. Ay je bio visoki službenik pod Aknatonom prije no što je preuzeo prijestolje za sebe, i iako se vratio na staru religiju, možda je gajio dovoljno snažne osjećaje prema svojem kralju da ostavi neki podsjetnik na njega.»

«To je to. Još pokušavaš pronaći izvornu lokaciju statue.»

«Kada namjerim nešto učiniti, ne odustajem», odvrati Emerson što je bilo najveće moguće ublažavanje istine. «Ajev nasljednik, Harmhab, bio je prvi koji je započeo blatiti sjećanje na Aknatona, a ramesidski vladari bili su jednako neprijateljski prema njemu. Oni bi otopili statuu.»

«Majci će biti drago što ne namjeravaš istraživati golemu grobnicu Harmhaba.»

Emerson se nasmiješi, a zatim namršti. «Volim je ponekad uzdrmati. Znaš li da je završila onaj moj članak?»

«Je li?»

«Zakasnio je», reče Nefret vedro. «Nije li?»

«Hm», reče Emerson.

Pozdrav od jednog radnika najavio je njihov dolazak, i Cyrus im iziđe u susret.

«Provjeravaš me, zar ne?», upita on.

«Uopće ne, uopće ne.» Emerson sjaši s konja. «Samo smo svratili da vidimo možemo li ti kako pomoći.»

«Nemate što vidjeti niti učiniti. Tek smo počeli. A ti?»

«Isto», reče Emerson. On kritičkim pogledom promotri prizor. Jumana mu mahne, a Emerson joj uzvratih mahanjem. «Gdje je onaj momak Lidman?»

«Odmara se», reče Cyrus.

«Što? Nije još ni podne.»

«Rekao je da se ne osjeća dobro.»

«Ma, da», reče Emerson.

«Nemaju svi tvoju izdržljivost, oče», reče Nefret. «Bolje da ga pregledam.»

Ona krene prema mjestu na kojem je usamljena prilika sjedila pogrbljena u sjeni. Ramzes krene za njom, ostavivši oca i Cyrusa da se svađaju oko temeljnih slojeva tla.

Lidman je izgledao bolesno. Podigao je lice orošeno znojem, okruglo i blijedo poput zimskog mjeseca, i pokušao je ustati.

Nefret mu položi ruku na rame. «Nemojte ustajati. Cyrus kaže da vam nije dobro. U čemu je problem?»

«Vi ste liječnica?», upita Lidman. «Tako sam barem čuo. Nije ništa, gospođo doktorice Emerson, ubrzo će proći. Uobičajeni problemi...» Oklijevao je, a zatim položi ruku na želudac.

«Česta boljka», reče Nefret nasmiješivši mu se. Ona mu opipa čelo. «Mislim da nemate groznicu, iako je teško biti siguran, sunce je vrelo.»

«Jako mi je vruće», reče Lidman slabašno, «a srce mi udara.»

On ispruži mlitavu ruku. Emerson dojuri dok je ona mjerila Lidmanov puls. «Nije mu ništa, zar ne?», upita on.

«Puls mu je nešto brži, ali ne toliko da bi bilo opasno. Da bih bila sigurna, mislim da je bolje da ga povedem u kuću i pregledam ga.»

«Dvorac je bliži», reče Cyrus.

«U klinici mogu obaviti detaljniji pregled», reče Nefret čvrstim glasom liječnice.

«Možete li jahati, gospodine Lidman?»

«Da, oh, da. Vrlo ljubazno od vas. Tako mi je žao, gospodine Vandergelt, što sam vas iznevjerio već prvoga dana, kad sam se nadao da ćete biti zadovoljni mojim...»

«Glasnice su mu u redu, vidim», primijeti Emerson.

«Nije vaša greška, Lidmane», uvjeravao je Cyrus čovjeka. «Bit ćete zdravi za dan ili dva. Samo se odmorite i učinite kako vam dama kaže. Ona je prvoklasna liječnica.»

«Ja ću poći s njima», reče Ramzes.

«Što?» Emerson se namršti, a tada neodlučno klimne glavom.

«Da, pretpostavljam da bi trebao. Za slučaj da padne s prokletog konja. Požuri se natrag.»

Ramzes se suzdrži od odgovora. Ako je oboljeli Nijemac bio u teškom stanju, Nefret bi mogla zatrebati njegovu pomoć.

Lidman se u početku dobro držao, brbljajući s usiljenom vedrinom o životu i vremenima Aknatona. Nadajući se da će mu odvući pažnju od stanja u kojem se nalazio, Ramzes je održavao razgovor (kada je mogao ubaciti poneku riječ), ali žarko sunce i neravni teren napokon su uzeli danak. Do trenutka kad su došli do kuće, Lidman je bio gotovo presavijen preko konjskog vrata. Skliznuo je u Ramzesovo naručje i morali su mu pomoći da dođe do klinike.

«Želiš li da ostanem?», upita Ramzes.

Pitanje je uputio svojoj supruzi, ali Lidman mu je odgovorio. Ležeći na leđima, držeći se za ovratnik košulje, dahnuo je: «Molim vas, ako vam nije prevelik problem.»

«Ne mora vam biti neugodno», reče Nefret od umivaonika, gdje je stajala i prala ruke. «Samo vam želim poslušati srce i izmjeriti temperaturu. A vidjela sam mnogo muškaraca bez košulje. Ramzese, hoćeš li mu pomoći?»

Mlohavi bijeli torzo koji se pojavio nakon što su skinuli Lidmanovu košulju nije bio atraktivan prizor, ali bez vidljivih primjedaba prihvatio je Nefretin brzi pregled. «Nema groznice», reče ona protresajući termometar. «I s vašim je srcem sve u redu.»

Lidman zaječi i pritisne šake na trbuh. «Možete mi dati lijek? Onda bih se vratio na svoj posao.»

«Ne danas», reče Nefret. «Mogu vam dati nešto što će vam smiriti želudac, ali želim biti sigurna da djeluje i da nema negativnih nuspojava. Bolje vam je da prenoćite ovdje. Vidjet ćemo kako ćete se osjećati ujutro.»

«Ali moram... moram...»

«Samo trošite dah prepirući se s njom», reče Ramzes ljubazno.

«Možemo vam dati pidžamu i ostalo.»

Prepustio je Nefret i Fatimi da to riješe, i zamišljeno otišao u svoju radnu sobu.

Svi su bili na verandi i čekali čaj, osim njegove majke, koja je bila na katu i radila na svojim bilješkama, kad se njegov otac vratio. Uz riječ isprike, otišao je ravno u kupaonicu, ostavivši za sobom prepoznatljiv zadah smeća. Emerson nije ni od koga tražio da obavi posao koji on nije bio spreman obaviti.

«Nebesa», reče Seti namrštivši se. «Vidim daje bilo mudro ostati ovdje danas.»

«Nadam se da ti nije bilo dosadno», reče Ramzes. «Kako si proveo vrijeme?»

«Igrao se s nama», reče Carla.

«Zna mnogo dobrih priča o pljačkašima grobnica.»

«Kladim se da zna», promrmlja Ramzes.

«Ali varao je u igri slijepog miša.»

Ona se s ljubavlju naceri Setiju, koji joj uzvрати osmijeh. «1 ti si varala. Kako je tvoj pacijent, Nefret?»

Nije ni trebala pitati kako je saznao za Lidmana. Fatima je tiho pjevušila slažući servis za čaj.

«Ništa više od uobičajenih želučanih tegoba», reče Nefret. «Ali želim da noćas ostane ovdje kako bih bila sigurna.»

«Nema vremena za bolest u ovom poslu», reče Emerson, izjurivši iz kuće na svoj uobičajeni način. «Podigni momka, Nefret, rad je najbolji lijek kao što Peabody često govori.»

On pridrži vrata svojoj supruzi. «Nije li tako, draga?», upita on ljubazno.

«Generalno govoreći, da.» Ona uzme stolac i pozove Fatimu.

«Međutim, Nefret je u pravu što je oprezna. Egipat je pun opasnosti za one koji nisu aklimatizirani.»

«Hm, da», reče Emerson. Ramzes zaključí da su se opet svađali. Nakon toga bili su pretjerano ljubazni jedno prema drugome.

Lidman se nije pojavio na čaju niti večeri. Fatima mu je odnijela pladanj. Nefret je izvijestila da je pojeo sve s pladnja i da je izgledao bolje, ali njezina svekrva nije mogla prihvatiti tu izjavu zdravo za gotovo.

«Malo ću pročavrljati s njim», reče ona.

«1 ja», reče Emerson. «Blagi Bože, čovjek ne može ležati danima. Gdje si ga smjestila, Nefret?»

Lidmanu je dala jednu od gostinjskih soba u svojoj kući. Cijela obitelj krene za njom, čak i Seti, iako ga je Ramzes pokušao spriječiti.

«Ako probudiš djecu, bit će vraga.»

«Bit ću tih poput mišića», reče njegov ujak.

Lidman je nosio jednu od Emersonovih pidžama, budući da su mu Ramzesove bile preuske oko struka. Podignut na jastucima, skrenuo je pogled s knjige koju je čitao, a oči mu se uplašeno rašire. Ramzes ga nije mogao kriviti dolazak cijele obitelji odavao je utisak da se radi o ispitivačkoj delegaciji, a ne posjetu bolesnom prijatelju.

«Bolje je, zar ne?», upita Emerson, tonom za koji je pretpostavio da bi trebao zvučati ohrabrujuće.

Njegova supruga prišla je krevetu. Lidman ustukne dok mu je opipavala čelo. «U redu, hladno je», reče ona. «Jeste li popili lijek, gospodine Lidman?»

«Da, gospođo. Bolje mi je. O, da, mnogo bolje. Vrlo ste ljubazni.»

«Doručak je u šest», reče Emerson, «a onda krećemo u Dolinu, ha?»

«To zavisi», reče Nefret. «Mi smo ovdje, niz hodnik. Slobodno pozovite ako vam nešto zatreba.» Ona znakovito doda: «Laku noć.»

Seti je bio jedan od zadnjih koji su izišli. «Vjerujem da smo se upoznali prije nekoliko godina u Kairu, gospodine Lidmane. U prodavaonici u Zaki Gabri, nije li tako?»

«Žao mi je», reče Lidman. «Ne sjećam se.»

To nije bilo iznenađujuće, pomisli Ramzes, budući da je Seti vjerojatno bio negdje drugdje u to vrijeme ako se susret zaista dogodio. On mu poželi laku noć i iziđe za ujakom.

«Je li to bio test?», upita on tiho.

«Ako je bio, prošao ga je. Priznavanje poznanstva koje ne postoji siguran je znak krivnje.»

«Za što ga sumnjičiš?»

«Kao i tvoja draga majka, sumnjam na sve zbog svega.»

«Otpratit ću te pokraj Amire», reče Ramzes, prateći ga niz hodnik.

«Nema potrebe. Proveo sam dio poslijepodneva upoznavajući se s kujom. Obožava me.»

«To nije kompliment. Ona obožava svakog koga je upoznala.»

«Promisli o tome», reče Seti i krene svojim putem.

No, Ramzesa nije probudio pas. Bio je na nogama i izjurio iz kreveta prije no što je shvatio što se događa. Emersonov glas bio je poznat po svojoj prodornosti, i sada ga je rabio svom snagom. Ramzes pojuri niz hodnik prema dječjoj sobi. Začudo,

oboje su mirno spavali. Na prozoru nije bilo ničega. Vraćajući se, naletio je na Nefret doslovno obuhvatio je oko struka i rekao: «Oni su dobro. Ostani ovdje.» Nije gubio vrijeme navlačeći čizme. Stopala su mu očvrtnula poput stopala Egipćana. Većina svjetiljaka niz stazu prema glavnoj kući ugasila se, ali dok je trčao, ugledao je slabašnu svjetlost baterijske svjetiljke. Držala ju je njegova majka.

«Ah, tu si», reče ona. «Ovo treba novu bateriju.»

Njegov otac nagnuo se nad mračnom prilikom ispruženom na pločniku. Ramzesa nekako nije iznenadilo kad je prepoznao Lidmanovo okruglo, blijedo lice i pretilo tijelo.

«Probudi se, prokletstvo», reče Emerson tresući čovjeka na tlu.

«Peabody, stavi mu onu mirisnu sol pod nos.»

«Bojim se da je nisam ponijela», glasio je miran odgovor, ali kada je završila rečenicu, Lidman je već otvorio oči. «Što se dogodilo?», izlaze on. «Kamo je otišlo?»

«Kamo je otišlo što?», upita Emerson. Lidmanova glava klimala se naprijednatrag.

«Prestani ga tresti, oče», reče Ramzes.

«O, da.»

Emerson ga pusti. Lidmanova glava udara u tlo. «Oprosti», reče Emerson.

«Odgovori mi, Lidmane. Što radiš ovdje usred noći?»

Emersonove metode bile su brutalne, ali učinkovite. Lidman podigne stisnute šake i prekriži ih na prsima. «Bio sam na prozoru. Bojao sam se za djecu. Izišao sam, i vidio kako trči prema vašoj kući. Uhvatio sam ga, i onda... ne sjećam se ničega više.»

«Prokletstvo», reče Emerson. «‘To’?»

Nešto je virilo iz Lidmanovih stisnutih šaka. Ramzes mu otvori prste i izvadi otrgnuti komad crne tkanine.

14

Pronašli su Amiru kako leži pokraj puta. Nitko se nije uzbudio na prizor nepokretnog tijela, jer pronašli su je po zvuku hrkanja. Guranje i vikanje u njezine uši nije imalo učinka. Očito je nekako drogirana, i činilo se najmunđrijim dopustiti joj da prespava to.

Nefret je prepisala isti tretman za Lidmana, koji je drhtio i bio je bljeđi nego inače. Povala ga je u njegovu sobu, a ostali su se Vratili u glavnu kuću.

«Zar ova obitelj ne može prespavati jednu cijelu noć?», upita Seti, skrivajući zijeve rukom. Ramzes je primijetio da je potpuno odjeven. Emerson, koji je pidžame smatrao pomodnim hrom, navu kao je hlače preko svoje noćne košulje.

Odmahnuvši na ovo retoričko pitanje, on reče: «Njegova priča ne zvuči istinito. Netko je pokušao upasti u kuću. To me probudilo.»

On pogleda svoju suprugu, čija je šutnja odjekivala riječima koje nije izrekla.

«Ovaj, da budem precizan, probudila je Peabody. Ovaj je put bila dovoljno razumna da me probudi prije no što je izjurila.»

«Da budem precizna», ispravi ga ona, «prvi se probudio Seti.»

Svi pogledi okrenu se prema Setiju, koji se elegantno ispružio na ležaljci. «Nisam spavao», reče on.

«Što te uznemirilo?», upita Ramzes.

«Sjedio sam u dvorištu i uživao u pušenju, osluškujući kako Ali Jusuf hrče», objasni Seti. «Ne bih računao na njega kao stražara, on raste i treba mu sna.

Nažalost, uljez mrzim frazu 'čovjek u crnom', ako nemate ništa protiv došao je oko prednjeg dijela, prema verandi. Čuo me kako dolazim i krenuo u brzo povlačenje. Zabravio je vrata izvana. Morao sam se vratiti kroz kuću, i uzeo sam si slobodu da pritom probudim Ameliju.»

«Koliko je to dugo trajalo?», upita Ramzes.

«Ne dovoljno dugo da se navodna avet vrati do vaše kuće, pogleda kroz prozor, probudi Lidmana i pojuri natrag u ovom smjeru», reče Seti.

«Ako je to bio Lidman, zašto se jednostavno nije vratio u svoju sobu? Imao je vremena za to, zar ne?», upita Ramzes.

«Riskirao je da te sretne prije no što stigne do tamo, zato», reče Emerson. «Bilo je sigurnije leći na tlo i izmisliti ludu priču.»

«A komad crne tkanine u njegovoj ruci?»

«Pripremljen unaprijed», reče Emerson. «Za slučaj da ga ulove.»

«A što je sa psom?», ustrajao je Ramzes.

«Lidman je imao pristup Nefretinim lijekovima nekoliko sati danas poslijepodne, i dobru večeru», reče Seti. «Pečena janjetina, zar ne? Rekao sam vam da kuja ne laje na ljude koje je već sreća. Nije htio da ga slijedi, pa joj je dao poslasticu.»

«Slaže se, ali nije dovoljno za konačni zaključak», reče Ramzes.

«Ne možemo ga optužiti.»

«Previše si povjerljiv», zadirkirao ga je Seti. «Tko je taj momak uostalom? Je li tko pokušao istražiti njegovu priču? Amelia, iznenađuješ me.»

«Ramzes je prepoznao njegovo ime. Ali u pravu si, trebali bismo ga dodatno provjeriti. Ti ćeš se pobrinuti za to, zar ne, Emersone?»

«Da.»

Gosp. Lidman je došao na doručak s Ramzesom i Nefret, točno na vrijeme, i nije izgledao ništa više kriv od bilo koga drugoga. Uvjeravao nas je da je opet dobro, a način na koji je progutao odličan Fatimin doručak bila je potvrda da mu je probava opet u redu.

Nije mogao prestati pričati o svojem strašnom iskustvu s aveti.

«Uvjeravam vas, kad sam ga uhvatio, nisam osjetio ništa osim same tkanine», reče on raširenih očiju. «Činilo se kao da unutra nema ničega. Žao mi je što ga nisam uspio uhvatiti. Vidite, bojao sam se da je htio uživati djeci i...»

«Zašto to misliš?», upita Emerson.

«Tako su mladi, tako bespomoćni, tako povjerljivi. Dobro ih čuvate, zar ne?»

«Čuvamo ih», uvjeravala sam ga, ne pretjerano sretna zbog njegove brige za djecu.

«Bit će vam drago da čujete da se kuja jutros potpuno oporavila.»

«Kuja? Da, da, pitao sam se zašto nije lajala. Što joj je bilo?»

Ili je bio nevin poput djeteta, ili vjeruje da se izvukao, pomislila sam gledajući ga kako trpa u usta tost i marmeladu. Složili smo se da ne razgovaramo o našim sumnjama, kako bi zaboravio na oprez, pa mu nitko nije postavljao neugodna pitanja. Seti je bio u pravu optuživši me za naivnost, ali uskoro ćemo saznati je li točna Lidmanova tvrdnja da je radio kod Amarne.

Nakon što sam ga podsjetila na to, Emerson je rekao Ramzesu da ostane kod kuće i nastavi s prijevodom. Mahnuo nam je dok smo se udaljavali, i učinilo mi se da izgleda pomalo tužno zato što ostaje. I on je bio zainteresiran za KV55, ali nisam sumnjala da je moj plan najbolji. Ponekad ljudi ne znaju što je dobro za njih.

15

Ramzes je znao da je njegov osjećaj razočaranja dok je promatrao kako se drugi udaljavaju čista perverzija. Htio je raditi na papirusima, i sada kad je dobio priliku, nije mu se dalo to raditi. Nakon što je nemirno lutao kućom i provjerio zaključanu ladicu u očevom stolu, pošao je do štale i osedlao Rišu. Rekao je sam sebi da ne čini ništa izravno protiv zapovijedi. Njegov otac predložio je da zaposli Mihaila

Kačenovskog, a jedini način da dođe do Rusa bilo je preko ljudi iz muzeja Metropolitan.

Uvijek bi ga raspoložilo kad bi vidio hram Hatšepsut i zamislio kako je mogao izgledati kad je drveće iz Punta raslo uz prolaz i krasilo ga zelenim trakama, a tek dovršene kolonade sjale na suncu. Monumentalne statue kraljice kralja stajale su svugdje. Njihovi ostatci pronađeni su razbijeni na komadiće. Susjedni hram kralja iz Jedanaeste dinastije Nebhepetrea nije bilo toliko impresivan čak ni u najbolje dane, a sada nije ostalo mnogo od njega. Osjećajući laganu krivnju zbog napuštanja dužnosti i prekidanja njihovog posla, odbio je Bartonov poziv da sjaši. «Tražim Kačenovskog. Je li ovdje?»

«Ne još.» Barton se pljusne po obrazu kojeg je upravo istraživao neki kukac. «Obično ne dolazi prije poslijepodneva. Ako se žuriš, možeš ga potražiti. Odsjeo je u jednom od hotela na Zapadnoj obali onome koji ima kadu u dvorištu.»

«A, da, luksuzno odmaralište Huseina Alija. Ne žuri mi se baš toliko. Samo ga zamoli, ako hoćeš, da dođe do moje kuće nakon što završio posao ovdje. Imam prijedlog za njega.»

Lansing je došao na vrijeme da čuje zadnje riječi. Podigao je obrve, i Ramzes mu je objasnio da nema namjeru ukrasti Rusa s njegovog posla u ekipi Meta. «Treat ću ga samo nekoliko sati na dan.»

«To je u redu», reče Lansing. «Ionako nemamo mnogo posla za njega. Zapravo, bilo mi ga je žao, izgledao je kao da mu treba posao. Dakle, nastavljaš s prevođenjem materijala iz Deir el Medine?»

Ramzes klimne. «Planiram. Ako se ne pojavi nešto drugo.»

«Što će se vjerojatno dogoditi, uz tvoju sreću», reče Lansing.

«Siguran si da nećeš ostati malo ovdje i ispričati nam novosti?»

«Nema ništa novo, osim što David stiže sutra ili preksutra. Priredit ćemo mu malu zabavu jednog od ovih dana. Majka će vam javiti.»

«Zadovoljit ću se pozivom na egzorcizam», reče Barton. «Kada bi to trebalo biti?»

«Gdje si to čuo?», upita Ramzes.

«Svi ljudi razgovaraju o tome.» Bartonov glas spusti se do zlokobnog basa. «‘Crna avet korača ulicama Luksora’.»

«Daud», reče Ramzes rezignirano.

«Prorok Luksora», reče Barton sa širokim osmijehom.

«Precizniji je od većine proroka», prizna Ramzes. «Otac razmatra tu ideju, ali još se nije odlučio. Javit ću ti.»

Na putu kući, zastao je kod stražarnice da bi rekao Vasimu kako očekuje posjetitelja to poslijepodne. «Propusti ga. I ne traži bakšiš», reče on strogo. Vasim pogladi staru pušku. «Ako tako kažeš, Brate demona. Ali ja sam siromašan čovjek, a broj posjetitelja se smanjio.»

Kačenovski se pojavio nekoliko sati kasnije. Izgledao je gladnije no ikada, ali zasjao je poput svjetiljke kad mu je Ramzes ponudio posao.

«Nadao sam se», uzvikne on, «ali nisam se usudio pitati.»

No, tijekom njihovog razgovora za večerom učinio je sve osim samog postavljanja pitanja. Je li ta ustreptala plahost natjerala Ram zesovu majku da natjera supruga na promjenu planova?

Voljela je razmišljati o sebi kao o tvrdokornoj, praktičnoj osobi, ali svi u Luksoru znali su da je nježna poput maslačka. Kačenovski je bio onaj tip jadnika kakve je rado spašavala. Sigurno je bio u teškoj situaciji ako je odsjeo kod Huseina Alija. Poveo je Rusa u svoju radnu sobu i objasnio što želi da ovaj učini. «Prvi prioritet jest da sortiramo i stabiliziramo materijal koji smo jučer pronašli u Deir el Medini. Znaš kako brzo papirus može propasti kada se izloži na zraku.» Demonstrirao mu je metode koje je rabio. Rus je brzo shvatio. Radili su u tišini i učinkovito, dok Fatima nije provirila glavu kroz vrata i najavila da će čaj uskoro biti gotov.

«Nadam se da ćeš ostati», reče Ramzes.

«Hoće li tvoja draga dječica biti tamo? Jako volim djecu.»

«O, da, oni nikad ne propuštaju čaj.»

Prekinuli su žestoku svađu između Carle i Davida Johna. Carla je bila nasilna. Njezina vika nije djelovala na njezinog brata koji je stajao prekrštenih ruku i odmahivao glavom. Činilo se da je svađa povezana sa psom. Ramzes je zaključio da Carla želi da im se Amira pridruži na čaju. Kuja je s nadom virila kroz rešetke na vratima. Veliki mačak Rea zagleda se u nju mašući repom.

«Srami se», reče Ramzes, uzevši svoju pobješnjelu kćer u čvrst zagrljaj. «Znaš da kuja ne smije unutra. Zar se tako ponašamo pred gostima?» Carlina narav bila je promjenjiva poput zimske oluje. Lice joj je bilo još uvijek jarko crveno od bijesa kad mu je uzvratila zagrljaj i anđeoski se nasmiješila Kačenovskom. «Dobra večer, gospodine. Možemo li sada popiti čaj, tata?»

«Čim ostali dođu ovamo.»

«Ovdje su. Baka je rekla da se najprije žele oprati.»

Ona ga ostavi, pa priđe Kačenovskom kako bi mu ispričala o Amiri, no napusti Rusa istog trena kad je Emerson izišao iz kuće.

«Možemo li sada popiti čaj, djede?»

«Da, da, možemo», reče Emerson, zabacujući vlažnu kosu unatrag. «Ah, dobra večer... ovaj... Kačenovski... Napreduje li tvoj posao, dječaće moj?»

Znajući da ga je otac pitao samo iz pristojnosti, Ramzes kratko odvrati: «Gospodin Kačenovski mi jako pomaže. Kako je prošao tvoj dan, oče?»

«Dobro, vrlo dobro. Očistili smo hrpu kamenja s ulaza i stubišta.» On zastane kako bi upalio lulu. «Od sada moramo postupati oprezno. Čini se da se na gomili u hodniku nalaze i neki artefakti s oltara. Sjećate se da je ostao tamo kad je Davis zatvorio grobnicu 1907., usprkos mojim protestima», reče on mršteći se.

«Mislio sam da ga je Weigall izvadio sljedeće godine», reče Ramzes.

«Kad sam ja okrenuo leđa», zareži Emerson.

Stvarno ih je okrenuo, pomisli Ramzes. Te su godine bili daleko u Zapadnoj pustinji. Emersonov monolog: «...nemam pojma što je učinio s prokletom stvari, nikada nije došla do muzeja, vjerojatno se raspala kad ju je izvadio...», prekinuo je dolazak Nefret i njegove supruge. Seti je došao zadnji.

«Trebalo mi je neko vrijeme da osušim kosu», objasni on nepotrebno.

Fatima izvadi servis za čaj i svi počnu govoriti u isto vrijeme, dok su se visoki glasići djece pojačavali i utišavali poput motive u pozadini. Ramzes se nasmiješi Rusu u znak isprike. «Bojim se da je ovako uvijek. Čisti pandemonij.»

Kačenovski se trgne i iziđe iz unutrašnjeg svijeta u kojem je boravio. «Vrlo je ugodno. Tako velika obitelj puna ljubavi.»

Emerson je nastavio govoriti o drugim arheolozima, osobito onima s Davisovih iskapanja. Osjećajući da ima novog slušatelja, on skrene pažnju na Kačenovskog. «Jeste li upoznati s iskapanjem KV55?»

«Ne, gospodine», reče Rus. Bio taj odgovor istinit ili ne, bio je ispravan.

«Zabrljali su to od početka do kraja», izjavi Emerson.

«Sadržavala je komade oltara ukrašenog zlatom kojeg je za Aknatona napravila njegova majka, kraljica Tiy, i oštećeni kovčeg koji je sadržavao jako trule ostatke osobe za koju je Davis uporno tvrdio da je sama kraljica. Međutim, ispitivanje kostiju pokazalo je da su to kosti mladića po mojem mišljenju, premladog da bi mogao biti Aknaton. Oltar je rastavljen. Osobe koje su ulazile u grobnicu u prošlosti vjerojatno su bili državni službenici koji su ga željeli izvaditi, nakon što su izrezali Aknatonove kartuše s oltara i drugih objekata.

Međutim, otkrili su da su pojedini dijelovi preveliki da bi ih iznijeli kroz djelomice zakrčeni hodnik. Ostavili su jedan dio na vrhu gomile u hodniku, a druge dijelove

su naslonili na zid grobne komore. Ne želim vam dosađivati detaljima...» Hvala Bogu na tome, pomisli Ramzes. No, Kačenovski je dobro glumio interes, i kad je Emerson zastao da ponovno pripali lulu, on reče nesigurno: «Pročitao sam nešto o tome, profesore. Koliko se sjećam, grobnica je potpuno očišćena. Mogu li vas pitati zašto je opet pretražujete?»

Emerson mu reče, i to prilično detaljno. «Ako je Petherickova statua bila tamo 1907., možda je ostao još neki dokaz. Vrlo je važno da otkrijemo gdje je i kada pronađena.»

«Zašto, gospodine?», upita Kačenovski.

«Razlog je sljedeći», reče Emerson, kojeg je neznanje iznenadilo, ali bio je spreman da ga ispravi, «ako nije došla iz KV55, moramo potražiti drugi izvor. Lopovi koji su odnijeli statuu možda su pronašli jednako vrijedne artefakte.»

Njegova supruga čula je pitanje i odgovor. Napućila je usne i odmahнула glavom.

«Tko sada dopušta mašti da se razmaše? Otvaramo grobnicu, gospodine Kačenovski, zato što to prvi put nije učinjeno kako treba. To je dovoljan razlog. Dosta o tome. Ramzese, dragi moj, jesi li čuo što od Petherickovih?»

«Ne, majko. No, moram te obavijestiti daje Daud rekao svima na Zapadnoj obali da je u planu egzorcizam. Barton i ostatak ekipe iz Meta žele da ih pozovemo.»

«O, nebesa», promrmlja njegova majka. «Emersone, moraš opovrgnuti tu priču i ukoriti Dauda.»

«Što, nema egzorcizma?», upita Nefret. «Radovala sam se tome.»

«Hm», reče Emerson.

Sljedećeg jutra za doručkom, Emerson je objavio da će provesti nekoliko sati u Zapadnoj dolini, «pomažući» Cyrusu. Uzeo je zdravo za gotovo da će Ramzes poći s njima. Njegova supruga zinula je da mu proturječi, ali Ramzes brzo reče: «To je u redu. Dogovorio sam s Mihailom da radimo na papirusima tijekom poslijepodneva, pa mogu provesti nekoliko sati ujutro s ocem.»

«Oh», reče Emerson. «Da. Hvala ti, dječaće.»

Cyrusova ekipa vrijedno je radila kad su stigli do nalazišta. Iznosili su košare s kamenjem sa stubišta i iz hodnika. «Jeste li bili unutra?», upita Emerson, zureći u otvoreni pravokutnik vrata.

«Jučer smo bacili pogled», prizna Cyrus. «Nije loše kao neki drugi koje smo vidjeli. Nema srušenih zidova niti stropova, i sloj otpada prilično je plitak. Slike u grobnoj komori u lošem su stanju. Moramo ih kopirati i fotografirati. Kada mogu dobiti Davida?»

«Nakon što ja završim s njim», reče Emerson zloslutno. On zaustavi jednog čovjeka i prouči sadržaj njegove košare. «To su komadi koje je isprala kiša. Naravno, detaljno ih prosijavate?»

«Naravno», reče Cyrus. «Želiš li uči?»

Ramzes nikada prije nije bio u toj grobnici, iako je bila otvorena od ranoga devetnaestog stoljeća. Pružio je ruku majci dok su se spuštali niz stube urezane u stijenu, jer mrvile su se i bile su nejednake. Ukošeni hodnik vodio je do drugog, dužega stubišta i do drugog hodnika, također ukošenog. Prašina se podizala pod njihovim nogama i prigušila svjetlost njihovih svjetiljaka. Zrak je bio zagušljiv i vruć.

Komora, čiji su zidovi bili jednako prazni kao zidovi hodnika, vodila je izravno u grobnu komoru, i učinilo im se da likovi naslikani na zidovima skaču na njih. Bio je tu red svetih babuna, koji su Zapadnoj dolini dali njezino arapsko ime: Dolina majmuna. Bili su tu dugi hijeroglifski zapisi iz Knjige mrtvih, i jako oštećeni prizor koji je, čini se, predstavljao vlasnika grobnice na čamcu u močvarama, u lovu na ptice.

«Neobično je pronaći tu temu u kraljevskoj grobnici», reče Ramzes, pokazujući prizor lova.

Ova nepromišljena primjedba potaknula je Emersonovo predavanje o dizajnu i ukrasima kraljevskih grobnica. Problem kod oca, pomisli Ramzes jedan od njegovih problema bio je u tome što je znao zaista mnogo o egiptologiji, i što je govorio o toj temi autoritativno i strasno. Kad bi samo izabrao za to neku lijepu, prozračnu predavaonicu, a ne dubine grobnice! Nakon približno dvadeset minuta njegova supruga obrisala je lice po drugi put i rekla: «To je bilo vrlo zanimljivo, Emersone, i sigurna sam da smo svi uživali u tome. A sada nas pusti.»

«Sloj otpada ovdje je dublji», reče Emerson ne obazirući se na nju. «Je li to zdjelična kost?»

«Cyrus će iskopati ovu prostoriju vrlo pažljivo kada dođe vrijeme», reče njegova supruga čvrsto. «Van, Emersone.»

Oni se vrate istim putem, «izlazeći iz svijeta podzemlja», poput oživljenih Egipćana.

«Netko je stvarno mrzio starog momka, zar ne?», reče Nefret.

«Njegovo ime i slike namjerno su uklonjeni, kao i ime i slike njegove žene. Kako su znali da je to bila njegova grobnica?»

To je Emersona opet potaknulo na priču. «Oni koji su došli oskrvniti grob propustili su jednu sliku, sliku kraljevog ka, koja je identificirana ne po uobičajenim kartušama, već prema njegovom imenu Horusa, koje je bilo neobično napisano. Radili su prema listi koja nije uključivala i tu varijantu. Uzgred, Vandergelte, vidio sam nešto kako viri iz osušenog blata u grobnoj komori. Mogao bi to biti poklopac sarkofaga. Hoćeš li...?»

«Hoću, hoću», reče Cyrus iscerivši se. «Jeste li za piće?»

Čak je i Emerson žedno popio hladni čaj koji je donio Cyrus.

Pažljivo gledajući radnike, on iznenada reče: «Gdje je onaj momak, Lidman?»

«Nije se pojavio jutros.»

«Što?», upita Emerson mračno.

«Rekao sam mu da dođe do dvorca u pet i trideset. Čekali smo ga do šest.»

«Možda je opet bolestan», reče Ramzes.

«Onda je trebao javiti», progundā Emerson. «Nisi ga trebao zaposliti, Vandergelte.»

«Ti si ga predložio», reče Cyrus mlako. «Ako danas ne dobijemo vijest od njega, poslat ću nekoga u hotel da se raspita o njemu.»

«Hm», reče Emerson. «Javi mi što si otkrio. Ramzese, bolje bi bilo da se vratimo.»

Kasnije toga poslijepodneva javio im se Cyrus.

Lidmanovo tijelo pronađeno je na obali, pola milje sjeverno od Luksora.

«Čudo što se nije utopio», uzvikne Nefret.

«Bilo je blizu», odgovorih. «Policija smatra to nesrećom. Prema barmenu iz Zimske palače, prilično je mnogo popio.»

Naravno, osjećala sam obvezu da pođem u Luksor odmah nakon što smo dobili Cyrusovu poruku. Pronašla sam felahine koji su otkrili Lidmana i izbacili vodu iz njega i time mu spasili život, što su neprekidno ponavljali i prikladno ih nagradila. Odnijeli su ga u ordinaciju dr. Westina, pa sam krenula tamo.

Westin nije bio čovjek poput našeg dragoga, preminulog dr. Willoughbyja. Imao je nešto protiv nas, vjerojatno zato što je Nefret imala veći postotak izliječenih bolesnika od njega. (Bio je to vrlo neprofesionalan stav, što sam mu često govorila). Bio je on visok, čvrst čovjek koji je gubitak kose na glavi kompenzirao puštajući veliku bradu. U početku je oklijevao da me pusti pacijentu. Naravno, moja je bila zadnja.

«Činilo se da me siroti čovjek u početku nije prepoznao», objasnila sam svojim slušateljima. «Bila mu je povrijeđena glava, kao i udovi. Nisam provjerila koliko teško, jer Westin gaje omotao zavojima.»

«Možda naplaćuje po metru zavoja», reče Nefret.

Cyrus, koji je svratio da čuje moje izvješće, prasne u smijeh, pa se uozbilji.

«Osjećam se odgovornim za tog momka, budući da je tehnički bio moj radnik.

Reći ću Westinu da mi pošalje njegov račun. Vjerujem da mogu platiti nekoliko milja zavoja. Što je rekao, kako je Lidman?»

«Teške posjekotine i masnice», odgovorih ja, «i mogući potres mozga, što je rezultiralo privremenim gubitkom pamćenja.»

«Dakle, ne sjeća se što se dogodilo?», upita Cyrus.

Pogledala sam preko ramena prema stoliću za čaj, gdje je oboje djece bilo zaposleno kolačem od šljiva, i ugledala upitan pogled Davida Johna. Ramzes je mogao, kao što kaže Daud, «čuti šapat s druge strane Nila», a bojala sam se da i njegov sin kroči očevim stopama. Utišala sam glas.

«Otišao je u šetnju, dugu šetnju niz rijeku prema Karnaku. Sjeća se kako je ugledao sjenovitu priliku kako mu se primiče.»

«Sjenovitu priliku?», ponovi Seti. «O, molim te, ne reci mi...»

«Bojim se da moram, jer to je on rekao. Čak je upotrijebio i izraz... znate koji.»

«‘Crna avet’?», upita Cyrus.

«Snizi glas», rekoh oštro. «David Johne, čini mi se da prisluškuješ. Ako te poželim uključiti u razgovor, pozvat ću te.»

«Da, bako», reče David John. Niti jedan anđelak ne bi mogao izgledati tako nevino.

«Novine će ovo jedva dočekati», reče Seti.

«Vrlo sam jasno stavila do znanja gospodinu Lidmanu da ne smije ponoviti... ovaj... frazu nikome drugome, uključujući i doktora Westina. Bila sam slobodna upozoriti ga da riskira da izgubi posao kod tebe, Cyruse, ako bude indiskretan.»

«Pa, to je u redu», reče Cyrus. «Što misliš o toj priči, Amelia?»

Natočila sam si drugu šalicu čaja i zamišljeno ga srknula. Znala sam da svi čekaju moje riječi, pa sam ih pažljivo izabrala.

«Ovaj događaj natjerao me da promijenim svoju opreznu teoriju. Postoje samo tri moguća objašnjenja za ovu takozvanu nesreću. Prvo, daje to stvarno bila nesreća. U pijanom stanju skrenuo je s ceste, pao u rijeku, udario glavom i izgubio svijest. Međutim, na toj cijeloj ruti postoji samo nekoliko mjesta koja nude potrebnu

kombinaciju duboke vode i kamenite obale. Druga mogućnost jest da je odglumio napad kako bi sprao sumnju sa sebe. No, riskiranje utapanja malo je neobično visoka cijena za to.»

«Moglo se raditi o triku koji je krenuo pogrešnim smjerom», reče Seti. «Skočio je u rijeku i slučajno udario glavom.»

«Takav rizik nije bio potreban», odvratih. «Sve što je morao učiniti bilo je da se udari po glavi i smjesti u slikovit položaj, kao da leži u nesvijesti. Ne, bojim se da moramo prihvatiti i treću mogućnost. Govorio je istinu. Stvarno je susreo... znate... one noći, a ista osoba gurnula ga je u rijeku. A to znači...»

«Znamo što to znači», reče Emerson. «Ili ono što ti misliš da znači. Dobijesa, Peabody, umoran sam od besmislenih nagađanja. Ide li netko u Luksor dočekati vlak?»

Dobili smo brzojav od Davida u kojem je objašnjavao da dolazi te večeri.

«Idemo Nefret i ja», reče Ramzes.

«Vrlo dobro», rekoah. «Ne možemo dopustiti da dragi David dođe u Luksor bez odbora za doček. Možda bih i ja trebala poći.»

Reakcija na ovaj prijedlog bila je jednoglasno negativna, iako se narav prigovora razlikovala. Emerson je rekao kako me ne pusti u Luksor kod Lidmana i Petherickovih. Druge primjedbe bile su taktičnije, i napokon sam se složila s Nefretinim prijedlogom da se pobrinem da sve bude spremno za Davidov dolazak. Ubrzo nakon ponoći, odbor za doček, koji je uključivao i Emersona, vratio se s našim dugo očekivanim gostom. Davidova soba bila je pripremljena (uključujući i ružine latice u umivaoniku), ali iako je izgledao pomalo umorno, rekao je da ne može zaspati dok ne čuje sve o našim aktivnostima.

«Pričao sam mu o tome», reče Emerson, smjestivši se sa svojom lulom i čašom.

«O vašim arheološkim aktivnostima», ispravi ga David.

«Riskirajući vaš prijezir, gospodine, htio bih čuti o crnoj aveti i statui i tajanstvenom nestanku gospođe Petherick.»

Sjedio je pokraj mene na ležaju i držala sam ga za ruku. Stisnula sam mu ruku i uzvratila mu srdačan osmijeh. On i Ramzes bili su gotovo iste visine, imali istu crnu kosu i dobro oblikovana tijela, ali Davidovo ljubazno lice izražavalo je emocije otvorenije od lica njegovog prijatelja, a njegove su blage, smeđe oči toplo zračile ljubavlju.

«Čitao sam kairske novine», nastavi David. «Pretpostavljam da je većina priča pretjerana. Što je istina, teta Amelia? Što sada smišljate?»

Bilo je gotovo dva ujutro kad smo završili s pričom, i pokazali mu statuu. Njegova umjetnička duša reagirala je na njezinu ljepotu, a njegov izvježbani um na misterij njezinog podrijetla.

«Novinari barem u ovome nisu pretjerali», reče on, nježno milujući dugim prstima zlatne obline. «Mislite da je možda izvađena iz KV55?»

Seti je vrlo malo govorio. Ležeći na svojem stolcu, ispruženih nogu i napola sklopljenih očiju, izgledao je kao da drijema. No, nije spavao. «Ja to nisam učinio», promrmlja on.

Fatima se motala oko njega i Davida nudeći ih raznom hranom, pa sam iz obzira prema njoj predložila da pođemo na spavanje.

«Doručak je u pet ujutro», reče Emerson.

«Besmislica», odvratih. «David se mora dobro naspavati.»

«0, u redu», reče Emerson. «Onda u šest.»

Zapravo, nismo krenuli u Dolinu sve do sredine jutra. Djeca nisu imala priliku pozdraviti Davida, koji im je bio omiljeni lik. Isto tako, bio je u srodstvu s pola sela Gurneh preko svojeg djeda Abdulaha. Njegov ujak Selim i rođak Daud svratili su kako bi mu izrazili dobrodošlicu, a morao je upoznati i kuju.

«Odlična ideja», reče David češkajući veliku čeljust. «Ali on ona? baš mi i ne izgleda kao pas čuvar.»

«Još nikada nije digla uzbunu», prizna Ramzes.

«Zločinci su čuli za njezinu nazočnost», reče Daud. «Ne približavaju se.»

«Valjda si u pravu, Daude», reko. Nisam baš vjerovala u to, jer svatko tko bi proveo pet sekunda s Amirom znao je da je neopasna, ali Daud je bio vrlo ponosan na svoj doprinos. «Stvari su u zadnje vrijeme prilično mirne.»

«Osim što se taj Lidman umalo utopio», reče David.

«Bila je to nesreća», reko, jer odlučili smo da će to biti naša službena varijanta.

«Sam Bog zna», reče Daud. «Dah mu je napustio tijelo, nije li?»

«Zar to govore u Luksoru?», upita Seti.

«Neki. Žele da Otac kletva izvede egzorcizam.»

«Odlična ideja», reče Seti ozbiljno. «Što je s tim, Emersone?»

«Možda ću i morati», reče Emerson, praveći se da mu ta ideja nije privlačna, «ako si naši momci zabiju u glavu da crna avet još uvijek slobodno luta.»

Selim, koji nije vjerovao u aveti ni kletve, nasmiješi se i pogladi svoju veličanstvenu bradu. «Ne može štetiti, Emersone. Kažu da je crna avet zadnji put viđena sinoć u Luksoru, kako šeće pokraj rijeke.»

«Tko to kaže?», upita Ramzes.

«Uobičajeni 'oni'», reče Emerson. «Netko je to čuo od rođaka, koji je čuo od prijatelja, koji je bio pijan ili pod utjecajem hašiša. Ah, dobro, razmisliću o tome. Tko zna, možda namamim gospodu Petherick iz njezinog skrovišta.»

16

Na svoj način, Daud je bio neprocjenjivo vrijedan. On im je sljedećeg jutra donio vijest da je dr. Westin rekao kako je Lidman izvan opasnosti i da ga je Cyrus pozvao u dvorac na oporavak.

«To je bilo lijepo od Cyrusa», reče Nefret.

Ne toliko lijepo koliko oprezno, pomisli Ramzes. Cyrus nije bio uvjeren u Lidmanovu nevinost. Njegova kuća veličine palače u blizini Doline kraljeva bila je sigurna kao zatvor. Visoki zidovi okruživali su imanje, a vratnice su bile uvijek zaključane i pod stražom. Lidman se nije mogao iskrasti bez da ga vide, a ako se dogodi još koji "incident" s crnom aveti dok je on tamo, imat će željezni alibi.

«Ma, da, lijepo», reče Emerson. «Vandergelt ga želi imati na oku. Odlična ideja. Peabody, jutros sam poslao poruku Winlocku i njegovom osoblju i pozvao ih večeras na večeru. Rekao sam Fatimi.»

«Nisi rekao meni, Emersone.»

«Sada jesam, Peabody. Pođimo sada na posao.»

Seti je odlučio pridružiti im se toga jutra, sada kad je najprljaviji dio čišćenja bio završen i kad su postojali izgledi za nova otkrića. Bio je odjeven prikladno za ulogu posvećenog arheologaamatera, u izno šene hlače od tvida i kacigu koja je vidjela i bolje dane. Ni Ramzes se nije mogao držati po strani. Uostalom, rekao je sebi i svojoj majci Kačenovski je radio samo pola dana, što je uključivalo i poziv na čaj.

Kao što je Emerson predvidio, pronašli su nekoliko komada pozlaćenog oltara u hrpi kamenja u hodniku. Većina zlatnih listića je otpala nije ih bilo dovoljno da se obnovi čak ni dio prizora koji je prekrivao bočne strane. Bilo je to deprimirajuće, ali ne i iznenađujuće. Ramzes je vidio listiće kako padaju poput zlatnog snijega, otpuhani ulaskom zraka u zapečaćeni prostor, a nakon toga tu su bili i Davis i njegova ekipa, i bezbrojni posjetitelji koji su puzali niz dasku što je osiguravala put preko oltara u grobnu komoru. Da je njegov otac vodio operaciju, prizor s oltara

bio bi kopiran, fotografiran, stabiliziran i pažljivo udaljen prije no što itko krene dublje u grobnicu, ali Davis nije mogao čekati da vidi čega ima tamo dolje. Čak je i Emerson priznao da nema svrhe označavati lokaciju svakog listića. Bili su tako lagani i tako mali da su sami otpadali. Dok su skupljali komadiće, čučajući u neudobnom položaju, Ramzes uhvati Davidov pogled i uzvratu mu osmijeh. Godine 1907. David je načinio kopiju prizora, koji je prikazivao kraljicu okrenutu prema praznom prostoru na kojem se nekada nalazio njezin sin. Njegovu sliku uništili su tradicionalisti koji su prezirali njegova religijska uvjerenja. No, to nisu smjeli objaviti, jer bi time priznali da su bili u grobnici bez Davisovog znanja ili dopuštenja.

Cijela stvar bila mu je depresivnija nego što je očekivao izgubljeno je toliko toga što je moglo biti sačuvano! i nije mu bilo krivo kad se približilo podne i kad se pripremio za povratak u kuću. Upravo se spremao krenuti u obor za magarce, kad mu se prikrao otac. Emerson koji se prikrada sam po sebi je bio zabavan prizor nije mu baš uspijevalo da bude neprimjetan.

«Želim ti reći koju riječ, Ramzese», reče on promuklim šaptom.

Bilo je to više od koje riječi. «Zna li majka za to?», upita Ramzes.

«To treba biti iznenađenje», reče Emerson. «Mogu li računati na tebe, dečko moj?»

«Gospodine, ne mislim...»

«Ja ću pitati Davida, ako ti nećeš.» Izgledao je tako razočarano što Ramzes nije imao srca učiniti to, niti okrutnosti da prisili Davida na ulogu koja je njemu bila odbojna.

«U redu, oče. Kako želiš.»

«I ni riječi tvojoj majci!»

Znala sam što Emerson smjera, naravno. Uvijek znam. Nije bilo načina da ga zaustavim, pa sam naložila da radovi završe ranije nego inače kako bih dobila vremena da se priprelim za goste, i za ono najgore.

Bilo je dobro što sam to učinila, jer prvi gosti došli su samo nekoliko minuta nakon što sam se okupala i odjenula. Zamolila sam gosp. Kačenovskog da ostane na večeri, i zbog njega (i Emersona) odjenula sam jednostavnu, laganu plavu haljinu (drapiranu, s čipkastim ovratnikom i rukavima do lakta) umjesto formalne večernje haljine. Stigla sam na vrijeme da pozdravim Vandergelte, koje Emerson nije spomenuo, no nije me iznenadilo što ih vidim. Katherine, odjevena u zeleni saten koji je pomračio njezine oči do boje smaragda, zagrlila me srdačno i zahvalila mi što sam ih pozvala.

Usprkos mojim dužnostima domaćice, primijetila sam da je Jumana, odjevena u blijedo žutu haljinu koja je naglašavala njezinu kosu i ten, odmah napustila Bertiea i smjestila se na otoman pokraj Setija. On je izgledao prilično upečatljivo. Kao i njegov brat, uvijek je izgledao mlađe no što je bio, a crna kosa i brkovi oduzeli su još nekoliko godina od njegove prave dobi. Osmijeh mu je bio očaravajući. Bio je i Jumanin, a njezine duge trepavice treperile su poput lepeza. To bi bila lijepa komplikacija, pomislih. Ako se Jumani sviđi Seti, a Bertieu Setijeva kći, ona bi mu mogla postati punica. Ta je ideja bila jako nategnuta čak i za mene! Ipak, pavela sam Jumanu da se priključi skupini koja je uključivala mladoga gosp. Bartona. Na večeri nas je bilo dvadeset, uključujući Dauda i Selima. Gosp. Winlock bio je u Kairu, ali ostatak ekipe iz muzeja Metropolitan prihvatio je Emersonov poziv sa zadovoljstvom. Fatima je bila u svom elementu voljela je velike zabave. Išla je čak tako daleko da je dopustila Karimu da posluži neka jela. Večera je bila izvrsna, od juhe od rajčice i poriluka do velike torte od šafrana s Davidovim imenom i riječima "Dobrodošao (sic) u Luksor!" ispisanim crvenim slovima. Svi su je hvalili, ali osjetila sam kako raste iščekivanje, i kad su se Emerson i Ramzes ispričali za vrijeme kave nakon večere, nitko nije ništa posumnjao.

Okrenula sam se Selimu, koji je uvijek imao počasno mjesto meni zdesna. «Pa? Što će biti sada?»

Selim ponosno pogleda svoj novi ručni sat, koji je bio poklon od nas. «Za deset minuta, Sitt Hakim, krenut ćeš na verandu.»

«Dakle, bit će to ispred kuće?»

«Željeli smo da bude u dvorištu, ali previše ljudi željelo je doći.»

Tamo je zasigurno bilo previše ljudi za dvorište. Činilo se da je tamo pola Zapadne obale muškaraca, žena, djece i bebica i bili su oblikovani u tamnu masu koja se migoljila na oko dvadeset stopa od vrata verande. Ispred njih i malo po strani bila je manja skupina, koja je zauzela bolji položaj s arogancijom svoje klase turisti, "bijeli" stanovnici Luksora i nekoliko neizbježnih novinara sa spremnim olovkama. Prepoznala sam neka lica, ali niti jedno od onih koje sam se nadala vidjeti.

Svjetiljka na verandi nije bila upaljena. Kad sam zauzela počasno mjesto (ležaljku, okrenutu prema mnoštvu), znatiželja je prevladala moju ljutnju. Vidjela sam mnogo Emersonovih egzorcizama, od kojih je najupečatljiviji bio onaj kad je naizgled izvukao mačku Bastet iz drevnog kovčega s mumijom mačke. Mački

Bastet to se nije svidjelo, ali učinak je bio odličan. Nadala sam se da Emerson nema planove za Velikog mačka Rea.

Plameni jezik iskoči iz drva poslaganog pred vratima. Pretvorio se u stup jarke vatre koja je zaslijepila oči i zadržala mnoštvo izvan kruga svjetlosti. Jedan glas pokraj mene reče: «Pomakni se malo, hoćeš li, Peabody?»

Gledateljstvu je moralo izgledati kao da je izišao iz vatre. Plamenovi koji su lizali rubove njegovog ogrtača pojačavali su iluziju, a njegovoj ženi pokazali su da je došao malo preblizu vatre. Tiho proklinjući, Emerson nogama ugasi plamen.

Mislim da je njegova odjeća trebala biti odjeća drevnog sem svećenika dugi bijeli skuti i puni rukavi, i imitacija leopardove kože prebačena preko ramena. Stajao je mirno, podignutih ruku. U tišini koja je uslijedila začula sam kikot gosp. Lansinga. Nakon što je privukao pažnju svih, Emerson progovori. Bez problema su ga čuli čak i udaljeni dijelovi mnoštva. Gledateljstvo je slušalo svaku riječ.

Crna avet bila je tako drska da izazove njega, Oca kletva. Sada je došlo vrijeme da dovrši prokletu stvorenje. «Nitko ne može poraziti Oca kletva!», urlao je Emerson, a urlik odobravanja uzdigne se iz mnoštva. Emersonov glas poprimi još snažniji ton. «Iziđi, zli stvore, i suoči se sa svojim gospodarom!»

«Oprosti, majko», reče Ramzes. Bio je gotovo nevidljiv u mraku, zaogrnut u dugi, crni ogrtač. Dok je Emerson gestikulacijama usmjerio pažnju gledateljstva iza njih, Ramzes sklizne kroz vrata i uđe na scenu, ispustivši prodoran krik. Cijelo mnoštvo, uključujući i male bebe, vrisne u isti tren. Emerson se okrene i baci se na Ramzesa, koji padne na tlo, udarajući nogama i opirući se. Valjali su se amotamo, približivši se sjenama na rubu svjetlosti plamena. Budući da sam ja bila jedna od nekoliko osoba koje su znale što gledaju, povremeno bih vidjela nogu odjevenu u crno (bile su to Ramzesove najbolje večernje hlače, pretpostavila sam, budući da nije imao druge hlače te boje) i crno lice, groteskno spljošteno (jedna od Nefretinih crnih svilenih čarapa?). Emerson jednim snažnim pokretom odbaci svojeg protivnika u tamu, pa zatetura u krug svjetlosti noseći crni ogrtač na rukama. Kretao se tako brzo da nitko nije mogao dobro pogledati predmet prije no što ga je bacio usred vatre.

Vrisak oduševljenja i odobravanja prolomi se iz mnoštva. Vidjela sam vitku, crnu priliku kako se iskrada dalje u tamu. Pogledi svih drugih bili su usredotočeni na moćnu priliku Emersona. (Bilo mi je krivo kad sam vidjela da opet tinja).

«A sada, kao zaključak», vikne Emerson, «vraćam predmet kletve vatrama Gehenne!» Iz svojeg ogrtača on izvadi oblik koji je sjajio zlatnocrvenom bojom u svjetlosti vatre, i baci ga u plamen.

Seti se nekontrolirano smijao. «Kao zaključak!», ponavljao je. Cyrus skoči na noge s bolnim krikom, i izjurio bi kroz vrata da ga ja nisam spriječila.

«Ne, Cyruse. Stani i razmisli prije no što djeluješ.»

Predstava je završila prilično naglo, kad je Emerson ugasio vatru vjedrom vode koje mu je stajalo pri ruci. Stup dima zamijenio je plamen. Kašljući, mnoštvo se povuklo, a Emerson se pojavi na vratima.

«Nije loše, ha?», upita on. «Prokletstvo, ne vidim ništa. Neka netko upali svjetiljku.»

On uđe odbacivši plašt (jednu od svojih najboljih plahta).

«Koliko komada odjeće si uništio?», upitah ga ja, jer “leopardovu kožu” prepoznala sam kao ostatke vunenog džempera.

«Je li to kojim slučajem bio jedan od svojih večernjih ogrtača?», upita Nefret pažljivo kontrolirajući glas.

«Nabavit ću ti drugi», reče Emerson. «Blagi Bože, zar razmišljate samo o tome? Očekujem pohvale, ako već ne gromoglasni pljesak.»

Začuje se pljesak, pomiješan sa smijehom i komentarima. Emerson je točio whisky kada Ramzes dođe iz kuće. To su stvarno bile njegove najbolje hlače. Nekada.

«Tu si, dječaće moj», reče Emerson i preda mu čašu. «Zaslužio si. Nadam se da te nisam jako povrijedio.»

«Ne, gospodine. Hvala ti.» Ramzes izgadi svoju raskuštranu kosu. «Što misliš, kako je prošlo?»

«Nije bilo loše», ocijeni Seti. «Uopće nije bilo loše. No, da ste me pustili da vam pomognem...»

Blago sam ga udarila u cjevanicu kako bih ga podsjetila da je Anthony Bissinghurst neopasni arheološki amater, a ne majstor prerušavanja.

«Gledali smo cijelu stvar iza scene, takoreći», reče Lansing. Još se uvijek smijuljio. «S pozicije gledatelja, moralo je izgledati vrlo impresivno. Winlocku će biti žao što je to propustio.»

«Gledateljstvo nije bilo nekritično», istaknuh. «Teško je reći koliko je njih uvjereno u ono što su vidjeli.»

«To nije važno», reče Selim. «Važno je da su uživali u tome.»

«Samo mi reci», preklinjao je Cyrus, «da nisi bacio statuu u vatru.»

«Nemoj biti idiot», reče Emerson grubo. «Trebao bi malo snažniji plamen od onoga da otopi čvrsto zlato. U vatru smo bacili gipsani odljev koji smo načinili neke večeri. Proveo sam sat vremena bojeći ga zlatnom bojom.»

Nakon što su naši gosti otišli, Emerson se pošao okupati, jer bio je prilično čađav. Kad se vratio, upravo sam češljala kosu. Bio je malo oprljen na potkoljenicama, ali vrlo zadovoljan sam sobom.

«To bi trebalo riješiti crnu avet», izjavi on zagrlivši me. «A što je s nagradom za mađioničara, ha?»

Spustila sam četku i nagradila ga. «Dobro ste to izveli», rekla sam između poljubaca. «Ali nadala sam se da gospođa Petherick neće odoljeti da se pojavi. Nisam je vidjela u publici.»

«Ni ja. A, dobro, napokon će se pojaviti.»

I pojavila se, rano sljedećeg jutra. Ona nije imala sreće kao Heinrich Lidman. O otkriću nas je službeno izvijestio inspektor Ajid. Upravo smo završavali s doručkom kad su najavili njegov dolazak. Gledajući naša ozbiljna lica, Ajid reče: «Vidim da ste čuli vijesti. Pretpostavljam da vam ju je priopćio Daud. Možda bi mogao razmotriti mogućnost da radi za mene. Čini se da dobiva informacije prije mojih ljudi.»

«Naši informanti su vrijedni, ali ne uvijek i precizni», rekoh, pokazavši mu da sjedne. «Voljeli bismo čuti činjenice. Nadam se da ćete nam se pridružiti za doručkom?»

«Samo bih popio kavu, molim vas.» Ajidov pogled padne na Setija. «Ne vjerujem da sam upoznao ovog gospodina.»

S ubrusom u ruci, Seti ustane i elegantno se nakloni. «Anthony Bissinghurst, vama na usluzi. Čast mi je upoznati osobu o kojoj sam toliko mnogo čuo.»

Njegova pretjerana ljubaznost nije impresionirala Ajida. «Žao mi je što vas nisam imao zadovoljstvo upoznati prije ovoga, gospodine. Jeste li tek sada stigli u Luksor?»

Po sjaju u Setijevim očima vidjela sam da je u iskušenju da ispriča inspektoru jednu maštovitu priču. No, znajući da ću ja biti protiv toga, obuzdao se. «Došao sam prekjučer s profesorom Emersonom. Vjerujem da je to dovoljan alibi?»

«Nemoj se šaliti», rekoh, oštro pogledavši svojeg šogora.

«Nemate veze s preminulom?», upita Ajid.

«Baš nikakve», rekoh. «Gdje su je pronašli i kako je umrla?»

Tijelo je rano toga jutra pronašao jedan od radnika koji je zalijevao cvijeće u slavnim vrtovima Zimske palače. Ležalo je uredno, s rukama prekriženim na prsima, ispod grma cvijeća. To smo već čuli od Dauda, koji je požurio kako bi nas informirao čim je čuo vijest od svoje mreže informanata u Luksoru.

On je dodao i pjesnički detalj: latice cvjetova ležale su rasute poput pahuljica po tijelu sirote dame.

Inspektor Ajid nije spomenuo latice. «Još ne znamo kako je umrla. Na tijelu nije bilo tragova nasilja. Bit će potrebna obdukcija.» On doda s primjesom kontrolirane ljutnje: «Čekam dozvolu od britanskih vlasti.»

Kao i većina Egipćana, i Ajid je jako zamjerao Britancima što nisu davali Egiptu potpunu nezavisnost. Nitko osim ekstremnih imperijalista u britanskoj vladi nije sumnjao da se to mora dogoditi, ali ta se skupina žestoko protivila tome da Britanija prepusti vlast nad Egiptom. Čak su i umjereni političari, predvođeni Allenbyjem, zagovarali da britanske trupe ostanu u Egiptu, i da Engleska zadrži kontrolu nad egipatskom «nacionalnom sigurnošću.» Kao što su isticali pobornici nezavisnosti, dok su god strane trupe u nekoj državi, ne može se reći da je ona potpuno suverena.

«Možda bi lakše prihvatili da ja provedem obdukciju?», upita Nefret. Bila je to gorka pilula za Ajida. Samo mu je njegovo poštovanje Nefret omogućilo da je proguta. «Ne želim tražiti od dame da obavlja tako neugodan posao, gospodo.» «Već sam to radila», reče Nefret, smiješeći mu se.

Ajid klimne. «Bio sam slobodan spomenuti tu mogućnost visokom povjereniku, naravno, ukoliko vi pristanete. Ako se slože i djeca preminule...»

«Ne vidim zašto je potrebna njihova dozvola za slučaj u kojem se sumnja na ubojstvo», rekoh. «Ako se pokaže nužnim, razgovarat ću s njima. Ne sumnjam da ću ih uvjeriti svojim argumentima. U ovom trenutku nemate osumnjičenih?»

Ajid ustane. Očito nije htio raspravljati o tome kako slučaj napreduje bolje reći, ne napreduje. «Dok se ne utvrdi uzrok smrti, nemamo razloga tražiti sumnjivce.

Možda su uzroci smrti prirodni.»

«Besmislica», rekoh. «Nakon što je nestala na tjedan dana, vratila se u hotel, legla pod bugenviliju ili ružin grm, prekrižila ruke i preminula?»

Ajid nije mogao smisliti odgovor na to niti bi to mogao bilo tko drugi. On se nakloni, nakon što je rekao Nefret da će je obavijestiti jesu li njezine usluge potrebne.

Emerson mi dobaci strašan pogled. «Ako kažeš 'Jesam li ti rekla?', Peabody...»

«Kao što znaš, Emersone, ne volim koristiti tu frazu, osobito između bračnih drugova.»

«Ha», reče Emerson. «Više i ne brojim koliko si puta...»

«Nepravedna i neopravdana optužba, Emersone. No, ja se ionako nisam snažnije usprotivila tvojoj, kako se pokazalo, netočnoj pretpostavci. Ja sam samo...»

«Izgledala kao da se protiviš», vikne Emerson.

«Hajde, hajde», reče Seti, pokušavajući prikriti osmijeh na usnama. «Ne dopustite disharmoniji da naruši privid bračnog sklada, molim vas. Ne želite mi, valjda, dati loš primjer.»

«Hoćete li se ti i Margaret napokon oženiti?», upitah ja zainteresirano. Kad sam prvi put upoznala Margaret Minton, bila mi je jako antipatična u ulozi odlučne novinarkе, ali vremenom sam se počela diviti njezinim talentima i njezinoj snažnoj naravi. Ona i Seti bili su... pa, dobri poznanici već nekoliko godina, ali još je odbijala njegove ponude za brak i to s dobrim razlogom, rekla bih. Strastvena posvećenost muškarcu ne bi trebala zaslijeptiti ženu za njegove mane, a Seti ih je imao mnogo, uključujući i opasno zanimanje agenta tajne službe i sumnjivu prošlost.

«Čini se da se ne možemo složiti», reče Seti, «ali mislim da se bližimo tome. Možda nam ti možeš pomoći, Amelia. Ti si poznata po svojim uspjesima u potpomaganju romantičnih veza. Očekujem da će se Margaret uskoro pojaviti, jer ova priča postaje neodoljiva.»

«O, čudesno», zareži Emerson. «Još nam samo to treba, da nas gnjave Margaret i možda i njezin stari rival Kevin O'Connel. Ne namjeravam im dopustiti da mi odvuku pažnju. Ramzese, Peabody, Nefret, Davide, skupite opremu.»

«Kamo idemo?», upita Nefret.

«Najprije u Deir el Medinu. Selim kaže da je naišao na nešto što mi želi pokazati. Zatim u Dolinu kraljeva.»

Nefret i Ramzes poslušno ustanu. Ja sam posegnula za još jednim tostom. Bio je prilično tvrd, ali ipak sam ga namazala marmeladom.

Emerson počne mrmljati. To nije činio već duže vrijeme.

«Očekivao sam to... beznadni slučaj... prokleta žena...»

«Pretpostavljam», primijetih ja, «da se zadnja fraza ne odnosi na mene nego na sirotu gospođu Petherick. Takvi osjećaji nedostojni su tebe, Emersone. Ja ne mogu tako hladnokrvno ignorirati strašno umorstvo drugog ljudskog bića. To je važnije od svih drugih aktivnosti. Međutim, ako si odlučio...»

«Ne znaš radi li se o umorstvu», reče Emerson. «A ako jest... Prokletstvo! Što ćeš učiniti?»

«Istražiti mjesto zločina. Ispitati svjedoke. Izraziti sućut gospođici i gospodinu Pethericku.» Zagrizla sam tost, sažvakala ga i progutala. «Nakon toga, vidjet ćemo.»

Emerson podigne ruke predajući se, doslovno i figurativno.

«A ti, Seti?»

«Pa, ja dijelim humanitarno stajalište s Amelijom, naravno», glasio je odgovor.

«Osim toga, njezine će aktivnosti biti mnogo zanimljivije od tvojih.»

Dok smo Seti i ja koračali cestom prema rijeci, zabavilo nas je kad smo ugledali nekoliko Egipćana kako vrijedno kopaju po pepelu od vatre, tražeći ostatke statue. Ne sumnjam da bi i neki od turista učinili isto da ih je Vasim pustio. Uz pomoć mojeg kišobrana i Setijeovog štapa, probili smo se kroz mnoštvo okupljeno kod stražar nice. Toga jutra nije ih bilo tako mnogo. Neki su odustali od neproduktivne opsade, a drugi su, pretpostavljam, otišli na mjesto zločina. Nadala sam se da je Ajid uspio sačuvati mjesto zločina relativno nekontaminiranim, ali nisam računala na to.

Bilo je lijepo, vedro jutro, poput većine jutara u Luksoru. Sunčeva svjetlost svjetlucala je na vodi, a bijela jedra feluca ljučala su se na povjetarcu. Poslala sam poruku Daudovom sinu Sabiru. Kad smo stigli do obale, njegov čamac nas je čekao. Daska za ukrcaj, koja je ponekad služila i kao improvizirano veslo, stajala je pod oštrim kutom i bila je prilično uska, ali odbila sam ruke ispružene da mi pomognu. Mnogo prije no što je to postalo prihvaćeno među damama, odbacila sam nespretnu suknju u korist hlača. Tako odjevena, kretala sam se prilično spretno, dok su razne korisne stvarčice prikopčane za moj pojas zveckale.

«Čini se da nosiš više stvari no ikada», reče Seti, smještajući se na klupu pokraj mene. «Čutura, nož, pljoska s whiskyjem, komad užeta, svijeća i šibice što je u toj kutiji?»

«Medicinski materijal. Zavoji, flasteri i tako dalje.»

«Drhtim pri pomisli na to što znači to 'i tako dalje'.»

Bio je neozbiljan, pa se nisam trudila odgovoriti. Zapravo, imala sam manje stvari na pojasu nego obično, budući da su brojni džepovi u mojem kaputu i hlačama bili dobra alternativa za nošenje. Emerson se uvijek žalio, ne toliko na same stvari, koliko na buku koju su stvarale kad sam se kretala. Istina, to mi je otežavalo prikradanje sumnjivcima, pa sam načinila nekoliko prilagodba.

Uvijek sam uživala u putovanju preko rijeke. Izgledalo mi je kao da gledam film dok su se zdanja na Istočnoj obali približavala sve bliže i bliže. No, ovom prilikom nestrpljenje mi je umanjilo zadovoljstvo. Čim smo pristali, iskrcala sam se, rekavši Sabiru da nas pričeka.

Vrtovi iza Zimske palače inače su bili mjesto mira i ljepote. Puteljci krivudaju između podrezanih živica i sadnica cvijeća. No, toga jutra nije bilo tako. Bilo je upravo onako kao što sam se bojala. Ajid je ostavio dva policajca na straži, ali oni su bili podmićeni ili zastrašeni, tako da nisu obraćali pažnju na ono što su radili morbidni znatiželjnici. Fotoaparati su kliknuli, a jedna gospođa rezala je škarama cvijeće.

Moji glasni, ali damski povici raspršili su većinu ovih pljačkaša. Drugi su se jednostavno povukli i počeli fotografirati mene. Izvadila sam svoj mali Kodak iz džepa kaputa, poželjevši da sam inzistirala na tome da Nefret pođe sa mnom. Uvijek sam imala problema s fotoaparatima.

Tijelo gđe Petherick nije ležalo ispod grma ruža ili bugenvilije, iako su oba cvijeta rasla u blizini. Pri dnu prelijepog primjerka palme nalazila se gomila isprepletenih loza koje su obavile donje četiri stope stabla i penjale se uvis. Vjerujem da ta biljka nije bila egipatska autohtona biljka, ali ovdje je uspijevala, stvarajući tapiseriju zelene i jarko ružičaste boje. Cvjetovi su bili mali ali brojni. Dio te biljke grubo je otrgnut. Slomljene grane već su se sušile. Mjesto koje su nekada prekrivale bilo je ogoljeno, a na njemu nije bilo nikakvog udubljenja ili obrisa koji bi prikazivao mjesto na kojem je pronađeno tijelo.

Jedina vidljiva obilježja bila su tragovi cipela pretpostavila sam da su pripadali pljačkašima. Kleknuvši, fokusirala sam fotoaparat i načinila nekoliko fotografija tog mjesta, nadajući se da će leće otkriti više detalja no što je bilo vidljivo golom oku. Fotografirala sam širu okolinu, kad se oglasi jedan od policajaca. Okrenula sam se i ugledala inspektora Ajida kako mi se približava.

«Ne morate fotografirati, gospođo Emerson», reče on. «Ja sam to učinio jutros, prije i nakon što je tijelo uklonjeno.»

«Je li bilo tragova borbe?», upitah ja pomalo ljuto. «Mjesto je tako izgaženo da čak ni ja ne mogu vidjeti tko je i kada učinio štetu.»

«Bilo je potrebno odrezati lozu prije no što smo mogli ispitati tijelo.»

«Da, naravno», rekoh, zapamtivši da nije odgovorio na moje pitanje. «Kako se zove ova lijepa ružičasta loza?»

Ajid me blijedo pogleda. «Ne znam, gospođo Emerson.»

«Nema veze. Jeste li me potražili, gospodine Ajid, ili je ovo slučajan susret?»

«Jedan od mojih ljudi rekao mi je da ste ovdje. Očekivao sam da ćete još biti tu.»

Na njegovom strogom licu pojavi se natruha osmijeha. Uzvratila sam mu osmijehom. «Kako napreduje istraga?»

«Uvjerili smo vlasti da su okolnosti dovoljno neobične da opravdaju obdukciju. Samo čekamo pristanak nasljednika gospođe Petherick. Oni... nisu oduševljeni tom idejom.»

«Mnogim ljudima ta je ideja odbojna», rekoh, iako nisam pretpostavljala da su Petherickovi tako sentimentalno vezani za svoju maćehu. «Malo ću popričati s njima. Ionako sam namjeravala to učiniti. Voljela bih ispitati i vrtlara koji je pronašao tijelo.»

«To se može urediti.»

Zapravo, nije to mogao spriječiti ni da je htio. Ugledala sam čovjeka u hlačama umrljanim od zemlje kako se mota u blizini.

Ipak, zahvalila sam mu i nastavila. «Hoćete li biti tako dobri da obavijestite gospođicu i gospodina Pethericka da ću ih uskoro posjetiti?»

Shvativši da ga na ljubazan način želim otpraviti, Ajid klimne i udalji se. Okrenula sam se prema Setiju, koji, začudo, nije izgovorio ni riječ.

«Jesi li vidio kakav trag?», upitala sam ga.

«Ništa više od tebe, pretpostavljam.»

«Hm.» Mahnula sam vrtlaru, koji se približi šepajući, ponadavši se da će dobiti bakšiš. Bio je to mršav čovječuljak, vjerojatno u kasnim tridesetima, iako je izgledao starije. Zaključila sam da šepa zbog reumatičnih koljena, što je vjerojatno bio rezultat dugih sati klečanja na tvrdom tlu.

«Vi ste pronašli gospodu?», upitah ja na arapskom.

«Da, Sitt» Desna ruka mu zadrhti. «Bilo je to strašno, ne znam hoću li ikada opet moći raditi na ovom prokletom mjestu.»

«Kletva će biti uklonjena. Dajem vam riječ. Sada mi recite kako ste je pronašli.»

Ne oklijevajući, čovjek započne sa svojom pričom. (Izbacila sam izraze jada i nesreće). Bio je glavni vrtlar, zadužen za radnike, pa je došao rano. Sunce je tek izišlo kad je ušao u vrt. Dok je šetao pu teljcima, pušeći i uživajući u svježim mirisima jutra (i tako dalje, i tako dalje) i procjenjujući koja mjesta zahtijevaju pažnju, vidio je ružnu izbočinu koja je virila iz loze s ružičastim cvjetovima. U

prvi mah pomislio je da se radi o mrtvoj životinji ili ptici. Kad je поближе istražio stvar, otkrio je da se radi o cipeli, u kojoj se nalazi i stopalo.

«Odgurnuo sam lozu u stranu, Sitt, i ugledao je. Zavrtjelo mi se u glavi, pa sam pao kriknuvši. Zatim sam odjurio po pomoć. Kad je policija došla, istrgnuli su lozu moju prelijepu koraljnu lozu», doda on s tugom koja se činila iskrenom.

«Dakle, loza je bila tamo dok nije došla policija? Niste provjerili je li mrtva?»

Blago stezanje njegovih usana odalo je njegovu reakciju na to naivno pitanje.

«Nisam ja smio dirati gospođu, Sitt.»

«Ne», složih se. «Opišite točno što ste vidjeli njezin izraz lica, odjeću, sve čega se možete sjetiti.»

«Nisam joj vidio lice, Sitt, pod lozom je bilo previše mračno. Imala je haljinu ove boje», on pokaže grimizni šal vezan oko mojeg vrata, «i cipele kakve nose engleske dame, s oštrim petama i dijamantnim kopčama.»

«Večernja haljina», rekoh Setiju, «a ne njezina uobičajena crna boja. Zanimljivo.»

«Jedino što se vidjelo bilo je jedno stopalo», reče Seti. Nije od mene tražio da prevodim govorio je arapski jednako dobro kao i ja.

«Dakle, morala je otpuzati...»

«Ili je bila gurnuta.»

«... ili je bila gurnuta pod lozu, dovoljno pažljivo da je ne ošteti previše. Možda u nadi da će to odgoditi pronalazak tijela?»

«To se nije moglo odgoditi na dulje vrijeme», odgovorih ja, sjetivši se neopipljive, ali značajne činjenice. «Ne možemo dugo odgađati niti njezin pogreb, ne u ovoj klimi. Moram razgovarati s Pethe rickovima. No, prije svega...»

Upitala sam vrtlara je li potražio sumnjive znakove negdje drugdje u vrtu. On odmahne glavom.

«Bio sam previše tužan, Sitt, i previše sam se bojao aveti.»

«Nije ju ubila avet», rekoh. «Dodite sa mnom.»

Krenuli smo polako krivudavim puteljkom, gledajući lijevo i desno. Nekoliko policajaca nevoljko je pretraživalo vrt, ali nisu se baš mogli pohvaliti sposobnošću oštrog zapažanja. Zapravo, Seti je bio taj uvijek nastojim pripisati zaslugu onome kome pripada koji je ugledao odsjaj sunčeve svjetlosti na rasutim kristalnim šljokicama. Bilo ih je svega nekoliko i bile su gotovo skrivene na tlu, ali bila sam sigurna da potječu s večernje haljine gđe Petherick.

«Ubijena je ovdje», rekoh prikupljajući šljokice. «Ovo je jedno od najzabačenijih mjesta u vrtu, dovoljno udaljeno od hotela da nitko ne čuje krikove.»

Seti je bio skeptičan. «Razmišljaš nevino, Amelia. Bilo koja dama mogla je izgubiti nekoliko šljokica s haljine ako je... recimo, bila u čvrstom, ali ne smrtonosnom zagrljaju na diskretnom i zabačenom mjestu.»

«Cijenim delikatnost tvog opisa. Naravno, postoji i ta mogućnost. Pretpostavljam da takve stvari nisu rijetkost.»

«Nisu», reče Seti tonom čovjeka koji govori iz osobnog iskustva.

«Svoju teoriju smatram vjerojatnijom», nastavih. «1 bit će je lako potvrditi, čim usporedim ove šljokice s onima s njezine haljine.»

Vrtlar nije mogao identificirati šljokice. Mogle su biti iste kao i one s gospođine haljine, ali i nisu morale biti. Kad sam ga malo jače pritisnula, priznao je da je tlo izgledalo kao da je bilo prerovano, a

zatim na brzinu izglađeno, ne vrtlarskim grabljama, nego rukom. Zamotala sam šljokice u rupčić i stavila ih u jedan od džepova.

Nagradila sam vrtlara prema njegovim zaslugama, i dodala nekoliko novčića kako bih ga utješila zbog uništene loze. «Mogu vam dati neke masti za koljena», rekoh ljubaznim tonom. «Imate li dugo te bolove u zglobovima?»

«Ne, Sitt Hakim, tek od jučer. Udario me magarac.»

Krenuli smo u hotel. Kad sam pitala za gđicu Petherick, rečeno mi je da me očekuje. Ona i njezin brat imali su sobe na trećem katu, na suprotnoj strani hotela od apartmana njihove maćehe. Gđica Petherick odmah je odgovorila na moje kucanje na vratima.

Nisam očekivala da pokaže znakove tuge. Samo su njezino namršteno čelo i blago bljedilo odavali brigu. Pomislila sam kako je ta briga usmjerena na brata, koji je sjedio u naslonjaču pokrivši lice rukama. Gđica Petherick bila je uređena kao da je provela sate za toaletnim stolićem. Kosa joj je bila podignuta i učvršćena ukosnicama od kornjačinog oklopa, a košulja i suknja besprijekorno ravni.

Predstavila sam Setija njegovim najnovijim imenom, objasnivši im da mi je on blizak prijatelj i suradnik.

«Drago mi je da vam mogu biti na usluzi, gospođice, na bilo koji način», reče Seti naklonivši se.

Gđica Petherick odvrati mu lagano klimnuvši glavom, i pokaže nam da uđemo.

Prostorija je bila dovoljno velika ne samo za krevet i garderobu, već i za mali prostor za sjedenje, sa stolićem i nekoliko naslonjača pred kaminom.

«Što, gospođo Emerson, nema cvijeća?», upita gđica Petherick, pokazujući nekoliko vaza na kaminu i stolu. «Već smo ga primili od direktora i nekoliko dragih prijatelja čija imena nisam prepoznala.»

«Nadam se da vam mogu ponuditi praktičnije izraze sućuti», odvratioh ja, smjestivši se u naslonjač koji mi je pokazala. «Morate shvatiti da ne možemo i ne smijemo dugo odgađati pogreb sirote gospođe. Prije no što pođe na vječni počinak, moramo otkriti uzroke smrti.»

Adrian Petherick, koji do tada nije pomaknuo ni prst, spusti ruke i pogleda me izbezumljeno. «Ne želim da je režu poput komada govedine», promrmlja on. «Svi su bili izrezani i raskomadani, krvavi, rastrgani...»

Bila sam previše zgranuta i pogođena da bih mu odgovorila. Ne i Seti. On čvrsto položi ruku na mladićevo rame i reče najsladim glasom: «Sada su među blaženicima u rajskim odajama. I ona je.»

«Rajske odaje», ponovi Adrian. «Jeste li... jeste li vi svećenik, gospodine?»

«Samo skroman vjernik», reče Seti.

Nije precizirao u što točno vjeruje, ali čista snaga osobnosti koju je mogao pokazati kad bi htio imala je smirujući učinak. Adrian se blago nasmiješi. Iskoristivši to što se primirio, ja rekoh: «Biste li lakše prihvatili ideju obdukcije kad bi je izvršila moja snaha? Upoznali ste je. Znaete da će postupati s dužnim poštovanjem.»

«Nebesa», reče gđica Petherick. «Ta nježna mlada žena?»

«Ona je kvalificirani kirurg», odvratioh. «1 pomagala je lokalnoj policiji u više navrata.»

«Ima male, lijepe ruke», promrmlja Adrian. «Harriet, što misliš?»

«Kao što sam ti rekla, u našem je interesu da u potpunosti surađujemo s vlastima.»

Ona me pogleda. «Adrian je imao prigovore. Ako se sada smirio, dalje ćemo postupiti po vašoj preporuci.»

Ona nas otprati do vrata. Tamo sam nakratko zastala kako bih s njom raspravila o nekim još praktičnijim pitanjima izvan dosega Adrianovog sluha. Gđica Petherick prihvatila je moju ponudu da dogovorim pogreb, koji bi se, ako sve bude išlo onako kako sam očekivala, trebao obaviti sljedećeg dana, ali odmahнула je glavom kad sam rekla da ću zamoliti pastora lokalne anglikanske crkve daje posjeti.

«Gospođa Petherick bila je rimokatolkinja. Zamolila sam gospodina Salta da razgovara sa svećenikom te crkve.» Ona baci pogled preko ramena prema nepokretnoj prilici svojeg brata. «Možda će ga on moći još više utješiti.»

Zatim nam je zahvalila u nekoliko riječi. Pobožni izraz na Setijevom licu bio je gotovo previše za mene.

17

Ovaj put Ramzes se u potpunosti slagao sa svojom majkom. Sviđalo im se to ili ne, bili su upleteni u aferu Petherick, i što se prije to riješi, bit će bolje za sve njih. Prirodna smrt gđe Petherick u tim bi bizarnim okolnostima bila prevelika slučajnost. Ili je počinila samoubojstvo što je bila ekstremna i nezadovoljavajuća metoda potvrde njezine sulude priče ili je umorena. A još su uvijek posjedovali statu u koja je i započela cijelu priču.

Toga jutra uzeli su konje i prišli nalazištu sa sjeverne strane, umjesto da krenu pješice planinskom stazom. Put od Deir el Medine do Doline kraljeva bio je dug za hodanje. Selim ih je čekao. I sam je bio sjajan konjanik, i pozdravio je njihove konje gotovo jednako srdačno kao i njih. Dok mu je glava Nefretine kobile Mjesečine počivala na ramenu, rekao je: «Emersone, mislim da znam što nije u redu s automobilom. Ako skinemo drugi stražnji kotač...»

«Sada nema vremena za to», reče Emerson s uzdahom. «Ovdje je sve u redu?»

«Da, Emersone. Precizno sam slijedio tvoje upute. Daud je prosijavao zemlju.»

«Njemu ne promakne mnogo toga», složi se Emerson. «Rekao si da ste pronašli nešto.»

«Tamo je.»

Selim ih povede prema mjestu koje je ležalo zapadno od hrama Ptolomejevića. Dio su iskopali prije nekoliko godina, ali bilo je to kompleksno nalazište, gdje su se temelji starijih hramova miješali i preklapali. Neizvježbano oko vidjelo bi samo prevrnutu stijenu, udubine i brežuljke.

«Ovdje», reče Selim pokazujući prstom. «Netko je kopao.»

«Prokletstvo.» Emerson se nagne nad jamom. «Kada?»

«Prošle noći. Jučer nije bilo ove jame.»

«Kopilad», reče Emerson.

«Ako misliš na naše prijatelje lokalne pljačkaše, oni godinama kopaju ovdje», reče Ramzes.

«Zašto sada?», upita Emerson.

«I ja sam se pitao», reče Selim prekriženih ruku. «Ali mislim da budale vjeruju kako naše posjedovanje zlatne statue ima veze s time što ovdje radimo.»

«Prokleti idioti!», progundā Emerson. «Nisu li čuli istinitu priču?»

«Čuli su je, ali ne vjeruju u nju. Neki ljudi vjeruju u ono u što žele vjerovati.»

«To je razumljivo», reče David. «Nisu li izvorne priče spominjale cijelo blago zlata i dragulja? Siroti vragovi imaju dojam da ste pronašli nišu, ili čak cijelu grobnicu. Možete im objašnjavati do iznemoglosti, ali nećete ih uvjeriti da su u krivu.»

«Pokušaj ih uvjeriti», reče Emerson Selimu. «Ti i Daud. Inače će raskomadati cijelo nalazište.»

«Dat ćemo sve od sebe, Emersone, ali David je u pravu. Da ostavim nekog od svojih ljudi ovdje tijekom noći?»

«Hm.» Emerson pogladi bradu. «Da. I zatrpaj rupu.»

Proveo je sat vremena pregledavajući Selimove bilješke, dok ga je ovaj nervozno promatrao. Kada je klimnuo s odobravanjem i kratko izrazio zadovoljstvo, Selim se nasmiješi s olakšanjem.

«Fotografirao sam svaku fazu, Emersone», reče on.

«Dobro», ponovi Emerson. «Poslat ću Bertiea sutra ili prekosutra da načini planove.»

Ostavivši Selima da nastavi sa svojim poslom, oni krenu dužim putem prema Dolini.

Ramzes je primijetio da njegov otac toga jutra izgleda pomalo pokunjeno čak nije ni prokleo vandale onoliko rječito kao obično.

«Zar ti nešto nije pravo, oče?», upita on.

Emerson ga blijedo pogleda. «Mislio sam da ćeš se vratiti kući kako bi nastavio s prijevodom.»

«Mihail dolazi tek u podne. Mislio sam, budući da majka danas nije s tobom...»

«Oh, lijepo od tebe, dečko moj. Zaboravio sam ti zahvaliti na sjajnoj predstavi prilikom egzorcizma.»

«Uživao sam u tome», prizna Ramzes. «Ti nisi?»

«Da. Ovaj... da... prokletstvo!», izlance Emerson. «Bila je to šala, znaš. Nitko to nije trebao ozbiljno shvatiti. A sada je sirota žena mrtva, a ja se osjećam... pa, osjećam se kao da sam se izrugivao njoj i njezinim strahovima.»

«Nitko drugi ne misli tako, oče.»

«Ne zanima me mišljenje drugih.» Bio je to karakterističan odgovor, ali Ramzes je znao da ne misli tako kako je zvučalo. Njegov otac prepuštao je lekcije o moralu

svojoj supruzi, ali on je imao vlastite standarde i trudio se više od većine ljudi živjeti u skladu s njima.

«Ulovit ću kopile koje ju je ubilo», promrmlja Emerson. «Ovaj... nemoj prenijeti majci to što sam rekao. Mislit će da sam sentimentalna budala.»

Ramzes položi ruku na očevu rame. «Misli da si sjajan čovjek. To mislim i ja.»

Emerson se glasno nakašlje. «Želim danas onu mrežu u grobnoj komori. Pobrini se za to, hoćeš li, dečko moj?»

Kako je jutro odmicalo, dolazilo je sve više i više turista, a većina njih zastajala je kako bi gledali. Tako su blokirali put i svima smetali. Proširila se vijest o smrti gđe Petherick; među promatračima je bilo nekoliko novinara, koji su izvikivali pitanja i naginjali se preko ruba kako bi fotografirali svakoga tko bi se pojavio iz grobnice. Napokon, dogodilo se neizbježno: jedan od njih nagnuo se predaleko i pao preko zida.

Emerson dojuri, baci jedan pogled na ispruženu priliku, i počne psovati.

«Nefret!», zaurla on.

Ramzes je prepoznao čovjeka kao fotografa koji je razgovarao s Carlom. Pao je na leđa, i nekim čudom fotoaparatus mu je ostao neoštećen. Ramzes je stajao pokraj njega i gledao kako ga Nefret pregledava.

«Čini se da ništa nije slomljeno», reče ona. «Pokušajte ustati, gospodine...?»

«Anderson. The Daily Yell. Profesore, biste li mi iznijeli svoju teoriju...»

Emerson ga prekine bijesnim urlikom. «Jedan od pobočnika Kevina O'Connella! Mogao sam znati. Ima li granica tome što ste spremni učiniti ne biste li dobili intervju?»

«Ne mislite li da imam pravo na intervju?» Anderson je bio uporan. Njegov samozadovoljni osmijeh podsjetio je Ramzesa na O'Connella. «Vaš egzorcizam nije uspio, zar ne? Crna avet odnijela je još jednu žrtvu.»

Na trenutak, Ramzes se uplašio da će morati silom obuzdavati oca. No, Emerson je navikao na trikove novinara. Suzdržavajući se tako daje drhtao, on reče: «Nemam komentara. Penjite se uz ljestve i nestanite.»

Anderson je postupao u skladu s časnom tradicijom profesije morali su ga podići na noge i gurnuti uz ljestve u Hasanovo naručje. Njegov posljednji poklič bio je dostojan samog O'Connella: «Neću vas tužiti, profesore, ako mi date deset minuta vašeg... jao!»

«Ovo je prevršilo svaku mjeru», izjavi Emerson. «Od sada, radit ćemo od šest do devet ujutro, i nastaviti u kasno poslijepodne. Hasane, želim krov nad ovom jamom. Sada.»

«Vraćamo se kući?», upita Nefret.

«Možemo», progunđa Emerson. «Ako krenemo nekamo drugamo, pratit će nas ova horda. Ahmete, skoči do Zapadne doline i reci efendiji Vandergeltu da ga odmah želim vidjeti.»

«Reci mu da će mi biti drago ako dođe u kuću na ručak», ispravi ga Nefret.

«Oh, da», reče Emerson trljajući bradu. «Davide, donesi onaj pladanj s raznim tričarijama koje smo pronašli jutros. Možeš ih fotografirati i nacrtati kod kuće.»

Do tada nisu otkrili mnogo u ostatcima grobne komore, samo nekoliko zrnaca i trule komade drva, kao i jedan slomljeni pečat.

Nekoliko gledatelja pratilo ih je sve do obora za magarce, ali odustali su od potjere kad su ovi uzjahali konje i natjerali ih u kas.

Nedugo zatim, pojavili su se Cyrus i njegova ekipa. Emerson je koračao goredolje na verandi s rukama na leđima, zastajući svako malo kako bi provirio. Nije rekao ništa, ali Ramzes je znao da čeka svoju ženu. Afera Petherick dirnula mu je savjest i pobudila detektivske instinkte. Bio je iskren kad se zakleo da će pronaći ubojicu gdje Petherick.

«Sreli smo Ahmeta na ulazu u Dolinu», objasni Cyrus. «Upravo sam namjeravao poslati jednog od naših ljudi s porukom. Čini se da je došlo do promjene u našim planovima.»

«Nije uopće», reče Emerson, prihvaćajući šalicu kave od Fatime.

«Ovaj... donekle jest. U Istočnoj dolini ima proketo previše ljudi. Vražji novinar pao je jutros preko zida.»

«Je li se povrijedio?», upita Bertie.

«Odglumio je to», reče Emerson s gađenjem. «Da je stvarno pao, sletio bi na glavu, a ne na stražnjicu. Ne mogu se usredotočiti na posao pod takvim uvjetima.»

«Nije se lako usredotočiti sa svim tim glasinama koje kruže uokolo», reče Cyrus.

«Je li istina da je sirota žena mrtva?»

«To nije glasina», prizna Emerson. «Još se ne zna kako je umrla. Peabody je u Luksoru, gnjavi policiju.»

«Tako sam i mislio», reče Cyrus potiskujući osmijeh koji ne bi bio primjeren.

«Pretpostavljam da moraju obaviti obdukciju.»

«Ja sam se ponudila da je obavim, ako se vlasti slože», reče Nefret.

Bertie promrmlja nešto u znak neslaganja.

«To mi je posao, Bertie», reče Nefret. «Iskreno, ne smeta mi.»

«Ne», reče Jumana. «Obavljaš posao kao što bi ga obavio i muškarac. Kao i ja.»

«Onda idi i učini to», reče Emerson, pa ustane i počne koračati amotamo.

«Ni konji me ne bi mogli pomaknuti», reče Cyrus, naslonivši se u stolcu. «Želim čuti što Amelia ima za reći. Nemoj mi reći da i ti nisi izvan sebe kao i mi.»

«Ma, daj», reče Emerson. On se zagleda niz cestu.

«Što li ju je, dovraga, zadržalo?»

Poznajući svoju majku, Ramzes je očekivao da će joj trebati neko vrijeme da “zagnjavi” sve i svakoga. Sunce je prošlo zenit i Fatima je pripremala hladno predjelo kad su se ona i Seti vratili.

«Pričaj, Amelia», reče Cyrus. «Što je novo?»

«Da vidim. Gdje početi?»

«Možda s onim najhitnijim?», predloži Nefret. «Obdukcijom.»

Svekrva je potapše po ruci. «Naravno, draga moja. Petherickovi su pristali. Nakon što sam ih uvjerala u to, zastala sam kod postaje i obavijestila inspektora Ajida. On želi da to učiniš danas poslijepodne, kako bi je mogli pokopati sutra.»

Nefret klimne i izabere sendvič sa sirom.

Ramzes proguta knedlu i skrene pogled. Navikao je na leševe, drevne i moderne, ali nikada se neće naviknuti na pomisao da njegova prelijepa, elegantna žena zaranja ruke do zapešća u krv i još gore tjelesne tekućine.

Njegova majka nastavila je opisivati pripreme za pokop, koji će se održati u Luksoru na groblju za strance.

«Čovjek bi pretpostavio da će poželjeti da je pokopaju u Engleskoj, pokraj suprug», reče Ramzes.

«Gospođica Petherick smatrala je da je to nepotrebno i nepraktično», reče njegova majka. Tako je i bilo, ali Ramzes je znao da njegova majka ne bi razmišljala o praktičnosti u sličnoj situaciji. On odbaci tu pomisao. Pozabavit će se time kada bude morao, ako bude morao, ali nije htio razmišljati o tome.

«Ajid se slaže sa mnom da su okolnosti sumnjive», nastavi njegova majka.

Ponovila je vrtlarovu priču o pronalasku tijela. Njezina publika slušala ju je s morbidnom fascinacijom.

«Snimila sam više fotografija», zaključi ona, «iako ne smatram da ćemo saznati mnogo zahvaljujući njima. Tlo je bilo previše izgaženo. Nefret, možda biste ti i David mogli razviti fotografije za mene.»

Nefret ustane i otrese mrvicu sa suknje. «Ne danas, majko. Moram pripremiti instrumente.»

Ramzes nije namjeravao pustiti suprugu da sama ode u Luksor. Nije mogao učiniti ništa osim biti uz nju, ali bar joj je toliko dugovao.

Objasnio je situaciju Kačenovskom, koji je stigao točno na vrijeme, i ispričao se što ga je ostavio samog.

«Nema problema. Jako mi je žao», promrmlja Rus. «Želite li da nastavim katalogizirati preostale komadiće?»

«Pogledao sam većinu njih. Više bih volio da pokušate kopirati i prevesti komadić koji sam vam pripremio. Čini se da se radi o listi namirnica.»

Ramzes je znao da njegova majka neće propustiti obdukciju, a kamo je ona išla, Emerson ju je pratio. Odbila je Cyrusov poziv na večeru.

«Ne znam koliko će to potrajati», objasni ona. «Dođite sutra ako želite.»

David i Seti pridružili su se skupini, i krenuli su ravno u zabtjeh, gdje su ih čekali ne samo Ajid, nego još dvojica službenika. Jedan je bio Egipćanin, okružni šef policije iz Sohaga. Drugi je bio britanski savjetnik za taj okrug, čovjek rumenoga, strogog lica imenom Rayburn. Ajidove stisnute usne pokazivale su što misli o njihovom uplitanju, ali bila je to standardna procedura, i nije mogao učiniti ništa u vezi s tim. Na njihovo očito olakšanje, Nefret im je rekla da nema potrebe da budu nazočni dok ona obavlja obdukciju. No, nije mogla spriječiti svoju svekrvu da pravi društvo njoj i Ajidu.

Ramzesove majke nije bilo manje od deset minuta. «Što?», upita Emerson.

«Nemoj mi reći da ti Nefret nije dopustila da joj pomogneš u rezbarenju te sirote žene?»

«Ne budi odvratan, Emersone. Samo sam htjela pogledati njezinu odjeću prije no što je skinu.»

«Nisu li je još skinuli?», upita Ramzes.

«Zamolila sam Ajida da to ne učine. Ionako je htio da to učini žena, s obzirom na osjetljivu situaciju.»

«To je posve u redu», promrmlja Rayburn.

«Jest», složi se Emerson. «Pa, Peabody?»

Njegova supruga uputi mu tolerantan osmijeh. «Poštedjet ću te detalja, dragi moj, s obzirom na to da ti moda ne znači ništa. Dovoljno je reći da je nosila večernju haljinu prilično skup model, sudeći po etiketi dizajnera od grimiznog satena, ukrašenu na prsima i obrubljenu lažnim dijamantima na ramenima...»

«Mislio sam da ćeš nas poštediti detalja», prigovori Emerson.

«Iako je bila skupa, haljina je prošlogodišnji model», nastavi njegova supruga ne obazirući se na njega. «Kao što sam i sumnjala, šljokice koje smo pronašli u vrtu bile su identične s drugim šljokicama na rukavima i stezniku. Nakit je skinut s nje.»

«Kako znaš da je nosila nakit ako ga nije bilo?», upita Emerson.

«Niti jedna žena ne bi odjenula tako skupocjenu večernju haljinu bez odgovarajućeg nakita.»

«Dakle, motiv je bila pljačka!», uzvikne Rayburn s neskrivenim olakšanjem.

«Dovraga, Ajide, trebali ste pretražiti hotelsko osoblje i njihove odaje.»

«I jesam», protisne Ajid.

«Oni oni imali su dovoljno vremena da sakriju dragulje negdje drugdje», ustrajao je Rayburn. «Nije li tako, gospođo Emerson?»

«Pljačka nije bila motiv, satnice Rayburn.»

«Ali, gospođo Emerson...»

«Niti jedan lopov ne bi se potrudio položiti tijelo s tolikim poštovanjem. Oči su joj bile sklopljene, a ruke prekrštene na prsima. Molim vas, dopustite da nastavim. Ispod haljine je imala...»

«Ne želim slušati o tome», reče Emerson pomalo zbunjeno.

«Prijeđi na stvar.»

«Bojim se da ne shvaćaš bit, Emerson. Prema gostima hotela, gospođa Petherick nosila je samo crnu odjeću, u skladu s ulogom ojađene udovice. Zašto je te večeri bila odjevena u grimiznu haljinu? Odakle je došla? Nije je bilo gotovo tjedan dana. Je li planirala dramatični povratak, ali ju je u tome spriječio ubojica?»

Primijetivši skeptične izraze na licima nazočnih, ona nestrpljivo nastavi: «Netko je bio s njom kad je umrla, to je nesporno. Netko tko je položio tijelo, netko tko dovoljno razmišlja o pristojnom ponašanju da je postupao prema njoj s poštovanjem. Njezina je odjeća bila netaknuta, nije bilo potrganih ni prerezanih dijelova, kao ni tragova krvi.»

«Kako je onda umrla?», upita Emerson.

On ponovi pitanje Nefret kad se ova vratila. Izgledala je mirno i svježe kao da je upravo aranžirala cvijeće.

«Srčani udar», glasio je odgovor.

«Onda nema umorstva», reče Emerson, uputivši rječit pogled supruzi.

«Oh, bilo je to umorstvo», reče Nefret. «Srce joj je bilo oštećeno, ali stalo je zbog gušenja. Mislim da je bila bez svijesti kad joj je tkanina prislonjena na lice, budući da na rukama nije imala masnice, a pod noktima nije bilo tragova kože ili krvi.»

«Sigurni ste?», upita Rayburn.

«Da. Među zubima je imala niti. Ako želite drugo mišljenje...»

«To neće biti potrebno.» Rayburn ispusti teški uzdah. Istraga umorstva, sa žrtvom koja je bila britanska državljanka, bila je komplikacija koja mu se nije sviđala.

«Dakle, ugušena je», reče Seti s nepriličnim zadovoljstvom.

«Samo čekajte da novinari saznaju za to.»

18

Osjećala sam da je moja dužnost obavijestiti Petherickove o rezultatima obdukcije. Emerson nije imao prigovora na to. Zapravo, rekao je da će poći sa mnom. Znala sam zašto, naravno. Njegovi detektivski instinkti su rasli, a budući da sam ja dokazala kako je bio u krivu u nekoliko važnih pitanja, nadao se da će na taj način postići nekoliko bodova za sebe. Nije mi smetalo, jer ja uvijek igram pošteno u našim malim natjecanjima u rješavanju zločina, ali poslala sam Nefret kući s Ramzesom. Možda je bila hladnokrvna profesionalka, ali bila je i osoba nježnog srca, a osobno je poznavala predmet svoje obdukcije. David je pošao s njima. Kao što je istaknuo, nije poznao Petherickove i ne bi priličilo da ih upozna u tako osjetljivim okolnostima.

Gospođica i gospodin Petherick objedovali su u njezinoj sobi. Čim su nas uveli unutra, gđica Petherick pozvonila je konobaru i naložila mu da odnese stol.

Primijetila sam da je jedno od njih pojelo tek pokoji zalogaj, dok je ono drugo dobro objedovalo. Nije bilo teško pogoditi tko je što učinio. Činilo se da se Adrian Petherick smanjio u zadnjih nekoliko sati. Odjeća mu je visjela na tijelu, a lice mu je bilo blijedo. Je li to bila krivnja ili bol?

Vijesti sam im priopćila najblaže što sam mogla. Adrian ispusti krik i pokrije lice rukama. Izraz lica njegove sestre nije se promijenio.

«Očekivali smo to. Pretpostavljam da nas želite ispitati?»

«Ne večeras», reče Seti utješno. Prišao je stolu i proučavao cvjetne aranžmane.

Bilo ih je nekoliko, uključujući i vazu s lijepim bijelim ružama. «Dopustite snu da vam zašije rasparani rukav brige.

I pomislite na dragu gospođu kako počiva u Isusovom naručju.»

«Da», promrmlja Adrian. «Da. Hvala vam.»

Emerson se zakašlje. Sigurno se zagrcnuo.

«Imam pitanje», reče Harriet Petherick. «Što je sa statuom?»

«Što s njom?», upita Emerson narogušeno.

«Sada ne može biti sumnje kome zakonito pripada. Mislila sam da je se želite riješiti.»

«Ne pretpostavljam da je vi želite dobiti », reče Emerson. «Ne, ne, gospođice Petherick, ne želim da me peče savjest što sam tako smrtonosan predmet dao nevinim osobama poput vas i vašeg brata.»

«Radije biste privukli kletvu na svoju obitelj?», upita ona, pa doda sa zlobom koju sam mogla doživjeti samo kao namjernu: «Pričali su nam o vašoj impresivnoj predstavi protekle večeri. Nije baš bila učinkovita, zar ne?»

Emerson nije dopuštao da ga isprovociraju. «Vi i ja znamo da takve predstave, rekli ste? utječu samo na praznovjerne. Kletva takvih predmeta leži u nasilju koje izazivaju u osobama bez principa. Ja sam u stanju zaštititi svoju obitelj na praktičnije načine, i namjeravam učiniti isto s vama i vašim bratom.»

Ova logika utišala je damu. Ja sam potvrdila pripreme koje sam dogovorila za misu sljedećeg jutra, i imala je dovoljno pristojnosti da mi zahvali. Adrian nije rekao ništa. Uzeo je jednu ružu iz vaze i trgao je laticice, jednu po jednu, i slagao ih na hrpu na stolu.

Znatiželjni pogledi i šapat pratili su nas dok smo prolazili kroz predvorje, ali moj kišobran i Emersonovi mrgodni pogledi držali su čak i novinare podalje od nas.

«Blagi Bože», reče Emerson svojem bratu. «Nikada nisam čuo toliko licemjernog lupetanja u životu, čak ni od tebe. U Isusovom naručju!»

«Mladiću je bilo bolje», reče Seti.

«Nisam do sada vidio ni to da te sućut potaknula na neki čin», promrmlja Emerson. «Iskorištavanje njegove slaboumnosti ružna je metoda za pridobivanje njegovog povjerenja.»

Seti se naceri, a ja rekoh ozbiljno: «Govoreći o lupetanju, nisam li čula tebe kako plemenito obećavaš zaštitu Harriet i njezinom bratu? Od čega i na koji način, ako mogu pitati?»

Emerson zastane nasred ulice. Gurnula sam ga s puta kočije koja je naišla, a on reče: «Ne sumnjaj u moje motive, Peabody, molim te lijepo. Moramo riješiti ovu smetnju tako da mogu nastaviti sa svojim poslom.»

«I privesti ubojicu pravdi.»

«I to.»

Sabir se vratio po nas nakon što je prevezao Ramzesa i Nefret preko rijeke. Emerson mi je pomogao da prijedem dasku za ukrcaj, a zatim nastavi namrgođeno: «Iako u ovom trenutku nemam pojma tko bi to mogao biti. Ne reci mi da ti imaš, Peabody, ili ću požaliti zbog svoje iskrenosti.»

«Petherickovi, i brat i sestra, sigurno su najočitiji sumnjivci», odgovorih ja smještajući se na klupicu.

«Oni su jedini sumnjivci», odvrati Emerson.

«Što je snažan pokazatelj njihove nevinosti, dragi moj. Istina, imali su motiv. Znamo da je Petherick ostavio svoju zbirku supruzi. Jesu li znali za to? Jesu li pretpostavili da će imovina prijeći u ruke njima ako ona umre?»

«To nije motiv, to je niz pretpostavaka», uzvikne Emerson.

«Prokletstvo, Peabody, odluči se. Najprije kažeš da su vjerojatno nevini iako je tvoje objašnjenje najslabije koje sam ikada čuo a zatim izmišljaš razloge zbog kojih bismo trebali povjerovati u njihovu krivnju.»

U ovome je bilo neke određene logike, pa sam, naravno, odmah prešla u napad.

«To samo pokazuje da si bio glup što si povjerio Gargeryju osjetljivo pitanje Petherickove oporuke. Moramo znati točan sadržaj je li njegova supruga trebala bezuvjetno naslijediti sve, ili su djeca bili sekundarni nasljednici.»

«‘Sve ide supruzi’ zacijelo implicira ono prvo», reče Seti. «Njezin suprug preminuo je prije nje. Je li i ona imala oporuku? A ako nije, tko je nasljednik? Smatraju li se pastorka i pastor najbližim srodstvom?»

«Još prokletih pretpostavaka», vikne Emerson. «Ti ne znaš, ja ne znam, ni Peabody ne zna, iako će vjerojatno ustvrditi da zna.»

«Ne, neću, dragi moj. Istraga je tek u ranoj fazi. Možda postoje tuceti ljudi koji su željeli da gospođa Petherick umre. Ubojica je morao biti netko koga je poznavala i kome je vjerovala, ili ne bi sama izišla u vrt na sastanak s njim. Nije imala razloga da se boji pastorka i pastora. Oni jamačno imaju neko pravo na njezino imanje, putem njezine ili oporuke njezinog supruga, ili ne bi imali razloga da je se riješe.»

«Dovraga, Peabody, opet se krećeš u krug», uzvikne Emerson.

Čamac nježno udari u obalu i Sabir izjuri na dasku. U duhu pomirbe, prihvatila sam ruku koju mi je Emerson ponudio. «Hoćemo li održati jedno od naših malih natjecanja?», upitah.

«Kakvo natjecanje?» Seti je pokušao uhvatiti moju drugu ruku, ali omeo ga je kišobran.

«Svatko od nas zapiše ime osobe za koju vjeruje da je počinitelj i zapečati ga u omotnicu dok ne riješimo slučaj», objasnih.

«Kako šarmantna ideja», reče Seti. «Ima li kakve nagrade za pobjednika? Mogu li i ja sudjelovati?»

«Još se nisam spreman izjasniti», reče Emerson zanemarujući provokativnu primjedbu.

«Niti ja», rekoh. «Kao što si rekao, Emerson, nemamo dovoljno sumnjivaca.» Srebrnasta egipatska mjesecina obasjala nam je put, ali budući da je s nama bio Seti i davao neozbiljne prijedloge, nisam bila u iskušenju da zastajem uz put. Emerson je dijelio moje mišljenje.

«Požuri», progundā on. «Propustili smo čaj, a vjerujem da ćemo zakasniti i na večeru.»

Zahvaljujući novom Mamanovom rasporedu, nismo zakasnili na večeru. Čak smo imali vremena za brzi whisky sa sodom u društvu Ramzesa i Nefret, koji su jedva čekali da saznaju kako su Petherickovi prihvatili vijesti. Nefret je izgledala ozbiljno kad sam opisala Adrianovu reakciju.

«Htjela bih da je dragi doktor Willoughby još uvijek s nama. On je znao kako tretirati nervne poremećaje. Njegov nasljednik je pompozna budala.»

«Adrian Petherick zahtijeva nešto više od amaterskog znanja», reče Seti.

«Međutim, vjerujem da sam ga uspio pomalo primiriti.»

«Sigurna u Isusovom naručju», zareži Emerson. «Dobri Bože!»

Na moje inzistiranje, cijela obitelj (osim djece, naravno) prisustvovala je pogrebu gdje Petherick. Pretpostavila sam da će tamo biti malo ožalošćenih, budući da je poznavala malo ljudi u Luksoru, ali podcijenila sam morbidnu znatiželju javnosti i upornost novinara. Red policajaca, koji su u svojim bijelim kaputima i crvenim fesovima izgledali impresivno, držao je mnoštvo podalje, i dok smo koračali prema svježe iskopanom grobu, i protiv svoje volje razmišljala sam o tome kako bi gđa Petherick shvatila cijeli prizor kao počast koju ljudi odaju slavnoj spisateljici. Napori Damskog odbora za uljepšavanje počivališta naših bližnjih koji su preminuli (koji sam osnovala ja, iako moram naglasiti da nisam odgovorna za ime) unaprijedio je izgled nekad jadnog groblja. Grmovi cvijeća hrabro su se borili za opstanak, a divlji psi zaustavljeni su ogradom koja je okruživala groblje. Međutim, ograda nije prepreka za mačke, pa se nekoliko mačjih obitelji nastanilo tamo. Prugaste i crne, sive i narančaste i točkaste, sjedile su na ogradi ili čuvale legla raznobojnih mačića. Po mojem mišljenju, bile su prilično lijep detalj,

svjedočanstvo života na mjestu smrti. Mnoge dame nisu dijelile to mišljenje, ali čak ni ograda nije mogla zadržati mačke izvana.

Poznavala sam mnoge od onih koji su bili pokopani ovdje prijatelji iz Luksora, žrtve raznih kriminalaca koje sam privela pravdi, i jedan ili dva kriminalca. U udaljenom dijelu groblja, pod nadgrobniim kamenom koji sam ja podigla, ležali su ostatci jedne od mojih najsmrtonosnijih protivnica Berthe, Setijeve bivše ljubavnice i majke Maryam. Seti je izbjegavao gledati u tom smjeru. U početku je odbijao doći, bojeći se da ću inzistirati na tome da iskaže poštovanje ženi koja je, na kraju krajeva, bila majka njegovog djeteta. Istina, u nekoliko navrata pokušala ga je ubiti (i mene), ali lijepi zakoni naše vjere govore nam da praštamo čak i najgorim grješnicima. Moje predavanje na tu temu nije imalo vidljivog učinka na mojeg šogora, pa nisam ustrajala.

Ni Emerson nije htio doći. Koračajući pokraj mene, rekao je naglas: «Tko su svi ti predobro odjeveni ljudi? Rekla si da neće biti nikoga.»

«Zaboravila sam na književničku reputaciju gospođe Pethe rick», priznala sam.

«Neke od ovih dama možda su vjerne čitateljice.»

Emerson pogleda mlađahnog čovjeka koji je držao fotoapararat.

«Eno opet onoga prokletog novinara. Ako uperite taj fotoapararat prema meni, izbit ću vam ga iz ruku.»

Mi smo bili među malobrojnim kojima je bilo dopušteno proći između policajaca i pridružiti se Petherickovima i ocu Benedictu na grobnom mjestu. Harriet Petherick zahvalila nam je prilično formalno na dolasku, a zatim oslovi svećenika: «Možemo početi, oče.»

Pažljivo sam promatrala Adriana tijekom službe. Činilo se da je u jednom od svojih katatoničkih stanja. Stajao je pokraj sestre i sanjivo zurio u vedro plavo nebo iznad nas. Mogla sam samo poželjeti da se i neki drugi od nazočnih ponašaju na isti način. Neke dame glasno su ridale, i kad je otac Benedict završio, jedna od njih čvrsta žena u teškom korzetu koja je prva zamolila gđu Petherick za autogram onesvijestila se na jednog policajca i oborila ga. Fotograf kojem je Emerson zaprijetio snimio je sjajnu fotografiju nje i policajca kako leže isprepleteni.

«Odvratno», reče Emerson glasno. «Maknimo se odovud.»

Suprotstavila sam se njegovom pokušaju da me odvuče. Prizor je imao neku bezbožnu privlačnost. Nisam pretpostavljala da su vjerni čitatelji sposobni za tako vulgarno ponašanje. Cvijeće koje su bacali padalo je preblizu, zasipajući svećenika i gledatelje. Netko je zapjevao himnu, a drugi nesigurni glasovi pridružili su se.

Bila je to neodgovarajuća melodija, s obzirom na religijsko usmjerenje gđe Petherick. Većina pjevača nije imala sluha, a neki nisu znali ni riječi. Uхватила sam samo nekoliko riječi nešto o tome kako je čovjek duboko ogrezao u grijehu. Harriet Petherick napokon je bila izbačena iz takta. Čvrsto stisnutih usana, blijeda, osvrtała se oko sebe kao da traži pomoć. Ja nisam bila jedina koja je primijetila njezin jad, i osjetila sam majčinski ponos kad joj je Ramzes prišao i ponudio joj svoju ruku. Uхватила se čvrsto za njega dok ju je vodio između policajaca. Nefret i David preuzeli su brigu nad Adrianom, koji je pošao s njima ne opirući se, nesvjestan situacije. Požurila sam na čelo grupe, uzvikujući «Sramota! Sramota!» Bila sam prisiljena udarati drskije čitatelje kišobranom, a Emerson je oborio dva novinara.

Kad smo doveli Petherickove do kočije koja ih je čekala, Emerson, koji je bio mnogo bolje raspoložen, čak se sjetio skinuti šešir kad se obratio Harriet Petherick. «Prokleti zlotvori! Ovaj, hoću reći, gospođice Petherick, žao mi je što ste izloženi ovoj neugodnosti.»

«Hvala vam. Zahvalna sam svima vama. Biste li nam se pridružili u hotelu na malom osvježanju? Vjerujem da je to uobičajeno nakon pogreba.»

Pretpostavila sam da poziv uključuje i mene, iako je ona gledala samo Emersona i Ramzesa. «Doći ćemo ubrzo», rekoh. «Mislim da moramo spasiti oca Benedicta.» Međutim, dobri otac nije htio da ga spasimo. Bio je on veseo, društven čovjek koji se rijetko nalazio u središtu ovakve pažnje. Ostavili smo ga da pozira za fotografije i tješi ojađene vjerne čitatelje.

Kočijašu naše unajmljene kočije naložila sam da ne šiba konje. Ne dopuštamo okrutnost prema životinjama. Osim toga, brzo kretanje podiže oblak prašine, a ja sam imala svoj drugi najbolji šešir.

Emerson se nasloni i izvadi lulu. «Pretpostavljam, Peabody, da cilj ovog posjeta nije tješjenje koliko propitivanje.»

«To ne zvuči lijepo kada tako kažeš, Emersone.»

«Nadam se da je istinito», reče Seti. «Ili ja ne idem.»

«Mislio sam da si zabrinut za Adriana», rekoh kritički.

«Imaš previsoko mišljenje o meni, draga Amelia.» Šutio je nekoliko trenutaka, a zatim reče: «Mladić se danas dobro držao.»

«U stanju je šoka.» Nefretino glatko čelo nabora se. «Bojim se da bi reakcija mogla biti iznenadna i silovita. Željela bih da znam kako mu pomoći.»

«Tvoja specijalnost je kirurgija, ne psihologija», reko. «Tvoje dobro srce služi ti na čast, draga moja, ali moraš naučiti da ne prihvaćaš nepotrebne terete.»

«Poput tebe?», upita Emerson.

Pobjegli smo novinarima i tragačima za senzacijama. Hotelski gosti koji nisu ulazili u ovu drugu kategoriju otišli su u razgledanje, pa je predvorje bilo relativno pusto. Kad sam zamolila recepcionara da obavijesti Petherickove o našem dolasku, rekao je da pođemo ravno k njima. «Dama je sada u sobi u kojoj je prije živjela gospođa Petherick.»

Adrian je otvorio vrata. Svoju slabašnu pažnju prebacio je sa Setija na Nefret. Jedva je i pogledao Setija, već je uhvatio Nefretine ruke i progovorio grozničavo: «Tako dobro! Lijepo od vas što ste došli. Molim vas, sjednite. Harriet! Emersoni su ovdje.»

Mi nismo bili jedini posjetitelji. Na groblju sam vidjela sir Malcolma, koji nas je gledao iskešenog lica, okrećući svoj štap sa srebrenim vrhom. Sigurno je krenuo prije no što je služba bila gotova kako bi stigao prije nas.

«Nisam znala da poznajete gospođu Petherick, sir Malcolme», reko u znak odgovora na njegov naklon.

«Dobro sam poznavao njezinog supruga, gospođu Emerson. Osjećao sam se pozvanim iskazati joj poštovanje.»

Harriet iziđe iz susjedne spavaonice s kutijom za šešire u ruci. Baci je na pod, pa reče: «Vaše licemjerstvo neće zavarati Emersona ništa više nego što je zavaralo mene, sir Malcolme. Jako dobro znaju zašto ste ovdje.»

«Koliko ste ponudili?», upita Emerson izravno.

«Ne mislim, profesore, da je to vaša stvar.»

«Pet tisuća funta», reče Harriet Petherick. «Hoćete li čaj ili kavu, gospođu Emerson?»

Pokazala je na nekoliko pladnjeva s osvježavajućim pićem.

Davidu pobjegne prigušeni uzvik. Dami to nije promaknulo. Ona ga pogleda i upita: «Premalo, mislite? Kako biste vi to znali?»

«Oprostite», reko. «Vjerujem da niste upoznali gospodina Davida Todrosa, našeg nećaka. On je poznati kipar i slikar, i autoritet za egipatsku umjetnost.»

Harrietin kritički izraz lica pretvori se u izraz interesa.

«Upoznata sam s vašim radom, gospodine Todros. Na koliko biste vi procijenili statuu?»

«Vrijednost takvih predmeta zavisi o tržištu», reče David oprezno. «Ali ova mi se cijena čini ekstremno niskom.»

«Osim toga, nevažna je», reče Emerson. «Gospođica Petherick nema pravo prodati statuu.»

«Tko onda ima?», upita sir Malcolm. «Gospođe Petherick više nema. Nije imala djece. Njezina imovina prelazi u ruke djeci njezinog supruga. Nudim...»

«Vi niste nikakav gospodin», prekinuh ga.

Blijedo lice sir Malcolma poprimi ružičastu boju. «Molim, gospođo?»

«Sirota dama još se nije ohladila u grobu», nastavih ja sa sve većom ljutnjom. «Je li vaša pohlepa toliko nekontrolirana da niste mogli pričekati jedno vrijeme prije no što narušite žalovanje njezinih bližnjih?»

«I pritom ih pokušavate prevariti», doda Emerson. «Statua vrijedi četiri ili pet puta više od tog iznosa, možda i mnogo više. Pokušavate preteći Vandergelta i Carnarvona, zar ne?»

Sir Malcolm pokupi svoje preostalo dostojanstvo i ustane. «Ne vidim razloga da slušam vaše uvrede, profesore. Ako se predomislite, gospođice Petherick, odsjeo sam ovdje, u Zimskoj palači.»

Emerson vikne za njim. «Ne očekujte ništa, sir Malcolme. Tek treba utvrditi vlasništvo nad statuom kao što dobro znate.»

Vrata se zatvore s treskom. Emerson se naceri, a tada postane svjestan situacije, pa se uozbilji.

«Molim vas, oprostite, gospođice Petherick.»

«Zašto bih opraštala vama? Ponašanje sir Malcolma bilo je neprilično.»

«Nećemo se zadržavati», uvjeravala sam je. «Došli smo vidjeti možemo li vam kako pomoći.»

Gđica Petherick pogleda kutiju za šešir. «Pakiram odjeću i stvari svoje maćehe. Možda znate neku dobrotvornu organizaciju ovdje u Luksoru koja bi ih željela dobiti.»

Ne moram ni reći da sam odmah iskoristila priliku da pomognem. «Ne mogu reći dok ih ne vidim. Molim vas, dajte da vam pomognem u zadatku koji vam je sigurno bolan.»

Emerson mi uputi ljutit pogled. «Barem imaj toliko pristojnosti da malo čavrljaš, Peabody, prije no što počneš prekapati po imovini drugih ljudi.»

«Zahvalna sam gospođi Emerson na ponudi i prihvaćam je», reče gđica Petherick. «Ali molim vas, gospođo Emerson, najprije popijte kavu i pojedite sendvič s krastavcem.»

«Dakle, odlazite iz Luksora?», upita Nefret kad sam ja zagrizla sendvič.

Usne gđice Petherick iskrive se u ciničan osmijeh.

«Satnik Rayburn, britanski savjetnik, obavijestio me da ne smijem napustiti Egipat prije no što umorstvo gospođe Petherick bude riješeno.»

Adrian se nagne naprijed. Šake su mu bile čvrsto stisnute, a oči su mu neprirodno sjajile. «Dugujemo ostanak Magdi i ocu, Harriet. Volio ju je.»

«Uživao je što je oženjen slavnom osobom», reče gđica Petherick.

«Usrećivala ga je», reče Adrian gorljivo. «Kako bismo mogli otići prije no što njezin ubojica bude priveden pravdi?»

«Vrlo ispravan stav», reče Seti. «Je li imala neprijatelja?»

«Možda književnog rivala?» Gđica Petherick osmijehne se pokazavši zube. «Ili vjernog čitatelja kojem se nije svidjela njezina posljednja knjiga? Već smo obavijestili policiju da ne znamo nikoga tko bi imao motiva da joj poželi zlo.»

«Novac, osveta, strah», reče Emerson. «To su uobičajeni motivi za umorstvo. Niste je poznavali tako dugo. Kako možete biti sigurni da nije predstavljala prijetnju nečijoj reputaciji ili da nekoga nije smrtno uvrijedila u prošlosti?»

«Rekla sam da ne znamo nikoga», reče gđica Petherick.

Bila je ona vrijedan protivnik, i Emersonovo izražajno lice pokazivalo je određeno poštovanje. Mnogo je više volio žene s karakterom od onih koje «uplakane padaju na krevet», kako je jednom rekao. Bila je gotovo lijepa u svojem elegantnom crnom kaputu i suknji, s gustom, crnom kosom upletenom u punđu, rumenih obraza. Ruka kojom je držala šalicu nije podrhtavala.

«Hajde, profesore», nastavi ona. «Razmišljanje o nepoznatim neprijateljima je poput lova na duhove kada imate čvrst, opipljiv motiv pred sobom. Gospođa Petherick bila je jedina nasljednica mojeg oca. Njegova zbirka vrijedi mnogo novca.»

«Tko su njezini nasljednici?», upita Emerson.

«Ne znam ni to. Ako je sastavila oporuku, ona bi trebala biti u rukama njezinih odvjetnika. Mogu vas uvjeriti u jednu stvar, profesore. Ona svoje imanje nije ostavila Adrianu i meni.»

«Kad smo se prvi put susreli, rekli ste mi da je oboje volite», uzvratila Emerson.

«Nisam rekla da ona voli nas», reče gđica Petherick, hladno i prisebno. «Ona i ja bile smo ljubazne jedna prema drugoj. Ako i nije bilo mnogo ljubavi među nama, nije bilo neprijateljstva, a Adrianova povezanost s njom bila je iskrena. Imate li još pitanja, profesore?»

«Trenutačno ne», prizna Emerson.

«Gospođo Emerson?»

«Ako pitate mene, gospođice Petherick, mislim da moramo obaviti vaš posao.»

Sumnjičav izraz lica gđice Petherick pokazivao je da se počela premišljati o prihvaćanju moje ponude za pomoć, ali naravno, ja sam nastavila onako kako sam planirala. Ostali su otišli. Ja sam zavrnila rukave i otišla u spavaću sobu, u pratnji gđice Petherick.

Soba je bila u strašnom neredu. Umjesto da je radila metodički, ispraznila je garderobu, bacajući odjeću nasumce na stolce i stolove i preokrenuvši ladice nad krevetom. Smatrala sam to vrlo znakovitim, iako, da budem iskrena, nisam znala što znači njezina užurbana, neuredna metoda. Je li joj više stalo do maćehe nego što je priznavala, pa joj je pogled na njezine stvari bio bolan? Je li je toliko mrzila da je željela ukloniti svaki podsjetnik na nju što je brže moguće? Svoje komentare ograničila sam na «Nebesa, ovako neće ići», pa sam počela slagati haljine i svileno donje rublje na uredne hrpe. Čarape, cipele, rupčići i šalovi išli su u jednu od ladica. Sve to, čak i rupčići, snažno su mirisali na neki mošusni parfem. Gđica Petherick stajala je i gledala me ruku opuštenih niz bokove.

«Znam nekoliko dama slabijega materijalog stanja kojima bi haljine mogle dobro doći», rekoh napokon. «Nažalost, žalovanje je uvijek korisno. Donje rublje je iznošeno i pomalo... ovaj... mladenačko.»

«Drsko, mislite?» Gđica Petherick prekriži ruke.

«Valjda. A, dobro, predlažem da jednostavno zamotamo sve šešire, rukavice i ostalo. Dogovorit ću da mi ih donesu, a ja ću ih zatim poslati ljudima kojima su potrebni. Zar nema ničega što biste voljeli sačuvati?»

«Ne.»

«Čak ni nakit?» I sadržaj njezine kutije s nakitom bio je ispražnjen na krevet i ležao je u sjajnoj, svjetlucavoj hrpi.

«Dragulji su umjetni, a zlato lažno.»

Provjerila sam ih i pokazalo se da je u pravu. Bila sam pomalo iznenađena da uspješna spisateljica, supruga bogatog čovjeka, nema nekoliko pravih dragulja. Pitala sam se nije li ih gospođica Petherick već uzela.

To nije bila moja stvar, ali moj izraz lica morao je biti pomalo kritičan, jer sama je rekla: «Uzela sam nekoliko sitnica koje su pripadale mojoj majci. Njihova je vrijednost sentimentalna, ali ako ih želite vidjeti...»

«Uvjeravam vas, to nije potrebno.»

«Inzistiram. Ne želim da sumnjate u moje poštenje.»

Ona otvori ladicu noćnog stolića.

Bio mi je dovoljan jedan pogled da procijenim sadržaj. Za razliku od hrpe na krevetu, ovi ukrasi pažljivo su poslagani na dnu ormara: nekoliko malih broševa s biserima i komadićima tirkiza, dva prstena jednako skromne vrijednosti, i niz nakita od poludragog kamenja, koji se sastojao od narukvica, ukosnica i ogrlice. Bio je izrađen u stilu popularnom prije pedeset godina, mozaik malih dragih kamenčića u srebru, jedna ukosnica izgubila je dva zupca.

«Nikada ih nije nosila», reče gđica Petherick. Njezin ton nije ostavljao nikakve sumnje u to na koga misli. «Bili su previše staromodni i konzervativni.»

Ove male uspomene i činjenica da su bile poslagane tako pažljivo neočekivano su me dirnuli, i nisam krivila gđicu Petherick što ih je uzela. Po svakom pravu i trebali su pripasti njoj, umjesto nasljednici njezine majke. To sam i rekla, i strogo lice mlade dame omekšalo je.

«Moja majka je bila nježna, nepretenciozna žena, gospođu Emerson. Nikada nije tražila mnogo, a dobila je još manje.»

Pomalo me stid priznati pravi razlog zašto sam ponudila pomoć u vezi s odjećom gđe Petherick. Gđica Petherick mi je zahvalila na ljubaznosti, ali moj motiv nije bio toliko dobronamjeran. Nisam imala prilike pobliže ispitati odjeću, preokrenuti džepove i rukave i potražiti mrlje. Sve je dopušteno u ljubavi, ratu i detektivskom poslu, i čovjek nikada ne zna kakav se trag može pojaviti.

Zapravo, pojavilo se nekoliko novih tragova. Najzanimljiviji su bili osjećaji mlade dame prema njezinoj maćehi. Možda je bila uljudna, ali bilo je očito da je gajila dugotrajnu, duboko usađenu netrpeljivost prema ženi koja je zauzela mjesto njezine majke, da i ne spominjem majčine sirotinjske ukrase. Možda nije imala financijsku dobit od smrti gđe Petherick, ali, kao što je Emerson istaknuo, želja za osvetom jednako je snažan motiv.

Gotovo jednako zanimljiva bila je činjenica da garderoba koju sam vidjela nije bila tako raskošna kao što je trebala biti. Pomodne dame putuju s vrlo raznolikom odjećom. Bilo je svega nekoliko pari donjeg rublja, a i oni su bili pokrpani i iznošeni. Ponijela je barem jednu kričavu haljinu sa sobom grimiznu haljinu u

kojoj je pokopana. A zacijelo je posjedovala više nakita od sadržaja te košare od ružinog drva.

Razmišljajući o tim stvarima, prolazila sam kroz hodnik, razmjenjujući odsutne pozdrave s poslugom i konobarima koje bih susrela. Zastala sam na recepciji kako bih dala upute recepcionaru o stvarima gđe Petherick, a zatim sam nehajno rekla: «Tko je dama u sobi 354?»

Da je čovjek rekao «Koja dama?» moja teorija pala bi u vodu. Umjesto toga, spremno je odvratio: «Neka gospođa Johnson, gospođo. Stigla je prije tjedan dana.»

«Ah», rekla sam. «Mislim da je možda poznajem. Je li sredovječna, srednje visine, crne kose i očiju?»

Mladiću je bilo žao što me mora razočarati. «Dob i visina su točni, gospođo Emerson, ali gospođa Johnson ima plavu kosu. Svijetloplavu. Jako svijetlu.»

Bila sam u iskušenju da načinim posljednji korak koji bi dokazao moju teoriju, ali duh poštene igre zahtijevao je da najprije ispričam Emersonu na što sumnjam. Zato sam zahvalila mladiću i okrenula se. Moj brzi korak (i podignuti kišobran) proveli su me kroz predvorje i odveli iz hotela bez zadržavanja, iako me prokleti novinar s fotoaparatom pokušao zaustaviti. «Gospođo Emerson!», vikao je. «Moj prijatelj Kevin O'Connell...» Bio je u krivu ako je vjerovao da će mu to ime pomoći. Kevin je bio prijatelj, ali bio je i novinar, a ponekad, kao na primjer sada, te su stvari bile nespojive.

Odgurnula sam ga u stranu i nastavila dalje.

Svi su me čekali na verandi, uključujući i Vandergeltove i Jumanu. Katherine je odlučila da neće prisustvovati pogrebu, budući da nisu poznavali gđu Petherick, pa ih je zanimalo što se dogodilo.

«Bilo je mudro od vas što niste išli», rekoh poljubivši Katherine.

«Bila je to odvratna predstava.»

«Tako su mi rekli», reče ona. «Čujem i da su bratu i sestri naredili da ne napuštaju Egipat. To ne mogu shvatiti, Amelia. Nema dokaza protiv njih, zar ne?»

«Do sada nema dokaza ni protiv koga», progundā Emerson.

«Osim ako Peabody nije otkrila nešto dok je istraživala imovinu dame?»

Svi pogledi okrenu se prema meni. Emersonove safirno plave oči žmirnu.

«Dragi moj, kako možeš sumnjati u moje motive?», upitah ja veselo se nasmijavši.

Ispružen, prekriženih nogu, Seti odmahne glavom. «Nemoj ga nervirati, Amelia.

Već je loše raspoložen.»

Emerson otvori usta, zatvori ih, duboko udahne, pa progovori blagim, kontroliranim glasom. «Zamolio sam Cyrusa i Bertiea i Jumanu da se nađu s nama kako bismo utvrdili naše planove za iskopavanje, a ne da tračamo o stvarima koje nas se ne tiču.»

«Dakle, nisi zainteresiran da čuješ što sam saznala nakon što je otišao?»

Emerson nije mogao priznati da umire od želje da čuje novosti. On progunda: «Što prije izbaciš to iz sebe, prije ćemo se riješiti te teme.»

Nisam ga htjela dalje ljutiti iz straha da ne odustane od svojeg obećanja da će zaposliti nove ljude i dati djeci više slobode da se bave svojim poslovima. Zato sam objasnila svoje zaključke o garderobi i draguljima gđe Petherick, ignorirajući Emersonove komentare («Tipično žensko... odjeća... besmislice...»), i nastavila sam opisivati razgovor s recepcionarom. U tom trenutku, Emerson prijeđe s gundanja na psovanje.

«Dovraga i bestraga! Zašto se ja nisam toga sjetio!»

«Ramzes je bio blizu», rekoh ljubazno se osmjehnuvši sinu.

«On je sugerirao da se iskrala iz spavaonice dok su on i Abdul bili u dnevnoj sobi, ali u tom bi slučaju morala proći kroz dugi hodnik prije no što im se izgubi s vidika. Najjednostavnije objašnjenje bilo je da je jednostavno otišla u susjednu sobu. Iznajmila ju je pod drugim imenom, i promijenila izgled dodavši periku i uočljiviju haljinu.»

«Dakle, cijelo je vrijeme bila tamo», promrmlja Ramzes. «Ta pretpostavka odgovara na mnoga naša pitanja.»

«To će biti lako dokazati», rekoh. «Moramo dobiti dopuštenje gospodina Salta za ulazak u sobu. Mislila sam da je najbolje da to prepustim tebi, dragi», klimnuh prema Emersonu.

«Hm», reče Emerson, čiji je bijes bio malo ublažen ovim ustupkom. «Vrlo dobro. Učinit ću to. A sada, što se tiče Doline...»

«Još jedna sitnica, Emersone. Ponudila sam da se riješim stvari gospođe Petherick. Jedan od hotelskih slugu donijet će ih ovamo. Vidiš, nisam ih stigla pobliže proučiti. Izgledalo bi sumnjivo.»

«Prokletstvo», reče Emerson. «Pa, ne očekuj da ti pomažem u tome.»

«To je ženski posao, dragi. Možda će mi Katherine ponuditi svoj savjet.»

Prihvatila je to sa zadovoljstvom. Ponekad se osjećala izoliranom od naših aktivnosti, a ovo je bio način da se osjeti korisnom kao što bi i bila.

Dovršavali smo ručak kada je stigao hotelski nosač sa stvarima gđe Petherick. Katherine i ja ostavili smo ostale da se dogovaraju, osim Nefret, koja je izrazila želju da nam pomogne. Jumana nije izrazila takvu želju. Voljela je slušati Emersonove priče o egiptologiji, a budući da je Emerson volio pričati, jedno su drugo lijepo nadopunjavali.

Naložila sam da odnesu stvari u moju radnu sobu, budući da sam znala kako će se Emerson žaliti na miris ustajalog parfema u spavaonici. Nefret, koja je bila osjetljiva na mirise, namrštila se. «Što prije izbacimo to iz kuće, to bolje. Ne volim razvrstavati odjeću koju njezina vlasnica više nikada neće nositi.» Neki bi rekli da je to čudan osjećaj, ako uzmemo u obzir hladnokrvnost kojom je secirala samu vlasnicu. Međutim, mirisi osobito pobuđuju sjećanja.

Katherine je počela proučavati haljine.

U džepovima je pronašla uobičajeno mnogo stvari: nekoliko rupčića, osušenu grančicu, dvije igle za kosu i značajnu količinu gaze. Dobra sluškinja izvadila bi to prije no što bi objesila odjeću u garderobu. Sada sam shvatila zašto gđa Petherick nije pvela sluškinju sa sobom. Planirala je svoj dramatični nestanak prije no što je otišla iz Engleske, a privatnost je bila od ključne važnosti za njezin plan. Nismo pronašle sumnjive mrlje, predmete ušivene u podstavu, i ukratko, ništa sumnjivo. Osim rublja, odjeća je bila relativno nova i relativno jeftina. Ljudi ne očekuju da će dugo nositi odjeću za žalovanje. Zapravo, malobrojne su moderne dame koje nose crninu, osim ako im dobro pristaje. Grofici Magdi jest, i drage je volje od svojeg žalo vanja napravila predstavu.

Prepustili smo prepakiranje odjeće Fatimi, koja je sudjelovala u posljednjoj fazi potrage. Ona nije dodala ništa našim zaključcima. Vidjela sam da su ona i Katherine razočarane nadale su se da će pronaći vitalni trag pa sam utješno rekla: «Nisam očekivala da ćemo stvarno pronaći nešto zanimljivo, ali morale smo to učiniti. Fatima, hoćeš li poslati ovo gospođici Buchanan u školu? Napisat ću joj poruku i objasniti situaciju. Sigurna sam da može pronaći nekoga tko bi mogao iskoristiti ovo.»

Emerson je bio na verandi i slušao (ta se riječ rijetko mogla povezati s Emersonom) razgovor između Ramzesa i gosp. Kačenovskog. Obilno su rabili složene oblike glagola na staroegipatskom. Moj suprug skočio je na noge kad smo ušle, i ponudio da otprati Katherine kući, budući da su Cyrus i ostali već otišli. «To nije potrebno», uvjeravala ga je.

«Inzistiram na tome», reče Emerson srdačno i iskreno. «Ne čekaj s čajem, Peabody, neću dugo.»

«Prije no što odeš, Katherine», rekoš, «reci mi kako je gospodin Lidman. Nisam pitala za njega, moram se ispričati time što sam imala mnogo hitnijih dužnosti.»

«Došao je jutros, dok ste bili na pogrebu.» Katherine se namršti.

«Bila bih ti zahvalna, Nefret, kad bi našla vremena da ga pregledaš. Jedva je hodao dvojica slugu iz hotela morali su mu pomagati i odbijao je hranu.»

«To je loš znak. Doći ćemo kasnije večeras», obećala sam.

Nefret je pošla pripremiti djecu za čaj, a ja sam pozvala gosp. Kačenovskog da nastavi s onim što je pričao.

«Ne želim vam dosađivati», reče Rus ljubazno. «Bojim se da je naša rasprava postala pomalo tehnička.»

«Nemam pojma o glagolskim oblicima», rekoš smijući se. «Ali sigurna sam da ste pronašli neke zanimljive tekstove.»

«To zavisi o tome što smatrate zanimljivim», reče Ramzes smiješeći se.

«Pisma», rekoš brzo. «Molitve, poput onih o kojima si pričao neki dan.»

Ramzes iznenađeno podigne obrve. «Sjetila si se.»

«Naravno. Pamtim sve što si rekao, dragi moj. Za razliku od nekih drugih.»

Ramzes se naceri. «Pa, do sada smo se uglavnom bavili očuvanjem komada papirusa koje smo pronašli neki dan. To je mukotrpan proces, i bojim se da sam ostavio veći dio Mihailu. Komade treba omekšati, a zatim izravnati, i prekriti papirom za upijanje vlage, te na kraju isprešati, sve dok se u potpunosti ne osuše.»

«Upoznata sam s procesom», rekoš.

«Naravno, majko.»

«I kada ćete ih moći pročitati?»

«Morat ćemo ih sortirati u odgovarajućem redoslijedu. Zato je Mihail tako koristan», doda Ramzes, ljubazno klimnuvši glavom šutljivom Rusu. «To je poput slaganja slagalice kojoj nedostaje pola dijelova. Čovjek mora poznavati jezik i razne varijante rukopisa.»

«Odlično», rekoš neodređeno, jer pažnju su mi odvukli veseli dječji povici.

«Dolaze», reče Ramzes. «Pripremi se, Mihail. Uzgred, majko, pretpostavljam da nisi pronašla ništa zanimljivo u staroj odjeći?»

«Kako si došao do tog zaključka?»

«Ne bi mogla zadržati to za sebe tako dugo.»

Kao što sam obećala Katherine, Nefret i ja pošle smo u dvorac nakon večere. Emerson nam je ponudio da nas odveze automobilom, ali zaboravio je da je prokleta stvar još rastavljena pa sam odbila.

Cyrus je bio tako dobar da je poslao svoju kočiju.

Vratar nas je čekao. Velike vratnice širom su se rastvorile kad se kočija približila, i zatvorile su se s metalnim treskom nakon što smo prošli. Baklje su osvijetljavale dvorište kao da je dan.

Katherinina zabrinutost za pacijenta bila je vidljiva po tome što nas nije ponudila kavom. Povala nas je ravno u elegantnu gostinjsku sobu gdje je bio smješten Lidman.

«Žao mi je što čujem da se ne osjećate dobro, gospodine Lidman», rekoš prilazeći krevetu, dok je Nefret raspakiravala stetoskop.

«Ne želeći ogovarati kolegu liječnika, moram reći da metode doktora Westina nisu uvijek najučinkovitije. Voljela bih ispitati vaše ozljede. Riječ je o nozi, zar ne?» Povukla sam pokrivač. Noga je bila jako zamotana od gležnja do koljena. Isto je vrijedilo i za lijevu ruku, glavu i rebra.

«Pa», rekoš nakon što sam odmotala metre zavoja. «Čini se da bi vam se neke ozljede brže zaliječile da su ostale izložene na zraku. Na primjer, ova ogrebotina na lijevoj nozi. Što misliš, Nefret?»

Poslušala mu je srce i izmjerila temperaturu.

«Nisam pronašla slomljene kosti», reče ona nakon što je iskusnom rukom opipala ruke i noge. «Imali ste sreće, gospodine Lidman, što ste prošli samo s ogrebotinama.»

Lidman podigne slabašnu ruku do zavoja na čelu. «Moje pamćenje...», promrmlja on. «Ne sjećam se...»

«Kratkoročni gubitak pamćenja često slijedi nakon udarca po glavi», reče Nefret. «Ne pokušavajte se sjetiti na silu. Vjerojatno će vam se pamćenje vratiti samo od sebe. Preporučam odmaranje u krevetu i kaloričnu hranu. Ovdje ste u najboljim mogućim rukama.»

«Jedan od slugu sjedit će pred vašim vratima noćas, za slučaj da poželite nešto», doda Katherine.

«To je vrlo lijepo od vas. Tako lijepo...»

«Ostaviti ću ti ovo», reče Nefret nakon što smo mu poželjeli laku noć. «Ove su za bol, ove su za spavanje ako mu zatreba. Ne možeš vjerovati da će ih pacijent, koji se osjeća tako zbunjeno, sam uzeti.»

«Točno», rekoah s odobravanjem. «Kako ti se čini, Nefret?»

«Ozljede su prave», reče Nefret. «Izgledaju kao da su posljedica teškog pada i bacakanja u riječnoj struji.»

«Je li on mogao zadaviti gospođu Petherick?», upitah.

Katherine se tržne. «Amelia, za ime Boga! Zašto bi?»

«Ne mogu smisliti motiv, Katherine, ali kao što mi istražitelji znamo, motiv je od sekundarne važnosti. Samo želim provjeriti je li bio fizički u stanju to učiniti.»

«Znaš da ti ne mogu odgovoriti na to, majko», reče Nefret razdraženo. «Odoka bih rekla da nije, ali ljudi su sposobni za neobične pothvate ako je potreba dovoljno velika. Zašto sumnjaš u njega?»

«Sumnjam u svakoga zbog svega», rekoah.

Bila sam udobno smještena u krevetu i čitala kad je Emerson ušao. «Rano si legla, ha?», upita on ljubazno. «Odlično, draga. U zadnje si vrijeme vrijedna kao pčelica.»

«Hm», rekoah i okrenuh stranicu.

«Što to tako zanimljivo čitaš?», upita Emerson. Počeo se svlačiti, bacajući odjeću na sve strane.

«Objesi hlače preko stolca, Emersone. Ovo je jedan od romana grofice Magde Vampirova kći Posudila sam ga od Marjorie Fisher.»

«Zašto gubiš vrijeme na to smeće?», upita mEmerson. Imala sam dojam da ima na umu neku drugu aktivnost za gubljenje vremena.

«Bila sam znatiželjna. Stvarno je grozno smeće, ali ovo je zanimljivo.» Podigla sam komad papira. «To je Magdina biografija. Marjorie ju je valjda izrezala iz novina.»

«Da?»

«‘Naša voljena spisateljica rođena je u kući svojih predaka, dvorcu Ormondstein, kao jedino dijete roditelja punih ljubavi, koji su prepoznali njezin genij dok je još bila mala, i nisu štedjeli vremena ni troška kultivirajući ga, pronalazeći joj privatne učitelje za različite predmete i razvijajući...’»

«Hoće li ta rečenica ikada završiti?», upita Emerson.

«Ne još jedan cijeli odlomak. To je tipično novinarsko pretjerivanje, dragi.»

Nakašljala sam se i nastavila: «‘Njezin idilični život okrutno je završio kad je Veliki rat donio tragediju i...’ O, dobro, Emersone, sažet ću je. Njezin otac, grof von Ormond, prijavio se u austrijsku vojsku...»

«Mislio sam da je Mađarica», reče Emerson, povlačeći pokrivač i ulazeći u krevet.

«Austrougarkinja. On je bio carski časnik, naravno, u konjaništvu. Kad je hrabro poginuo u bitci za Lenjingrad...»

«To ne može biti istina», reče Emerson.

«Novine uvijek pobrkaju činjenice. Ako me nastaviš prekidati, nikada neću završiti, Emersone.»

«Požuri onda.»

«Njezina majka umrla je od boli», nastavih. «Sama na svijetu, s hordama bestijalnih Nijemaca koje su nadirale... Da, Emersone, znam da ni to ne može biti istina. Ipak, hrabra mlada djevojka, autorica briljantnih romana koji su joj već priskrbili priznanja iz cijelog svijeta, pobjegla je s dvije vjerne sluškinje, i nakon užasa koje ne može opisati iz straha da ne polomi srca svojih čitatelja, otišla je u Englesku samo s odjećom koju je imala na sebi.»

«Nije bilo papira niti slugu niti dragocjenog križića koji je pripadao njezinoj majci, sada anđelu na nebu?», upita Emerson, ležeći na leđima s rukama na potiljku.

«Vrlo dobro, Emersone», rekoh smijući se. «Izgubila je sve, uključujući i sluškinje, od kojih je jedna preminula nakon što ju je spasila od napasnika.»

«Ne obje?»

«Druga je umrla od groznice, nakon što je zaliječila Magdu, dajući svojoj voljenoj gospodarici svu svoju hranu i vodu.»

«Dobri Bože.»

«To je otprilike sve», zaključih. «Njezini izdavači i publika dočekali su je raširenih ruku i nastavila je uživati u počastima koje su joj odavali kritičari i čitatelji.»

«Ugasi svjetlo, Peabody.»

«Da, dragi.»

Emerson se složio da me otprati do hotela sljedećeg jutra. Malo je gundao kako mu to oduzima vrijeme za posao, ali mogla sam vidjeti da je znatiželjan kao i ja i da se napola nada kako ću biti u krivu glede upitne gđe Johnson.

Seti je pošao s nama, usprkos Emersonovim pokušajima da ga razuvjeri.

Nisam očekivala da će Emerson imati poteškoće da nagovori gosp. Salta da naruši privatnost gošće. Direktor je bio više nego spreman izići nam u susret. Spremačica je izvijestila kako nitko nije spavao u daminom krevetu, i kako ručnici u kupaonici nisu korišteni. Gosp. Salt je ionako bio blago nervozan. Drugi tajanstveni nestanak loše bi utjecao na reputaciju Zimske palače, osobito ako nakon toga uslijedi umorstvo, kao što je bio slučaj prvi put.

«Nadam se», reče on ojađeno, «da se ništa drugo nije dogodilo. Možda je gospođa Johnson otišla na nekoliko dana.»

«Bez da to spomene vama ili recepcionaru?», upitah.

Gosp. Salt zaječi.

Prostorija je imala ustajali miris sobe u kojoj se neko vrijeme nije živjelo. Isto tako, bilo je moguće nanjušiti zadah ustajalog parfema. Pokrivač kreveta bio je uredno presavijen, a spavačica pažljivo prostrta na njemu, kao što je bio običaj. Odmah sam otišla u garderobu, gdje sam pronašla ono što sam očekivala nekoliko elegantnih haljina veličine koja bi odgovarala gđi Petherick. Još snažniji miris dopro je do mene iz gornje ladice ormara kad sam je otvorila.

«To je isti miris kakav je i ona rabila», rekoh mirišući ga.

«Hm», reče Emerson. «To nije dokaz, Peabody.»

«A što je onda s ovim?» Podigla sam platneni donji steznik i pokazala ime napisano na šavu neizbrisivom tintom koju su rabile praonice.

«Hm», reče Emerson drukčijim tonom.

«O, hajde, Emersone, budi velikodušan», reče Seti. «Bila je u pravu. Priznaj to.»

«Da», progundā Emerson.

Morali smo objasniti situaciju sirotom, izbezumljenom gosp. Saltu. On je samo odmahivao glavom i gundāo nešto o tisku. «Valjda ćemo im morati reći za ovo?»

«Mi nećemo», odgovorila sam. «Ali morat ćete obavijestiti policiju, a ne sumnjam da će se vijest proćuti.»

Detaljno smo pretražili sobu. Izvrnula sam haljine i opipala šavove dok je Seti razmatao tkaninu, protresao je i ponovno zamatao.

Emerson, kojem je diranje ženskog donjeg rublja bilo ravno promatranju nage dame, gledao je duge, spretne ruke svojeg brata s vidnim neodobravanjem. Nismo pronašli ništa važno osim još jedne kutije s nakitom. Ukrasa nije bilo mnogo, ali bili su mnogo vrjedniji od sitnica koje sam pronašla prije. Kao što sam zapazila, grofica Magda voljela je svjetlucave dragulje što sjajniji, to bolji. Bila su tu dva para dijamantnih naušnica, narukvica okružena smaragdima i dijamantima, neukusni veliki dijamantni broš, i niz bisera. Kutiju sam odmah predala gosp. Saltu i zamolila ga da je stavi u hotelski sef.

«Recite svojim zaposlenicima da ni pod koju cijenu ne ulaze u prostoriju dok ne dođe policija», rekoh.

«Zaključavamo vrata sjenika?», upita Seti podižući obrve. «Imali su dovoljno prilika da ulaze i izlaze koliko žele. Tko od njih ima ključeve?»

Gosp. Salt se trgne. «O, Bože», promrmlja on. «O, Bože. Ključeve? Oh. Da razmislim. Sluškinja, sluga koji odvozi rublje, dežurni nosač, pomoćnik direktora...»

«Vrata su mogla biti i otvorena», reče Emerson. «Dobro, prekasno je da to popravimo. Ne bismo li trebali reći Petherickovima što smo otkrili?»

«Otišli su rano jutros», reče gosp. Salt.

«Kamo?», upita Emerson.

«Zamolili su me da im preporučim pouzdanog tumača, pa pretpostavljam da namjeravaju posjetiti neke starine. Ja ne špijuniram svoje goste, profesore.»

«To je posao policije», složi se Emerson. On utješno udari direktora po leđima. Salt zatetura. «Hajde, hajde, Salt, razvedri se. Sve će to proći za nekoliko dana.»

19

Emerson se vraćao na svoje stare navike. Poslao ih je sve u Dolinu kraljeva prije no što su on i njegova žena otišli u Luksor, s uputama da nastave čistiti grobnicu, pažljivo vodeći bilješke i fotografirajući svaku fazu. Ramzes je otišao bez protesta. Novi raspored njegovog oca značio je da će imati vremena od sredine jutra do kasnog poslijepodneva za svoj posao, što je bilo dovoljno. Ni njegova majka nije se bunila. Patila je od ozbiljnog slučaja detektivske groznice i nije se mogla usredotočiti ni na što drugo.

U grobnoj komori bilo je mjesta samo za nekoliko osoba, a oni su radili prljav posao. Pod je bio prekriven slojem stvrdnutog blata, a dio toga morali su uklanjati čačkalicama za zube. Do tada, rezultati su bili slabi: komadi razbijene lončarije i kamene posude, komadići zlatnih listića i nekoliko pečata. Ispitujući jednog od njih, Ramzes reče zgađeno: «Ovo je nečitko. Izgleda kao znak neb, ali to je sve što mogu razaznati.»

«Što misliš, iz kojeg dijela grobnice je došao pečat?», upita David.

«Možeš nagađati kao i ja. Vanjski ulaz bio je zatvoren, a pečati nekropole nalazili su se na stijenama, ali u grobnicu se ulazilo najmanje jednom nakon pokopa.

Davisovi ljudi razbili su blokadu koju su pronašli, a čini se da su uništili ili izgubili sve preostale pečate.»

«Misliš li da će profesor željeti fotografiju?», upita David promatrajući neprepoznatljivi komad.

«Ne želi li uvijek? Ponesi ga gore s ostatkom ovog smeća.» Ramzes pažljivo vrati pečat na posudu s nekoliko drugih predmeta koje su pronašli u kvadratu na kojem su radili.

Malo kasnije siđe i Hasan. «Ima mnogo, mnogo turista», reče on. «Dvoje vas žele vidjeti.»

«Recite im da idu dovraga.» Ramzes se ukočeno osovi na noge.

«Rekli su da su sin i kći preminule gospođe.»

«Petherickovi?»

Nefret, koja je vrijedno strugala po blatu, uspravi se.

«Bolje je da razgovaraš s njima, Ramzese.»

«O, dovraga, pretpostavljam da jest. Za sada možemo ostaviti posao, Hasane. Jesi li što pronašla, Nefret?»

Ona ispruži ruku. U prašnjavom, izgrebanom dlanu držala je nekoliko malih zlatnih zrnaca. Stavila ih je u kutiju koju je Hasan ispružio, a Ramzes iskoristi to što je mladić otišao kako bi joj poljubio izgrebane prste. «Nismo baš došli do nekih rezultata za sav taj trud.»

Ona se nasmiješi i pogladi njegovu bradu. «Ali, dragi, ovo je tako romantičan ambijent. Ovdje sam sama, s tobom...»

Ona kihne. Ramzes se nasmije i pomogne joj da se popne uz tri stope koliko je dijelilo hodnik od grobne komore. «Hajde, draga. Kasnije ćemo pronaći romantičnije okruženje.»

Fotoaparati turista oglasili su se kad su izišli na dnevno svjetlo.

«Jedan od najgorih aspekata ovog posla», reče Nefret rezignirano, «jest to što će se moja prašnja, prljava, zgužvana prilika pojaviti sutra u tisućama fotoalbuma diljem svijeta.»

«Bit će to najljepša slika u albumu», reče njezin suprug galantno.

«Prokletstvo, Hasane, udalji one idiote od ruba.»

Nefret se spretno uspne uz ljestve. Ramzes se popeo za njom, nakon što je naložio Hasanu da ukloni ljestve, i pridruži se Nefret, koja je razgovarala s Adrianom i Harriet. «Žao mi je što moramo biti tako strogi s posjetiteljima», govorila je Nefret. «Ne moramo brinuti samo o turistima. Neki od lokalnih stanovnika ne žele vjerovati da ne tražimo zlato.»

«Jeste li pronašli nešto?», upita Adrian gorljivo.

Čovjek ne bi rekao da nešto nije u redu s njim, pomisli Ramzes. Smiješio se i bio je opušten, držeći šešir u rukama dok je razgovarao s Nefret.

Ona mu uzvratila osmijeh i pokaže mu jednu od kutija s krho linama. «Kao što vidite.»

Harriet Petherick pruži ruku, ali Ramzes odmahne glavom i raširi svoje prljave ruke kako bi ih ona vidjela. «Ovo je prljav posao, gospođice Petherick.»

«1 neproduktivan», reče ona. «Sto se nadate pronaći?»

Nije se mogao sjetiti nekog razloga zbog kojeg joj ne bi odgovorio. «Neke dokaze da je statua izvorno došla iz ove grobnice. Po očevom mišljenju, to je najvjerojatnije mjesto, pa tražimo najprije ovdje.»

«To je prilično negativan pristup, nije li? To što niste našli dokaze ne znači da statua nije bila ovdje.»

«Točno», reče Ramzes. Bila je jednako bistra kao što je bila i energična, a toga jutro izgledala je gotovo ženstveno. Gusta kosa spuštala se pod šešinom širokog oboda vezanim pod bradom veselom mašnom. On nastavi: «Međutim, to je jedini pristup koji nam je trenutačno moguć. Saznali smo ime preprodavača od kojega je vaš otac kupio statuu...»

«Kako?» Riječ je bila izgovorena poput krika.

«Od Montaguea. Došao je najprije nama, pokušavajući kupiti statuu.»

«To mu neće pomoći, zar ne, sve dok se vaš otac drži obećanja.»

«Možete biti uvjereni da će moj otac učiniti upravo to.»

«Nisam vas htjela uvrijediti.» Ona položi šaku na njegovu ruku. Bila je to snažna, spretna šaka, širokog dlana i dugih prstiju. «Profesor Emerson ima jednu od najboljih reputacija. Razumijem zašto je gospođa Petherick otišla njemu.»

«Hvala vam.»

Sunce je žarilo, i on je htio poći kući i oprati se. Upravo se spremao ispričati, kad mu se obrati Nefret.

«Adrian bi htio vidjeti grobnicu.»

Ramzes se namršti prema svojoj voljenoj supruzi. «Ne mislim...»

«Imamo nekoliko minuta», reče Nefret. «Zar ne?»

«Stvarno bih vam bio zahvalan», reče Adrian. «Vidite, ovo mi je prvo putovanje u Egipat, i pokušavam shvatiti zašto je moj otac bio toliko oduševljen tom zemljom i njezinim starinama.» On spusti pogled. «Htio bih da me to više zanimalo dok je bio živ. Bio bi jako zadovoljan.»

Ramzes pogleda Harriet Petherick tražeći pomoć, ali ova mu odvrati samo slijeganjem ramena i ciničnim poluosmijehom. Bilo bi bezdušno odbiti tu molbu,

iako je Adrianov interes bio je rođen iz krivnje, a Pringleu Pethericku vjerojatno nije bilo nimalo važno dijele li djeca njegove interese.

«U redu», reče on. «Samo na nekoliko minuta. Hasane, hoćeš li, molim te, spustiti ljestve? Ja ću sići prvi.»

Adrian nije imao poteškoća silazeći niz ljestve. Harriet se spretno prebacila na najvišu prečku i spustila se jednako vješto kao i njezin brat.

«Adrian, pazite kako hodate», reče Ramzes. «Gospođice Petherick, molim vas, uhvatite me za ruku.»

Zrna prašine lebdjela su u zraci svjetlosti koja se odbijala od jednog ogledala što su se rabila za rasvjetu. Više nisu jako svijetlila, jer sunce se pomaknulo otkad su ih zadnji put podesili. Ramzes uključi svoju baterijsku svjetiljku.

«Nisu li ova ogledala prilično staromodno sredstvo rasvjete?», upita Harriet Petherick.

Odmah je shvatila ideju. Ramzes se pitao razmeće li se svojom inteligencijom, ili priznaje da posjeduje veće znanje no što je nagovijestila izražavajući manjak interesa za egiptologiju? Ako je i bilo priznanje, bilo je namjerno. Ona nije bila žena koja je radila nepromišljene pogreške.

Adrianu su morali objasniti metodu. «Vraški pametno», uzvikne on. «Ali zašto ne rabite baklje ili struju?»

«Baklje prebrzo sagore i ne pružaju ravnomjerno svjetlo», objasni Ramzes. «Teško je dobiti dozvolu za uvođenje struje. Ovo je prilično učinkovito.»

On ih zaustavi na rubu spusta od tri stope koji je vodio u grobnu komoru. «Ne idemo dalje. Nema se mnogo što za vidjeti.»

«Nije kao neke druge grobnice koje smo vidjeli ovoga jutra».

Adrian je zvučao razočarano.

«Zašto ne kopate na takvim mjestima?»

Ramzes mu opet strpljivo objasni zašto su tu. Adrian je izgubio interes. Krenuo je ispred njih ukošenim hodnikom.

«Gledajte, gospođice Petherick», reče Ramzes tiho, ali energično.

«Ako znate o statui nešto što nam niste rekli, sugeriram vam da to učinite.

Zadržavanje informacija samo će nautiti vama i vašem bratu.»

Kamenčić joj sklizne ispod noge. Ona ga čvršće uhvati za ruku.

«Mogu li vam vjerovati?»

«Da ću učiniti sve što mogu za vas i Adriana, da, možete. Vjerujem u njegovu nevinost.»

«Pažljiv izbor riječi», reče ona zadirkujući ga. «Dakle, ne biste lagali za nas?»
«Ne. Ali nadam se da neću morati. On nije potpuno odgovoran za svoja djela. No, danas se čini mnogo veselijim.»

«Ima svoje mušice.» Ona zastane i okrene se prema njemu.

«Priznajem da se nisam u potpunosti povjerila vama i vašim roditeljima. Sumnjam da vam mogu reći nešto što će rasvijetliti smrt moje maćehe, ali možda nemam pravo ništa prešutjeti. Mogu li razgovarati s vama privatno, bez ičijeg znanja? Prepustit ću vašoj diskreciji da izaberete koliko ćete reći drugima.»

«Da, naravno. Kada?»

«Ne danas. Adrian je odlučio vidjeti sve grobnice u Dolini kraljeva. Poslat ću vam poruku.»

Ramzesovi roditelji vratili su se iz Luksora nedugo nakon što su se Nefret i on vratili kući. Emerson je odmah zahtijevao izvješće o jutarnjem radu. Ramzes gaje uspio sažeti u dvije rečenice. «Dovršili smo grobnu komoru, sve osim udaljenog kuta i niše. Ništa.»

«Hm», reče Emerson. «Od sutra...»

Stojeći kod naslona za ruke njegovog stolca, Nefret ga prekine nasmijavši se i položivši mu ruku preko usana. «Pusti sutra. Želim znati što ste otkrili jutros. Sudeći prema tvom izrazu, majko, bila si u pravu glede tajanstvene gospođe Johnson.»

«Nije to bilo teško zaključiti», reče Ramzesova majka. Riječi su bile skromne, ali izraz lica mogao se opisati samo kao samozadovoljan.

«Ime gospođe Petherick bilo je napisano na nekim podstavama, a haljine od kojih niti jedna nije bila crna bile su očito njezine. Bila je tu i kutija s nakitom, s nekoliko vrijednih komada.»

«Jesi li pronašla periku?», upita Ramzes.

Osmijeh njegove majke raširi se. «Bravo, Ramzese. Ne, nismo. Sigurno ju je nosila one noći kad je umorena, što znači da ju je ubojica ponio sa sobom. Možemo samo pretpostavljati iz kojeg je razloga to učinio, ali...»

«Ne pretpostavljaj», naredi joj Emerson.

«Ako tako kažeš, dragi. Namjeravali smo obavijestiti Pethe rickove o našem otkriću, i zamoliti ih da pregledaju stvari iz sobe kako bi vidjeli nedostaje li što, ali nismo ih pronašli.»

«Bili su u Dolini kraljeva», reče Nefret, «i ponašali se kao obični turisti.»

«Osim što su zatražili od nas da im pokažemo KV55», reče Ramzes.

«Pustili ste ih unutra?», upita Emerson.

«Ne u grobnu komoru, naravno.»

«O, u redu, onda. Dakle, kao što sam rekao...»

Ramzes je navikao na nagle očeve promjene plana, ali ova je iznenadila sve ostale čak i njegovu majku.

«Da se pridružimo Cyrusu u Zapadnoj dolini?», uzvikne ona.

«Zašto, zaboga? Mislila sam da želiš završiti s KV55.»

«Želim. Završit ću», reče Emerson poigravajući se s lulom.

«Samo odgađam. Prokleta je previše turista.»

Za tjedan dana bit će ih jednako mnogo, kao i za dva tjedna. Ramzes je počeo shvaćati što je namjerio njegov otac. Imao je uporište u Dolini kraljeva, i namjeravao ga je zadržati. Jedino je pitanje bilo: zašto?

Nakon ručka, Emerson je poslao Davida u Deir el Medinu kako bi fotografirao i posavjetovao se sa Selimom. Ostali su krenuli u Zapadnu dolinu, ostavivši Ramzesa s njegovim papirusima i Miha ilom Kačenovskim. Ramzes je postao privržen mirnom Rusu. Ovaj je bio željan da udovolji, učinkovit i dobar s djecom. Blizanci bi mu odmah prišli kad bi se našli na čaju, i dok ih je promatrao, Ramzes se pitao ima li Rus vlastitu djecu. Naravno, bilo i u nepristojno pitati ga. Čovjekov privatni život osobna je stvar, a lema bi mogla biti osjetljiva.

Vasim je donio poštu dok je Kačenovski pričao priču o zlom vukodlaku i princezi i hrabrom seljaku koji ju je spasio. Ramzes je pregledavao poruke slušajući ga.

«A došlo je i ovo», reče Vasim, pa preda jako presavijeni papir.

«Isporučeno osobno.»

Jedan pogled rekao je Ramzesu da to nije poruka od Harriet I Vtherick kojoj se nadao. Prljavi je papir bio naslovljen nespretnim arapskim rukopisom na «Brata demonu». Nakon što ga je pročitao, opet ga je presavio i stavio u džep. «Tko ti je to dao?», upita Vasima.

«Ne znam, Brate demonu. Pronašao sam ga s drugim pismima. Danas je ovdje bilo mnogo ljudi.»

Imao je dovoljno vremena da razmisli što treba učiniti. Nitko ga nije pitao što je učinio toga dana. Emerson je bio previše zaposlen ispitujući Davida o Deir el Medini i opisujuću Cyrusov rad u Zapadnoj dolini. Ramzes je još uvijek odvagivao razloge za i protiv kada je, nakon rane večere, njegova majka otpravila sve u krevet. Imali su naporan dan i Emerson je odlučio da kreću natrag u zoru. Nakon što je donio odluku, Ramzes je uspio presresti Davida.

«O, ne», zaječi ovaj nakon što je pročitao pismo. «Ne još jedno anonimno pismo koje te poziva na tajni sastanak usred noći.»

«Već dugo nismo imali niti jedno takvo.»

David je imao mnogo ponoćnih susreta tijekom rata. On uputi Ramzesu ozbiljan pogled.

«Nadam se da ne planiraš prihvatiti to.»

«Kaže...» Ramzes izvadi pismo: «'Kako je dama umrla? Ja znam. Dođi sam. Reći ću ti.' Njegov arapski nije baš najbolji, zar ne?»

«Nije izvorni govornik.»

«Ili je polupismen. Možda je neki od nosača iz hotela. Oni su oprezni u odnosu na policiju, iz razumljivih razloga.»

«Dakle, ideš», reče David rezignirano.

«Postoji šansa da momak stvarno nešto zna», reče Ramzes.

«Vrijedi riskirati.»

«Idem s tobom.»

«Mislio sam da ćeš to reći. Nisam tako lud da idem sam, a ti jedini imaš dovoljno iskustva da ostaneš zaklonjen. Nefret bi podigla buru da joj kažem, a otac bi podigao buru drukčije vrste, a majka...»

«Bi dojurila za tobom mašući kišobranom. Vidim što želiš reći. A Seti?»

Ramzes zašuti. «Ne vjeruješ mu?», upita David.

«Ne. Da. Proklet bio ako znam što da mislim. Pojavio se u pravi trenutak, upravo kad smo došli do jedne od najvrjednijih starina koju je čak i on ikada vidio.»

«Istina je da ti se ne sviđa», reče David.

«Da. Ne.»

«I ja tako mislim. Dobro.» David se nasloni i prekriži ruke.

«Naravno, idem s tobom. Bit će kao u stara vremena.»

«Nedostaju ti?», upita Ramzes znatiželjno.

«Da nemam odgovornosti i ljudi koji ovise o meni, bio bih do grla u nacionalističkom pokretu. I vjerojatno u zatvoru», doda David gorko se osmjehnuvši.

«Znam. Možda će ti istraga umorstva malo ublažiti stvari. Žao mi je što te uvlačim, ali...»

«Bio bih duboko povrijeđen da mi nisi rekao. Kako ćemo to izvesti?»

Sastali su se iza štale, jedan sat prije vremena sastanka. Mjesto susreta bilo je u brdima južno od Deir el Bahrija. Do tamo im je trebala samo kraća šetnja, ali imat

će vremena za izviđanje terena, i pronaći će skrovište za Davida prije nego što stigne informant ako uopće stigne. Obojica su nosila tamne hlače i turbane, a Ramzes je primijetio da je David raspoložen za šalu. To mu se baš i nije svidjelo. «Ne čini ništa glupo», reče on ozbiljno.

«Recimo, kao što je skakanje na momka kada te napadne nožem?»

«Ništa takvo neće se dogoditi.»

Nadao se da je u pravu. Rekao je Nefret da namjerava raditi do kasna. Skinula bi mu skalp kad bi otkrila da joj je lagao.

«Jesi li naoružan?», upita on.

«Imam dva.» David mahne rukama. Da Ramzes nije dobro poznavao svojeg trezvenog prijatelja, posumnjao bi daje David pijan.

Vjerojatno su mu izgledi za akciju pokrenuli adrenalin.

Brzo su se kretali neravnim putem. Bio im je poznat poput hodnika u vlastitoj kući, a mjesec je jarko svijetlio. Nije bilo nikoga osim njih. Seljaci su rano otišli u krevet kako bi uštedjeli gorivo za svjetiljke, a pljačkaši grobnica očito su imali slobodnu noć ili su radili negdje drugdje.

Kad su stigli do strmih šljunčanih padina koje su obrubljivale podnožje gebela, Ramzes reče tiho: «Blizu smo.»

Pisac pisma nije precizno opisao mjesto, možda i zato što je i mao ograničeni arapski vokabular. Ramzes je planirao stati na mjese čini, na sigurnoj udaljenosti od litice, i pričekati da čovjek dođe do njega. David se više nije smiješio. Na mršavom licu imao je izraz kojeg se Ramzes dobro sjećao iz njihovih ratnih godina. Klimnuo je bez riječi i skliznuo u sjenu. Nije izgubio svoju vještinu. Nije bilo nikoga na vidiku. Nije bilo ni zvuka ni kretnje. Ramzes napravi nekoliko koraka niz put kojim su došli, pričeka trenutak, a zatim se vrati na isto mjesto. Bilo je još samo deset minuta do dogovorenog vremena. Zastao je nedaleko od procijepa u kojem je nestao David, i skinuo turban.

Prošlo je deset minuta, pa još deset. Malo se udaljio od litice, i stao na punu mjesečinu. Upravo je zaključio da njegov informant neće doći, kad je začuo kako se netko približava, polako i oprezno. U mrtvoj tišini škripa šljunka pod nogama u cipelama zvučala je glasno poput odrona.

Koraci zastanu. Čovjek je sada bio u blizini i promatrao je. Ramzes se nije pomicao. Nekoliko trenutaka prošlo je u napetom iščekivanju. Tada se na mračnoj pozadini pojavi tamna prilika i krene prema njemu.

Bila je to žena. Bila je potpuno prekrivena crnom haljom i velom za lice kakav su nosile staromodne Egipćanke, ali Ramzes je po načinu na koji se kretala, sporo i pognuto, dobio utisak da se radi o krhkoj starici.

Nejednaki koraci zastali su na samo nekoliko stopa od njega, malo izvan dosega. Glava prekrivena velom nakrivila se u stranu kao da ga proučava.

«Ne bojte se», prošapta Ramzes na arapskom.

«Poznajete me. Znae da vas neću povrijediti.»

On zakorači naprijed s ispruženom rukom. Prilika pod velom zatetura unatrag.

«Dobro», reče Ramzes brzo. «Neću vam se približavati. Što ste mi htjeli reći?»

Ona ispruži ruku ogrnutu crninom, pokazujući nešto, i oglasi se prodornim grakljanjem, poput ptice. Ramzes se okrene i pogleda u smjeru u kojem je pokazivala.

I to je bilo zadnje čega se sjećao.

20

«Probudi se, dovraga! Reci nešto!»

Poznao je taj glas. Na trenutak se nije mogao sjetiti imena kao i druga sjećanja, bilo je zakopano pod debelim slojem boli, ali nešto mu je govorilo da mora odgovoriti.

«Što se dogodilo?» grakne on. «Tko si ti?»

«Ne čini mi to, Ramzese. Otvori oči, hoćeš li?»

«Radije ne bih.» Tada se sjeti imena. «Davide.»

«Popij ovo.» Čovjek mu stavi nešto na usta. Jedan gutljaj tekućine, i već je bio u sjedećem položaju, kašljući i pijuckajući.

«Tako je bolje», reče David s dugim uzdahom olakšanja.

«Poslušao sam savjet iz priručnika tete Amelije o praktičnoj opremi. Kaže da ništa nije ravno whiskyju.»

Otkrivši da su mu oči otvorene, Ramzes pogleda okolinu. Prizor se nije promijenio. Nalazio se na istom mjestu, ali sjedio je umjesto da stoji. Mjesečina je obasjavala tlo. Tamni odsjaj označavao je malu lokvu tekućine na mjestu gdje mu je ležala glava.

«Krv», reče on, zadovoljan što je može identificirati. «Moja?»

«Dobio si snažan udarac u glavu.» David sjedne na pete. «Imala je nekakvu batinu skrivenu u jednom od tih prokletih rukava. Zama hnula je prije no što sam se mogao pokrenuti.»

«Nestala je?»

«Naravno da je nestala. Pucao sam na nju kad je podigla batinu po drugi put. Promašio sam.»

Ramzes se pobuni, a David reče: «Poznavajući tvoju odbojnost prema vatrenom oružju, nisam ti rekao da sam ponio pištolj. Drago mi je što jesam. Nisam je htio pogoditi, samo je zaustaviti prije no što te još jednom udari. Pobjegla je. Nisam pojurio za njom, uplašio sam se da si...»

Glas ga izda. Ramzes je otkrio da može izreći više od tri riječi odjednom. «Popij malo tog whiskyja.»

«Odlična ideja.»

«A onda daj i meni još jedan gutljaj. Bože, glava me boli kao da će mi otpasti.»

«Tvoja glava do sada je već trebala naviknuti na takve stvari. Valjda si naslijedio profesorovu tvrdu lubanju.»

David mu doda bočicu. Blaženo piće prostrujalo mu je kroz vene poput tekuće vatre. On oprezno ustane.

«Polako.» David ga uhvati za ruku. «Možda ne bi trebao hodati. Mogu se vratiti do kuće i uzeti...»

«Ne, u redu sam», reče Ramzes kad su krenuli niz puteljak. «Ne vjerujem da ćemo moći ovo zatajiti Nefret.»

«Što misliš?»

«Nema nade. Prokletstvo, bit će bijesna.»

Mjesečina je otežavala hod, jer skrivala je prepreke u sjeni. Bio je zahvalan na osloncu koji mu je pružala Davidova ruka. Kad su stigli kući, osjećao se dobro, osim što ga je boljela glava. No, naglo se oneraspoložio kad je vidio da je glavna kuća jarko obasjana.

Nefret ih je čekala, i definitivno je bila bijesna. Kada nije došao u krevet, potražila ga je. Otkrila je da ga nema u radnoj sobi, pa je pretražila kuću, a pritom je probudila sve ukućane. Svi su krenuli za njima kad ga je odvušla u kliniku i odmotala turban koji je David upotrijebio kao zavoj. Činilo se kao da ga gleda jato svraka, pomisli Ramzes. Svi su se smjestili na razne dijelove namještaja i zasipali ga komentarima i pitanjima dok je Nefret prala i zamatala njegovu glavu. Pustio je

Davidu da objasni cijelu stvar. Nefret je već rekla Davidu što misli o njemu zato što je surađivao u tako ludom planu, i branio se.

«Poduzeli smo sve potrebne mjere opreza», bunio se on.

«Pretpostavka da se radi o ženi zavarala me i opustila u tome vitalnom trenutku.»

«1 mene», reče Ramzes.

«Šuti», zalaje Nefret.

«To nije bila žena?», upita Emerson.

«Ako jest, onda trči poput gazele i udara poput igrača bejzbola», reče David. «Ali ta prokleta oprostite, dame ta halja koja je prekrivala cijelo tijelo i način na koji se kretala kretao, poput krhke starice, obojicu su nas zavarali.»

«Jesi li u redu, dečko?», upita Emerson napeto.

«Preživjet će.» Nefret pričvrsti zavoj. «Ako ga ja ne ubijem. I Davida.»

«Spasio mi je život», reče Ramzes. «Opet.»

«Misliš da te htjela ubiti?», upita njegova majka. Bistrih očiju, pažljiva, uredno počešljana, sjedila je na stolcu dok su veliki nabori njezine haljine lepršali oko nje.

«Zašto?»

«To je dobro pitanje», reče David. «Razgovarali smo o tome cijelim putem.

Ramzes kaže da ne zna zašto.»

«Ljudi rijetko ubijaju druge ljude bez nekog razloga», reče Seti. Naslonio se na zid prekrivenih ruku. «Logičnog ili ne. Ramzese, jesi li širio paniku i dezinformacije?»

«Ne», odvrati Ramzes. «Osim...»

«Osim?»

«To ne može biti relevantno», reče Ramzes. «Proširio sam vijest da sam ja jedina osoba, osim oca, koja zna gdje je skrivena statua. Majka je pokrenula sličnu glasinu o sebi, i smatrao sam mudrim da ovaj...»

«Preuzmeš opasnost na sebe?», upita njegova majka hladno.

«To je bilo lijepo od tebe, dragi moj. Ali slažem se da to nije relevantno. Ako netko želi saznati neku tajnu, neće ušutkati čovjeka koji zna tu tajnu.»

«Izrazila si to na svoj uobičajeni sitničavi način», reče Emerson, koji je sada bio siguran da mu je sin dobro. «Možda ga ona on nije namjeravao ubiti, nego oteti i ispitati ga?»

«Bilo to muško ili žensko, trebalo bi više od jedne osobe da to izvede», reče njegova supruga.

«Hvala ti», reče Ramzes. «Mogu li sada u krevet?»

«Definitivno», reče Nefret. «A ako kažeš ijednu riječ o doručku u šest, oče...»

Emerson je uplašeno pogleda. Njegova supruga nije ga mogla uplašiti oboje su uživali u njihovim glasnim svađama ali kad bi Nefret progovorila tim tonom, svi bi zadržali.

«Ne, ne, i ne pomišljam na to. Spavaj koliko želiš, dečko. Ovaj... u osam?»

Nefret ga trijumfalno odvede, držeći glavu visoko.

Kuća se umiri i svjetla se pogase, osim noćnog svjetla u dječjoj sobi. Kuja je bila ispružena na pragu. Ramzes je nije vidio sve dok se nije spotaknuo preko nje. Amira zastenje protestirajući, Ramzes je prokune, a Nefret im reče da oboje umuknu.

«Na sreću, djeca se nisu probudila», reče Ramzes pokušavajući uspostaviti normalan ton razgovora.

«Na sreću za tebe.» Ona zatvori vrata njihove sobe i okrene se u njegovom naručju. «Mrzim kada radiš ovakve stvari», prošapta ona.

«Znam. Žao mi je.»

«Žao je i meni što sam te korila. Bilo je to samo zato što...»

«Onda mi pokaži da ti je žao.»

Napad na Ramzesa prilično nas je uznemirio. Moje medicinsko iskustvo uvjerilo me da nije teško ozlijeđen, što je potvrdila i Nefret. No, da David nije bio s njim, posljedice su mogle biti ozbiljne. Kad smo se našli za doručkom (u osam sati), izgledao je normalno, osim što je na glavi imao zavoj. Fatima mu je dala ekstra veliku porciju kaše i četiri jaja.

«Razmišljala sam», započeh.

«Rrr», reče Emerson. «Razmišljala je sa mnom dva sata prošle noći. Prokleta besmislica. Niti jedne razumne ideje.»

«Mogu samo zaključiti», nastavila sam, ne obrativši pažnju na upadicu, «da Ramzes zna nešto što mi ostali ne znamo. Činjenicu, koje možda čak ni on nije svjestan, a koja ga čini opasnim našim nepoznatom neprijatelju. Nešto što ima veze s gospođom Petherick.»

«Ili statuom», reče Emerson, zaboravivši da je odbacio moja promišljanja kao besmislice.

«Ne znam što bi to moglo biti», reče Ramzes. «Nisam razgovarao s gospođom kada pokraj nas nije bilo nekog drugoga. Što se tiče statue, ne znam ništa više od vas ostalih.»

«Pogledajmo je još jednom», predloži Seti. Sjaj u njegovom oku mogao se protumačiti kao pohlepa. Emerson ga je tako protumačio.

«Kasnije», reče on uputivši strog pogled bratu.

«Jeste li vidjeli jutrošnje novine?», upita David.

«Nikada ne čitam proklete novine», reče Emerson oholo.

Inače ih ni ja nisam čitala. Vijesti su uvijek kasnile barem jedan dan, a malo toga bilo je od neposrednog interesa za nas. Otkad se počelo pisati o «misteriji crne aveti», naravno, čitala sam novine iz Kaira, ali nisam ih uspjela pročitati toga jutro. «Što kažu o gospođi Petherick?», upitah.

«Ništa novo, teta Amelia. Neka obožavateljica se opet raspisala njezinoj književnoj karijeri i romantičnoj biografiji, a tu je i maštovita priča o egipatskim mumijama.» David nije spomenuo političke vijesti, iako je veliki naslov glasio: “Novi neredi u Delti”. On je bio jedini od njih koji je pažljivo pratio političku situaciju. Nije baš bila ohrabrujuća: država je bila puna nemira, jer očekivalo se da predstojeća deklaracija egipatske nezavisnosti neće odgovoriti na sve zahtjeve “radikala”, kako ih je nazivala britanska vlada.

«Howard Carter stigao je u Kairo prekjučer», doda David.

«Što?» Emerson skoči. «Kako to znaš?»

«Piše u društvenoj kronici», reče David smiješeći se. Znao je da je to dio novina koji Emerson nikada ne bi pročitao. «Ne planira krenuti u Luksor još tjedan dana.» Emerson sjedne. «Ah. Valjda obilazi prodavače starina. Hm. I jedan, ha? Krenimo onda. To je... Ramzese, jesi li siguran da si sposoban raditi?»

«Sposoban prevoditi hijeratički?», upitah. «Rekla bih da jest. No, Emerson, molim te, bez primjedaba. Složili smo se da mu je to primarni zadatak, zar ne? Da. Je li preporučljivo za osobu koja je dobila udarac u glavu da radi u prašini i na vrućini? Ne.» Potapšala sam Ramzesa po ruci. «Provedi miran, lijep dan, dragi. Vratit ćemo se na čaj.»

Nikada nisam bila vješta jahačica, ali mekani kas naših arabera bio je čisti užitek. Bilo je to ugodnije od napornog pentranja po brdima, što je bio jedini drugi način za dolazak u Dolinu.

Ne treba ni reći da moje misli nisu bile usmjerene samo na egiptologiju. Dobrobit mojih bližnjih uvijek je imala prednost pred znanošću, a imala sam dobar razlog za pretpostavku da su neki od njih, ako ne i svi, bili u opasnosti. Emerson je frknuo na moje pretpostavke, ali to me nije spriječilo da nastavim razmišljati o njima.

Nesreća gosp. Lidmana bila je udarac i samom Lidmanu, naravno, ali i meni, budući da sam zaključila kako je on bio odgovoran za pokušaje provale u kuću. Međutim, imao je najbolji mogući alibi za napad na Ramzesa, budući da je bio

onesposobljen i cijelo vrijeme pod stražom. Jesu li bila dva počinitelja? Tri, četiri? Cijela banda? Statua je bila dovoljna da nadahne pohlepu nekih ljudi, ali kao što sam istaknula, Ramzesov napadač nije se mogao nadati da će tako doći do nje. Bila sam zbunjena. No, samo trenutačno. Nešto se moralo dogoditi.

Emerson je poslao ostale u grobnu komoru, a mene je zaposlio na prosijavanju zemlje. Nije to bio naporan posao, budući da nije ostalo mnogo zemlje, a naši radnici već su izvadili najveće predmete, pa sam imala dovoljno vremena za razmišljanje. Oko sat kasnije, Emerson iziđe iz jame i oslovi me. «Kako si, draga?» «Vruće mi je i dosadno. Kamo ideš?»

«U malu šetnju», reče Emerson.

«Mogu li ti se pridružiti, Emersone?»

«Zar moraš pitati, Peabody?»

Emerson rijetko šeće. Ovaj put šetao je vrlo polako, s rukama u džepovima, zviždučući bez sluha i razgledavajući stvari oko sebe poput običnog turista. S vremena na vrijeme stao bi i zagledao se ni u što posebno. Kako je Istočna dolina oblikovana poput lista javora ili hrasta, s ograncima koji se granaju na sve strane i nisu povezani, osim u sredini, a svaka grana završava visokim liticama, čovjek se mora vraćati natrag istim putem nakon što dođe do kraja ogranka. Ulazi u grobnice su svugdje. Neki su blokirani čeličnim vratima, neki su otvoreni za posjetitelje. Tijekom te šetnje pregledali smo ih valjda tucet: Ramzes IX., Ramzes VI., Amenmos i drugi.

Umjesto da je ušao u njih, Emerson je dugo promatrao njihovu (»kolinu. U jednom trenutku, njegove lijepo oblikovane usne rastvorile su se, i ja sam čekala bez daha izjavu koja bi objasnila njegove akcije.

«Radničke kolibe», reče on.

«Da?», upitala sam kad je bilo jasno da ne želi reći ništa drugo.

«Zanimljivo», reče Emerson.

«Ne jako.»

«No, no, Peabody, zadrži otvoren um. Za školovanog istraživača sve je zanimljivo.»

Posljednje područje koje smo posjetili bilo je bočni vadi u kojem je bila smještena grobnica Tutmesa III. Prisjetivši se našeg susreta s ibn Simsahom, približila sam se Emersonu, ali niti jedan prizor ili zvuk nisu narušili tišinu tog mjesta sve dok Emerson nije opet progovorio.

«Trebalo bi istražiti», progundā on, razmišljajući o hrpi kamenja na kojoj je kopao.

«To nećeš istražiti ti», odvrtila sam malo razdraženo, jer njegovi zagonetni komentari počeli su mi ići na živce, a bilo mi je jako vruće.

«Lord Carnarvon ima koncesiju.»

«Ne moraš me podsjećati na to, Peabody. Pa, hoćemo li se vratiti?»

Oko KV55 okupilo se uobičajeno mnoštvo znatiželjnika. Među njima sam ugledala i glavu sir Malcolma, okrunjenu pomodnom kacigom. Stajao je malo podalje od mnoštva ljudi, promatrajući ih s prijezirom. Vidjevši Emersona, presreo nas je i poželio nam dobro jutro.

«Što radite ovdje?», upita Emerson na svoj uobičajeni, izravan način.

«Vjerujem da je Dolina kraljeva otvorena za sve posjetitelje, profesore.» Sir Malcolm pucne prstima. Zabrinuti vodič dojuri i otvori mu suncobran nad glavom.

«Rijedak je užitek promatrati iskopavanje u tijeku.»

«Niste li bili nazočni kad je Howard Carter radio preko puta?», upitah.

«Da. Momak je dovoljno sposoban», prizna sir Malcolm. «Ali sve što je otkrio bile su neke bijedne radničke kolibice. Profesor Emerson je posebna klasa. Smatrao bih se privilegiranim kad bih mogao promatrati njegove procedure.»

Ovaj kompliment malo je udobrovoljio Emersona, ali kao i ja, i on je sumnjao u motive sir Malcolma. «Moje procedure, gospodine, jamačno su poznate stručnjaku poput vas. Ova grobnica ne sadrži ništa zanimljivo.»

Pojavi se Hasanova glava pod turbanom. «Emersone», vikne on. «Hoćete li doći? Pronašli smo nešto.»

21

«Komad drva s napola uništenom kartušom», reče Emerson zgađeno. On ga položi na stol pred Ramzesa. «No, Hasanove riječi pokrenule su mnoštvo i bilo je mnogo guranja i naguravanja. A to kopile Montague...»

«No, no», reče njegova supruga smirujući ga. «Njegov je interes razumljiv, i bio je vrlo ljubazan.»

«Promijenio je taktiku», reče Emerson. «Ali još uvijek želi .latuu. Možeš li napraviti nešto s ovim, dečko moj?»

Pažljivo držeći komad za jednu stranu, Ramzes ga okrene prema slabašnom svjetlu. «Najveći dio originalne boje nestao je. Udubljenje u.» vrhu kartuše moglo je biti znak sunca, a ova krivulja mogla je biti i dio kukca kepera.»

«Smenkar», reče Emerson slavodobitno. «On je bio zakopan tamo, znao sam.»
«Nije nužno», reče Ramzes. «Mnoga kraljevska imena imaju tenkove, uključujući i Amenhotepa II. i Tutankamona. Kako ti se čini, h 1 ihaile?» On doda komad Rusu, koji ga prihvati na dlanu ruke. «Kao io si rekao, Ramzese. Samo su ta dva znaka sigurni. Njih su obično urezivali dublje od ostalih.»

«Pogledat ću još jednom ujutro, kada svjetlost bude jača», reče Ramzes.

«Iako sumnjam da je nešto značajno. KV55 bila je ipak skrovište, s predmetima raznih kraljeva.»

On položi komad drva u podstavljenju kutiju i skloni je u pravi trenutak da izbjegne ruku svoje kćeri, koja je posegnula za njom.

«Koliko ti puta moram reći da ne diraš starine bez dopuštenja?»

«To je samo prljavi komad drva», reče Carla.

«Svaki predmet može imati povijesnu vrijednost», reče njezin brat, gledajući je optužujući plavim očima. «Mogu li pogledati, tata?»

«Drugi put», reče Ramzes. Nije htio obeshrabriti sina, koji je već pokazao interes za egiptologiju, ali znao je da će Carla inzistirati da i ona pogleda komad ako ga da Davidu na proučavanje. «Evo, Fa tima, hoćeš li biti ljubazna i odnijeti ovo u očevu radnu sobu?»

Kačenovski je skrenuo Carlinu pažnju izvadivši konac i podučivši je igri “kolariću paniću”. Stvarno je bio dobar s djecom.

Nažalost, Ramzesova majka prva je došla do košarice s poštom. Na sreću, Harriet Petherick nije rabila pomodne mirisne papire. Majka mu preda običnu bijelu omotnicu bez komentara. Rukopis je bio krupan i podsjećao na muški. Bilo je još nekoliko pisama za njega. Najprije je pročitao druga pisma, a zatim je otvorio Harrietino.

Ono gaje dovelo u ono što bi njegova majka nazvala moralnom dilemom. Harriet je ponovila svoj zahtjev da ne kaže nikome a kako mu je to zvučalo deprimirajuće poznato! U ovom slučaju, reče on sebi, nema opasnosti u tome da ide sam.

Zatražila ga je da dođe u njezinu sobu u hotelu. Mogao je zamisliti u što bi njegova majka posumnjala: otrov u čaju, strastveni zagrljaj koji bi završio s nožem među njegovim rebrima, skupina ubojica koji se kriju u kupaonici... Zapleti dostojni grofice Magde.

On se nasmije, a njegova majka podigne pogled s pisma koje je čitala. «Nešto je smiješno u tvom pismu, dragi?»

«Ne, ne baš.»

Situacija uopće nije bila zabavna. Našao se između čekića i nakovnja: kršenja riječi koje je dao Harriet Petherick i ponovnog laganja ženi. Mogao je uvjerljivo lagati kad je morao, ali nevolja s njegovom usko povezanom, znatiželjnom obitelji koja je voljela pomagati bila je u tome što je laž morala biti dovoljno uvjerljiva da ih navede na krivi put. Na kraju, rekao je djelomičnu istinu.

«Idem u Luksor, vratit ću se na večeru.»

Nije očekivao da će proći tako lako, i nije. Na kraju je morao odglumiti da se naljutio: «Za ime Božje, ne treba mi tjelohranitelj svaki put kad napustim kuću! Idem ravno u Zimsku palaču i vratit ću se ravno ovamo. Želim samo popričati s Abdulom i jednim ili dva druga hotelska poslužitelja.»

«Sjetio si se nečega?», upita njegova majka pronicljivo.

«Imam neku maglovitu ideju. Vjerojatnije će razgovarati sa mnom ako budem sam. Molim te, mama, mogu li dobiti dopuštenje da idem?»

«Mogu li i ja zamoliti za prijevoz?», upita Kačenovski. «Imam neke poslove u Luksoru.»

Djeca se bučno pobune. Rus se nasmiješi i ispruži im ruke.

«Klinci, ne smijem iskorištavati ljubaznost vaše obitelji. Vidimo se sutra.»

Mnogo feluca i čamaca veselih boja ispunjavalo je površinu rijeke dok su se posljednji turisti vraćali u svoje hotele. Sunce je zalazilo kad su stigli do Istočne obale. Kačenovski, koji je govorio vrlo malo tijekom putovanja, poželio je Ramzesu laku noć i ostavio ga pred Zimskom palačom.

Ni Ramzes nije mnogo pričao. Prisjetio se Nefretinih milovanja i riječi punih ljubavi. Ako je morao prekršiti obećanje a očito jest (o nije trebala biti njegova supruga. No, s osjećajem krivnje miješala se neukrotiva znatiželja. Prokletstvo, reče on sam sebi, ovo je prilika koju ne treba propustiti. Njegova majka bi je zgrabila i lagala koliko je duga i široka da je bila u prilici.

No, previdio je jedan mali problem. Nekoliko hotelskih poslužitelja pozdravilo gaje s osmijehom na licu dok je koračao hodnikom prema sobi Harriet Petherick. Oni će proširiti vijest, Nefret će otkriti gdje je bio, i znat će da ju je prevario. Harriet nije odmah odgovorila na kucanje. Kad je otvorila vrata, ukočio se na trenutak. Nije vjerovao da ima takvu haljinu u svojoj garderobi. Izgledala je više poput nečega što bi odjenula njezina maćeha bilo je lepršavo i pernato, s naborima i vrpcama. I ružičasto.

On se i protiv svoje volje okrene i pogleda preko ramena. Tamo, na samo nekoliko stopa iza njega, stajao je Abdul. Nacerio se i naklonio.

«Hvala vam što ste došli.» Harriet širom otvori vrata, tako da je Abdul mogao dobro vidjeti njezinu odjeću.

Ramzes odvrati Abdulu kratko i eksplozivno, uspravi se i uđe. Nije bio raspoložen za ljubaznost. Salo je bilo u vatri, a on se namjeravao pobrinuti i za to da se isprži. Odmjerio ju je dugim, uvredljivim pogledom od glave do pete i natrag. Obrazi joj porumene. Sumnjao je da se radi o stidu. Vjerojatnije je riječ bila o srdžbi.

«Zar nema toga što ne biste učinili za njega?», upita on.

Pravila se da ga nije razumjela. «Zašto mislite da ne radim to zbog sebe?»

Ona mu priđe i položi mu ruke na ramena, nagnuvši glavu, te ga pogleda ravno u oči. Krivulja njezinog vrata bila je duga i glatka, a tamna koža bila je svjetlija među njezinim grudima. Puni rukavi povukli su se i vidjele su se njezine zaobljene ruke. Ramzes je znao da bi se trebao okrenuti i izići, ali šteta je već učinjena, a još je uvijek postojala nada da će ona reći nešto razumno. On odmakne njezine ruke s ramena i povede je do naslonjača. «U redu, potrudili ste se. Zašto?»

«Rekla sam vam...»

«Zaboravite to. Što je on to učinio zbog čega se toliko trudite zaštititi ga?»

Ona zabaci glavu unatrag i sklopi oči. Rukama stisne rukohvate naslonjača. Zatim popusti stisak, pa ga pogleda.

«Napali su vas prošle noći.»

«Adrian?»

«Ne! Rekla sam da želim razgovarati s vama, i želim. I hoću. Molim vas, nemojte se tako nadvijati nada mnom. Želite li piće?»

«Ne, hvala vam.»

«Hoćete li biti tako dobri da meni donesete jedno? Whisky.»

Nema otrova u piću, pomisli Ramzes kad je pošao prema stolu. Sebi nije natočio. Barem će doći kući bez zadaha alkohola u dah. Potaknut sramotnim, ali neodoljivim impulsom, on otvori vrata kupaonice i pogleda unutra nakon što joj je dodao čašu.

Kad se vratio, pribrala se i sjedila uspravno u naslonjaču. Haljina joj je bila navučena preko grudi. Podigla je čašu u ciničnoj zdravici.

«Prva runda je za vas», reče ona hladno. «Što ste tražili? Novinara s kamerom?»

Nije ni pomislio na to. Kapljice znoja pojavile su mu se na čelu.

«Imate li što važno za reći, ili da odem?», upita on.

«Imam vam mnogo toga za reći. Prvo, nije vas Adrian mogao napasti prošle noći.

O, da, znam sve o tome. Hotelsko osoblje neprekidno trača, osobito uz pomoć

malo bakšiša. Vidjeli su kako Adrian ide u svoju sobu prije ponoći i zaklet će se da nije napustio hotel.»

«Bojim se da njihovo svjedočenje nema neku težinu.»

«Bakšiš.»

«I naše europske predrasude. Međutim, neke stvari idu mu u prilog. Ne vidim da bi on mogao krivotvoriti poruku na arapskom i smisliti tako promišljenu zamku.

Momak je dobro poznao teren. Adrian ga ne poznaje.»

«Reći ćete to policiji?»

«Ako dođe do toga, hoću.» Ramzes sjedne i okrene se prema njoj. «Ali ne mogu zamisliti da će se to dogoditi. Nema čvrstih dokaza protiv Adriana.»

«Taj policajac misli da ima.»

«Ajid? Zašto tako mislite?»

«Opet je bio ovdje i raspitivao se. Adrian...» Oklijevala je.

«Adrian je izgubio živce. Ostavio je loš utisak.»

«Ne može ga uhititi samo zato što je izgubio živce», reče Ramzes.

«Bilo mu je mnogo bolje prije no što smo došli ovamo! Pronašla sam novog liječnika. Adrianu je bilo bolje. Ovo ga je jako oborilo. Želim ga odvesti kući, ali policija nam ne dopušta da odemo.»

«Ne mogu držati Adriana beskrajno dugo, morat će ga optužiti ili ga pustiti. Je li to razlog što ste htjeli razgovarati sa mnom?»

«Željela sam vam malo opisati situaciju. Ne znam hoće li to pomoći u oslobađanju Adriana, ali možda ćete dobiti neki trag ako saznate više o uključenim osobama.

Moj otac...»

Ona zastane kako bi srknula whisky. «Pringle Petherick bio je hladan, bezdušan otac i potpuno sebično ljudsko biće. Njegovo bogatstvo i interesi bili su usmjereni isključivo na njegovu zbirku. Oženio

se mojom majkom zbog njezinog novca i potrošio ga je na kupnju antikviteta.

Nikada nije potrošila ni peni na sebe. Uvijek sam vjerovala da je umrla zbog njegove indiferentnosti.»

Koliko god njezin sud bio brutalan, Ramzesu se više sviđala ova Harriet od zavodnice. «Ne zvuči kao čovjek koji bi se mogao zaljubiti u ženu poput grofice Magde.»

«Ljubav?» Ona razmisli o tome na trenutak, a oči su joj bile hladne poput stijene.

«Ne znam što znači ta riječ, osobito u ovom slučaju. Bio je opčinjen, zaintrigiran, a možda prvi put u životu i manipuliran. Pravo je pitanje zašto se ona udala za njega.

On nije bio ružan, a u očima svijeta izgledao je bogat. No, nije je mogao zanimati njegov novac. Ona je bila jedna od najuspješnijih spisateljica i razmetala se dijamantima i skupim haljinama.

I Adrian je bio opčinjen. U početku je jako iskazivala majčinske osjećaje. Bilo je to prilično mučno, sve to tepanje i milovanje i laskanje, ali on je bio previše mlad da bi zapamtio našu majku, a previše mu je trebala ljubav da bi bio kritičan. Njegova ljubav prema njoj bila je iskrena.» Ona zastane i iskapi čašu.

«Je li to sve?», upita Ramzes.

«Pomaže li to?» Ona se nagne naprijed, čvrsto sklopljenih ruku.

«Sigurno ima i drugih sumnjivaca osim Adriana. Vaša majka ima veliku reputaciju kao detektivka...»

«Moja majka. Da.»

«Prije ili kasnije pronaći će osobu koja ju je ubila. To nije bio Adrian. Volio ju je.» Na pamet mu padne jedan stih. «Jer svaki čovjek ubija ono što voli...» Nije ga izrekao naglas. Bila je to samo poezija.

«Zahvaljujem vam na povjerenju.» On ustane. «Bolje da krenem.»

Ona ga otprati do vrata, dok joj je haljina šuštalala. «Hoćete li reći vašoj supruzi da ste bili ovdje?»

«Čut će za to ionako», reče Ramzes kiselo. «Moja je jedina nada da joj priznam prije no što joj netko drugi kaže.»

«Dovela sam vas u neugodnu situaciju, zar ne?»

«Vjerojatno.»

Naslanjala se na vrata. Nije mogao posegnuti za kvakom bez da je dodirne. «Ako vam je to nekakva utjeha», reče ona, «osvetili ste se.»

«Kako to mislite?»

«Odbili ste me, izravno i bez oklijevanja. Imate li pojma kakav je to razoran udarac za ženu koja je spremna prinijeti konačnu žrtvu?»

«Očekujem da ćete preživjeti taj udarac.»

«Ali to ne bi bila žrtva.»

«Lijepo od vas što to kažete.» On posegne za kvakom. «Laku noć.»

Odmah je izišao iz hotela, ne zaustavljajući se, a onda je stao, dopustivši noćnom zraku da mu osuši znoj na licu. Harriet Petherick uživala je u svakom trenutku toga neugodnog razgovora.

Terasa je bila puna turista koji su uživali u kasnom piću pod svjetlucanjem zvijezda. Jedan od njih ustane i pride mu.

«Kako je prošlo?», upita Anthony Bissinghurst, njegov ujak.

Ramzesu je bilo drago što ima nekoga na koga može usredotočiti svoj bijes.

«Slijedio si me!»

Još uvijek unesen u ulogu, Seti se lijeno nasloni na zid i prekriži ruke. «Odlučio sam preuzeti aktivnu ulogu u ovoj priči. Čini se da nemaš dovoljno razuma da paziš na sebe.»

«Nije bilo nikakve opasnosti.»

«Možda ne od drugog napada, ali do jutra će cijeli Luksor znati da si imao romantični tajni sastanak s tom Petherickovom. Fotografija tebe i te dame zagorčala bi ti život s Nefret i uništila ti kredibilitet nepristranog svjedoka.»

«Nije bilo fotografa.» On krene niz stube. «Ona nije proraču nana poput tebe.»

«Branimo damu, zar ne? Kako viteški. Bila je dovoljno proraču nana da odjene prozirnu haljinu i pobrine se da je Abdul i drugi hotelski pomoćnici vide.» Seti požuri za njim. «Je li te pokušala zavesti?»

«To prokleta nije tvoj posao.»

«Obrati pažnju na to da sam rekao 'pokušala'. Da sam ja oženjen ženom poput Nefret, ni ja ne bih bio prijemčiv na takvo što.»

Ramzes se okrene i uhvati ujaka za ovratnik. «Zašto me stalno provociraš?»

«Ne mogu si pomoći», prizna Seti. Bez vidljivog napora oslobo di se Ramzesovog stiska. «Stare navike teško umiru. Gledaj, Ramzese, proglasimo primirje. Netko te večeras čekao u zasjedi vrebao, kako se kaže. Kada me vidio kako ti prilazim, otišao je.»

«Jesi li vidio tko je to bio?»

«Mislim da je to bio tvoj prijatelj Kačenovski.»

«O, za ime Božje! Mihail je potpuno neopasan. Ako je to bio on, vjerojatno je samo htio razgovarati sa mnom, ili zamoliti prijevoz preko rijeke. Uplašio si ga. On je plašljiv tip.»

«Bolje spriječiti nego liječiti.»

«Zvučiš poput majke.»

«Vjerujem da to nisi izrekao kao kompliment.»

Ramzes mu ne odgovori. Spustili su se niz stubište. Područje oko hotela i staze bili su jarko osvijetljeni, baš kao i dok. Nije bilo nikakve sjene u kojoj bi mogao vrebati ubojica. Seti je vjerojatno izmislio zasjedu.

«To bi mogao biti čovjek kojeg sam vidio», reče Seti iznenada pokazujući prstom.

Čovjek je bio Adrian Petherick. Odavao je utisak kao da je izišao u nevinu večernju šetnju. Nije se trgnuo poput čovjeka koji nosi nešto na savjesti kad ih je vidio, a njegov se vedri osmijeh nije promijenio.

«Dobra večer», reče on. «Prelijepa noć, zar ne?»

«Da, jest», reče Ramzes. «Zna li vaša sestra da ste izišli?»

Adrian se naceri. «Draga Harriet. Ne može me cijelo vrijeme pratiti, znate. Večeras je imala sastanak. Je li to slučajno bilo s vama?»

«Zapravo, jest.»

«Što vam je rekla?» Njegovo nasmiješeno lice nije iskazivalo skrivene namjere, ali nešto u njegovom glasu pokrenulo je zvono za uzbunu u Ramzesovom umu.

«Zabrinuta je za vas», reče Ramzes otvoreno. «Ne biste trebali izlaziti bez da joj se javite. Nepoznati ubojica još je na slobodi.»

«Osim ako to nisam ja», reče Adrian veselo. «Ima li novih informacija?»

«Ne.»

Adrian odmahne glavom. «Policija nije baš jako pametna, zar ne? Onaj momak, na primjer...» On se okrene. «Prati me već dva dana. U civilnoj odjeći, rekli biste odjeven je poput svih Egipćana, u lepršavu halju i turban. Ali odmah sam ga prepoznao.»

«Bravo», reče Ramzes. Ajidov odjel policajaca u civilu trebao je dodatnu obuku. Glava u turbanu koja viri iza drveta bila je uočljiva poput deve.

«Sada idem u hotel», reče Adrian. «Pozdravite vašu prelijepu suprugu i ostatak obitelji.»

«Ne izgleda poput Mihaila», reče Ramzes gledajući Adriana kako preskakuje po dvije stube.

«Približno su iste visine, kad Kačenovski ne glumi grbavca, i obojica su vitke građe. Nisam mu vidio lice. Standardna odjeća kaciga, tamne hlače i kaput.»

Kad su stigli do doka, Sabir je ležao i čekao ih. «Drugi čovjek vas je preveo preko rijeke», optuži ga on.

«Ali ti si otkrio», reče Ramzes.

«Ajva, naravno. Zato sam čekao da se vratite.»

«Ne mogu zamisliti kako kriminalac ovdje može ostati neotkriven», primijeti Seti kad su se smjestili. «Ili samo tvoje aktivnosti privlače takvu pažnju?»

«Mislim daje u pitanju ovo drugo.»

«Ne želiš razgovarati o tome?»

«O čemu?»

«O mladom Pethericku. Žao ti ga je zbog njegovih iskustava iz rata, ali on je ili lud poput šeširdžije, ili izrazito lukav. U svakom slučaju, glavni je kandidat za ulogu ubojice.»

«Ali zašto?», upita Ramzes uvučen u raspravu. «Kakav bi motiv mogao imati? Prema njegovoj sestri, volio je maćehu.»

«Motiv, kao što znaju svi kriminolozi, nije dokaz. Ljudi ubijaju ljude zbog najglupljih razloga. Neki ubojice čuju glasove. Drugi imaju lako monumentalni ego da sebe proglase sucem i izvršiteljem. Tu su i jednostavne duše koje dopuste sitnim zamjerkama da se gomilaju, iz mjeseca u mjesec, iz godine u godinu, sve dok ih jednako sitna stvar ne gurne preko ruba. Da ne spominjem...»

«Dokazao si svoje», prekine ga Ramzes.

«Ne, nisam. Upravo sam išao prema činjenici da mi ne znamo gotovo ništa o tim ljudima. Treba nam više informacija. Možda ću poći u Kairo na nekoliko dana.» Čamac blago udari u obalu.

Ramzes iskoči, ostavivši ujaka da sam iziđe. Njegovu brigu za Adriana zasjenila je važnija briga.

Ramzes je kasnio. Očekivala sam to, ali nisam očekivala da će doći u Setijevoj pratnji. Ovaj drugi izgledao je osobito mirno.

«Morali smo odgoditi večeru», reče Nefret optužujućim tonom.

«Za još kasnije.»

«Oprosti», reče Ramzes.

Seti priđe stolu i natoči dvije čaše whiskyja. Jednu preda Ramzesu, a zatim se smjesti u stolac s drugom čašom u ruci.

«Hm», rekoš. «Tako je loše?»

Ramzes povuče dug gutljaj, a zatim duboko uzdahne.

«Ne, uopće ne. To jest... uh... ne u konvencionalnom smislu. Upravo sam razgovarao s Harriet Petherick.»

«Tako sam i mislila», rekoš.

«Ja nisam», reče Nefret. «Ja sam ti vjerovala.»

Ramzes spusti pogled pred njezinim optužujućim pogledom.

«Dao sam joj riječ da prije razgovora neću nikome reći.»

«Meni si dao riječ da nećeš otići nekamo bez da mi kažeš.»

«Rekao sam... Dovraga!» Ramzes udari praznom čašom po stolu. «Želiš li čuti što se dogodilo ili ne?»

«O, da, naravno», reče Nefret nježno.

Bez daljnjih upadica, Ramzes započne svoju priču. Njegov opis odjeće Harriet Petherick, iako je bio neodređen, kako se i moglo očekivati od muškog promatrača, uzrokovao je podizanje nekoliko obrva. Nakon što je završio ono što je za njega očito bio najneugodniji dio priče, on zastane kako bi došao do daha i natočio si još jednu čašu whiskyja.

«Ružičasta», rekoh zamišljeno. «Vrrrlo zanimljivo. Sigurno je uzela haljinu iz maćehine garderobe. To znači da je bila proračunana. Što se dogodilo nakon što si odbio njezino udvaranje, Ramzese? Je li to bio jedini razlog zbog kojeg te pozvala?»

«Tvrđila je da mi želi dati određene informacije o pozadini priče», reče Ramzes, koji se opustio sada, kad je najgore prošlo.

«Bila je izrazito kritična prema ocu, koji je, po njezinim riječima, bio sebičan i hladan prema svojoj prvoj ženi i prema djeci. Druga gospođa Petherick nije bila nimalo slična prvoj ženi bila je bogata i svjetovna, slavna i... ovaj... ženstvena. Harriet nije mogla shvatiti zašto je Petherick privukao Magdu, ali ova je bila odlučna da se uda za njega, i uspjela je u tome.»

«Postoje privlačnosti koje kći ne razumije», rekoh. «A Petherick je bio bogat, zar ne?»

«Bila je i Magda», reče Ramzes. «Da citiram Harriet, razmetala se dijamantima i skupim haljinama.»

«To nije pokazatelj bogatstva», primijetih. «U nekim slučajevima vrijedi upravo obrnuto. Ne znam koliki su mogli biti njezini prihodi, ali trošila je obilno. A što se tiče njezinog uspjeha u... ovaj... lovu na gospodina Pethericka, muškarci su u određenoj dobi osobito ranjivi na takva udvaranja. Uхватила ga je u pravom trenutku.»

Emerson se glasno nakašlje. Ispravila sam svoju analizu. «Neki muškarci.»

«Ne ja», reče Seti. «Ja sam uvijek ranjiv.»

«Je li to sve?», upita Nefret svojeg supruga.

«Rekla je da se dama potrudila da pridobije Adriana, barem u početku, i tvrdi da ju je iskreno volio. Kada razmislim o tome», reče Ramzes polako, «vjerujem da je ona bila, i jest, primarno zainteresirana za to da zadobije našu pomoć za svojeg brata. Tvrđi da se policija usredotočila na njega smatrajući ga ubojicom. Želi ga odvesti kući na medicinski tretman.»

«I treba mu», reče Nefret.

Seti ispruži noge. «Nisam tako siguran, Nefret. Sreli smo mladića na putu prema doku, i njegovo ponašanje i način govora bili su potpuno normalni, štoviše, kao vrlo oštroumne osobe. Čak se i našalio ka ko sumnjaju na njega. Pametan čovjek može odglumiti demenciju, i to je i obrana pred zakonom.»

«Ne vjerujem u to», reče Nefret tvrdoglavo. «To jest... pretpostavljam da si u pravu, ali ne vjerujem da se to odnosi na Adriana.»

Fatima proviri glavu kroz vrata. «Večera je poslužena. Maman kaže da je ne može više odgađati.»

«Plače li?», upita Emerson.

«Da, Oče kletva.»

Dok su drugi zauzimali svoja mjesta, tiho sam porazgovarala s Nefret. «Ramzes ti je rekao istinu. Ništa... ovaj... ništa se nije dogodilo.»

«Znam.» Ona me obgrli oko struka. Plave oči bile su joj bistre i vedre. «Samo ga volim ponekad prodrmati. Apsolutno je neodoljiv kada izgubi kontrolu.» Nasmije se i blago me stisne.

«Onda u redu», rekoh s olakšanjem. «Sjećam se kad je jednom Emerson...»

«Peabody!», reče Emerson glasno. «Koga ogovaraš? Molim te, sjedni.»

Tijekom večere zatražila sam od Setija i Ramzesa da detaljnije opišu svoje razgovore s Petherickovima. U nekim izjavama bilo je materijala za razmišljanje.

«Dakle, Ajid je dao pratiti Adriana», rekoh. «To je vrlo...»

«Zanimljivo», zareži Emerson. (Juha je bila vrlo slana). «Ono što želiš reći, Peabody, jest da si ljuta zato što se Ajid nije posavjetovao s tobom.»

«Ne, ali pomalo sam iznenađena što se gospođica Petherick nije obratila meni za pomoć.» Nefret dobaci Ramzesu specifičan pogled. Shvatila sam da sam opet pokrenula osjetljivu temu, pa zato brzo nastavim: «Ili odvjetniku. Britansko pravosuđe je britansko pravosuđe, i Adriana neće moći zadržavati beskrajno dugo.»

«To sam joj rekao», reče Ramzes. Spustio je žlicu za juhu.

«Nije dobra?», upita Fatima uplašeno.

«Dobra je, samo mi se ne jede juha od leće, to je sve.»

«Ajid želi samo jedno», reče Seti, «ili bolje reći dvije stvari koje su povezane. On želi biti čovjek koji je uhvatio počinitelja bilo bi to veliko pero u njegovom fesu i želi biti siguran da neki pripadnik njegovog naroda ne bude žrtveno janje.»

«To su besmislice», reče David. «Niti jedan Egipćanin ne bi se usudio ubiti stranca. Kazne su preteške.»

«Ti to znaš i ja to znam, i Ajid to zna», reče Seti. «On također zna da bi optuživanje Egipćanina bilo za Britance najlakši izlaz iz situacije. Puno smo pričali o tome.»

«Što?», uzviknuh. «Ti i inspektor? Kada?»

«U više navrata», reče Seti s iritantnim osmijehom. «On misli da sam agent britanske obavještajne službe.»

«Pa i jesi», izlaze David, pa poskoči. Netko gaje sigurno udario u gležanj. I ja bih to učinila da sam mu bila bliže.

«Ne onaj koji misli da jesam», reče Seti.

«Tko je Anthony Bissinghurst?», upitah.

«On je ja», reče Seti, «To jest, ja sam on.»

«Jedna od tvojih brojnih ličnosti?»

«To je ona koju rabim kad mi treba službena potpora», objasni Seti. «‘Tony’ je pripadnik Ministarstva unutarnjih poslova, dobro poznat vlastima.»

«Dobri Bože», promrmlja Emerson. «Što ti je Ajid rekao?»

«On je naciljao Adriana, to je točno. Razumijem i zašto. Nema koga drugoga.»

«A što je s Harriet?», upitah.

«Ma, hajde, Peabody», uzvikne Emerson. «To nije mogla biti ona.»

«Zašto ne? Zato što je žena? Iznenaduje me što još uvijek patiš od predrasuda protiv mojeg spola, Emersone, usprkos činjenici da smo i mali više od jedne protivnice. Harriet je, po mojem mišljenju, mnogo vjerojatnija sumnjivica od njezinog brata. Za razliku od njega, ona je mrzila maćehu, a dovoljno je visoka i snažna da prođe kao muškarac.»

«Pitao sam se hoće li ti to pasti na pamet», promrmlja Seti.

«Tebi jest, naravno.»

«Naravno. Ne možeš optužiti mene, draga Amelia, da gajim predrasude protiv ženskog roda.»

Prije no što sam se te večeri povukla na spavanje, načinila sam jednu od svojih lista.

Čekala sam da Emerson popije svoju kavu sljedećeg jutra prije no što sam mu pokazala svoju listu. «Po mojem mišljenju», rekla sam, «zaboravili smo slijediti neke istrage koje smo pokrenuli prije nekog vremena u drugim smjerovima.»

Emerson mi istragne papir iz ruke.

«Dobri Bože, Peabody, ovaj put nadmašila si samu sebe. Vidim da si pod 'Sumnjivci' navela sir Malcolma, Lidmana, Kačenovskog, Harriet, Adriana, i gospodina Salta, direktora Zimske palače! Zašto ne Cyrusa ili Winlocka?»
«Zato što ih dobro poznajemo, naravno. Ovi drugi novi su u Luksoru. Gospodin Salt preuzeo je mjesto direktora prije nekoliko mjeseci. Kako znamo da on nije ubilački manijak kojeg su možda prevarili gospodin ili gospođa Petherick?»

«Svatko može biti ubilački manijak», reče Emerson s više strasti a manje promišljenosti. «Ponekad i sam osjetim takve porive. Stvarno, Peabody!»
«Ako pogledaš drugi stupac na mojoj listi, vidjet ćeš da sam predložila nekoliko praktičnih smjerova istrage.»

«Hm», reče Emerson, pa opet pogleda papir. «Ne možemo provjeriti zaleđe svih tih ljudi. Koliko mi znamo, bilo koji gost hotela mogao je imati nešto protiv gospođe Petherick.» On počne gužvati moju listu, shvati da ga gledam, pa mi je vrati. «Nemam vremena za te besmislice. Krenimo.»

«Kamo?», upitah ja kiselu. «U KV55, Deir el Medinu, ili Zapadnu dolinu? Čini se da se ne možeš odlučiti.»

«Znam točno što radim», reče Emerson. «Dođi, ako ideš.»

Kada Emerson i ja vodimo naše prijateljske rasprave, rijetko nas prekidaju. Sada se David ubaci.

«Želite li da ponesem svoje fotoaparate, profesore?»

«Naravno. Požuri, molim te.»

On iziđe u pratnji Nefret i Davida. Trenutak kasnije za njima krene i Ramzes.

«Mogla bih i ja poći», rekoh Setiju. «A ti?»

Seti se nasmiješi Fatimi, koja mu je pokušavala dopuniti šalicu.

«Ne, hvala ti, Fatima. Tvoja kava dovodi me u iskušenje da ostanem, ali dužnost zove. Profesor je propitivao moje vještine i vrijeđao moje talente.»

«O čemu govoriš, za ime Božje?», upitah. Fatima, koja je znala još manje od mene, klimne i nasmiješi se.

«On misli da sam propustio nešto dok sam pljač... ovaj, istraživao tu grobnicu», reče Seti. «Želim biti prisutan kada prizna da nisam.»

Pridružili smo se drugima za stolom. Ramzes mi je vrlo ljubazno ponudio Rišu, ali odbila sam u korist jedne od unuka tog pastuha, lijepe kobilice imenom Amber.

Kao što je Seti nagađao, Emerson je poveo procesiju do Istočne doline i grobnice

Nisam bila tamo nekoliko dana i impresionirao me napredak u poslu. Najveći dio grobne komore bio je očišćen.

Trebalo je ispitati samo jedan kut, i nišu koja je sadržavala prekrasne kanopičke žare.

Jutarnji je posao bio neproduktivan kao i naša ranija iskapanja. Udaljeni kut sadržavao je iste raznolike sitnice kakve smo već pronalazili: komade lončarije, od kojih je jedna imala crvenocrni c vjetni dezen, zatim neoblikovani komad žutog kvarcita, i nekoliko keramičkih perla. Kad je i zadnji od ovih predmeta bio katalogiziran i uklonjen, Emerson je stajao s rukama na bokovima, proučavajući sada praznu komoru.

«Nema skrivenih prostorija», reče Seti kontrolirano neutralnim glasom.

«Nisam ni očekivao da će biti», reče Emerson.

«Nema čak ni rupe u zidu.»

Emerson mu uputi mrzovoljan pogled. «Tu je još kanopička niša.»

«Da krenemo na nju?», upita Ramzes.

«Ovaj... ne danas.» Emerson izvadi svoj sat. «Dobri Bože, kasnije je nego što sam mislio. Ne želiš li se vratiti na svoje papiruse, dečko?»

«Kako god kažeš, oče.»

«Ja krećem u Luksor», najavi Seti.

Emerson promrmlja nešto što je moglo biti «Idi zbogom», pa krene prema ulazu, ostavivši Davida i Nefret da spakiraju fotoaparate. Moj šogor galantno mi ponudi ruku.

«To je čudno, znaš», reče on.

«Što to?»

«Emersonovo ponašanje. Kopao je u toj vražjoj rupi navodno s ciljem da pronađe nekakve dokaze da je statua bila tamo, ali čini se da mu ne smeta neuspjeh. Čovjek bi očekivao barem nekoliko kletva, zar ne?»

«Još nismo završili.»

«Hm», reče Seti.

«Zašto ideš u Luksor?», upitah.

«Namjeravam slijediti neke smjerove koje si ti pametno sugerirala. Mogu li posuditi ovu tvoju sjajnu listu? Vjerujem da sam vidio kako je stavljáš u džep.»

Predala sam mu je. «Naravno, obavijestit ćeš me o rezultatima svoje istrage.»

«Kako si mogla i pomisliti nešto drugo, draga moja?»

On i Ramzes krenuli su prema oboru za magarce ne baš zajedno, jer iako su koračali jedan uz drugoga, nisu razgovarali niti su se pogledavali. Dok sam se probijala kroz turiste, vidjela sam sir Malcolma, dotjeranog kao i uvijek, pod vrlo velikim suncobranom koji je držao njegov vodič.

«Je li bilo sreće?», upita on.

«Nije», vikne Emerson ne zastajući.

Bila je tek sredina jutra, pa sam uzela zdravo za gotovo da se Emerson još ne misli vraćati kući. «Zapadna dolina?», upitah ja s nadom. Cyrus je uvijek nosio velike zalihe hrane i vode. Emerson mi nije dao vremena da spakiram košaru za užinu.

«Mogli bismo», reče Emerson.

«Ponašáš se vrlo čudno», obavijestih ga.

«Ne, ne ponašam se», reče Emerson.

Nefret i David stigli su nas čim smo skrenuli na cestu prema Zapadnoj dolini. Više se volim kretati sporije preko neravnog terena, zbog naših dragih konja.

Cyrus nas oduševljeno pozdravi. «Nadao sam se da ćete doći. Čini se da mi treba fotograf.»

«Drago mi je što ti mogu pomoći», reče Emerson. «David...»

«Neka dečko najprije popije čašu čaja», reče Cyrus. «Svi izgledate prilično prašnjavo i čini se da vam je vruće.»

«Put je bio vruć i prašnjav», odgovorih. «Je li to gosp. Lidman?»

Cyrus se ogleda oko sebe. Kao i ja, uvijek je podizao privremeni zaklon kada nije bilo odgovarajuće prazne grobnice pri ruci. Moje pitanje bilo je nepotrebno: pod platnenim šatorom, pokraj velike košare, sjedila je prepoznatljiva prilika gosp. Lidmana.

«Inzistirao je da danas dođe ovamo», odgovori Cyrus. «Još uvijek nije potpuno zdrav, ali htio je započeti s radom.»

Lidman ustane i skinje šešir kad smo se približili. Po mojem mišljenju, nije bilo mudro što je napustio krevet. Opekline od sunca prekrivale su njegovo blijedo, napuhnuto lice, a njegov pokušaj da se osmijehne bio je prilično bijedan.

«Preuzeo sam ulogu domaćina, vidite», reče on. «Nažalost, ne mogu učiniti ništa više.»

Nefret ga je proučavala sućutno i zabrinuto. «Ne biste se trebali naprezati tako naglo, gospodine Lidman. Polako.»

Emerson je imao vrlo malo strpljenja sa slabošću, a još manje s gosp. Lidmanom.

«Dobro», reče on nakon što je ispraznio čašu. «A sada, Vander gelt, pogledajmo kako napredujete. David i Nefret, raspakirajte fotoaparate. Peabody, tamo je lijepa, visoka gomila otpada koji treba prosijati. Možeš pomoći Jumanima.»

«Sto, neću dobiti Hasana i druge momke?», upita Cyrus s osmijehom.

«Oni će doći kasnije», reče Emerson, nesvjestan sarkazma.

«Ostavio sam ih da zatvore KV55.»

«Već ste gotovi tamo?», upita Cyrus.

«Ne baš. Ne, ne baš. Međutim, ovdje ima više posla. Uvijek pomozite prijatelju, ha? Ah, Bertie. Što si radio tamo s Jumanima? Trebao bi raditi na svojem planu grobnice.»

«Mislio sam pričekati dok ne završimo s čišćenjem», reče Bertie ponizno. «Hrpa raste, a Jumanima...»

«Gospođa Emerson će joj pomoći. Dođi.»

Nefret utješno potapše Bertiea po ruci.

Iako je Cyrus u većini slučajeva popuštao Emersonu, bio je potpuno nepopustljiv oko prestanka rada sredinom poslijepodneva.

«Ovdje sam od šest ujutro», rekao je, «umoran sam, vruće mi je i spreman sam za dugu, hladnu kupku. Već sam poslao Lidmana kući, izgledao je bolesno.»

«Čovjek je apsolutno beskoristan», progundala Emerson.

«Ne mogu otpustiti čovjeka zato što se razbolio», reče Cyrus.

«To ne bi bilo u redu. Vidimo se kasnije.»

Kad smo stigli do naše kuće i ja sam bila spremna za dugu, hladnu kupku.

Ramzes i Kačenovski su radili, a Seti se još nije vratio iz Luksora, pa sam imala vremena. Veselo se praćakajući u svojoj limenoj kadi, napokon sam privukla Emersonovu pažnju, pa smo imali lijep mali interludij.

Međutim, moji pokušaji da ga natjeram na priznanje u vezi s njegovim namjerama nisu uspjeli, a moram priznati da nisam dugo ustrajala.

Emersonovo veselo raspoloženje splasnulo je kad je vidio gosp. Kačenovskog kako se na verandi igra s djecom. Činilo se da se igra sastoji od toga da jedni druge hrane komadićima biskvita. «Umoran sam od tog momka», požalio se. «Zašto je ovdje svakoga dana?»

«Ne tako glasno», pobunih se. «Čut će te. Čaj s nama dio je njegovog dogovora s Ramzesom, kao što dobro znaš. Dobar dan, gospodine Kačenovski. Vjerujem da ste imali uspješan dan?»

Kačenovski nije mogao odgovoriti, budući da mu je Carla natrpala cijeli biskvit u usta. Ramzes odgovori umjesto njega. «Vrlo produktivan, izravnali smo i osušili većinu fragmenata, i započeli smo s katalogizacijom. Nekoliko ih je osobito zanimljivih.»

«Ramzes ima sjajno pamćenje», reče Kačenovski nakon što je progutao zalogaj.

«Vjerujem da bi mogao izrecitirati cijelu listu fragmenata.»

«To je pitanje vježbe», reče Ramzes skromno.

«To je pitanje čudne mentalne sposobnosti», reče Nefret osmjehnuvši se. «Može baciti jedan pogled na sobu i prisjetiti se svih predmeta u njoj. Carla, nemoj gurati hranu u usta sirotoga gospodina Kačenovskog, ugušit ćeš ga.»

«Pobjedirao je», objasni Carla. «Igramo se “papir, kamen, škare” s prstima, a onaj koji pobijedi dobiva biskvit.»

«‘Pobijedio’», rekoх odsutno, «ne ‘pobjedirao’.»

«Hoćeš li natočiti čaj, Peabody?», upita Emerson. «Sto čekaš?»

«Fatima još nije donijela čajnik, eto što čekam. Očekujem da čeka tvog SethaAnthonyja.»

«Došao je prije nekog vremena», reče Ramzes. «Otišao se okupati i presvući.»

Fatima se pojavi s čajnikom. «Dolazi», najavi ona dramatično.

Čak je naučila Karima da otvara vrata kako bi Seti mogao ući bez da se zaustavlja.

«Nadam se da vas nisam zadržao», reče on kraljevski se naklonivši Karimu.

«Natoči čaj», reče mi Emerson.

«Kakve su vijesti?», upitah Setija.

On pokaže na djecu, koja su se okupila oko njega i istovremeno mu objašnjavala novu igru.

«Ah», reče Seti. «Vjerujem da ću morati razmotriti svoju strategiju prije no što uđem u natjecanje. Vježbajte još malo na gospodinu Kačenovskom, ha?»

«Nešto nije u redu», rekoх tiho.

«Ima novosti», reče Seti jednako tihim glasom. «Petherickovi su napustili Luksor. Uхватili su noćni vlak za Kairo.»

«Dobri Bože», uzvikne Emerson.

«Ne mogu reći da sam iznenađena», rekoх točeći čaj.

«Ne, ne možeš», zareži Emerson. «Hajde, Peabody, čak ni ti nisi mogla to predvidjeti.»

«Nisam rekla da sam predvidjela. Kažem da nisam iznenađena, ne nakon što sam čula Ramzesovo izvješće o razgovoru s Harriet.»

«Nisam rekao ništa što bi ovo izazvalo», pobuni se Ramzes.

«Naprotiv. Dao sam sve od sebe da je umirim.»

«Vjerujem da nju nije moguće umiriti», rekoh. «Kakav glup postupak! Policija će bijeg shvatiti kao znak krivnje. Kako su im Adrian i Harriet pobjegli? Gospodinu Saltu sigurno su rekli da obavijesti Ajida ako se odjave iz soba.»

«Nisu. Jednostavno su izišli iz hotela i otišli ravno na željezničku postaju. Oboje su imali samo malu torbu. Trebalo mi je cijeli dan da to otkrijem», doda Seti razdraženo. «A toliko je trebalo i Ajidu da dobije dopuštenje obavijestiti policiju u Kairu. Vlak dolazi tek večeras.»

«Oni neće biti na tom vlaku», reče Ramzes. Sjedio je mirno, držeći šalicu u ruci.

«Zašto to kažeš?», upita Nefret.

«Zato što Harriet Petherick zna da će joj policija biti na tragu i da ne mogu otići iz Egipta bez da ih presretnu. Bog zna što ima na pameti, ali ne sviđa mi se taj razvoj događaja. Adrian nije... pouzdan.»

«Valjda ne vjeruješ da joj je u stanju nauditi?», uzviknuh.

«Bojim se da bi», reče Nefret prigušenim glasom.

Ona pogleda svoje sklopljene ruke. «Razmišljala sam o onome što je Ramzes rekao sinoć. Adrianovo ponašanje odgovara bolesti koja se naziva manično depresivna psihoza izmjenjuju se stanja

energičnosti i letargije. Učila sam da su mentalne bolesti uvijek rezultat oštećenja mozga, izazvanog fizičkim agensima, ali taj stav se mijenja i dokazi su sve uvjerljiviji. Teške emocionalne traume također mogu izazvati takve napade.»

«I ja sam upoznata s modernim psihijatrijskim teorijama», rekoh. «U maničnom stanju može biti opasan.»

«I bio je opasan», reče Nefret ojađeno. «Upadanje u nečiju kuću i prijetnja pištoljem ne može se smatrati neopasnim ponašanjem. Da mu Ramzes nije uzeo pištolj, ne znam što bi učinio.»

«To nije jedini pokazatelj», reče Ramzes. «Nisam vam rekao jer... pa, zato što mi se to činilo narušavanjem njezine privatnosti. Imala je masnice na rukama. Vidio sam kad su joj se rukavi spustili. Svježe masnice.»

22

«Moram ih pronaći», reče Ramzes.

Do sljedećeg jutra nismo dobili potvrdu naših sumnja i strahova. Vlak je zaustavljen, a putnici ispitani. Petherickovi nisu bili među njima. Jedan od Setijevih kolega je na svoj zahtjev sudjelovao u pregledu, i Seti nas je uvjeravao da ga nije mogla zavarati nikakva maska, ma koliko dobra bila. Bilo je jasno da je shvatio cijelu stvar jednako ozbiljno kao i Ramzes.

«Zašto ti?» Nefretine plave oči upute mu tvrd pogled. «To nije tvoja odgovornost.» Izjava je bila točna u najužem smislu, ali kao što je ona i predobro znala, Ramzes je imao tu rijetku kvalitetu neki bi je nazvali opterećenjem da je osjećao odgovornost za slabe i bespomoćne.

Harriet Petherick bila je žena koja ga je zamolila za pomoć. On bi učinio isto za bilo kojeg muškarca, ženu ili dijete. Tu je kvalitetu dobio od mene, pa se nisam pokušavala prepirati s njim.

Emerson jest. «Nefret je u pravu, znaš. Što bi ti mogao učiniti, i da policija ne može? Djevojka je izgubila glavu...»

«Što se ženama inače događa», promrmljah.

«O, ušuti, Peabody! Nekim ženama se događa, kao i nekim muškarcima. Ne poznaje Egipat i policiji neće trebati dugo da locira nju i njezinog brata.»

«Ne sumnjam da je to točno», reče Ramzes. Odgurnuo je svoj tanjur u stranu i koračao je amotamo po blagovaonici. «Brine me što bi se moglo dogoditi prije no što ih policija pronađe.»

«‘Jer svaki čovjek ubija ono što voli’», reče Seti.

Ramzes mu dobaci kratak pogled, a Emerson reče zgađeno: «Poezija!»

«Poezija često izražava univerzalnu istinu», rekoh. «Da izrazim to psihološkim terminima, ljudi mogu biti ambivalentni prema onima koje vole, osobito ako pate od mentalne bolesti.»

«Psihologija!», uzvikne Emerson. «Zamolio sam te da ne pričaš sa mnom o psihologiji, Peabody. To je još gore od poezije.»

«Svidjelo se to tebi ili ne, oče, ima istine u onome što majka kaže», prizna Nefret neodlučno. «Harriet je pretjerano zaštitnička prema svojem bratu priznajem, s dobrim razlogom, ali ne bi me iznenadilo da on nju nesvjesno ne podnosi.»

Emerson se pljesne šakom po čelu. «Molim te, Nefret, samo ne nesvjesno. Ja ne vjerujem u to.»

Na Fatimin poticaj, Ramzes se vratio na mjesto i dohvatio vilicu.

«Siguran sam da bi se vlasti složile s tobom, oče. Oni će tražiti par bjegunaca, a ne ženu koja je možda u opasnosti od osobe koja joj je najbliža. Sišli su s vlaka negdje na pola puta do Kaira. Pokušat ću ih pronaći.»

Njegov ton tihe odlučnosti ušutkao je čak i Emersona.

«Lokalni vlak kreće u jedanaest», nastavi Ramzes. «Ja namjeravam biti na njemu.»

«1 ja», reče David istim tonom.

«Prokletstvo», reče Emerson.

«Nefret i Selim mogu fotografirati jednako kao i ja», reče David.

«Hm.»

Emerson pogladi prstom rupicu u svojoj bradi. Dragom čovjeku moram odati priznanje: briga za sina bila mu je važnija čak i od preokupacije iskopavanjem. Nije iskreno vjerovao da je Harriet Petherick u opasnosti, ali bio je upoznat s Ramzesovim nepromišljenim navikama. David ga je obuzdavao, osim što mu je bio vjeran prijatelj.

«Što je s tvojim prijateljem Kačenovskim?», upitah.

«Pretpostavljam da sam posesivan prema tim tekstovima. On je sposoban i pouzdan, ali radije bih bio ovdje dok radi na njima», reče Ramzes.

«A ja ne bih željela da radi ovdje sam», rekoh. «To je zbog njegove sigurnosti. Neće biti osumnjičen ako se nešto nepredviđeno dogodi.»

«Nešto nepredviđeno poput pokušaja ubojstva ili krađe?» Seti je šutio neko vrijeme. Za razliku od Ramzesa, on je sjajno doručkovao.

«Nešto u tom stilu», složih se. «Kakvi su tvoji planovi?»

Seti obriše usta ubrusom. «Po mojem mišljenju, ja ću više koristiti ovdje. Ako je David s njim, Ramzes će biti dovoljno zaštićen.»

«Spakirat ću nekoliko stvari», reče Ramzes odgurnuvši stolac unatrag. «Nefret, hoćeš li mi pomoći?»

Ona pođe s njim šuteći, čvrsto stisnutih usana. Seti se nasmije.

«Previše ozbiljno shvaća moje male šale. Šteta što se ne može riješiti antipatije prema meni.»

«To je zato što se osobito trudiš naljutiti ga», rekoh.

«Ambivalencija», objasni Seti. «Nesvjesno, dečko mi je jako drag.»

To je bilo previše za Emersona. On poskoči i baci ubrus na stol.

«Onda možeš zauzeti njegovo mjesto na iskopavanju.»

«Kojem?», upitah. «KV55, Zapadna dolina ili Deir el Medina?»

«U Zapadnoj dolini, naravno.»

Nije to bilo «naravno». Imala sam neku predodžbu o tome što jo Emerson smjerao. Daje imao toliko pristojnosti da mi kaže i zamoli me za pomoć, pomogla bih mu. Ovako, samo sam značajno šmrknula.

«Ne mogu ti pomoći u tome», reče Seti. «Ja nisam kopač.»

«Ti si iskopao najbolje predmete iz KV55», odvrati mu Emerson. Na licu mu se pojavi zloban osmijeh. «Možeš pomoći Peabody u prosijavanju otpada.»

Dječake smo otpratili u Luksor sat kasnije. (Nikada neću prestati razmišljati o njima kao o dječacima, usprkos činjenici da sam morala stati na vrhove prstiju da ih poljubim). Nefret je sebe pažljivo kontro-

lirala. Samo su je njezine majčinske odgovornosti spriječila da inzistira na tome da pođe s njima, ali njezino naborano čelo i uplašene oči odavale su njezinu zabrinutost za supruga.

«Zapamti», reče mu ona dok su se spremali krenuti, «pristupi mu oprezno. Sve što se može protumačiti kao prijetnja moglo bi ga isprovocirati. I ne računaj na nju da će ga zaustaviti, ona će...»

«Znam. Rekla si mi.» On se nasmiješi kako bi je umirio i brzo je poljubi. «Ne brini. Sve je u redu, znaš.»

Gledali smo ih kako kreću niz cestu, jedan pokraj drugoga kao što su tako često činili, bliski poput braće, slični po dužini koraka i po sportskoj eleganciji njihovih visokih tijela. I po valovitoj, crnoj kosi.

«Stavite šešire», viknuh ja za njima.

23

«Misliš da djelujem nepromišljeno, zar ne?», upita Ramzes.

«Ne razumijem svu tu priču o ambivalenciji i maničnoj depre siji», prizna David.

«Ma, razumiješ je. Želiš reći da je ne prihvaćaš. Kao ni otac. Nije potrebno koristiti psihološki žargon kako bi se govorilo o jednoj ne toliko neobičnoj ljudskoj osobini. Djeca vole svoje roditelje, ali isto tako odbacuju njihov autoritet. Na neki način, Adrian i jest Har ietino dijete. On je sve što joj je ostalo. Borit će se za njega poput majke tigrice.»

Uranili su na vlak, kao što je Ramzes i planirao, kako bi imali vremena da pročavrljaju s nosačima i službenicima. Drugim riječima, tla tračaju. Taj opuštenu razgovor, u kojem su obojica imali iskustva, vjerojatnije će ih dovesti do novih

informacija nego propitivanje, osobito propitivanje policijskog časnika. Egipćani su imali dobre razloge da ne vjeruju policiji.

Jedan od nosača sjetio se Petherickovih. Rekao je to policiji, ali zatim je dodao i informaciju koju im nije rekao. «Imali su samo dvije torbice. Gospodin nije uopće govorio. Ona je cijelo vrijeme pričala, držala ga je za ruku i gurnula ga je u vagon. Zar je to način na koji bi se žena trebala ponašati? Ona je imala novac. Žena koja kontrolira novac je poput deve bez vodiča.»

«Možda je invalid», reče jedan dobrodušniji slušatelj. «Neka mu Bog bude na pomoći.»

Za dodatni bakšiš dobili su vagon samo za sebe, ali bilo je to dugo, naporno putovanje. “Pitoreskna” sela s kućama od zemljanih cigala i skromni minareti, šumarci palma, i vodeni bivoli koji se valjaju u plicacima odavno su im prestali biti zanimljivi. Monotoniju putovanja razbilo im je samo propitivanje nosača na postajama. Nitko nije vidio brata i sestru u Qeni, Akmimu ili Assiutu. U Minyji im je neki prodavač voća rekao da je prodao naranče ženi s tamnom kosom i glasom dubokim poput muškog. Dijelio je mišljenje onoga prvog nosača o ženama koje su upravljale novčarkom. «Ajva, s njom je bio neki gospodin, ali on nije došao do prozora, pustio ju je da se cjenka i plaća.»

«No, nisu napustili vlak?», upita David.

«Ne. Ah, blaženi bili zbog vaše velikodušnosti, efendijo!»

Vlak opet krene. «To je zadnja postaja prije Kaira», reče David, zatvarajući prozor kako im ne bi ušla prašina. Već je stvorila tanak sloj na svakoj ravnoj površini.

«Vlak staje i na drugim postajama na zahtjev. Mogli su sići na mnogim drugim mjestima.»

«Ne usred noći.» Ramzes upali još jednu cigaretu. Pušio je više nego obično. Bilo je to priznanje brige koju nije pokušao sakriti od Davida. «A u manjim gradovima nema prihvatljivih hotela. Ona će vjerojatno biti svjesna toga.»

«Ne da se žalim, ali ovo pomalo sličići na lov na duhove. Sigurno su se nekako provukli pokraj policije u Kairu.»

«Ima još jedna postaja», reče Ramzes.

«Prokletstvo, točno. Bedrašein. Tako je blizu Kairu da se i ne smatra zasebnim gradom. Misliš li da je to to?»

«Stigli bi tamo oko podneva, a turisti tamo silaze kako bi posjetili Sakaru i Memfis.»

«Sigurnost u mnoštvu», reče David s ljutitim izrazom na licu.

«Imaju i nekoliko drugih mogućnosti. Mogli su unajmiti kočiju da ih odveze u Kairo ili Kuću Mena, iz koje je moguće uhvatiti tramvaj.»

«Probudi me kad stignemo tamo», reče David, pa položi glavu na naslon svojeg sjedala.

Ramzes je ponio knjigu. U njegovoj obitelji knjige su se smatrale potreštinom za put isto kao i oprema za brijanje i čiste čarape. No, nije se mogao usredotočiti. Lice Harriet Petherick neprekidno mu se pojavljivalo između očiju i stranica. Nije to bilo lice neiskusne zavodnice, već djevojke koja mu je uzvratila pogled bez da je ustuknula i čije bi se lice opustilo kad bi se nasmiješila.

Neprekidno je vidio masnice na podlakticama, gdje ju je mogao uhvatiti rukama. Snažan osjećaj da se radi o osjetljivoj temi spriječio ga je da to spomene, dok nije shvatio da je vjerojatnije da ih je prouzročio brat nego neki strastveni ljubavnik. Harriet nije bila žena koja bi primala muškarce u svojoj sobi.

Vlak je stigao u Bedrašein iza ponoći. On i David bili su među nekolicinom koji su sišli s vlaka, i bez problema su unajmili kočiju. Vozači su odgovarali na pitanja, ali nisu im baš previše nudili pomoć. Mnogi ljudi sišli su s vlaka prethodnog dana u podne. Uostalom, svi su stranci bili slični.

«Kamo?», upita David kad su ušli u kočiju.

«Valjda u Kuću Mena. Mogli bismo tamo prenoćiti. Nadam se da ćemo dobiti sobu. Sredina je sezone.»

Slavni hotel, u podnožju visoravni s piramidama, bio je popunjen, ali Ramzes i njegova obitelj bili su tamo dobro poznati. Dobili su apartman koji je bio rezerviran za slavne goste, sa širokom terasom koja je gledala na piramide i s kupaonicom veličine primaće sobe, s ukrasnim zlatnim cijevima. Kad su se raspitali o svojim prijateljima koji su došli prethodnog dana, recepcionar ih je uvjeravao da se nitko pod imenom Petherick nije registrirao, i da se ne može sjetiti niti jedne dame koja bi izgledala poput Harriet. Adrian je nalikovao mnogim muškarcima.

«Sigurno su uzeli kočiju iz Bedrašeina za Kairo», reče David zijevajući i vadeći pidžamu. «Neće ih biti lako pronaći, tamo postoje deseci hotela.»

«Predlažeš li da odustanemo?»

«Uopće ne. Savršeno sam zadovoljan ako mogu uživati u luksuzu koliko god bude potrebno.»

Sljedećeg jutra uhvatili su tramvaj za Kairo. Nitko od službenika nije se sjetio da je vidio Petherickove.

Emerson je mislio ozbiljno kad je govorio o tome kako će zatražiti pomoć svojeg brata u iskopavanju, iako, da budem preciznija, bilo je to prije novačenje nego traženje.

«Mogao bih ostati ovdje i nadzirati Kačenovskog», ponudi Seti u zadnjem pokušaju da to spriječi. «I zabavljati klince.»

«Ovo drugo činiš i previše», odvrati Emerson. «David John neki dan mi je održao predavanje o najboljim metodama za krivotvorenje ušebtija. Što se tiče Kačenovskog, znaš savršeno dobro da on neće doći. Ramzes mu je poslao pismo u hotel objašnjavajući mu promjenu plana. Sada se spremi za polazak.»

«Pomoći ću Fatimi da pripremi košaru s užinom», reče Seti i nestane prije no što se Emerson mogao pobuniti.

Cyrus je srdačno pozdravio Anthonyja Bissinghursta. «Mogu vas iskoristiti», reče on. «Lidman je odšetao.»

«Blagi Bože», rekoh. «Kako ti je pobjegao?»

«Kao što kažem, odšetao je. Jutros, odmah nakon doručka, dok smo se pripremali. Vrtarar nije imao razloga da ga zaustavi, ne usred bijelog dana kada nije radio ništa pogrešno.»

«Ali bez da ti je rekao i riječ...», započeh.

«Oh, ostavio mi je pismo. Isprike, izgovori i tako dalje. Rekao je da ne može podnijeti posao, ne želi iskorištavati moju ljubaznost, a treba mu vrijeme za oporavak.»

«Je li rekao kamo ide?», ustrajala sam.

«Nije. To me se i ne tiče, zar ne?»

«Hm», reče Emerson gladeći bradu.

«Ja mislim da nas se to itekako tiče», reče Seti. «Ne možemo dopustiti sumnjivcima da se rasprše na sve strane, zar ne? Krećem za njim.»

To je mogao biti samo izgovor da izbjegne prosijavanje otpada što je bio vrlo naporan i dosadan posao ali ja nisam mislila tako. Nije ni Emerson. On klimne.

«Najprije propitaj lađara. Ako Lidman nema što skrivati, vratit će se u svoj hotel.»

«Hvala ti na savjetu», reče Seti. «Sam se toga ne bih sjetio.»

Emerson zaškripi zubima. Seti nam veselo mahne i odjaši.

Nakon što je bacio pogled u grobnicu, gdje su radnici još uvijek čistili hodnik, Emerson reče: «Mogu li posuditi Bertiea jutros?»

«Valjda», reče Cyrus. «Zašto?»

«Želim pogledati drugu grobnicu u ovom području. Broj 25.»

«Zašto?», ponovi Cyrus.

«Zbog temeljitosti», reče Emerson oholo i suzdržano.

Bertie je postavio isto pitanje i dobio odgovor s malo više informacija. «Jedna od grobnica možda ona broj 25 vjerojatno potječe iz kasne Osamnaeste dinastije.

Neki ljudi smatraju da je trebala biti Aknatonova, ali da nikada nije završena zato što se on preselio u A marnu i tamo izgradio svoju službenu grobnicu.»

«Nije li grobnica 25 ona koju je Belzoni pronašao 1817.?», upita Bertie.

Emerson ga iznenađeno pogleda, pa ga pljesne po leđima.

«Odlično, dečko moj. Informirao si se.»

Bertie uputi pogled pun žudnje Jumani, koja je vrijedno radila na otpadu, pa prihvati svoju sudbinu. «Zapravo, čuo sam to od Lidmana. Izbacivao je činjenice i brojke svakome tko ga je htio slušati. Što želite, gospodine?»

«Želim točan nacrt. Ulaz je bio blokiran kamenim zidom kad ga je Belzoni pronašao», objasni Emerson dok smo koračali dalje.

«Kao što je običavao, gad je upotrijebio ovna za probijanje kako bi uništio zid, a zatim je ostavio grobnicu otvorenom. Unutra su bile četiri mumije u sarkofazima...»

«Vjerojatno kasniji upadi», prekinuh ga.

«Hvala ti, Peabody», reče Emerson s pretjeranom pristojnošću.

«Spreman sam prihvatiti to da si upoznata s literaturom.»

«Belzoni je pisao zabavno, čak i ako su mu metode bile upitne», rekoh. «Nije se trudio vaditi sarkofage. Sumnjam da je ostalo mnogo od njih.»

«Možda je ostalo dovoljno da dokažemo kako mumije nisu pripadale Osamnaestoj dinastiji», odvratila Emerson. «I da grobnica nije bila dovršena niti upotrijebljena u tom razdoblju.»

«Što bi je eliminiralo kao moguće izvorište statue», zaključih.

«Shvaćam», reče Bertie, koji nije djelovao kao da shvaća.

Nedovršena grobnica nalazila se nedaleko.

Ulaz je bio probijen kroz tvrdi šljunak u podnožju litice crni otvor koji je vodio dolje, u tamu. Bertie je bio jedini od nas koji je bio dovoljno priseban da ponese baklju. (Ja bih to učinila da mijer Emerson rekao što ima na umu prije no što smo napustili kuću.) Njezino svjetlo otkrilo je najviše stube stubišta, iako su bile tako

zatrpane stvrdnutim blatom i komadima šljunka da su izgledale više kao strma padina.

«Ja ću poći prvi», reče Bertie, uputivši mi uplašen pogled.

«Ne, ne, dečko moj.» Emerson uzme baklju od njega i počne se oprezno spuštati.

«Ne bi bilo dobro da padneš. Samo prati moje korake.»

Sišli smo bez incidenta, iako su me Bertievi pokušaji da me uhvati za ruku ometali. Dragi je dečko imao dobru namjeru, pa se nisam bunila. Na dnu stubišta, vrata kvadratnog oblika, tipična za grobnice iz tog razdoblja, vodila su u usku prostoriju napola ispunjenu otpadom i kamenjem.

«To je sve», reče Emerson mašući bakljom. «Ovo je trebao biti prolaz, vjerujem, a iza njega se trebala nalaziti grobna komora, ali nikada nisu došli tako daleko.»

Belzoni je rekao da je tu bilo osam sarkofaga, uredno smještenih u dva reda.

Vrijedni moderni lopovi bili su unutra nakon njega, tražeći ukrase pokopane s mrtvacima. Sada su ovdje bili samo komadići sarkofaga i mumija.

«Dvadeset i druga dinastija», reče Emerson, posvijetlivši bakljom jedan komad. Bio je dug šest inča, a širok tri, i boja se uglavnom oljuštila, ali nitko od nas nije propitivao Emersonovu analizu.

«Ako mi dopuštaš da to kažem», reko, «ova mala ekspedicija bila je gubitak vremena. Čišćenje grobnice trajat će danima, a koja je svrha? To je mjesto na kojem je najmanje vjerojatno da ćemo pronaći... hm.»

«Što hm?», upita Emerson.

«Ništa.» Sjetila sam se Abdulahove zagonetne izjave: “Zadnje mjesto na koje bi pomislila”.

I Emerson je pomislio na to, i moja procjena bila je točna. Još je nekoliko arheologa istražilo tu grobnicu. Nesumnjivo su je opljačkali i moderni pljačkaši, ali umjetničko djelo iz Amarne ne bi moglo pripadati običnom pučaninu koji je živio nekoliko stoljeća nakon tog razdoblja.

Vratili smo se do ulaza. «Bojim se, gospodine», reče Bertie oprezno, «da ne mogu napraviti dobar nacrt dok grobnica ne bude raščišćena. Osim ako ne želite...»

«Ne, ne.» Emerson mu namigne. «Htio sam ti dati izgovor da izbjegneš ono proketo prosijavanje. To je dosadan posao.»

«Hvala vam, gospodine.»

Emerson se udalji prpošnim korakom čovjeka koji je upravo učinio dobro djelo.

Uhvatila sam ruku koju mi je Bertie ponudio.

«Kako se ti i Jumana slažete?», upitala sam ga.

«Isto. Zaprošio sam je šest puta.»

«Onda je prestani prositi.»

«Ramzes je rekao isto», prizna Bertie pitomo se osmjehnuvši.

«Preporučio mi je da pronađem drugu djevojku. Kao da se trebam samo okrenuti i uperiti prst u prvu koju vidim.»

«Okreni se i pogledaj, u svakom slučaju. Misli svojom glavom. I prestani pritiskati Jumanu. To često ima negativan učinak, osobito na tvrdoglavu mladu osobu poput nje.»

«Je li profesor vas snubio na taj način?»

On me pogleda postrance, kao da se uplašio da nije pretjerao. Nasmijala sam se i stisnula mu ruku. «Dragi moj, profesor će ti reći da sam ja snubila njega. Naravno, to je jedna od njegovih malih šala, ili do trenutka dok me nije zaprosio, samo me kritizirao i vikao na mene.»

«Možda bih mogao pokušati s tim.»

Proučavala sam njegovo ljubazno, iskreno lice i pokušala ga zamisliti kako više na Jumanu. «Sumnjam da bi mogao biti uvjerljiv. Samo je ignoriraj. Pusti je da prosijava svoju gomilu.»

Bertie je poslušao moj savjet, a ja sam otišla pomoći Jumanu. Posao joj je bio dosadan, i to mi je i rekla. «Nemam prilike vježbati iskopavanje», požalila se. «Pa čak ni tražiti druge grobnice u Zapadnoj dolini. Zašto profesor nije poveo mene umjesto Bertiea?»

Uvjeravala sam je da nije puno propustila, ali složila sam se da su njezini talenti neiskorišteni. Kao i mnogi mladi ljudi iz Gurneha, provela je djetinjstvo lutajući liticama i tražeći izgubljene grobnice. (urnaviji su imali talent za pronalaženje grobnica neki bi rekli naslijeđen od svojih drevnih predaka.

Očekivala sam Setija, ali dan je prolazio, a od njega nije bilo ni traga. Što li je radio sve to vrijeme? Uostalom, naše sumnje u Lidmana bile su zasnovane na vrlo slabim dokazima. I nije se moglo reći da je pobjegao napustio je dvorac neskriveno, na što je i imao pravo.

Zahvaljujući Cyrusovoj navici da završava s poslom u razumno vrijeme, došli smo kući ranije no što je bio slučaj kad je Emerson bio glavni. Iskoristila sam priliku za opuštenu kupku i pranje kose. Kad sam završila s ovom pomalo osjetljivom operacijom (boja se nije dobro hvatala kad bi kosa bila vlažna), Emerson i Nefret već su bili na verandi i čekali čaj. Vani, u prašini su se valjala djeca, pas i moj šurjak.

«Odmah ulazite unutra», zapovjedih. «Ne, ne ti, Amira. David Johne i Carla, morate opet oprati ruke. Idite Fatimi.»

«To je samo pijesak», reče Seti brišući ruke. «Nema niti jedne jedine klice u njemu.»

«Pas ima mnogo klica.»

«O, vrlo dobro.»

Vratio se gotovo odmah. «Zašto ti je trebalo toliko?», upitah.

«Što si otkrio?»

«Ne mnogo. Niti jedan lađar nije se sjetio da je prevezao Lidmana preko rijeke, ali ipak sam otišao u Luksor. Nije se vratio u hotel Luksor niti u jedan drugi hotel, niti su ga vidjeli na željezničkoj postaji. Nije dolazio niti u prodavaonice karata za parobrod. Problem je u tome», doda Seti, ustavši kako bi pridržao vrata Fatimi s pladnjem, «što Lidman nije jako upečatljiva osoba. Srednje je visine, običnih crta lica, podeblji, no takvi su mnogi muški turisti. Možda je još na Zapadnoj obali, ali proklet bio ako znam gdje.»

Fatima ga pogleda. «Govorite o gospodinu Lidmanu, gospodinu koji je bio bolestan? Bio je ovdje jutros.»

«Ovdje?», vikne Emerson. «Kada?»

«Jutros.» Fatima je po njegovom tonu znala da nešto nije u redu. Počela je lomiti ruke. «Tražio vas je. Čekao je neko vrijeme, a onda je otišao.»

«Dovraga i bestraga!» Emerson skoči na noge.

«Jesam li učinila nešto pogrešno?», upita Fatima uplašeno. «Bio je ovdje i prije, radi za gospodina Vandergelta...»

«Sve je u redu, Fatima», reče Seti.

Emerson je nestao u kući. Svi smo pojurili za njim, uključujući i djecu, koja su došla ružičasta i izribana. Jedan pogled bio je dovoljan da otkrije ružnu istinu. Netko je provalio u donju ladicu Emersonovog stola. Obojena kutija i statua nestale su.

«Pazi na jezik, Emerson», preklinjala sam ga. «Djeca!»

David John odmahne glavom. «Oprosti mi što to kažem, djede, ali rekao sam ti da to nije sigurno skrovište.»

Ramzes je uživao u relativnom miru i tišini Luksora, ali Kairo je imao nešto... Nije to bio svjež zrak, budući da je zrak bio daleko od toga, već nekakav osjećaj užurbanosti i uzbuđenja. Hodali su uz rijeku pokraj muzeja. Bilo je mnogo turista, uobičajeni strani dužnosnici i veći broj automobila, ali ti moderni elementi koji su narušavali atmosferu bili su prekriveni masama i kakofoničnim zvukovima pravog Kaira – muškarci u turbanima i širokim hlačama, žene pod velom, jecanje deva, njakanje magaraca, lavež pasa.

«Bi li radije bio ovdje ili u Luksoru?», upita Ramzes.

«Radije bih bio kod kuće s Liom i djecom. No, ima nešto u Kairu...»

Kretali su se sporo jer su stalno susretali stare poznanike.

«Prosjaci i revolucionari i policajci», primijeti Ramzes nakon što su se rastali od jednog pripadnika ove zadnje skupine. «Zar nemamo niti jednoga respektabilnog prijatelja?»

«Ne, ako smatraš da egiptolozi nisu respektabilni.»

Petherickove nisu poznavali u hotelu Semiramis. Kako bi uštedjeli vrijeme, vratili su se taksijem u centar grada gdje se nalazila većina vodećih hotela. Nisu imali uspjeha ni u Savoyu, hotelu d'Angle terre, Continentalu, ni u Edenskoj palači. Podne je došlo i prošlo. David napokon predloži da stanu i promisle, i možda nešto i pojedu.

«Ne možeš tako cijeli dan, Ramzese. Pregledali smo tek nekoliko većih hotela.

Planiraš li i večeras ostati u Kairu?»

Ramzes se sagne ispod pladnja s kruhom koji je u visini ramena nosio pekarski kurir. «Planiram ih tražiti dok ih ne nađem. Ali, ako si gladan...»

«Umirem od gladi. I ti bi trebao biti gladan.»

«Onda idemo u Shepherd's.»

Bilo je to mjesto u kojem su uvijek mogli biti sigurni da će dobiti stol. Emerson je odavno ostavio tamo dubok trag, a cijela obitelj profitirala je od straha s kojim ga je promatrala uprava. David je namjerno usporio korak dok su prolazili kroz vrtove Ezbekieh. Bio je to njegov način da kaže Ramzesu da uspori. Ramzes je znao da je u pravu. Ako ne budu imali sreće, njihova potraga potrajat će neko vrijeme. David nije dijelio njegov osjećaj hitnosti. Ne bi mu to mogao lako objasniti bez da spomene predosjećaj, ili djelovanje podsvijesti, a David nije vjerovao ni u što od toga.

«Možda ćemo biti u Kairu nekoliko dana», reče on. «Želiš li se naći s nekim od svojih političkih suradnika?»

«Miješanje u politiku zadnje je što mi je sada potrebno. Situacija je, kako kažu, vrlo napeta.»

«Kada objave Deklaraciju nezavisnosti, stvari bi se trebale primiriti.»

David prijezirno otpuhne. «Sadržaj toga dragocjenog dokumenta već je procurio u javnost. To nije nezavisnost ako Britanija zadržava pravo da štiti svoje interese lijepa dvosmislena fraza, zar ne? i ostavlja pitanje Sudana neriješenim.»

«Žao mi je što sam to spomenuo.»

David spusti glas do normalnog tona.

«Žao mi je što sam se toliko uzbudio. Znaš što ja mislim. Ali obećao sam Liji da ću se držati podalje od politike, a Bog zna da i bez toga imamo dovoljno briga.»

Ne samo da su dobili stol na terasi, već i sobu za noćenje. Prema recepcionarovim riječima, nije bilo rezervacija na ime Petherick.

«Već smo mjesecima popunjeni», objasni im on. «Dali smo vam sobu samo zbog našega dugogodišnjeg poznanstva s vašom obitelji. Ovaj... hoćete li spomenuti tu uslugu profesoru Emersonu?»

Njihov stol bio je jedan od najboljih, pokraj balustrade, s dobrim pogledom na vrtove i prometnu ulicu ispod njih. Nakon što su naručili hranu i malo pročavrljali s konobarima Ramzes je pogledao druge goste za objedom.

«Uobičajena skupina», reče David. «Turisti i lokalna aristokracija. Ne nadaš se, valjda, da ćeš naletjeti na Petherickove?»

«Nikad se ne zna. Prokletstvo, eno Sylvije Bennett. Najgora tračerica u Kairu. Ne dopuštam joj da se petlja u naše stvari.»

«Pravi se da je ne vidiš.»

«Potrebno je nešto više od toga da odbije Sylviju.»

Ignorirao je prst kojim ga je pozvala, ali kao što je i previdio, ona je prišla njima. Sylvia je uvijek pratila zadnju modu. Imala je kratku kosu, jarku šminku na usnama i kratku suknju. Nije imala noge za to, pomisli Ramzes kritički kad je ustao da je pozdravi.

Nakon uobičajenih pitanja o Nefret i drugim članovima obitelji «ta draga, slatka, predivna dječica» Sylvia je prešla na temu koja ju je stvarno zanimala. Željela je znati sve o Petherickovima, grofici Magdi, crnoj aveti i statui. Ramzes je izbjegavao odgovore najbolje što je mogao. Zakleo se da neće pružiti Sylviji zadovoljstvo da bude bolje informirana od svojih jednako znatiželjnih prijateljica.

«Ovdje smo poslovno», reče on. «Nema veze sa smrću gospođe Petherick. To je u rukama policije. Bojim se da je to sve što ti mogu reći, Sylvia. Pozdravite svojeg supruga.»

Sylvia se naduri i udalji od njih. Davida je pozdravila jedva primjetnim klimanjem. «Kakva užasna žena», reče David kad je opet sjeo. «No, čini se da nije čula da su Petherickovi otišli iz Luksora. Nisam znao da ih je upoznala kad su bili u Kairu.»

«Sylvia poznaje sve.»

«Osim 'domorodaca' poput mene», reče David.

Ramzes opiše Sylviju nepristojnom riječju. David se nasmije.

«Mišljenje ljudi poput nje ne zabrinjava me, Ramzese.»

«Pođimo prije no što sretnemo još nekog dragoga starog prijatelja kojeg zanima trač.»

«Nećeš moći izbjeći sve», predvidi David. «Do večeri, svi u Kairu znat će da smo ovdje.»

Bristol, National, Metropole... jedan hotel za drugim nijekali su da znaju bilo što o Harriet i Adrianu Pethericku.

«Čudno», progunđa Ramzes. «Prošli smo većinu hotela prve i druge kategorije. Ne mogu vjerovati da bi se Harriet smjestila u nekom lošijem hotelu. Nešto nam je promaknulo, ali ne mogu se sjetiti što.»

«A što ako su se prurušili?», upita David.

«Onda nemamo šanse, budući da nemamo pojma u koga bi se mogli prurušiti. Možemo samo nastaviti uz pretpostavku da izgledaju isto.»

«Dakle, prenoćit ćemo i ovu noć.»

«Da, dovraga. Idemo se oprati i večerati kod Bassama u Kan. On zna sve što se događa u Kairu.»

Zastali su na uglu ulica Šari Kasr el Aini i Šari el Munira, čekajući priliku da prijeđu onu prvu. Promet je bio strašan nitko nije prepuštao pravo prednosti kočijama ili kolima ili pješacima. Ljudi su se gurali na pločniku i na kolniku. Čudo što nema više nesreća, pomisli Ramzes kad je pokraj njih projurila deva koja je presjekla put taksiju, čiji je vozač proklinjao devu i njezinog jahača. Jedan automobil brzo je zaobilazio sporija vozila.

Bio je gotovo u ravnini s njima kada netko snažno gurne Ramzesa ispred automobila. Vozač nije mogao stati ni da je htio.

Fatima je bila neutješna. «To je moja greška. Nisam ga smjela ostaviti samog. Trebala sam ga promatrati.»

Seti joj ponudi čisti rupčić. «Ako je nečija greška, Fatima, onda je moja. Nisam se sjetio da te upozorim.»

«Nitko od nas nije se sjetio da te upozori», dodah i ja riječi utjehe. «Zapravo, da budem pravična prema svima nama, nije bilo razloga da to učinimo.»

«Da, bilo je», progundā Emerson. «Hajde, Fatima, nitko ne krivi tebe. Molim te, ne plači. I blizanci će se rasplakati.»

«Ne krivite mene, Oče kletva?» Ona obriše suze s lica i uputi mu molećiv pogled.

«Blagi Bože, ne. David Johne, Carla, nisam ljut na Fatimu. Čujete li me?»

Djeca su se držala za njezinu suknju i suosjećajno jecala. Buka je bila prilično snažna.

«Vas dvoje, bilo bi dosta», rekoh. «Pojedite biskvit.»

Njihova djetinja žalost podsjetila je Fatimu da bi se trebala pribрати. Ona obriše lice i uzme rupčić, pa obriše i njihova lica i nosove.

«Sve je u redu, vidite? Nisam nesretna. Otac kletva nije ljut. Dođite, uzmite biskvit. Uzmite i dva!»

«Imao je više od pet sati za bijeg», rekoh. «Kada si ispitao lađare?»

Seti je znao na što mislim. «Ostavio sam im upute da mi odmah jave ako se pojavi, te im obećao golemi bakšiš za to.

«Ne možemo samo sjediti ovdje i pustiti gada da pobjegne», izusti Emerson.

«Povjerila mi je da se pobrinem za prokletu stvar. Vraćam se na pristanište.»

«Jezik, dragi, jezik», rekoh nježno, dirnuta njegovom samo kritičnošću.

«Gubitak vremena», reče Seti podignuvši čašu. «Predlažem da se posavjetujemo sa Selimom. I obavijestimo policiju.»

«Policiju?» Emersonove oči rašire se iznenađeno. «Nisam se sjetio toga.»

«Nikad se ne sjetiš», reče njegov brat. «Ako je Lidman još u Luksoru, na Istočnoj ili Zapadnoj obali, ulovit ćemo ga, ali bit ćemo u nevolji ako uspije izići iz grada. Trebaju nam stražari na željezničkoj postaji. Pouzdani stražari.»

«Ne bih vjerovala nikome od Ajidovih ljudi», rekoh. «Ne sumnjam u njihovu lojalnost, ali nitko od njih ne poznaje Lidmana. Ne mogu tražiti identifikaciju od svakog putnika, to bi trajalo predugo, a neki pompozni idiot sigurno bi uputio žalbu.»

«Ja sam očito pravi čovjek za taj posao», reče Seti uzdahnuvši.

«Što će nam onda policija?», upita Emerson.

«Zato što ja nemam ovlasti da uhitim Lidmana», reče Seti polako i strpljivo. «Ja ga mogu identificirati, ali samo ga policija može zadržati na ispitivanju.»

«Hm», reče Emerson. On se nelagodno promeškolji na stolcu.

«Ovaj... moramo im reći da je ukrao statuu koja vrijedi stotinu tisuća funta? Dobri Bože, ako se ta vijest pročuje, na tragu će mu biti čopor tragača koji će tražiti njegovu glavu.»

«Miješaš metafore, Emersone», rekoh. «Neće tražiti njegovu glavu, nego statuu, i to ne zato da bi je vratili pravom vlasniku. Međutim, mislim da neće imati ništa protiv toga da zdrobe i njegovu glavu budu li morali. Što ako je ipak nevin? Mogao bi teško stradati.»

«Kriv je poput Kaina», zareži Emerson. «A osobno, ne bih imao ništa protiv da bude raskomadani, ako ja to mogu učiniti.»

Nije on stvarno mislio tako. Emerson je vrlo blag čovjek, ako ga netko ne isprovocira iako moram priznati da ga nije teško isprovocirati. Njegova čast i ponos teško su povrijeđeni, i smatrao je sebe osobno odgovornim za gubitak. Stotinu tisuća funta načinilo bi nam priličnu štetu u investicijama.

«Znam», viknuh. «Optužit ćemo Lidmana da je pobjegao s nekim komadima Ramzesovih papirusa. Policija zna da su nam takve stvari važne, ali nisu važne nikome drugome.»

«Odlično, Peabody», reče Emerson. «Smatraš li da će Ajid shvaćati tu krađu dovoljno ozbiljno da mu ostane na tragu?»

«Dragi», rekoh mu uzvativši mu osmijeh, «sigurna sam da ga ti možeš nagovoriti da to učini, ako sam ne bude htio.»

«Krenimo onda», reče Emerson. «Ti i ja, ha, Peabody?»

«1 ja», reče Seti.

I Nefret je željela poći, ali uvjerala sam je da ostane s djecom, koja su se pobunila zbog mogućnosti da izgube i djeda i baku, kao i jednog vrlo zabavnog gosta.

«Utješi se jednom veselom pomišlju, draga moja», rekoh joj. «Ako je Lidman krivac, što se čini više nego vjerojatnim, Adrian Petherick je nevin. Ramzes i David nisu u opasnosti.»

25

«Još jedne hlače uništene», reče Ramzes pregledavajući umrljana i poderana koljena.

«Mogu se zakrpati.» Davidovo lice bilo je blijedo, a glas nesiguran. «Reći ću teti Ameliji da je greška bila moja.»

«Tvoja je greška što nisam pao ravno na cestu ispred automobila.»

On ustane na noge. Znatiželjnici koji su se okupili kako bi ponudili pomoć i savjet razišli su se. Bio je to uobičajeni događaj, a takvi su često završavali i dramatičnije.

«Netko me gurnuo», reče Ramzes.

«Tako sam i mislio. Nisi tako nespretni. Nisi vidio tko je to bio?»

«Bio sam previše zaposlen pokušavajući se zadržati na nogama. A ti...»

«Ja sam bio previše zaposlen sprječavajući tvoj pad.»

«Ljudi su gurali jedni druge. To je mogla biti i nesreća.» Ramzes strese prašinu i komade lišća kupusa s dlanova. Pao je na ruke i noge nakon što ga je David povukao na pločnik.

«Još jedna nesreća?» David podigne obrve. «Čini se da si bio u pravu glede Adriana Pethericka, a ja sam bio u krivu. Znamo da je u Kairu...»

«Ne znamo, ne zasigurno.»

«Koliko ljudi ima u gradu koji imaju nešto protiv tebe?»

«Poprilično, rekao bih.»

«Pa, ostavio si širok trag za sobom tijekom rata», prizna David.

«1 ti si.»

«To je bilo davno. Većina tih ljudi do sada je zaboravila svoju zavadu s nama. Ne, brate, ovo sve više i više sličići Adrianu.»

Ramzesov neuredan izgled izazvao je nekoliko pogleda čuđenja kad su došli na terasu Shepheard'sa, a jedna pomodno odjevena žena rekla je: «Iznenadena sam što dopuštaju ovakvoj sirotinji ulazak u hotel. A nije li onaj drugi čovjek...»

Kad su zatražili ključeve, recepcionar im je predao nekoliko poruka. Ramzes ih je pregledao dok su se dizalom vozili na drugi kat.

«Zamisli ovo», reče on. «Ovo je od M. Lacaua. Prilično nam izravno naređuje da sutra ujutro dođemo u njegov ured. Nadam se da se nije predomislio glede dopuštenja ocu da radi u Dolini.»

«Profesor će ga ionako ignorirati», reče David iscerivši se. «Čije je ovo?»

«Sylvijino. Žena ne bi prepoznala znak ni da je udariš njime po glavi. A ovo je od Annabelle, Sylvijine glavne suparnice u igri ogovaranja.»

On zgužva pisma i gurne ih u džep. «Jedna od tvojih bivših djevojaka, zar ne?», upita David.

«Blagi Bože, ne. Proveo sam sate skrivajući se od nje iza raznih predmeta.»

Dežurni nosač u hodniku zašišti od iznenađenja kad je ugledao Ramzesa. «Što ti se dogodilo, Brate demon?»

«Pao sam.» Ramzes gurne ključ u vrata. «Je li me tko tražio dok sam bio vani, Ahmede?»

«Ne, Brate demona. Da odnesem vašu odjeću na čišćenje i krpanje?»

Jedan pogled u ogledalo rekao je Ramzesu da su čovjekova zabri nutost i kritika ljudi s terase bili opravdani. Kaput mu je bio poderan na ramenu, gdje je Davidov očajnički trzaj istrгнуo rukav. Budući da se je jutros previše žurio da bi se brijao, brada mu je potamnila obraz. On izvadi pisma iz džepa i shvati da je tamo i jedno koje nije pročitao.

«Carter», reče on nakon što ga je pogledao. «Bio si u pravu. Znaju da smo ovdje. Evo, predaj tu odjeću Ahmedu, hoćeš li?»

Brza kupka, brijanje i jedino pričuvno odijelo koje je ponio sa sobom brzo su ga upristojili. Kada se i David spremio, sišli su niz stubište između statua uzbudljivih nubijskih djevojaka koje su bile jedna od poznatijih atrakcija Shepheard'sa.

Posjetitelji su ih fotografirali, milovali, pa čak i odnosili.

«Što kaže Carter?», upita David.

«Želi nas vidjeti. Bilo kada. Nije rekao zašto.»

«Vjerojatno te jako želi vidjeti», reče David.

Howard Carter sjedio je u predvorju s cigaretom u ustima, nosa zabijenog u knjigu.

«Rekli su mi da ste maločas došli», objasni on nakon što se rukovao s obojicom.

«Nisam vam htio smetati.»

Ramzes je poznao Cartera još iz ranih dana, kad je radio kao crtač i slikar, i kasnije, kad su ga odredili za inspektora za Gornji Egipat, i još kasnije, nakon što je izgubio to mjesto i spao na trgovinu starinama i prodaju slika turistima. Sada kad mu je patron bio lord Carnarvon, izgledao je kao da mu u životu ide bolje. Lice mu je bilo popunjenije, a brkovi manji. No, oko usta je imao nove bore. Pričalo se da je Carnarvon velikodušan poslodavac i ljubazan čovjek, ali životna ovisnost o hiru nekog diletanta nije mogla rezultirati duševnim mirom. Carter nije bio ni bogat ni osobito obrazovan. Mnogi njegovi kolege smatrali su ga neodgojenim i drskim. Emerson ga je prezirao zato što je i dalje trgovao starinama, ali Ramzes nije mogao kriviti čovjeka samo zato što se drži sigurnog izvora prihoda.

«Na putu smo Bassamu u Kan», objasni on. «Hoćete li nam se pridružiti?»

«Bojim se da ne mogu večeras. Imam dogovor s lordom i lady Dinwhistle. Imam vremena za piće ili dva, ako vam odgovara.»

Otišli su u Dugi bar. Od rata, pravila koja su branila pristup ženama ublažena su. Nefret je bila jedna od prvih koja ih je ignorirala i svi su stolovi bili zauzeti.

Pronašli su relativno miran kutak gdje su mogli stati i razgovarati. Ramzes je čekao da Carter započne razgovor. Činilo mu se da zna gdje će završiti.

«Čuli smo neke uzbudljive priče o vama», započne Carter.

«Umorstvo, pljačke, napadi...»

«Iste stare stvari», reče David.

Carter se naceri. «Točno. Točno. Ima li otkrića u KV55?»

«Do sada nema. Nismo, zapravo, ništa ni očekivali. Lijepo od vas što ste nam dopustili da istražimo grobnicu.»

Carter uloži cigaretu u ukrašenu mušticu. «Nisam mogao odbi i i profesoru Emersonu takvu sitnu uslugu, previše mu dugujem. Vaši roditelji proteklih su godina bili vrlo dobri prema meni. Nisam baš bio stvarno zabrinut glede ilegalnih iskopavanja u Dolini», doda on.

Drugim riječima, pomisli Ramzes, vaš otac može učiniti više od drugih ljudi, ako ne traži previše. Mladić koji je bio tako ponizno zahvalan na ohrabrenju i potpori onih koje je smatrao višim od sebe u društvenom smislu stekao je samopouzdanje. I htio je nešto uzvratnu uslugu. Nije mu trebalo dugo da prijede na to.

«Što je s tom slavnom statuom?», upita on. «Profesor mi je poslao brzojav i pitao me znam li išta o njoj. Morao sam mu reći da ne znam.»

«A znali biste da je bila na tržištu prije prošle godine?» Ramzes je održavao glas neutralnim. Nije kritizirao, samo je tražio informaciju.

«Očito ne bih», reče Carter pomalo se braneći. «Ja... ovaj... pomažem i mnogim velikim muzejima, znate, osim privatnih kolekcionara poput lorda Carnarvona. Da sam znao za nešto tako značajno... ovaj... započeo bih s pregovorima.»

«No, takvi se pregovori često odvijaju u tajnosti», reče Ramzes.

«U tome i jest problem», reče Carter ispijajući whisky i pozivajući konobara.

«Vjerujem da mogu reći kako sam poznat po svojoj diskreciji» opet se nasmije «ali isto vrijedi i za neke od mojih konkurenata. Opišite mi je, hoćete li? Novinskim izvještajima ne može se vjerovati.»

Ramzes pogleda Davida, koji slegne ramenima. Nije bilo razloga da ne budu iskreni prema Carteru, budući da je već toliko ljudi vidjelo statuu. On mu je detaljno opiše. Gledao je kako Carterov pogled poprima tvrdi sjaj.

«Apsolutno je jedinstvena», završi Ramzes. «I u odličnom stanju.»

«Pretpostavljam da ste već imali ponude», reče Carter nastojeći zvučati opušteno.

«Znam da vam je Cyrus Vandergelt prijatelj.»

«Nije na nama da je prodajemo», reče Ramzes.

«Mislio sam da ju je gospođa Petherick...»

«Dala ocu? On ne bi prihvatio tako vrijedan poklon, čak i da je imao pravo to učiniti. Ne znamo tko je zakoniti vlasnik, sada kad je gospođa Petherick mrtva.»

«Vidim. Sigurni ste... Ali ne griješite glede autentičnosti statue. Biste li bili voljni svjedočiti u vezi s tim?»

«Otac bi vam vjerojatno dao stručno mišljenje ako ga pitate.»

«Vidim», ponovi Carter. «Pa, moram poći. Ne želim da me lord čeka. Vjerujem da ću uskoro vidjeti i vas, i statuu.»

«Kada stižete u Luksor?», upita David.

«On...» Carter mahne muštiklom. «Uskoro. Za oko tjedan dana, valjda. Prenesite moje pozdrave obitelji.»

«Još će tjedan dana biti zaposlen 'pregovorima' s preprodavačima», reče David nakon što je Carter otišao. «Bi li se kladio u neki mali iznos da lord Dinwhistle ne trguje jedinstvenim starinama?»

«Niti u dva penija. Ne možemo kriviti Cartera.»

«Ti nikada ne kriviš nikoga ni za što ako ne izazove totalni kaos. Pitam se shvaća li profesor da je dobio dozvolu za rad u Dolini zato što Carter smatra da će ga to omekšati. On želi statuu za Carnarvona.»

Ramzes pozove konobara i plati whisky. «Otac je još lukaviji od Cartera. Iskoristit će ga, ali neće priznati da mu nešto duguje.»

Sunce se spuštalo u oblaku prašine. S druge strane, svjetla Ezbe kieha svjetlucala su u sumraku.

«Zašto ne objedujemo ovdje ili u Savoyu?», upita David.

«Zato što hrana nije tako dobra kao kod Bassama, a ja se neću ponašati kao plašljivi turist. Ne», reče on, kad je David podigao ruku da pozove taksi. «Idemo pješice.»

«Kroz mračne ulice i uske aleje. Nadaš se da će opet pokušati, zar ne?»

«Ako to učini, bit ćemo spremni. Nismo imali mnogo sreće tražeći ga.» To nije bilo prvi put da su se kretali sporednim ulicama staroga grada očekujući napad. Okolina je zasigurno opravdavala paranoju. Bilo je malo osvjetljenja, a balkoni s visokih kuća visjeli su iznad ulice, bacajući sjene čak i danju.

«Ah, lijepa sjećanja», reče David dok su prelazili preko malog trga sa središnjom fontanom. «Nisi li ovdje završio nakon što si pobjegao od dame odjevene u Hator?»

«Ne, to je dalje. Ovdje je majka udarila Selima po glavi kad ga je zamijenila za špijuna.»

Bassam je čuo da su u Kairu i očekivao ih je. «Gdje biste inače objedovali?», upita on. «Pripremio sam za vas bamiyeh i janjetinu kuhanu sa začinima, svježim krastavcima i rajčicama u ulju.»

«Vidim», reče David gledajući Bassamovu pregaču. Bassam se udebljao od vlastite kuhinje, ali još je uvijek bio u stanju izbaciti nekog drskoga gosta kroz vrata. Pridružio im se na kavi i pitao ih što ih je dovelo u Kairo. «Je li crna avet došla ovamo?»

«Znaš za to, zar ne?», reče Ramzes.

«Da, naravno. Čini se da je Otac kletva nije uspio odagnati», reče Bassam.

Emersonova reputacija očito je bila ugrožena. Potiskujući osmijeh, Ramzes reče:

«To je bio samo... ovaj... prvi pokušaj. Ponekad, kad se radi o tako moćnom duhu, čak i Otac kletva mora pokušavati više puta.»

«Hm.» Bassam se počеше po bradi. «To je tako. Onda će izvesti još jednu ceremoniju.»

Ramzes ne prokomentira ovu izjavu. Nije se trudio raspitivati o Petherickovima. Ovo nije bilo mjesto kakvo bi posjećivali. Razgovor je ubrzo skrenuo na politiku. Bassam je znao da suosjećaju sa strujom koja je zagovarala nezavisnost, pa je govorio nesputano i strastveno. Njegovi komentari dali su Ramzesu novi uvid u situaciju. Ako je Bassam, miran čovjek i uspješan trgovac, toliko emocionalno govorio o toj temi, mnoštvo u Kairu s lakoćom je moglo pribjeći nasilju. U Egiptu će sljedećih godina biti nemira.

Kada su otišli iz restorana, ulica je bila pusta, osim sporog magarca i njegovog jahača. Ramzes je zastao kako bi obavijestio čovjeka, najpristojnijim arapskim, da udaranjem umorne životinje krši Prorokove zakone i da njega zanima bi li udaranje jahača natjeralo ovoga da se brže pokrene.

«Nisam vas vidio, Brate demonu», reče jahač uplašeno. «Čujem i slušam vas.»

Izvan kruga svjetlosti restorana, ulica, ne šira od obične staze, bila je potpuno zamračena. David zaostane korak ili dva.

Napad nije došao odostraga. Ramzes je prvi čuo zvuk nije to bilo tapkanje bosih nogu, nego slabašno šuškanje tkanine koja se trlja o tvrđu površinu. On potrči.

Hitac prozuri pokraj njega, a David krikne. Proklinjući, Ramzes se okrene, pojuri prema Davidu i uhvati njegovo tijelo koje je posrnulo.

«Gdje si pogođen?»

«Nisam pogođen. Prokleta noga mi je popustila kad sam potrčao. Ne brini za mene, kreni za njim. Budi oprezan!»

Ramzes je poslušao njegov savjet. Držao se uza zid s desne strane. Potjera je bila gotovo sigurno uzaludna. Ugledao je mračnu priliku kako zamiče iza oštrog zavoja prije no što se vratio. Ovo nije bio nikakav heroj. Ramzesovo brzo kretanje iznenadilo ga je i zato je promašio.

Da nije pobjegao, mogao ih je obojicu pogoditi drugim i trećim hitcem.

Mogao je čudi kako David šepa iza njega, pa je ubrzao korak. Došao je do zavoja i ugledao svjetla trga Bab el Louk. Trg je bio prazan, osim dvije kočije koje su se nadale putnicima. Nije bilo bjegunaca u trku niti sjena koje su vrebale.

Čekao je da ga David sustigne, gledajući arkadu s druge strane trga kako bi vidio nekakvu kretanju.

«Ni traga od njega», reče on. Nije se raspitivao o Davidovoj nozi. Teška rana koju je David dobio tijekom rata usporavat će ga do kraja života, ali nije htio priznati slabost niti je volio da brinu za njega.

«Nije baš neki junak», reče David. «Daje nastavio pucati, imao je dobre izgleda da pogodi jednog od nas.»

«Pa, jurio sam prema njemu prilično brzo», reče Ramzes. «Da je čekao da opali još jednom i da je promašio, mogao sam ga uloviti.»

«Jesi li ga dobro pogledao?»

«Možeš tri puta pogađati što sam vidio.»

«Mračnu priliku ogrnutu crnim plaštem», odrecitira David. «Ta krinka već se ofucala.»

«Ali odlično skriva čovjeka, i lako je doći do nje. Gotovo pola žena u ovoj zemlji još uvijek nosi tobu ili habaru.»

Jedan od kočijaša pogleda ih s nadom. Ramzes mu mahne i pogleda na drugu stranu dok se David penjao. Kočija je bila otvorena, a konj se kretao pristojnom brzinom. Ramzes se nasloni s uzdahom.

«Još jedna propuštena prilika.»

«Naučili smo jedno», reče David. «Ima pištolj.»

«Moraš li uvijek gledati na vedru stranu? Ja sam Adrianu oduzeo njegov, znaš.»

«Mogao je kupiti drugi. Ako netko izgleda pošteno i ima novac, trgovac ne traži identifikaciju. Čak ni posjetnicu.»

«Posjetnica... O, dobri Bože!» On se udari dlanom po čelu.

«Ne udaraj se po glavi, oštetit ćeš mozak.» David odrecitira jedno od upozorenja njegove majke.

«Čini mi se da sam to prečesto činio. Zašto se nisam toga prije sjetio?»

«Čega?», upita David strpljivo. Kočija je kružila oko Ezbekieha i stala pred Shepheard'som. Još je bilo rano. Terasa je bila puna ljudi, a cvjećari i prodavači suvenira naguravali su se oko podnožja stubišta, natječući se u tome tko će glasnije vikati.

«Nisu se morali prijaviti pod svojim imenom», reče Ramzes.

«Nisu im trebale putovnice, ne njima, gospodskim Englezima.»

David je šutio na trenutak razmišljajući o tome. «O, dovraga. Znači li to da moramo početi iznova? Ne znaš kako izgledaju ni koje ime koriste.»

«Mislim da znam.» Ramzes dobaci vozaču novčić i iskoči iz kočije. David ga je polako pratio. Još je pazio na ozlijeđenu nogu. Ramzes reče: «Pričekat ćemo do jutra. Previše sam umoran da bih nastavio večeras.»

Seti je pošao s nama u Luksor, a tada nam je rekao da se namjerava vratiti na željezničku postaju umjesto da nas prati do zabtiyeha.

«Od podneva je prošao samo jedan vlak, i to lokalni, bez vagona prve klase», objasnio je. «Bio bi jako uočljiv da se ukrcao na taj vlak. Ja ću pričekati večernje vlakove.»

«Propustit ćeš večeru», rekoše.

Seti načini grimasu. «Imat ću vremena za zalogaj u hotelu Station. Jedan zalogaj je otprilike sve koliko bih mogao podnijeti, ali moja voljena Fatima ostavit će nešto za mene. Sretno.»

Inspektor Ajid nije bio u zabtiyehu.

Otišao je kući na večeru, kako nas je obavijestio njegov pomoćnik. Bog zna daje imao svako pravo da to učini, ali ja sam dijelila Emersonov osjećaj žurbe, zbog kojeg je opsovao i zatražio Ajidovu adresu.

Rastrgan između naredaba svojega pretpostavljenog i prijetećeg Emersona, pomoćnik nije dugo oklijevao. «Ne bih to smio učiniti, Oče kletva, ali znam da se neće buniti ako ga vi potražite.»

Inspektor je imao stan u novim zgradama iza hrama Luksor. Vrata je otvorila postarija dama odjevena u crno, koja je kriknula i ustuknula ugledavši Emersona.

«Što sam učinio?», upita Emerson povrijeđenim glasom.

«Upravo sam je htio osloviti s poštovanjem.»

«Sama tvoja nazočnost dovoljna je da užasne plašljivce, dragi moj», odgovorih.
«Ah, inspektor Ajid. Naše najdublje isprike zbog toga što smo uznemirili vas i gospođu... vašu majku? Da. Uvjeravam vas da vam ne bismo smetali da nije hitno. Molim vas, nastavite s večerom.»

«Nisam za večerom», reče Ajid pristojno. «Uđite.» Mala dnevna soba bila je dovoljno uredna čak i za Fatimine standarde, i opremljena mješavinom europskoga i egipatskog namještaja. Na Ajidovo inzistiranje, sjeli smo u dva istovjetna naslonjača s purpurnim jastucima i prihvatili čaj kojim nas je ponudio. Bilo bi nepristojno odbiti još nepristojnije od našega nenajavljenog posjeta. Ajidova majka oporavila se od prvog šoka koji je izazvao Emerson i sad je virila iza vrata, promatrajući ga.

«Nećemo vas dugo zadržavati», obećala sam i prešla na razlog našeg posjeta.
«Papiрус?» Ajid podigne obrvu. «Želite da uhitim čovjeka koji je ukrao komade papiруса?»

«To su vrijedne starine», započne Emerson. «Ovaj, to jest, ma dovraga. Možemo mu reći istinu, ha, Peabody?»

Bio je to pametan Emersonov potez, moram priznati. Ajidu je očito laskalo što smo mu se povjerali, i potpuno se složio s našim razlozima zbog kojih nismo željeli da se sazna istina. «Iskušenje bi bilo preveliko, čak i za neke od mojih ljudi», prizna on.

«Za većinu ljudi», reče Emerson, koji je te večeri bio u odličnoj formi. «Dakle, izdat ćete potrebne zapovijedi?»

«Da. Zadržat ćemo ga radi ispitivanja na vaš zahtjev, profesore.»

Emerson se naceri. «Dobro. Zašto biste vi preuzeli odgovornost?»

Ja sam se sjetila druge odgovornosti one prema Cyrusu, koji je bio gotovo jednako uronjen u cijelu stvar kao i mi. Umjesto da ostavimo Nefret da čeka vijesti (ili razdražuje kuhara), vratili smo se ravno kući i poslali Jamada u dvorac s porukom kojom smo pozvali Vandergelte na sastanak nakon večere. Upravo smo završavali s objedom kad su se pojavili. «Što se dogodilo?», upita Katherine. «U poruci je pisalo samo da je stvar hitna. Je li tko ozlijeđen?»

Razuvjerala sam je glede toga i predložila da uđemo u kuću na kavu. «Smatrala sam da je najbolje da u pismu ne opisujem detalje», objasnila sam. «No, situacija je dovoljno ozbiljna. Gospodin Lidman došao je ovamo jutros, i nakon što je otišao, bez da smo se vidjeli, otkrili smo da je statua nestala.»

«I tek ste nam sada javili», vikne Bertie. «Dobri Bože, ovo je strašno! Što možemo učiniti?»

Na svoj uobičajeni dobro organizirani način opisala sam korake koje smo poduzeli. «Pa, pretpostavljam da ste bili zaposleni», prizna Cyrus. «To su strašne vijesti, istina, ali gledajte, ljudi, to kop... taj momak se ne može izvući. Sve dok ne može napustiti grad a čini se da ste tu mogućnost pokrili ulovit ćemo ga prije ili kasnije. Pokrenite Selima i Dauda. Sa svojim kontaktima, sigurno će ga pronaći. Samo nam recite što želite da mi učinimo.»

Seti se nije vratio do iza ponoći. Ajid je osobno došao na željezničku postaju, ali Lidman nije.

«Kamo li je, dovraga, mogao otići?», upita Emerson između dva zalogaja jaja i slanine. Daud je njušio slaninu sa zanimanjem, ali naravno, nije je ni okusio. On i Selim došli su kako bi podnijeli izvješće i kako bi uživali u Fatiminoj kuhinji, koja je uključivala i niz drugih jela pored zabranjene slanine.

«To je misterij», reče Daud.

«Siguran si da ga nisu vidjeli na Zapadnoj obali?», upitah Selima.

«Ne još, Sitt Hakim. No, ubrzo će mu zatrebati hrana i voda i zaklon. Sela su ovdje mala, ne poput Luksora. Ne može se približiti niti jednome od njih a da ga ne vide.»

«Možda bi Otac kletva trebao upotrijebiti svoje magične moći kako bi pronašao čovjeka», predloži Daud.

Emerson, kojeg je još uvijek bolio neuspjeh njegovog egzorcizma, sumnjičavo pogleda Dauda, a tada ispravno zaključi da njegov krupni prijatelj nije htio biti sarkastičan.

«Dovraga s magičnim moćima», reče Emerson poskakujući.

«Potražit ću ga.»

«Molim te, Emersone, nemoj sada odjahati na sve strane», preklinjala sam ga.

«Čekaj dok ja...»

«Dok ne napraviš jednu od svojih malih lista? Peabody, draga moja, veoma cijenim tvoje liste, ali...»

«Selim je postavio jedno važno pitanje, Emersone. Koliko postoji mjesta na Zapadnoj obali u kojima čovjek poput Lidmana može ostati skriven više od nekoliko sati?»

«Hm.» Emerson opet sjedne. «Nije se mogao skloniti kod nekog seljana. Oni bi ga prijavili nama, ako već ne policiji.»

«Ne bi riskirao», reko. «Ne kada ima... jao!»

«Oprosti, Peabody», reče Emerson i uputi mi zastrašujući pogled. «Noga mi je skliznula.»

«Statuu, misliš», reče Selim. Fatima mu dopuni šalicu. On joj zahvali, a ja reko, trljajući cjevanicu: «Fatima, jesi li...»

«Ne, Sitt», reče Selim. «Fatima nije ništa rekla. Sam sam to zaključio. Vrijedan predmet i nestali čovjek kojega želite pronaći to je, kao što bi rekao Ramzes, prevelika koincidencija.»

Bio je tako ponosan na sebe da nisam imala srca zaniijekati istinu. «Bili smo naivni kad smo pretpostavili da ljudi neće povezati stvari», priznala sam. «Iako nije svatko tako pronicljiv detektiv poput tebe, Selime. Da se vratimo na prethodnu temu: Možemo li pretpostaviti da Lidman ne bi otvoreno pristupio nekome od seljana? Da. Bio bi jednako tako uočljiv kad bi unajmio sobu u nekome od hotela na Zapadnoj obali. Dakle, ostaje samo skrovište među liticama na visoravni. Tamo ima na desetke praznih grobnica i pećina.»

«To je poprilična generalizacija, Peabody», reče Emerson trljajući bradu. «Ali mislim da si na pravom putu.»

On opet ustane. «To je veliko područje», istaknula sam. «Zašto ne ostavimo potragu Selimu i drugim momcima?»

«Ne mogu sjediti na miru i ne raditi ništa», reče Emerson energično.

«Čekaj», reče Selim detektiv, podignuvši prst baš kako bi učinio i Sherlock Holmes. «Sjetio sam se nečega. Pomoglo bi kad bismo imali fotografiju čovjeka.»

«To je vrlo dobra ideja, Selime», reče Nefret. «Ne mogu se sjetiti da sam ga vidjela na nekom od filmova koje sam do sada razvila, ali veći broj pločica koje smo snimili u Zapadnoj dolini još nije razvijen.»

Složili smo se da se ona i Selim odmah bace na posao, dok su ostali pokrenuli potragu. Po mojem mišljenju bio je to relativno uzaludan pothvat, ali moj dragi Emerson bio je previše uznemiren da bi sjedio na miru. Naravno, nisam ga mogla pustiti da odjuri bez moje zaštite. Provjerila sam imam li svu svoju opremu, uključujući i moj kišobran i mali pištolj.

Spremali smo se poći kad su dojahali Cyrus, Jumana i Bertie.

«Kamo idete?», upita Cyrus. «Danas ne planirate raditi?»

«Ne», reče Emerson.

«Ni ja», prizna Cyrus. «Razgovarali smo prošle noći, nakon što smo otišli od vas, i Jumana je došla na stvarno sjajnu ideju. Kamo li je mogao otići taj momak, pitala

se ona, a da ga nisu odmah uočili? Uz pretpostavku da je ostao na ovoj strani rijeke, naravno.»

«1 mi smo si postavili isto pitanje», reko. «Pretpostavljam da ste stigli do istog zaključka da je on vjerojatno pronašao neko skrovište u liticama. Upravo smo se spremali krenuti tamo u potragu.»

«To je velik teritorij», reče Cyrus. «Pretpostavimo da mi preuzmemo jedan dio, a vi drugi. A što je sa Selimom i Daudom? I, ovaj...»

«Anthonyjem», reko.

Nisam mogla kriviti Cyrusa zato što je zaboravio ime, jer Seti ih je imao doista mnogo. «On se vratio na željezničku postaju. Poslali smo Dauda u Gurneh.

Njegova mreža informanata pažljivo promatra i javit će mu ako otkriju bilo što. Selim pomaže Nefret da razvije neke fotografije, u nadi da će na njima pronaći sliku gospodina Lidmana.»

«Pomoglo bi nam da imamo njegovu sliku», složi se Cyrus.

«Kako ćemo krenuti? Treba nam plan.»

Ja sam, naravno, već razmišljala o tome.

Složili smo se da ćemo Emerson i ja započeti u Deir el Bahriju i krenuti na jug prema Deir el Medini, dok će preostalo troje pokriti područje Asasifa i dugi niz litica Draha Abu'l Nage koje su završavale na cesti prema Dolini kraljeva. Naš put bio je najduži i najteži, ali mi smo bili najiskusniji.

Primijetila sam Jumanino razočaranje kad sam predvidjela njezine zaključke, pa sam tijekom jahanja prema Deir el Bahriju iskoristila priliku za razgovor kojim sam je obodрила. «Računam na tebe, Jumana, da ćeš povesti ostale. Poznaješ područje bolje od njih.»

«Da, Sitt Hakim!» Njezino lice se razvedri. «Možete računati na mene! Ništa mi neće promaknuti!»

Porazgovarala sam i s Bertieom. «Ne dopusti joj da te maltretira, Bertie.

Suprotstavi joj se. Zareži, ako želiš.»

«O, ne, gospodo, to ne bih mogao učiniti. Ona je toliko inteligentnija od mene.»

A, dobro, pomislih ja, učinila sam sve što sam mogla. Nekim osobama ne može se pomoći.

Kao i obično, cesta prema Deir el Bahriju bila je puna kočija i magaraca koji su nosili turiste prema tom popularnom nalazištu. Emerson i ja ostavili smo svoje konje kod Jamada, koji nas je pratio, i koji ih je trebao odvesti do Deir el Medine,

gdje ćemo se na kraju naći s njima. Zadržali su nas ljudi iz muzeja Metropolitan, koji su radili na hramu iz Jedanaeste dinastije južno od spomenika Hatšepsut, i koji su željeli da stanemo i pročavrljamo s njima. Njihovi radnici obavijestili su ih o Lidmanovom bijegu.

«Čuli smo da je ukrao neke papiruse iz Deir el Medine», reče gosp. Winlock. «Ni radnici ne vjeruju u tu priču, znate.»

Emerson je pogladio rupicu na bradi.

Nasmijala sam se veselo. «Naravno da ne vjeruju. Vi, međutim, znate da su ti papirusi vrijedni za znanstveni svijet.»

«Naravno», reče Winlock. «Pazit ćemo na momka.»

«Čudno što je uzeo nešto takvo», reče George Barton. «Mislim, pa on nije filolog, zar ne?»

«Nikad se ne zna kakvi čudni hirovi vladaju ljudskim mozgom», objasnila sam.

«Pa, gospodo, moramo krenuti. Nadam se da ću vas uskoro opet vidjeti.»

«Ne bih htio propustiti još jedan egzorcizam», reče Winlock s osmijehom.

«Hm», reče Emerson. «Hajde, Peabody, izgubili smo dosta vremena.» Deir el

Bahri udaljen je od sela radnika samo jednu zračnu milju. No, pješice, po neravnom terenu, činilo se kao da je udaljen dvadeset milja. Pratili smo liniju litica, penjući se preko hrpa palog kamenja, pretražujući bezbrojne male vadije koji su probadali kamene zaravni. Dok smo nastavljali dalje pod užarenim suncem, uzaludnost naše potrage postala je očitija barem meni. Nismo mogli pregledati baš svaku udolinu i jamu. Mogli smo se samo nadati da ćemo vidjeti neki trag i zaključiti da je netko nedavno prošao ovuda. Bilo je dovoljno dokaza ljudske i životinjske nazočnosti, od komada tkanine do izgledanih kostiju, ali ništa od toga nije se moglo specifično povezati s odbjeglih Nijemcem. Kada smo stigli do Deir el Medine, bilo mi je vruće, bila sam prašnjava i žedna, a Emerson je bio izvan sebe. Prizor Jamada koji nas je strpljivo čekao s konjima i bocama s vodom bio nam je dobrodošao poput bilo koje zelene oaze u pustinji. Emerson je bio za to da odmah uzjašimo i krenemo natrag, ali glumeći iscrpljenost (što i nije bilo posve odglumljeno) natjerala sam ga da pristane na odmor i osvježenje. I ja sam učinila isto. Nakon jednog gutljaja vode opet je bio na nogama, krećući se među ruševinama drevnih hramova. «Anonimni kopač se nije vratio», izvijestio me.

«I nema ni traga od gospodina Lidmana», dodala sam. «Sjedni, Emerson.

Sumnjam da bi on stigao tako daleko.»

Obavijestila sam Nefret i Selima o promjeni naše strategije (ili je to taktika?). Svi smo se trebali naći u dvorcu, pa smo Emerson i ja otišli izravno tamo. Ispričala sam se Katherine zbog naše neurednosti. Bila je dovoljno velikodušna da odgovori kako potraga za Lidmanom ima prednost, i poslala me u jednu od gostinjskih soba, gdje sam se osvježila prije no što smo pošli uživati u kasnom objedu.

Cyrusova grupa nije imala više sreće od nas. Jumana je bila neobično šutljiva. Svoj neuspjeh previše je uzimala k srcu, što sam joj i rekla.

«Ne možeš pronaći nešto čega nema, Jumana. Počinjem vjerovati da je gospodin Lidman uspio prijeći rijeku bez da su ga vidjeli. Mnogo se lakše sakriti u hordi ljudi nego u divljini.»

«Sada barem imamo fotografiju», reče Katherine, pokušavajući gledati na stvari s vedre strane.

«Nije baš dobra», promrmlja Nefret. «Prikazuje ga u profilu, sa šešikom koji mu zaklanja lice. No, to je najbolje što smo mogli dobiti.»

«To je još jedna sumnjiva stvar», reče Selim. «Izbjegavao je da ga fotografiraju.»

«Misliš, planirao je to otkad je došao raditi za mene?», upita Cyrus. «Možda je tako, Selime, ali mi smo fotografirali grobnicu, ne ljude. Kako možemo biti sigurni?»

Nisam mogla suzbiti uzdah. Emerson se fokusirao na mene, prvi put u sat vremena, i namrštio se. «Umorna si, zar ne, draga? Bojim se da sam te jutros iscrpio.»

«Nisi uopće», rekoх odrješito. «Ali priznajem da ne znam kako da nastavimo.

Možda bismo trebali pričekati vijesti od Dauda i Setha Anthonyja. Sutrašnji dan možda nam donese novo nadahnuće.»

Odbila sam Katherininu ponudu da se vratim na večeru, jer sam, istinu govoreći, bila pomalo umorna. Nakon što sam joj obećala da ćemo im odmah prenijeti svaku novu informaciju, vratili smo se kući i uspjela sam pronaći vrijeme za dugo namakanje u mojoj limenoj kadi prije čaja s djecom. Mališani su bili još bučniji no inače, osjećajući kao i sva djeca kad su odrasli odsutni duhom. Čak ni dolazak Setija, koji je izgledao jednako nezadovoljno kao i Emerson, nije spriječio Carlu da upita kada se vraćaju tata i ujak David.

«Još nema poruka», izvijestila sam ih nakon što sam pregledala košaricu s poštom.

«Nadala sam se da ćemo do sada čuti nešto od njih.»

«Zadovoljio bih se time da čujem nešto od bilo koga», reče moj šogor. «Čini se da smo svugdje naišli na zid. Opet sam obišao hotele u Luksoru između dva vlaka.

Nema mu ni traga.»

«Nešto se mora pojaviti», odgovorih ja suzbijajući zijevanje.

«Možeš opet pokušati sutra, sada kada imamo fotografiju.»

«To je sjajna ideja. Poznajem svaku rupu i svaki iver na toj postaji, i sve recepcionare u Luksoru.»

Međutim, nevolja nikada ne dolazi sama, kako kažu. Bertie je dojahao sljedećeg jutra prije doručka. Njegov konj bio je iscrpljen. Jumana je nestala.

26

Recepcionar iz Kuće Mena jako se dobro sjećao gospođe.

«Magda von Ormond, da. Ona je vrlo... ovaj... energična dama. Nismo imali slobodnih soba, ali ona me nagovorila da napravim iznimku.»

Ramzes se pitao koliki je bakšiš Harriet dala, koliko je novca imala i odakle joj. Ne od oca, ako je njezin opis njega bio točan.

«Ona i gospodin bili su ovdje nekoliko dana», nastavi recepcionar. «Njezin... ovaj... tajnik, tako ga je predstavila.»

On zakoluta očima i namigne.

Ili nije čitao novine, ili nije povezo ubijenu gđu Petherick s osobom koja je preuzela njezino ime. «Jesu li u svojim sobama?», upita Ramzes.

«Rano jutros izišli su na jahanje oko piramida. To je omiljena tura, znate, ide kroz pustinju do mjesta s kojeg se vidi svih devet...»

«Da, znam. Tko je pošao s njima?»

Odgovor im je ulio nadu. Ahmed Ali bio je jedan od najpouzdanijih i najupornijih vodičatumača kod Gize. Ne bi mu mogli pobjeći čak ni kad bi željeli.

«Hoćemo li unajmiti konje i krenuti za njima?», upita David kad su se udaljili od recepcije.

Ramzes se zamisli na trenutak, a tada odmahne glavom.

«Nefret kaže da moramo izbjegavati sve što bi ga moglo razdražiti. Ako nas ugleda kako idemo ravno prema njima mogao bi protumačiti to kao prijetnju. Vratit će se na užinu. Slučajno ćemo se susresti s njima u restoranu.»

«O, idemo jesti?», upita David nacerivši se. «Stvari postaju sve bolje.»

Nije bilo teško provesti vrijeme u Gizi, gdje su nekada radili na iskopu. Proveli su jutro lutajući po grobljima privatnih grobnica i pregledavajući šest manjih piramida. Tri velike piramide bile su glavna atrakcija za turiste, i unutarnji prolazi obično su bili previše ispunjeni ljudima.

«Reisnerova ekipa ne radi», reče David kad su se približili nalazištu na kojem je radila ekipa iz Bostonskog muzeja i sa Sveučilišta Harvard.

Ramzes pogleda svoj sat. «Valjda su otišli na užinu. Najbolje bi bilo da se vratimo u hotel. Možda uspijemo dobiti stol na račun očeve reputacije.»

Slava ima svoje nedostatke, kao što ima prednosti. Presreo ih je recepcionar koji im je ponosno rekao da je rekao gospođi von Or mond i njezinom... ovaj... tajniku da ih traži jedan član slavne obitelji i Emerson.

Ramzes i David pogledali su se u očaju. «Pretpostavljam da su opet izišli», reče Ramzes pokušavajući govoriti što tiše.

«Ali sigurno će se uskoro vratiti. Nisu objedovali, niti su se presvukli.» Čovjek podigne manikiranu smeđu ruku. Ramzes čovjeku preda očekivani bakšiš. Nije to bila recepcionarova greška. Nisu mu rekli da zataji njihov dolazak.

«Prokletstvo», reče David, koji je rijetko kada psovao.

«Sada su stvari zaista izvan kontrole», složi se Ramzes. «Pronađimo Ahmeda Alija. Sada se ne možemo nadati slučajnom susretu.»

Godinama, normalne metode putovanja po visoravni s pira midama bile su deve, magarci, ili takozvana pustinjska kočija, dijabolični izum koji je pretvarao iznutrice putnika u želatinu. Mnogi turisti birali su deve kakvo bi to bilo putovanje u Egipat bez fotografije putnika na toj slikovitoj životinji? ali nisu to bile pažljivo uzgojene životinje za jahanje kakve su uzgajali ljubitelji. Jedna stara izreka kaže: «Svatko bi trebao zajahati devu... jednom».

Ahmed Ali tek je nedavno uveo i konje. On i njegov brat vodili su tu operaciju, koja se pokazala vrlo uspješnom. Pronašli su ga kako sjedi u sjeni zaklona koji je sam podigao, razgovarajući s nekim dru gim vodičima i uživajući u užini koja se sastojala od kruha, sira i u a. Nakon obvezne razmjene ljubaznosti, koja je potrajala neko vrijeme, Ramzes se raspita o svojim prijateljima.

«Čudni ljudi», reče Ahmed Ali odmahujući glavom. Kao što se i očekivalo od uspješnog trgovca, njegov je turban bio vrlo velik i na motan na vrlo složen način.

«Vrlo čudno. Tek smo se vratili, a odmah zatim došli su ovamo i tražili svježe konje. Željeli su ići sami, ali to nisam mogao dopustiti, pa sam poslao Ibrahima Muhameda s njima.»

«Kamo su otišli?», upita David.

«Rekli su da idu u Abu Roaš. Zašto bi željeli otići tamo, gdje se i" ma što vidjeti osim E1 Ka' ah, najruševnijih piramida u ovom kraju?

a i da se nisam bojao za svoje prelijepo konje, nisam mogao pustiti neiskusne strance da odu tako daleko bez vodiča.»

Cjenkali su se za konje, koje im je Ahmed Ali iznajmio po «cijeni koja će me uništiti, ali samo zato što vjerujem da ćete biti pažljivi s njima.» Nije ih povrijedio nudeći im vodiča.

«Trebao je od Petherickovih zatražiti da mu plate unaprijed», reče Ramzes kad su okrenuli konje prema sjeveru.

«Ne misliš valjda da su pobjegli?», upita David. «Kamo bi dovraga, mogli otići na konjima i bez prtljage?»

Daleko u pustinju, gdje se mogla inscenirati fatalna nesreća, ili ruševne piramide Abu Roaš, čije je nadgrađe gotovo potpuno nestalo, ali u kojoj je postojala jedna odgovarajuća jama i opasna strma dima koja je vodila u podzemnu grobnu komoru. Tamo su zalazili malobrojni turisti. Kao što je rekao Ahmed Ali, nije to bila neka M i a midau usporedbi s divovima kod Gize, a nije bilo čak ni odmorišta.

Najprije će se morati riješiti Ibrahima Muhameda to se moglo postići velikim mitom. Ako to ne bi uspjelo, postojali su i drugi načini.

Ramzes nije odgovorio Davidu.

On bi prvi priznao da su njegovi strahovi zasnovani na slabim dokazima, ali postojao je mogući motiv. Ako je Adrian ubio svoju maćehu, njegova je sestra morala znati da je kriv. Ona je bila jedina svjedokinja koja je mogla svjedočiti protiv njega.

Ramzes nije vjerovao da bi ona to učinila, ali ubojica ne voli riskirati, a Adrian je već pokazao da mu smeta njezina briga.

Ruta ih je povela kroz pustinju, uz rub obrađene zemlje, a zatim na istok, do sela Kerdaseh, koje je bilo smješteno na atraktivnom mjestu, u šumarku palminog drveća. Do tada nisu mogli biti sigurni da su na pravom tragu, ali Ramzes nije mislio da bi Petherickovi mogli skrenuti s puta koji su najavili sve dok je vodič bio s njima. U Kerdasehu su čuli prve vijesti o bjeguncima. Ibrahim Muhamed pokušao ih je nagovoriti da stanu kod lokalne tržnice, ali na žalost trgovaca, a vjerojatno i samog Ibrahima Muhameda koji je dobivao postotak od svih prodaja, nastavili su dalje nakon što su kupili samo jednu košaru voća.

«Čini se da idu do Abu Roaša», reče David. «A Ibrahim David još je s njima.»

«Sve je vrlo nevino», reče Ramzes. «Osim što je prekasno doba dana za početak takvog putovanja. I zašto su odjurili kad su saznali da smo ovdje?»

«Čista panika», reče David brzo. «Do trenutka kad ih stignemo, imat će vremena smisliti nešto.»

Nakon pola sata jahanja stigli su do sela Abu Roaš i još jedne skupine razočaranih trgovaca. Odbili su njihove lažne starine i šarene lokalne suvenire. Putnici su krenuli na zapad preko pustinje.

Ispred njih, kamenito brdo uzdizalo se prema nebu. Sunce se već spustilo na pola puta prema zapadu. Svjetlo im je sjalo ravno u oči. Ramzes zasjeni oči rukom. «Tamo su», reče on. «U blizini podnožja. Stali su. Mislim da su nas vidjeli.» «Ibrahim Muhamed neće im dopustiti da povedu konje uz tu padinu», reče David. Bilo je vrlo jednostavno, pomisli Ramzes. Glupi turisti mogli su se penjati pješice, a vodič će zadovoljno ostati s konjima. On natjera konja u galop. Kad su stigli do Ibrahima Muhameda, Petherickovih nije bilo na vidiku. Ovaj je čučao na tlu i pušio. «Nastavili su dalje», odgovori on na Ramzesovo pitanje. «Uz stazu do vrha. Vidio sam vas kako dolazite i rekao im da bi vas trebali pričekati, ali nisu htjeli. Jesu li vam oni prijatelji?»

«Da», reče Ramzes. Srce mu je snažno udaralo.

Strma staza vodila je do vrha uzvisine, gdje je nekada stajala kraljeva piramida koja je gledala preko plodne doline prema grobnicama njegovih prethodnika. U podnožju prirodnog humka koji je tvorio jezgru piramide ostalo je samo nekoliko redova kamenja. Ruševine grobnog hrama i drugih zdanja prekrivale su tlo preprekama koje su varirale od malih kamenčića do srušenih blokova visokih nekoliko stopa.

«Uspori», proštenje David preskočivši jedan blok i uhvativši Davida za ruku. «Momak ima pištolj. Prokletstvo, Ramzese, čekaj. Nefret te upozorila da se ne zaletiš na njega.»

«Točno.» Ramzes stane pokušavajući doći do daha. U tišini, začuo je glasove. Dolazili su sa sjeverne strane humka piramide, gdje je bio smješten ulaz. Harrietin glas, kojeg su snažne emocije izoštrile od kontraalta do soprana, nadjačao je zvuk glasa njezina brata.

«Daj mi je, Adriane. Molim te.»

Zvuk koraka i oštar Harrietin krik potjerali su Ramzesa naprijed. Nije mu trebao Davidov stisak na ruci kako bi nastavio polako. Pogrešan potez mogao je izazvati upravo ono čega se bojao.

Brat i sestra stajali su na čistini ispred velike jame koja je pod strmim kutom vodila u grobnu komoru. Široko je zjapila iza njih, dublja od šezdeset stopa. Harriet se

naslonila na pali kamen s rukom na obrazu. Njezina veličanstvena kosa bila je skraćena i sada je imala strašnu nijansu mahagonija s narančastim prugama bila je to kana, upotrijebljena neiskusno i u žurbi. Dramatično joj je promijenila izgled. Adrian je bio udaljen nekoliko stopa, ravno pred otvorom okna. Uperio je pušku u Ramzesa. «Ne približavajte se», reče on hladno.

«Kako god kažete.» Ramzes zastane. «Spustite je pa ćemo razgovarati.»

«Nemamo o čemu razgovarati. Ovo je kraj.»

«Ne mora biti», reče Ramzes tiho. Mogao je osjetiti Davida pokraj sebe i malo iza. Bio je napet poput opruge. «Želimo vam pomoći, Adriane, zato smo ovdje. Pođite s nama.»

«Kamo, u ludnicu? Ili na vješala? Ja sam je ubio. Ja zaslužujem kaznu, ali sam ću izabrati vlastitu smrt, hvala lijepo. Htio sam da Harriet pođe sa mnom, ali nije htjela, pa sam se zamislio... Je li zaljubljena u vas?»

Od bijedne, djetinjaste znatiželje u njegovom glasu Ramzes se naježio. Harriet je plakala. Suze su joj tekle niz obraz po otiscima bratovih prstiju koji su joj zacrvenjeli lice.

«Ona vas voli», reče Ramzes, moleći se da je izabrao pravi odgovor. «Ne možete joj to činiti, Adriane, ne nakon svega što je učinila za vas.»

«Ona želi dobro», složi se Adrian. «Ali ne želi me ostaviti na miru. To čovjeku može ići na živce, znate.»

Adrian se okrene prema Harriet, a puška se okrene s njim. Ona molećivo ispruži ruke. «Oprosti mi, Adriane. Od sada, sve ćemo raditi kako ti želiš. Obećavam.» «Zašto plačeš?», upita Adrian znatiželjno. «Ne bih te povrijedio, Harriet, znaš to.» Ramzes nikada nije shvatio što je gurnulo Adriana preko ruba njegov glasni uzdah, kretnja Davidove ruke, s namjerom da ga odgurne u stranu, ili Harrietin korak naprijed. Puška opali. Harriet padne na tlo, pokrivajući glavu rukama. Nije pogođena metak je odletio previsoko. Adrian je pustio da puška padne pokraj njega, s divljim pogledom u očima. Ramzes skoči. Nije bio raspoložen za riskiranje. Udario je Adriana snažno u trbuh, uhvatio ga za ovratnik i spustio na tlo na sigurnoj udaljenosti od otvorenog okna. Harriet se baci pokraj mlitavog tijela, pa podigne bratovu glavu u krilo. Podigne uplakane oči i uzvratni pogled Ramzesu. «On je nije ubio. Ja sam.»

«Samo ne još jedan tajanstveni nestanak!» Emerson podigne oči, šake i glas prema nebu. «Ne još jedan posjet te proklete crne aveti!»

Bertie se očito odjenuo u žurbi. Nije nosio šešir, košulja mu je bila samo napola zakopčana, a čizme su mu bile pogrešno vezane.

«Ne», izlance on. Od uzbuđenja je ostao bez daha. «Otišla je u Zapadnu dolinu. Ostavila je pismo.» Potražio je zgužvani papir u džepu svojih hlača i predao ga meni. Jumanin uredni rukopis objašnjavao je njezine razloge za djelovanje, i morala sam priznati da su bili savršeno smisleni. Zaključila je da je Zapadna dolina najvjerojatnije Lidmanovo skrovište. Poznao je teren i imao je mogućnost potkradati zalihe iz velikih košara s hranom koje je Cyrusov kuhar uvijek slao. I njezini razlozi zbog kojih je otišla sama mogla mu se prikristi bolje od grupe nespretnih muškaraca također su imali smisla, nekome kome njezina sigurnost nije bila važna.

«Cyrus me poslao po vas», nastavi Bertie. «On je otišao.»

«Sam?», vikne Emerson. «Dobri Bože, on je jednako nezaštićen kao i Jumana. Odmah moramo krenuti za njima.»

«No, no, Emerson, smiri se», preklinjala sam ga. «Po mojem mišljenju...»

«Oprostite, gospođo Emerson», reče Bertie, «ali mišljenja nemaju veze s ovim. Lidman najvjerojatnije nije tamo, ali ne smijemo riskirati.»

On me gotovo nikada nije prekidao, zapravo nije prekidao nikoga. Prepoznavši to kao znak velike uznemirenosti, klimnula sam i rekla velikodušno: «U pravu si, Bertie. Nisam željela sugerirati da se suzdržimo od akcije, samo...»

Emerson je već izjurio kroz vrata, a Bertie mu je bio za petama.

«Bolje da pođem s njima», rekoh Setiju, koji je čitao Jumaninu poruku. «A ti?»

«Idem natrag na vražju željezničku postaju.» Seti mi vrati poruku. «Ne možemo riskirati da nam promakne tamo, ali mislim da su njezini argumenti uvjerljivi. Ona je pametno stvorenje, zar ne?»

«Previše pametno. Nadam se da je to jednoga dana neće odvesti u smrt.»

Zastala sam samo kako bih pokupila svoju opremu. Odmahnula

Sam na Fatimine pokušaje da me natjera na čekanje dok ona ne pripremi košaru.

Kad sam stigla u štalu, Jamad je osedlao konja za Emersona i još jednog od naših arabera za Bertiea. Znala sam da će lunadu trebati neko vrijeme, on nije bio brz čovjek. Trebalo mu je Mvremena da osedla mojeg konja. Natjerala sam ih da me pričekaju.

«Imaju prednost od barem sat vremena», rekla sam. «Žurbom nećemo ništa postići.»

Usprkos ovoj razumnoj primjedbi Emerson i Bertie uskoro su bili ispred mene. Jahala sam najbrže što sam se usudila, ali nisam ih dostigla dok nisam došla do Zapadne doline. Tamo, u blizini grobnice Amenhotepa III., pronašla sam ih u razgovoru s Cyrusom.

«Nema joj ni traga», izvijesti nas Cyrus. «Prošao sam cijelu dolinu izvikujući njezino ime.»

«Nema čak ni njezinog konja», rekoh, jer bile su tu samo četiri životinje, uključujući moju.

«Došla je pješice.» Cyrus uznemireno nategne svoju kozju bradicu. «Možda je išla jednom od staza koje vode preko brda. Mogla je pasti i jako se ozlijediti. Ne bi li mi odgovorila da je mogla?»

«Ona je spretna poput koze i poznaje svaku stopu litica», rekoh pokušavajući umiriti sebe, kao i Cyrusa. Nesreće se mogu dogoditi i najiskusnijima. «Pristupimo ovome na logičan način. Nastavit ćemo polako niz Dolinu prema grobnici Ay, gdje ste radili.»

Sunce se uzdiglo, kupajući ogoljelo tlo svjetlošću. Sjene su ostale još samo ispod istočnih litica. Nikakav znak života nije nagradio naše uplašene poglede, nikakav glas nije odgovarao na Emersonove glasne povike. Kada smo stigli do grobnice Ay, sjahali smo i ostavili konje. Svi su bili obučeni da nas čekaju.

«Ili je izvan dosega glasa, ili je odlučila ne odazvati se», reče Emerson. On je zapovijedao, i sobom i nama, kao što je uvijek činio u opasnim situacijama. Njegova sljedeća zapovijed priznala je još jednu mogućnost, onu s kojom se nitko od nas nije htio suočiti.

«Bertie, ti i Cyrus pođite onuda, Peabody i ja ćemo krenuti niz zapadnu padinu. Ostanite unutar dosega glasa.»

Bila je to spora, bolna potraga bolna u svakom smislu te riječi, jer strah je pogoršao neugodu izazvanu vrućinom i teškim terenom. Pogledali smo u svaki procijep, svaku udolinu i jamu, u strahu da ćemo pronaći slomljeno tijelo. «Možda je odustala i vratila se u dvorac», rekoh.

Emerson progunđa nešto.

Postojale su četiri mogućnosti, ne tri. Četvrta se na kraju pokazala i točnom. Bertijev povik natjerao nas je da pojurimo natrag. Iako nisu bili daleko od nas, nismo ih vidjeli sve dok se nismo gotovo zaletjeli u njih, zbog neravne površine litice. Stigli su do nedovršene grobnice koju smo nakratko istražili one broj 25. Cyrus je s obje ruke držao svojeg posinka, pokušavajući ga zadržati. Na ulazu u

grobnicu stajale su dvije prilike. Lidmanovo blijedo, neobrijano lice pokazivalo je učinke dva dana oskudice, ali imao je dovoljno snage da drži Jumanu čvrsto uza sebe. Ruke i noge bile su joj vezane, a iznad krpe kojom su joj bila začepljena usta, oči su joj sjale od bijesa i frustracije.

Vrh noža koji je Lidman držao desnom rukom počivao je na njezinoj dojci.

«Stanite!», vrisne on. «Ne približavajte se.»

«Čuo si ga, Bertie», reče Emerson. «Miruj i šuti.»

Taj duboki, moćan glas uvijek je djelovao. Bertie se prestao otimati, i Cyrus popusti svoj stisak. «Žao mi je», reče mladić. «Izgubio sam glavu.»

«Savršeno razumljivo», reče Emerson istim mirnim glasom. «Ali ne i razumno, ja ću razgovarati s njim. Pretpostavljam, gospodine Lidman, da ste spremni na pregovaranje.»

Lidman klimne. Disao je teško, a ruka kojom je držao nož podrhtavala je.

«Samo polako, gospodine Lidman», rekoh smirujućim tonom.

«Ne izgledate dobro.»

Moj suosjećajni ton smirio ga je. «Ostao sam bez hrane i vode», promrmlja on.

«Umoran... žedan...»

«O, Bože», rekoh. «Želite li piće?»

Izazovno sam podigla svoju čuturicu. Kloketanje vode privuklo je Lidmanov pogled. On proguta slinu i reče promuklo: «Ne, gospođo Emerson, nećete me uloviti tako lako.»

«Za sada je u redu», procijedi Emerson kroz kut usana. «Mogu li ja sada razgovarati?»

«Naravno, dragi. Samo sam htjela uvjeriti gospodina Lidmana da mu ne želimo nauditi.»

Bertiev ubilački izraz lica bio je suprotan ovoj tvrdnji, ali ostao je na mjestu.

«Ni ja ne želim nikoga povrijediti», reče Lidman kolebajući se.

«Odlično», reče Emerson. «To vidimo. Što želite?»

Lidman duboko udahne, a zatim progovori: «Statuu. Imam pravo na nju. Sakrio sam je na mjestu gdje je nikada nećete pronaći. Pustite me da je odnesem sa sobom, osigurajte mi slobodan izlaz iz Luksora, i oslobodit ću djevojku.»

«U redu», reče Emerson. «Sada je pustite.»

Lidmanove upale, zasjenjene oči otvrdnu. «Nisam baš toliko izvan sebe, profesore.

Vi ste čovjek od riječi, ali slagali biste kako biste joj spasili život. Moramo

razraditi detalje našeg dogovora, zar ne? Jedno od vas mora me otpratiti do željezničke postaje i poći sa mnom u Kairo.»

«Hm.» Emerson protrlja bradu. «Vidim nekoliko poteškoća u tom planu, Lidmane. Mogu vas provesti pokraj policije na željezničku postaju i na vlak, ali niste toliko glupi da mislite da me možete držati pod kontrolom tijekom cijelog putovanja, čak i s nožem uz rebra. Sredio bih vas prije no što stignemo do Qene.»

«Dobri Bože, profesore», vikne Bertie. «Zašto iznosite argumente u njegovu korist? Ovako, ja ću poći s njim.»

Emerson mu uputi pogled koji ga utiša. Naravno, znala sam što Emerson radi. Lidmanova ponuda nije bila ozbiljna. Bili smo u prvoj fazi pregovora. No, pregovori nisu mogli dugo potrajati, ne s dvije impulzivne mlade osobe pokraj nas. Jumana je držala oči zatvorene i naslonila se na svojeg otmičara. Planirala je učiniti nešto glupo, znala sam to, a ako to ne učini ona, učinit će Bertie.

«Gospođa Emerson će me pratiti», reče Lidman.

«Ne, neće», reče Emerson. «Ne da i ona nije savršeno sposobna da vas sredi jednako učinkovito kao i ja», doda on klimnuvši u mojem smjeru, «ali nikada ne bih mogao živjeti sa sobom kad bih dopustio ženi da preuzme takav posao. Hajde, hajde, Lidmane, možete vi i bolje od toga.»

«U redu», reče Lidman. «U redu. Statua. Imam pravo na nju, ali dat ću je u zamjenu za slobodu. Kada me gospođa Emerson otprati do Kaira, reći ću joj gdje sam je sakrio. Inače je nikada nećete pronaći. Čak i ako me ulovite i mučite, neću progovoriti. Ni divlji konji ne bi mogli izvući istinu iz mojih usta!»

«Nemamo takve konje», reče Emerson odsutno.

Razuman kakav je bio, Cyrus nije progovario, iako je povlačio svoju kozju bradicu toliko uporno da ju je potpuno uvio. Sada progovori: «Gledajte, Lidmane, a što kad bih ja pošao s vama? Ja sam neopasan starčić, niti približno toliko opasan kao gospođa Emerson. Štoviše, platit ću vam za statuu. Idemo ravno u moju banku u Kairu i predat ću vam pedeset tisuća funta. Vjerujem da ćete vi ispuniti svoj dio dogovora.»

«Moram razmisliti», promrmlja Lidman. «Zbunili ste me.»

«Razmislite», reče Cyrus.

Pitala sam se kakav trik Lidman ima u rukavu. Morao je znati da su plan koji je predložio i sve njegove varijante osuđeni na propast.

Nas je bilo previše; nije nas mogao otjerati sve zajedno na vlak, niti kontrolirati aktivnost onih koji su ostali. Osim ako nije imao suradnika? Pogledala sam prema

liticama koje su se nadvisivale na nebu i ugledala samo par lešinara kako kruže u plavetnilu. I što je mislio onom tvrdnjom koju je ponovio dva puta da je statua njegova po pravu? Dok sam razmišljala o tome, pažljivo sam promatrala manje predvidljive članove skupine Lidmana, Bertiea i Jumanu. Bertie je stajao na vrhovima stopala, stisnutih šaka, iskrivljenog lica. Jumana je bila mirna previše mirna.

Upravo kad sam to pomislila, nepromišljena djevojka pokrenula se. Ukočila se, istrgnula iz njegovog stiska i bacila se postrance na njegovu desnu ruku. U istom trenutku, kao da su bili u mentalnoj vezi, Bertie je izveo skok kakav nikada nisam vidjela, kakav čak ni Emerson nikada nije izveo. Uhvatio je Lidmanovu ruku s nožem i povukao je od Jumane. Dok su se njih dvojica borili za nož, Jumana je pala i zakotrljala se poput bespomoćnog smotuljka niz stube u grobnicu. Cyrus pojuri za njom. Emerson je odvuкао Bertiea od njegovog protivnika i čvrsto uhvatio mladićevo zapešće, iz kojeg je krv štrcala poput vode iz fontane. Lidman se divlje osvrtao, a tada se počne penjati uz liticu.

Emerson posegne u džep i, na moje iznenađenje, izvadi rupčić. Nije ga gotovo nikad nosio. Vezao ga je čvrsto oko Bertijeve ruke i gurnuo mladića prema meni. «Evo», reče on, pa se počne penjati za Lidmanom. Improvizirana podveza zaustavila je najgore krvarenje. Usmjeren samo na jedno, Bertie teturajući krene prema otvoru grobnice. Razmotrila sam što mogu učiniti, odlučila se za ono što je najvažnije, i izvadila svoj mali pištolj iz džepa. Lidman je bio na dobrim dvadeset stopa iznad mene, sklizao se i posrtao, a odronjeno kamenje odbijalo se od Emersonove gole glave.

«Vrati se, Emersone», viknuh. «Pucat ću!»

Emerson spusti pogled. «Peabody, ne čini to», vikne on glasno.

«O, dobri Bože...»

On se sagne, pokušavajući se ugurati u pukotinu koja nije bila šira od stope. Ja povukoh otonac.

Ciljala sam u Lidmanovu nogu. Na moje iznenađenje, budući da sam gađala iz teškog kuta, pogodila sam ga.

Lidman krikne i izgubi ravnotežu. Sručio se dolje, udarivši u liticu najmanje dvaput. Zamalo je promašio Emersona, i njegovo se tijelo na kraju zaustavi kod mojih nogu.

«Toliko o statui», reče Emerson spuštajući se na tlo. «Peabody, rekao sam ti...»

«Nije mrtav», rekoh. «Ali mogao je pobjeći, Emersone, da nisam pucala. Pogodila sam ga, vidiš!»

«Vrlo lijepo, draga moja», reče Emerson. On nogom okrene sklupčano tijelo. Lidmanovo lice bilo je umrljano krvlju, a majica mu je bila raskomadana u krvave dronjke, no još je disao. «Tvoj metak nije ga toliko ozljedio kao pad. Imao je nekoliko teških dana, ha?»

Ostavivši Emersona da čuva Lidmana dok mi ne pošaljemo nosila, odveli smo drugog ranjenika kući. Nefret je zašila Bertievu ruku s nekoliko šavova, dok smo njezin pomoćnik Nasrin i ja zbrinuli Jumanu.

«Ova obitelj stvarno uništava svoju odjeću», primijetila sam.

«Bojim se da se tvoja košulja i hlače ne mogu popraviti, Jumana.»

Bacila sam ih u kut, a budući da je sada bila odjevena samo u donje rublje, navukla sam zastor koji je dijelio taj dio ambulante od drugog dijela, gdje je Nefret radila na Bertieu. Sjedeći na rubu stola, dok su joj noge visjele, Jumana čvrsto stisne usne kad sam joj očistila ranu antiseptikom, a Nasrin joj je obilno premazao lice, trup i udove Kadijinom zelenom mašću. Jumana je imala mnogo ružnih masnica, ne samo od pada niz stubište grobnice, već i od početnog susreta s Lidmanom. Progovorila je tek kad smo završili.

«Pogriješila sam. Ako me nećete kazniti zbog moje gluposti, barem me ukorite!»

«Mislim da si dovoljno kažnjena», odgovorila sam. «Danima ćeš biti ukočena i osjećati bolove. Hvala Bogu da nije bilo ništa gore.»

Raširenim očima zurila je u zastor. Od Bertiea se nije čuo ni glas.

«Moglo je biti gore, mnogo gore. Samo sam ga htjela pronaći. Na ulazu u grobnicu 25 vidjela sam otiske stopala, koji nisu bili vaši, Bertievi niti profesorovi. Spremala sam se krenuti natrag i reći gospodinu Vandergeltu, kad je iskočio na mene i oborio me. Bio je jak, jači no što sam mislila. Nisam mislila da će to učiniti.» Shvatio je prednosti uzimanja taoca i bezobzirno je vezao sirotu djevojku. Ona je bila žilava i snažna, ali jako mala, a Lidmanova snaga bila je snaga očajnika. Bertie ju je čuo. «Ponašala si se kao prokleta mala budala», vikne on. «Ako si posumnjala da je Lidman tamo, zašto nisi rekla meni ili Cyrusu? O, ne, morala si dokazati svoju nadmoć. Trebao ti je slomiti svaku koščicu u tijelu.»

Jumana se ukoči. «Ti se nisi toga sjetio, zar ne? Ulovili smo ga, nismo li?»

«Ne zahvaljujući tebi. Jedino što te spasilo bila je činjenica što Lidman nije imao blage veze kako upotrijebiti nož. Da ti ga je prislonio uz grlo...»

«Pa, nije», vikne Jumana.

Zastor odleti u stranu. Bertieva košulja bila je još jedna žrtva; Nefret mu je privezala ruku na prsa, a svaki mišić napeo mu se od bijesa. Jumana se zagrcne.

«Jesi li...»

«Dobro? Ne! Mogao sam iskrvariti na smrt. Prokletstvo, Jumana, ako ikada opet izvedeš nešto ovakvo...» Njegov pogled spusti se s njezinoga natečenog lica premazanog zelenom bojom preko nagih, smeđih ramena i ruku, sve do malih bosih stopala. «Dobri Bože. Jesi li...»

«Bit će u redu, a bit ćeš i ti», prekinuh ga ja prije no što njegova ljubazna priroda uništi učinak toga sjajnog nadvikivanja. «Sada se pođite odmoriti. Moramo očistiti ambulantu za gospodina Lidmana.»

Lidman je još bio u nesvijesti kad su ga donijeli. Nakon brzog pregleda, Nefretino lice se izduži. «Ne izgleda dobro, teta Amelia. Ima unutarnje ozljede. Ne usuđujem se operirati ga pod tim uvjetima. Tlak mu je opasno nizak.»

«Hoće li se osvijestiti?»

«Nikad se ne zna. Ali vjerojatno ne.»

Emerson je odbio našu medicinsku pomoć. On nije imao ništa više masnica i posjekotina no što je bilo uobičajeno nakon jednog dana rada, a začudo, njegova košulja bila je relativno čitava. Očekivala sam da će izraziti namjeru da se vrati na posao nekamo ali umjesto toga ostao je, smetao Nefret i raspitivao se o Lidmanu svakih nekoliko minuta.

«Pusti čovjeka na miru, Emersone», ukorila sam ga. «Pronaći ćemo statuu, nije je mogao odnijeti daleko.»

«Nije samo to.» Emerson pogladi rupicu na svojoj bradi. «Kriv je za nešto, u to nema sumnje, ali za što? Ako je ubojica, osim što je lopov, tko ga je onda gurnuo u rijeku?»

Uzvratila sam drugim pitanjem: «Jesi li spreman službeno svjedočiti o identitetu ubojice?»

«Hm», reče Emerson i ode.

Poslala sam jednog od naših ljudi u Luksor kako bi obavijestio Setija i inspektora Ajida da mogu okončati svoju zasjedu, vjerujem da se to tako zove, na željezničkoj postaji. Obojica su ubrzo došli, i prenijela sam im najnovije vijesti. «Ne možete ga ispitati», obavijestila sam Ajida, koji je izrazio namjeru da to učini. «Nefret i ja mislimo da će vjerojatno preminuti ne došavši svijesti.»

«Zar ne može učiniti ništa da ga osvijesti?», upita Ajid.

Pitala sam se što ima na umu mirisne soli ili malo mučenja? Rekoh čvrsto: «Možete biti uvjereni da će učiniti sve što joj dopušta liječnička prisega. Sada je s njim, i bit će s njim tijekom noći. Možete računati na to da ću ja provesti odgovarajuće ispitivanje ako to bude moguće.»

«Vjerujte mi», reče Seti, «možete računati na nju. Kao i na Nefret», doda on s tajanstvenim osmijehom.

Ajid je morao pristati. Obećala sam mu da ću ga obavijestiti ako dođe do promjene u Lidmanovom stanju.

Kad sam zamijenila Nefret nakon večere, jedan pogled bio je dovoljan da mi kaže kako se Lidmanovo stanje pogoršalo. Disanje mu je bilo plitko, a lice blijedo. Nefret je izgledala iscrpljeno, a plave oči bile su joj upale. Na nju je utjecao mentalni pritisak, ne fizički umor. Liječnik mrzi izgubiti pacijenta, čak i ako je ovaj odbojan i ako mu se ne može pomoći, kao što je bio slučaj s Lidmanom. Poslala sam je u krevet, obećavši da ću je pozvati ako bude ikakve promjene. Moje bdijenje prekinuto je dvaput. Prvi put učinio je to Emerson, koji je bacio pogled na Lidmana, opsovao i otišao, a drugi put Seti. On je bio raspoložen da ostane malo dulje. Izabrao je najudobniji naslonjač u gostinjskoj sobi u koju smo premjestili Lidmana, i smjestio se u njega.

«Dobio sam nekoliko brzjava danas poslijepodne», reče on.

«Želiš li da ti ispričam o njima?»

«To zavisi o tome što sadrže.»

«Jedan od njih bio je odgovor na moj upit o Heinrichu Lidmanu. Stvarno je radio za Nijemce kod Amarne. Kad je izbio rat, priključio se vojsci, kao lojalan građanin, i proglašen je nestalim u akciji 1917.»

«Onda je njegova priča istinita.»

«U zbrci koja je uslijedila nakon potpisivanja primirja, mnogi ljudi su se izgubili», reče Seti. «A neki dosjei nikada nisu prepravljani.»

«Sada je nevažno.»

«Je li?» Prije no što sam mogla odgovoriti, nastavio je: «Drugi brzjav stigao je od jednog od mojih suradnika iz Londona. Aslanian je kupio statuu prije dvije godine u Kairu, od Zahija Gabre.»

«Odlično», rekoh. «Još jedan korak na tragu.»

«Bojim se da trag završava tamo. Gabra je mrtav. Ako je i vodio bilješke, što je u tim okolnostima malo vjerojatno, one su izgubljene.»

«A treći brzjav? Rekao si da ih je nekoliko.»

«Od Margaret. Stigla je jutros u Kairo i uskoro dolazi u Luksor.»

«Kako lijepo.»

«Da, nije li?» On poskoči na noge. «Ponudio bih se da te zamijenim, ali ne bi mi dopustila, pa ću ti poželjeti laku noć.»

Noć se otegnula. Sjedeći uz krevet, s olovkom i notesom u ruci, prekratila sam vrijeme promišljajući o onome što mi je Seti rekao, sastavljajući jednu od svojih malih lista. To mi je sjajno razbistrilo misli i odagnalo san. (Kao i tvrdi drveni stolac, na kojem se nisam mogla ispružiti.) U sitne sate nakon ponoći dogodila se promjena kojoj sam se nadala. Prema legendama starih ljudi, u to vrijeme duša umirućih polijeće. Lidman otvori oči. Prepoznao me.

«Boli li vas?», upitala sam tiho, jer kršćanska dužnost zahtijevala je od mene da najprije postavim to pitanje.

«Ne.» Riječ je bila tako tiha da sam se morala nagnuti kako bih je čula.

«U tom slučaju, možda postoji nešto što biste mi željeli reći.»

«Umirem li?»

«Da. Milošću Providnosti, dobili ste priliku očistiti savjest prije no što se suočite s Njegovim sudom.»

«Nisam vam htio nauditi», prošapta Lidman. «Nisam htio nikome nauditi. Samo sam htio ono što je moje.»

«Pričajte mi», pitala sam ga. «Ako očistite srce, moj će vas oprost ponijeti u... ovaj... život nakon smrti koji vas očekuje. Gdje ste sakrili statuu?»

Ako me i čuo, nije mi odgovorio. Polako, s naporom, počeo je pričati. Njegov je govor bio isprekidan dugim stankama, i više je govorio sam sebi nego meni. Znala sam da proživljava dijelove svoje prošlosti.

U zoru, posljednji dah izišao je iz Lidmanovih izmučenih pluća. Izrekla sam malu molitvu, prekrižila mu ruke na prsima i sklopila mu oči.

«Propustili ste pogreb gospodina Lidmana», rekoh, «ali slučaj je riješen. Imam njegovo priznanje.»

«To znači da ih imamo tri», reče David.

On i Ramzes stigli su ubrzo nakon ponoći, nenajavljeni i neočekivani. Jamadov poklič dobrodošlice uzbudio je kućanstvo svi smo iskočili iz kreveta i pojurili na verandu odjeveni u raznoliku odjeću koju smo navukli na brzinu. Naredila sam im da sjednu, a Fatima je požurila skuhati čaj. Ramzesove oči bile su zasjenjene tamnim mrljama iscrpljenosti. Znala sam što ih je uzrokovalo niti on niti David nisu bili fizički ozlijeđeni, ali mentalni naponi imaju gotovo jednako bolan utjecaj

na mojeg sina. Nefret je sjela pokraj njega na ležaljku, držeći njegovu ruku u svojoj.

«Oboje Petherickovih su priznali?», uzviknuh. «Besmislica. Recite mi što se dogodilo.»

Nakon što je bacio jedan pogled na Ramzesa, Emerson je ušao u kuću. Izišao je s čašom u ruci.

«Evo», progundā on. «Ovo je ljekovitije od čaja.»

Ramzes dohvati whisky, ali nije progovarao.

«Priča nije duga», reče David gledajući svojeg prijatelja.

«Imali smo poteškoća u potrazi, budući da su se registrirali pod djevojačkim imenom gospođe Petherick. Nažalost, recepcionar u Kući Mena obavijestio ih je da smo tamo, i otišli su u pustinju prije no što smo uspjeli razgovarati s njima. Pratili smo ih. Odjahali su u

Abu Roaš, a kad smo ih sustigli, Adrian je držao pušku. Bio je prilično uznemiren, i uspio je opaliti prije no što gaje Ramzes oborio. Nitko nije ozlijeđen.»

Bila je to neukrašena, dosadna priča, ali u tom trenutku nisam inzistirala na detaljima. «Što ste učinili s njim?», upitala sam ga.

«Opratili smo ih natrag u Kairo, i prošle noći uspjeli smo smjestiti Adriana u prezbiterijansku bolnicu. Pao je u stanje potpune tuposti i nije pružao otpor. Harriet je ostala s njim, naravno.»

«Naravno», promrmljah. «I kažete da je priznao umorstvo gospođe Petherick?»

Nefret je uspjela natjerati Ramzesa da popije malo whiskyja. On podigne pogled i progovori prvi put. «Njegovo priznanje se ne računa, niti njezino. Pokušavala je skinuti krivnju s njega, kao i uvijek.»

«To je sigurno bilo uznemirujuće», rekoh, jer mašta mi je pomogla da dopunim neke stvari koje su izostavili iz priče. «Hvala ti, Fatima, ali ne vjerujem da su gladni, ili raspoloženi za dugu raspravu. Potreban im je san. Sutra ćemo održati malo ratno vijeće, nakon što se svi odmorimo. Sigurna sam da će i Cyrus poželjeti sudjelovati na sastanku. Sada hajde u krevet, momci.»

Zapravo, nije mi bilo žao što sam odgodila svoju priču. I ja sam ponekad slaba na teatralnost. Namjerno sam zatajila od Emersona dio informacija koje sam saznala od Lidmana. Bila sam sigurna u zaključke koje sam izvukla iz toga, pa sam čekala da ispričam priču većoj publici koja će je znati cijeliti.

Nakon kasnog doručka, Fatima mi je pomogla u namještanju stolaca i stolova u dnevnoj sobi. Kada su naši prijatelji stigli, uputila sam ih na njihova mjesta.

«Hoće li ovo biti predavanje?», upita Emerson, gledajući redove stolaca i stol za kojim sam se ja smjestila.

«Rasprava, dragi moj», ispravih ga. «Hoćeš li sjesti meni zdesna? Hvala ti.

Katherine, ti tamo i Jumana, Daud i Selim...»

Bilo je potrebno neko vrijeme da se svi smjeste, budući da se Ramzes jako začudio Jumaninim spektakularnim ozljedama, a David je pitao Bertiea za ruku.

Morala sam upotrijebiti svoj autoritet i natjerati sve da sjednu i utišaju se. Zauzela sam mjesto za stolom i poslagala svoje papire. Najprije sam pozvala Davida i Ramzesa da ispričaju svoju priču, budući da je neki nisu čuli. Ramzes, koji je izgledao bolje, dao je detaljniju verziju njihovih pustolovina. Izazvao je različite reakcije.

«On je lud», reče Daud. «Luđak nije odgovoran za ono što čini.»

«U pravu si, Daude», reče Bertie.

«Ha», reče Selim mršteći se. On nije imao ljubazno srce svojeg rođaka, a bio je skeptičan prema psihologiji kao i Emerson.

«Je li opisao kako ju je ubio i zašto?», upitah.

Ramzes odmahne glavom. «Pričao je vrlo malo nakon što se vratio svijesti. Nema pravog motiva, majko. Možeš pričati koliko hoćeš o ambivalentnosti, ali podvojeni osjećaji nisu dokaz.»

«On to nije učinio», reče Emerson migoljeći se. «Znamo tko jest. Peabody, zašto ne prijedeš na Lidmanovo priznanje?»

«Po redu», započeh... «Ako ti dosađujem, Emersone, slobodno iziđi. Idi se igraju s djecom.»

Emerson se naceri. «Oprosti, Peabody. Nastavi.»

«Redom», reče Ramzes. «Ako mi dopuštaš, majko, htio bih znati kako ste ulovili Lidmana. Čini se da ste imali intenzivan fizički okršaj.»

«To je upravo ono što namjeravam reći, dečko moj. Sve je počelo kad smo saznali da je Lidman provalio u ladicu u Emersonovom stolu i uzeo statuu.» Podižući i spuštajući glas tijekom izlaganja, uspjela sam smanjiti komentare i pitanja na minimum.

«A sada prelazimo na bit stvari: identitet ubojice gospođe Petherick», rekla sam dramatično, dobacivši Emersonu strog pogled.

«No, prije vam želim pročitati biografiju koju su objavili njezini izdavači.» Nakon što sam i to učinila, nastavila sam bez stanke: «A sada, prijatelji, pročitat ću vam istinitu priču o njezinom životu.»

Magda Ormond bez 'von' rođena je u Leipzigu u obitelji cijenjenog trgovca. Od rane je dobi iskazivala visoku inteligenciju i njezin joj je otac unajmio privatne učitelje, budući da nije imao sina. Jedan od njih bio je mladi učitelj engleskog, Morritz X. Daffinger. I on je prepoznao njezine sposobnosti. Imala je smisla za priče o natprirodnom i izmišljala ih je, pa ih pričala svojem učitelju.

On se zaljubio u nju.

Tada joj je bilo oko šesnaest godina, i bila je vrlo atraktivnog izgleda. Uzvratila mu je ljubav, i kad su njezini roditelji saznali za situaciju, otpustili su gospodina Daffingera i dogovorili joj brak sa sinom uspješnog mesara. Ljubavnici su pobjegli u Berlin, gdje su se vjenčali. Kako bi povećao svoju slabu učiteljsku plaću, Daffinger je došao na pomisao da počne pisati romane. U početku, bila je to suradnja. Ona je pisala knjige, temeljeći zaplete na pričama o vukodlacima i vampirima u kojima je uživala, a on ih je prepisivao na pravilnom engleskom. Knjige su odmah postigle uspjeh. Shvativši da bi mogle biti zanimljivije ženskoj populaciji ako otkriju da ih piše žena, ljubavnici su izmislili romantičnu biografiju za Magdu. Izdavači nikada nisu provjerili tu biografiju, jer su i oni shvatili da će tako prodati više knjiga. Da budem pravedna prema njima, nisu ni imali razloga posumnjati u njezinu biografiju, ali bojim se da je trgovački instinkt snažan u toj industriji.

Tada je izbio rat. Daffinger je uzeo oružje i otišao u boj. Magda više nikada nije dobila vijesti o njemu. Prisiljena sam vjerovati da se nije pretjerano trudila saznati što se dogodilo s njim. Počela je žudjeti za uzbudljivijim životom, a to joj je bila prilika da to i ostvari. U zadnjim mjesecima, kad su se njemačke linije počele lomiti, i kad je stanovništvo patilo od očajja i neimaštine, otišla je u Englesku. Uslijedio je uspjeh, popularnost i dobar brak.»

Okrenula sam stranicu. «Daffinger je jako propatio tijekom rata. Borio se na ruskoj fronti i zarobljen je. Bolestan i osiromašen, vratio se u Berlin i potražio svoju voljenu ženu. No, potraga je trajala mjesecima. Nitko nije znao što se dogodilo s njom. Morao je pribjeći sumnjivim radovima, poput krađe i razbojstava, kako bi preživio. Tek prije dvije godine u engleskim je novinama pronašao priču o njezinoj najnovijoj knjizi i o njezinom predstojećem braku s Pringleom Petherickom.» Prema izrazima lica svojih slušatelja mogla sam vidjeti da pretpostavljaju što slijedi, pa sam ubrzala.

«Možete zamisliti njezin očaj kad se njezin zakoniti suprug vratio iz groba i suočio se s njom. Žao mi je reći da njegova narav nije bila sklona praštanju, a sigurno je

imao razloga za ogorčenost. Ona je sada bila bogata i uspješna, dijelom i zahvaljujući njegovoj pomoći. On je bio siromašan i nepoznat. Da skratim dugu priču, zahtijevao je da mu plati u zamjenu za njegovu šutnju. Prodala je mnogo dragulja da bi ga zadovoljila. No, kad su njezini resursi počeli nestajati, Petherick je umro u pravi trenutak.»

Emerson je šutio, ali sada se više nije mogao kontrolirati: «Ona je ubila Pethericka?»

«Nikada nećemo znati zasigurno», odgovorila sam. «Ono što znamo jest da je Daffmger povećao svoje zahtjeve, jedan od ljudi koji su služili u njegovoj postrojbi tijekom rata bio je mladi arheolog imenom Lidman. Sprijateljili su se i razgovarali o raznim interesima. U zadnjim krvavim tjednima rata Lidman je ubijen raskomadano, kako je rekao Daffmger.

Daffmger je saznao mnogo od Lidmana, uključujući i vrijednost starina. Htio je polovicu Petherickove imovine. Magda je pobjegla, ponijevši sa sobom najvrjedniji predmet iz zbirke. Bijesan zbog onoga što je smatrao njezinom izdajom, krenuo je za njom.»

Okrenula sam sljedeću stranicu. «Kada ju je pronašao, gospođa Petherick se pribrala. Istaknula je da postoje izgledi da će izgubiti svoje nasljedstvo ako on progovori, ali on je riskirao da izgubi sve, a mogla ga je optužiti i za ucjenu. Ušli su u pregovore. U strahu da bi on mogao pokušati ukrasti statuu iz njezine sobe, predala ju je nama. Već je smislila svoju priču o kletvi i unajmila je drugu sobu pod prezimenom gospođa Johnson, kako bi ostvarila svoj plan.»

Emerson je većinu ovoga čuo i prije, pa je bio nemiran.

«Potpuno nas je zavarala», zarežao je. Ne sviđa mu se kad ga prevare. «Sa svim tim pričama o kletvama i crnim avetima.»

«Ja nisam povjerovala u to, a nisi ni ti», odvratioh mu. «Ali priznajem da smo mogli biti malo skeptičniji u vezi s njezinim motivima. U svakom slučaju, Daffmger je bio bijesan kad je otkrio što je učinila. Nekoliko je puta pokušao provaliti u kuću. Budući da nije uspio, isprobao je još jedan trik, predstavljajući se kao svoj pokojni prijatelj kako bi ga zaposlio Cyrus, što bi mu, nadao se, moglo omogućiti slobodan ulazak u kuću. Bio je on inteligentan čovjek s odličnim pamćenjem, a proveo je sate i sate slušajući Lidmana kako priča o Amarni. Pretpostavljam da se u rogovima nema baš o čemu razgovarati.»

«Dakle, on ju je ubio?», upita David. «Zašto? Obično ubijaju ucjenjivače, ne žrtve.»

«Ona gaje pokušala ubiti», rekoh. «Te noći kad su pošli u šetnju uz rijeku. Ponudila mu je da se sastanu kako bi raspravili o njegovim zahtjevima. Ona je bila velika, snažna žena, a on nije očekivao opasnost. To što je preživio bio je njezin čisti peh. Naravno, to ga je još više razljutilo, i kad su se susreli sljedeći put, u Zimskoj palači, nije bio raspoložen za razgovor. To što ju je vidio u raskošnoj odjeći, s perikom i draguljima, bez imalo kajanja, bilo je već dovoljno loše. A tada je načinila fatalnu pogrešku ponudivši mu par naušnica s lažnim dijamantima i rekavši mu da je to njezina posljednja isplata. Saznala je da je u Njemačkoj imao kriminalni dosje. Sada je on bio taj koji je mogao mnogo izgubiti. U izljevu bijesa napao ju je, a dok je pokušavao prigušiti njezine krike u pomoć, srce joj je prestalo kucati. Tvrdio je da je nije namjeravao ubiti. Možda i nije, ali kada je djelo bilo počinjeno, nije imao izbora, kao što je objasnio, osim da sakrije tijelo. No, uzeo je naušnice i dragulje, kako bi ostavio utisak da je motiv bila pljačka. Najčudnije od svega bilo je ono što je učinio nakon što ju je položio ispod koraljne loze. Daudov informant bio je u pravu njezino je tijelo stvarno bilo prekriveno bijelim laticama. Ajid, kojeg ne zanima hortikultura, nije ih primijetio, ali bijele ruže bile su njezino omiljeno cvijeće.»

Nefret zadržti. «Zašto mi je to zastrašujuće?»

«Ambivalencija», rekoh. «Ljubav i mržnja isprepleteni su. Onima od nas koji nikada ne osjećamo takav sukob to i jest zastrašujuće.»

«A što je s perikom?», upita Nefret. Usta je čvrsto stisnula od gađenja. «Je li ju zadržao u znak sjećanja?»

«Ništa tako bizarno», rekoh. «Ispala je tijekom borbe, i nije je mogao vratiti na njezinu glavu. Možete zamisliti koliko je to bilo teško, budući da su mu ruke drhtale, a njezina je glava...»

«Da», reče Ramzes pogledavajući svoju ženu. «Dakle, ponio ju je sa sobom?»

«I odbacio. Nije rekao točno kako.»

«Odlično, majko», reče Ramzes. «Sve si to saznala iz Lidma novog Daffingerovog priznanja, zar ne?»

«Većinu toga.» Uredno sam poslagala papire. «Time zaključujem svoje pred... raspravu. I slučaj.»

«Ne baš», reče Ramzes. Obrve su mu bile podignute, i prodorno me gledao. «Još nismo pronašli statuu.»

Nije da nisu pokušavali. Nitko osim njegove majke i Nefret nije nazočio pogrebu Lidmana Daffingera koji je bio organiziran na brzinu. Ostali su proveli dan pretražujući mjesta u grobnici u Zapadnoj dolini kod koje se skrivao, te mjesta oko grobnice.

«Nije u grobnici», ustvrdio je Emerson. «Kladio bih se u svoju reputaciju. Ne možemo izvršiti potpuno iskopavanje, ne u tako kratkom vremenu, ali prosijali smo sve što se moglo prosijati...»

«I vratili na početno mjesto, naravno», reče Ramzes.

«Naravno. Trajalo je vraški dugo.»

Vraćali su se u Zapadnu dolinu. Bilo je rano poslijepodne i sunce je bilo nemilosrdno, ali Ramzes je dijelio želju svojeg oca da se bace na posao. Sada nije moglo biti pitanja glede zakonitog vlasništva statue budući da je brak Magde Ormond s Petherickom bio nezakonit, Petherickova djeca bila su nasljednici. Trebao im je novac, i dobit će ga, na jedan ili drugi način. Emerson će se pobrinuti za to. No, njega nije mučila samo mogućnost gubitka velikoga novčanog iznosa. Posrijedi je bila i njegova reputacija, i odlučio je provesti sljedećih deset godina u potrazi, ako bude potrebno.

Emerson uputi energične riječi svojem konju i pojuri naprijed kako bi se priključio Setiju, koji je zauzeo mjesto na čelu procesije. Došla je cijela obitelj, uključujući i Selima i Dauda i cijelu ekipu radnika.

Te veličanstvene, visoke litice sadržavale su stotine usjeka dovoljno velikih da se u njima može sakriti nešto poput male zlatne statue.

Ramzes je pričekao majku i Nefret i nastavio pokraj njih. Nije imao prilike razgovarati nasamo s majkom još od njezine predstave toga jutra. «Jesi li u redu, majko?», upitao je.

«Naravno». Obrisala je svoje vlažno lice bijelim rupčićem.

«Cyrus je rekao radnicima da donesu mnogo vode», reče Ramzes. «Dovoljno i za konje.»

«Cijenim tvoju brigu, dragi moj, ali nepotrebno je. Imaš nešto drugo na umu, zar ne?»

«Jutros si nam ispričala impresivni sažetak priče», reče Ramzes.

«Jesi li potpuno zadovoljna rješenjem slučaja?»

Ona izusti lagani zvuk koji je pokazivao da se zabavlja.

«Primijetio si nekoliko nerazjašnjenih pitanja? I drugi će ih primijetiti vremenom, ali tako sam ih zatrpala informacijama da ih nisu stigli apsorbirati.»

«Zašto?», upita Ramzes otvoreno.

Njezin osmijeh izbljedi. «Kao prvo, nisam čula vašu priču kad sam pripremala bilješke. Očito je da Daffinger nije mogao biti odgovoran za napade na vas u Kairu. Ne vjeruješ da je to bio Adrian, zar ne?»

«Ne vidim kako je to mogao izvesti. Čovjek osoba koja je pucala na nas ispred Bassamovog restorana upotrijebila je pištolj. Adrian je imao samo pušku. Pretražio sam njega i njegovu prtljagu prije no što smo se te večeri vratili u Kairo.»

«Mogao je baciti pištolj.»

«Možda. Ali zašto bi?»

Emerson, koji je sada daleko odmakao, okrene se i dovikne im da požure.

Priključili su se ostalima, koji su se okupili u grupu oko Emersona. «Dio ovog terena prošli smo i prije», reče Emerson stisnuvši čeljust. «Učinit ćemo to ponovno, polako i sustavno, ne ostavivši niti kvadratni centimetar tla neistražen.»

Prema njegovim uputama, raširili su se u tri smjera, lijevo, desno i gore, započevši na ulazu nedovršene grobnice 25, i pregledavajući svaki otvor u stijeni.

Ovo će trajati vječno, pomisli Ramzes.

Pogledao je svojeg ujaka, koji je polako šetao s rukama na leđima i zviždao, sa savršenim sluhom i ritmom, složenu melodiju koju je Ramzes prepoznao kao uverturu u Mozartov koncert za rog. Setijeva nonšalantnost isprovocirala ga je da progovori.

«Nisam znao da voliš klasike», rekao je.

«Postoje mnoge stvari koje ne znaš o meni», odvrati mu Seti. Obrisao je jednu gromadu rupčićem i sjeo na nju. «Ja sam čovjek s mnogo talenata.»

«Talent za teški fizički rad nije jedan od njih.»

«Zašto bih to radio kada mogu platiti nekoga drugog da to učini umjesto mene? Na primjer», reče Seti, blago pomaknuvši glavu u stranu, «onaj momak tamo gore ne, ne okreći se i ne gledaj ga! promatra nas već sat vremena. Možda bi mogao nehajno odšetati u njegovom smjeru?»

Smjer je bio ravno u vis, na ispustu koji je virio iz litice. Bio je tamo nekakav puteljak koji je vijugao od dna doline. Krajičkom oka Ramzes ugleda bljesak svjetla (dalekozor?) i nešto što je mogla biti glava koja je gledala prema dolje.

«Mogao bih nehajno šetati i ne pokazivati svoju namjeru», reče on cinično. «Ima dobar pogled. Vidjet će me ako se počnem penjati.»

«Ja ću mu odvući pažnju», reče Seti. On ustane i otrese hlače. Zatim pođe do mjesta na kojem je stajao Emerson, izvikujući upute tragačima. Ramzes nije čuo što mu je Seti rekao, ali to je Emersona potaknulo na bijesan odgovor koji je bio vrlo razgovijetan, ne samo njegovom sinu već i svima u okolini.

«Usuđuješ se kritizirati moju vezu sa ženom?»

«Ne zaslužuješ je.» Seti pokaže Ramzesovu majku, koja se uspinjala uz liticu neposredno iznad njih. Ona zastane i pogleda dolje.

«Niti jedan muškarac vrijedan tog naziva ne bi joj dopustio da toliko riskira», vikne Seti.

Ramzes nije vidio što se dogodilo nakon toga bio je previše usredotočen na uspon uz liticu najbrže što je mogao. Čuo je stenjanje i udarce i nekoliko bijesnih majčinih krikova. Izbočina u litici skrivala ga je od pogleda najveći dio puta. Kad je stigao do ispusta, jednim se pokretom popeo preko njega.

To nije bio odbljesak dalekozora, nego leća fotoaparata.

Fotograf je bio zalijepljen za svoj aparat i snimao je gužvu pod sobom. Bio je previše udubljen u posao da bi uočio Ramzesa, sve dok ovaj nije jednom rukom uhvatio fotoaparat, a drugom čovjekov ovratnik.

«Ne ispuštajte fotoaparat», vrisne ovaj otimajući se.

Ramzes ga je odveo u podnožje puteljkom koji je čovjek u relativno normalnoj kondiciji mogao svladati. Ostali su ih čekali u podnožju. Seti je pažljivo brisao nos krvavim rupčićem. Na Emersonu, koji je bio crven od bijesa, nije bilo nikakve ozljede.

«Prokleti novinar!», vikne on, ispruživši dugu ruku.

«Nemojte oštetiti fotoaparat!», izlane fotograf.

Emerson mu istrgne uređaj i baci ga na tvrdo tlo. Fotograf vrisne.

«Vi ste gospodin Anderson, zar ne?» Nefret se pažljivije zagleda u čovjekovo lice.

«Vi ste neki dan pali u grobnicu.»

«I pokušali izvući informacije iz moje kćeri», reče Ramzes.

«Vraga Anderson», uzvikne Cyrus. «To je slikar o kojem sam vam pričao, onaj koji je došao tražeći posao i više se nije pojavio. Maillet.»

28

Na trenutak sam se upitala je li gosp. Anderson neki rođak Kevinu O'Connellu, bratić ili mlađi brat. Ali ne, pomislila sam. Kevi nova kosa bila je vatreno crvena, a

ovaj je čovjek imao smeđu kosu. Umjesto nebeski plavih Kevinovih očiju, njegove su bile blatno zelene. Sličnost nije bila fizička, već se prije očitovala kroz izraz lica i manire. «On je novinar», rekoh. «Je li on također i lopovi ubojica, pitam se?»

Pitanje je skrenulo pažnju gosp. Andersona s fotoaparata, čije je polomljene komadiće skupljao ispuštajući jadne uzdahe. On skoči na noge.

«Gledajte, gospođo Emerson, nemojte tako optuživati ljude! Htio sam samo ekskluzivnu priču. Gospodin O'Connell je moj mentor, moj idol. On me naučio sve što znam i izazvao me da postignem uspjeh poput njegovog u... ovaj...»

«Polako ste pridobivali naše povjerenje», rekoh tmurno. «Predstavili ste se kao arheološki slikar kako biste dobili posao kod gospodina Vandergelta. Plan vrijedan samog Kevina.»

«Ne tako pametan», prizna Anderson. «Znam pomalo skicirati, i mislio sam da mogu održavati varku nekoliko dana, ali kad me gospodin Vandergelt odbio zaposliti bez da vidi moj portfelj, znao sam da moram pokušati nekim drugim pristupom.»

«Ha», vikne Emerson. «Bio sam u pravu, vidite. Rekao sam da ti gadovi neće prezati ni od čega, čak ni od dizanja stražarnice u zrak!»

Andersonove oči rašire se u panici. «Ne, gospodine, nisam to nikada učinio! Gledajte, recimo da smo izravnali rezultat. Razbili ste mi fotoaparata i uništili neke prvoklasne fotografije, pa ću ja lijepo otići.»

«Kako ste došli ovamo?», upitah.

Anderson načini grimasu. «Hodao sam, skroz od Istočne doline. Ja i tucet Egipćana. Rekli su da ste jučer bili ovdje i tražili nešto, pa su zaključili da će i oni pogledati.»

«Prokletstvo», reče Emerson. «Jesu li nešto pronašli?»

«Ne mislim da jesu, ali oni su lukavi vragovi. Pobjegli su kad ste vi naišli.»

«Dovraga i bestraga», reče Emerson. «Moram vam postaviti nekoliko pitanja, gospodine Anderson, a ovo nije ni vrijeme ni mjesto za ispitivanje. Hasane, otpratite ovog čovjeka do naše kuće i čuvajte ga tamo dok se mi ne vratimo.»

Anderson se oraspoložio kad je rasprava postala civiliziranija. Njegovo lice sada se rastuži. «Ali, gospodine, ja nemam nikakav prijevoz, čak ni običnog magarca.»

«Došli ste ovamo pješice, možete se i vratiti na isti način.» Emerson ogoli svoje velike bijele zube. «Idite, i ne pokušavajte potkupiti Hasana, on je nepodmitljiv.»

Hasan pogleda svojeg oca, Dauda, koji je stajao prekriženih ruku. «Jest», reče Daud, «štogod to značilo.»

Gledali smo ih kako se gube u daljini. Anderson je šepao.

Seti skloni rupčić s nosa. «Hvala ti, Nefret. Krvarenje je prestalo.»

«Ja sam stručnjak za krvarenje iz nosa», reče Nefret.

«Ovaj...», reče Emerson.

«Prihvaćam ispriku», reče Seti iscerivši se. «Prihvati i ti moju. Nisam mislio to što sam rekao.»

«Dobro ste to izveli», zaključio Ramzes. «Anderson je bio tako fasciniran da me nije ugledao sve dok ga nisam zaskočio.»

Emerson, koji je otišao najdalje što je mogao u ispričavanju, sada izgovori svoju poznatu litaniju: «Vratite se na posao. Danas moramo pronaći statuu ili riskirati da nam je ukrade jedan od onih energičnih vragova.»

«Tamo je», reče Seti. «Otprilike osam stopa ulijevo od ulaza, zakopana u gomili.»

Nitko nije propitivao ovu arogantnu izjavu. Svi smo odjurili do mjesta koje je opisao. Trebalo nam je nekoliko minuta da otkopamo smotuljak, budući da smo morali raditi pažljivo, ali bilo je tako vidljivo da je gomila otkopavana da sam se pitala kako to da nitko od nas nije to uočio. Zato što je bilo previše očito!

Pretpostavili smo da će se Daffinger više potruditi da sakrije svoj plijen.

Emerson je odmotao smotuljak toliko da smo se mogli uvjeriti kako smo pronašli ono što smo tražili. Držeći statuu u naručju nježno poput djeteta, požurio je natrag do mjesta gdje je njegov brat nonšalantno sjedio na kamenu. «Kako si znao?»

Seti je ojađeno promatrao svoj uništen rupčić. «Pitao sam se gdje bih je ja sakrio. Kao i Daffinger, ni ja ne volim naporan rad.»

Cyrus prasne u smijeh. «Tko pod drugom jamu kopa, fizički je radnik, ha?»

«Kao što bi rekla Amelia, u takvim poslovicama obično se krije duboka istina.»

Upravo sam htjela to reći.

Prošli smo pokraj gosp. Andersona i Hasana na putu u Istočnu dolinu. Anderson nas je molećivo pogledao izgledao je tako jadno, šepajući i obliven znojem, da je Nefret preklinjala Emersona da mu dopusti da jaši. Emerson, koji je mogao pješice svladati cijelu tu rutu bez da se oznoji, odmahne glavom i uputi Andersonu zloban osmijeh. Novinare mrzi još više od turista.

Međutim, on nije okrutan čovjek niti se voli osvećivati, i Nefretino dobro mišljenje mnogo mu znači. Kad smo stigli do obora s magarcima, poslao je natrag jednog čovjeka s konjem.

Opet sam jahala pokraj Ramzesa. «Još jedan sumnjivac», primijeti on.

«Ne mislim tako», odgovorila sam.

«Daffingerovo priznanje ne objašnjava baš sve, majko.»

Uputila sam mu osmijeh pun ljubavi, razmišljajući zadovoljno u kakvog je dobrog čovjeka izrastao.

Osim njegovog oca, u Egiptu nije bio naočitijeg muškarca kao ni bilo gdje drugdje. Sjedio je na konju lako poput sportaša, a njegove crte lica bile su oblikovane lijepo poput grčke statue (osim nosa, koji je bio nešto veći, ali po mojem je mišljenju to bilo još bolje). Nisam sumnjala da je Harriet Petherick bila motivirana još nečim pored brige za brata kad je izvela onaj nespretni pokušaj da pridobije Ramzesa.

«Pa?», upita Ramzes. Postalo mu je nelagodno od mog intenzivnog pogleda.

«Stvarno si uporan. Kasnije ćemo raspraviti o tome.»

«Vandergelt nas je pozvao da stanemo kod dvorca na objed», reče Emerson okrenuvši se prema meni. «Pretpostavljam da se slažeš, Peabody.»

«Da. Katherine sigurno želi čuti jesmo li pronašli statuu.»

Emersonov osmijeh bio je osobito samozadovoljan.

«Složio si se zato što želiš da se gospodin Anderson malo dulje preznojava», rekoх optužujućim tonom.

«Kako možeš misliti to o meni, Peabody? Moramo raspraviti o našim budućim planovima. Naš posao potpuno miruje zadnjih nekoliko dana.»

«Umorstvo ima prioritet ispred istraživanja», rekoх. «Ne moraš glumiti, Emersone, predobro te poznajem. Tvoj snažni osjećaj dužnosti zahtijevao je da osvetiš gospođu Petherick, a sada si to učinio.»

«Hm», reče Emerson i potjera konja naprijed.

Kad smo odmotali statuu, otkrili smo da je ispalo još nekoliko komadića ogrlice. Zahvaljujući našem pažljivom rukovanju, sačuvani su i moći ćemo ih vratiti na mjesto.

«Šteta za zmiju uraeus», reče Cyrus.

Daud progunđa nešto u znak slaganja. «Trebali bismo je pokušati pronaći», reče on.

«Bojim se da je to izgubljeni slučaj, Daude», reče Ramzes. «Ne možemo prosijati zemlju u svakoj grobnici u Egiptu.»

Postavivši statuu u sredinu, smjestili smo se uz obilan obrok koji je priredio Cyrusov vjerni majordom Albert. Prema Cyrusovim uputama otvorio je nekoliko

boca šampanjca, pa smo nazdravili našem uspjehu i, kako je Cyrus rekao, trijumfalnom zaključku još jedne istrage.

«Ne znam kako to izvodiš, Amelia», reče on.

«Imala je Daffmgerovo priznanje», reče Emerson.

«Zvuči mi», reče Ramzes poigravajući se čašom, «kao da je priznao sve osim potapanja Titanica. Majko, jesi li sigurna da nisi ne znam kako to reći...»

«Stavila riječi u usta umirućem čovjeku?», završih ja rečenicu savršeno dobro raspoložena.

«Nesvjesno, naravno», reče Ramzes brzo.

Emerson se tržne. Postao je pomalo osjetljiv na svaki spomen nesvjesnog.

«On nije pričao tako povezano kao što se činilo iz mogeg izlaganja», priznala sam.

«Osobito pred kraj. Međutim, već sam imala razloga da sumnjam u njega.»

Izvadila sam presavijeni papir iz džepa. Emerson jaukne, Cyrus se nasmije, Seti se široko nasmiješi, a Daud spusti vilicu, posvetivši mi punu pažnju.

«Još jedna od tvojih malih lista?», upita Seti.

«Tragovi», rekoh. «Ima ih tri. Trag bijelih latica, trag veliko dušnosti i trag pretjeranog znanja.»

«Shvaćam ovo prvo», reče Cyrus gorljivo. «Latice cvijeća znače da ju je ubio netko tko je dobro poznaje netko tko ju je volio, čak.»

Klimnuh odobravajući.

«Velikodušnost», reče Ramzes zamišljeno. «Pretpostavljam da se to odnosi na činjenicu da nam je gospođa Petherick predala statuu.»

«Točno», rekoh. «Mi smo pretpostavili daje njezin motiv bio da nas uključi u pokušaj dobivanja publiciteta, ali to je mogla učiniti i bez da nam je preda u ruke. Pitala sam se nije li njezin pravi motiv strah. Potencijalni lopov prebacio bi pažnju na nas i ostavio je na miru.»

«Dakle», uzvikne Bertie, «ovo je jednako dobro poput bilo koje priče sa Sherlockom Holmesom. Ali do sada si dokazala samo da se bojala nekoga. A što je s trećim tragom?»

«Taj je ukazivao ravno na Lidmana Daffingera», rekoh. «Osim slučajnosti što se pojavio upravo tada kada jest, njegovo poznavanje egiptologije bilo je vrlo sumnjivo. Znao je jako mnogo o stvarima koje je mogao saznati od drugih osobno ili putem knjiga ali uvijek je tražio izgovor da izbjegne terenski rad.»

«Kad god bi mu netko postavio pitanje na koje nije znao odgovoriti, počeo bi držati predavanje», reče Ramzes pomalo ljutit«».

«To sam trebao uočiti.»

«To je daleko od konačnog dokaza», rekoh. «No, postoje i druge sumnjive okolnosti. Odglumio je bolest Nefret nije mogla otkriti što nije u redu s njim. To mu je pomoglo da učini dvije stvari: izvuklo ga je od posla koji nije mogao raditi, i otvorilo mu je ulaz u kuću. Bio je u savršenom položaju da nahrani kuju sredstvom za spavanje i još jednom pokuša potražiti statuu.»

«Sada se čini tako jasnim», reče Bertie iskreno.

Poslije se uvijek sve čini jasnim. Uхватила sam Ramzesov skeptičan pogled i ljubazno mu se nasmiješila. «Bolje nam je da se vratimo kući. Siroti gospodin Anderson vjerojatno je već jako uplašen.»

«Ma, da, siroti gospodin Anderson», reče Emerson.

Hasan je ozbiljno shvatio svoje upute. Gosp. Anderson je sjedio na vrlo tvrdom stolcu, netremice promatrajući Hasana, koji se nadvio nad njega gladeći prstom svoj nož.

«Molim vas», krkljao je Anderson. «Recite ovom čovjeku da se udalji. Prijetio mi je!»

«Odlično, Hasane», reče Emerson. «Sada možeš ići.»

Hasan ga poslušao, a Anderson ispusti dugi uzdah olakšanja. On skine šešir, ne toliko iz pristojnosti koliko zato da bi sklonio vlažnu kosu s lica. «To je bilo zastrašivanje», reče on. «Mogao bih vas tužiti.»

«O'Connell bi bio ponosan na vas», reče Emerson smjestivši se u udobni naslonjač. «Jednako ste otporni kao i on. Ali trebao vam je spomenuti da vas prijetnje neće odvesti nikamo s nama. Prokleta ste sretni što ste se izvukli bez dobrih batina.»

«Sve što sam htio...»

«Da, da. Ekskluzivna priča. Pa, imate je. Siguran sam da ćete od jutrošnjih događaja smisliti živopisnu priču i bez fotografija.»

«Biste li nešto popili, gospodine Anderson? Čini se da vam je jako vruće.»

Andersonov oprezan pogled prijede s Emersona na mene, pa opet na Emersona.

«Što moram učiniti?»

«Recite 'molim vas', gospodine Anderson.»

Fatima je virila kroz vrata. Kad sam je pozvala, izašla je s vrčem limunade i svi smo popili po čašu. Gosp. Anderson popio je dvije.

«A sada», rekoh izvadivši papir iz džepa, «nekoliko pitanja prije nego što odete.»

Ovaj put moja mala lista sastojala se od onoga što sam nazvala “Nesretni događaji”. «Objasnili smo sve osim nekoliko stvari», rekoh.

«Željela bih znati za koje ste odgovorni vi. Prvi pokušaj provale u kuću?»

«To sam bio ja», prizna Anderson. «Ali samo sam htio...»

«Dizanje stražarnice u zrak?»

«Ne! To nisam učinio.»

«Pozivanje Ramzesa u brda i napad na njega?»

«Što?», njegovo iznenađenje izgledalo je iskreno. «Nikada nisam nikoga napao, gospođo Emerson. To je Božja istina!»

«On je prevelika kukavica», izjavi Emerson. «Kao i njegov mentor.»

Prošla sam kroz listu točku po točku, pa napokon rekoh: «Vrlo dobro, gospodine Anderson, zadovoljna sam. Za sada.»

«Onda mogu ići?» On odloži praznu čašu i poskoči.

«Jedan mali podsjetnik», reče Emerson široko se cereći. «Priznali ste pred svjedocima provalu i ulazak na posjed.» Anderson zine, a Emerson popravi svoju optužbu. «Onda samo ulazak na posjed. Za to bih vas mogao dati uhititi, a to ću i učiniti budete li nam izazvali još kakve probleme.»

Andersonu je bilo tako drago što se izvukao da čak nije zatražio ni da mu posudimo konja. Dok je trčao niz cestu prema pristaništu, viknula sam: «Prenesite moje pozdrave Kevinu, gospodine Anderson.»

«Time smo riješili taj problem», reče Emerson trljajući ruke.

«Sada se možemo vratiti na posao.»

«Sviđa mi se hladnokrvan način na koji zanemaruješ ubojstvo, krađu i napade», reče Nefret sjedajući na naslon njegovog naslonjača i tapkajući ga po ruci. «Kamo ćemo najprije poći, oče?»

«Sve sam razradio», reče Emerson. «Sutra u Deir el Medinu. Želim vidjeti što je Selim učinio.»

«Znači, gotovi smo s KV55?», upita David.

«Ovaj... hm.» Emerson se promeškolji. «Ne još. Ne, ne još. Nekoliko dana bit ćemo u Deir el Medini. Mislim da je vrijeme da zaključimo istraživanje tamo, čim provjerim je li sve u redu za Francuze. Je li čaj gotov? Gdje su djeca?»

Pregledavala sam košaricu s poštom. Podigla sam pogled s pisma koje sam čitala.

«Jao, čini se da je M. Lacau malo ljut na tebe, Ramzese. Zar si propustio sastanak s njim dok si bio u Kairu?»

«Nije bilo nikakvog sastanka, samo pomalo neljubazan poziv», reče Ramzes.

«Imao sam važnije stvari na pameti.»

«Poslat ću mu malu poruku i objasniti situaciju», ponudih.

«Dovraga s Lacauom», reče Emerson. «Što misli tko je on da nam može naređivati?»

«Direktor Službe za antikvitete, eto tko», podsjetih supruga.

«No, postoji još nekoliko nerazjašnjenih stvari koje moramo razjasniti. Dobili smo statuu i znamo tko je zakoniti vlasnik, ali moramo obavijestiti vlasti o našim otkrićima. Sumnjam da znaju za prvi brak gospođe za Magdin prvi brak. Također moram poslati brzojav Harriet i priopćiti joj dobre vijesti. Bit će joj drago zbog novca. Malo nasljeđe koje je dobila od majke potrošila je na put u Egipat, a Adrianovo liječenje bit će vjerojatno skupo. I moramo reći inspektoru Ajidu da znamo identitet ubojice.»

«Mislio sam da si to učinila jutros», reče Emerson.

«Ispričala sam mu neke detalje, ali moramo napraviti službeno izvješće i dati Ajidu kopiju Daffingerovog priznanja. Obećala sam da ćemo to učiniti danas ili sutra. Nadala sam se da ćemo ga moći izvijestiti kako smo pronašli statuu, a kao što vidite, moj je optimizam bio opravdan.»

Setijeva šutnja bila je jednako rječita kao i govor. «Zahvaljujući tebi», rekoš klimajući prema njemu.

«Pronašli bismo je prije ili kasnije», reče Emerson.

«Ne budi mrzovoljan, Emersone. Zahvali mu.»

«Nema na čemu.» Seti lijeno odmahne rukom. «Vjerujem da ste sada spremni priznati da sam stvarno rehabilitiran, iako ne bi bilo loše da mi se ispričate zbog sumnje. Sumnjali ste i u mene, zar ne?»

«Bojim se da je tvoje prijašnje ponašanje uzrokovalo određenu sumnju ne u vezi s umorstvom gospođe Petherick, već u vezi s nekoliko pokušaja krađe statue», rekoš. «O sumnjivom ponašanju Lidmana Daffingera one noći kada pas nije zalajao saznali smo isključivo od tebe, a ti si imao jednaku priliku kao i on za uspavlivanje Amire.»

«Nisam čak ni bio ovdje tijekom prvog pokušaja pljačke», pobuni se Seti. «Niti tijekom drugog.»

«Ne sumnjam da smo imali više od jednog lopova koji je pokušao ukrasti statuu», rekoš. «No, ako ti to nešto znači, ispričavam ti se.»

«1 ja.» Emerson je zvučao kao da su riječi iščupane iz njega.

«Dobri Bože.» Seti položi ruku na srce. «Nadam se da ovo neće biti prevelik šok za mene.»

Emerson je izjavio da bismo mogli poći u Luksor i obaviti službeni dio posla. Seti je ponudio da nas otprati, ali odbila sam ponudu.

Taj smo posao brzo obavili, kao i razgovor s Ajidom. Uzela sam slobodu dodati nekoliko napomena Daffingerovom priznanju, hvaleći rad policije i inspektorovu posvećenost.

Ajid pročitao naglas zadnju rečenicu. «'Da nije odmah djelovao kako bi spriječio bijeg osumnjičenog, ovaj bi imao mogućnost napustiti Luksor i izgubiti se u masama Kaira sa svojim plijenom.' Vrlo... ovaj... elokventno rečeno, gospođo Emerson. Hvala vam.»

«Nisi mi rekla za ono kopile Andersona», reče Emerson, dok smo šetali s rukom u ruci prema obali rijeke i čamcu koji nas je čekao.

«Time ću ucjenjivati Andersona», odvratih. «Ta metoda je učinkovitija kod novinara.»

Emerson mi pomogne da uđem u čamac i sjedne pokraj mene.

«Ne žuri nam se», reče on Sabiru. «Vozi nas polako.»

Mjesečina je stvorila sjajnu stazu preko mračne vode. Emerson pogleda Sabira, koji je pristojno okrenuo leđa, i obgrli me rukom.

«Lijepo je što smo napokon sami», reče on. «Ono kopile... ovaj... Hissinghurst uvijek nam je za petama.»

«Bissinghurst», ispravih ga. «Ne smiješ mu dati da te isprovocira, Emerson. 'čini to samo zato što zna da te nervira'.» Očekivala sam da će romantični ambijent odvratiti Emersonovu pažnju, ali nešto mu je bilo na pameti. «Zašto ste ti i Ramzes izmjenjivali znakovite poglede?»

«Kada?»

«Tijekom cijeloga dana. Ne izbjegavaj odgovor, Peabody.»

«Nikada, dragi.» Malo sam mu se približila. «Ramzes nije zadovoljan što Daffingerovo priznanje nije riješilo sve neobjašnjene incidente.»

«Sama si rekla da su se desetci ljudi željeli domoći statue.»

«Malo sam pretjerala, dragi. Iskreno govoreći, voljela bih da sir Malcolm bude kriv za nešto, ali bojim se da je on previše oprezan da prekrši, pa čak i da prilagodi zakon. Međutim, ono što muči Ramzesa su incidenti upereni protiv njega, ovdje i u Kairu. Daffinger nije mogao biti odgovoran za ove druge, budući da nije napuštao Luksor.»

«Bio je to mladi Petherick», reče Emerson mirno.

«I ja sam to pretpostavila. Ramzes ne želi vjerovati u to.»

«Previše je mekanog srca», reče Emerson gundajući s ljubavlju.

«Žalim mladog Pethericka on je još jedna žrtva tog prljavoga, nepotrebnog rata ali ne možemo ga smatrati nevinim zbog toga. Pitam se što će se dogoditi s djevojkom.»

«Harriet? Prilično ti se svidjela, zar ne?»

«Sviđa mi se njezina petlja, i njezina lojalnost.»

«Bojim se da je ona još jedna žrtva rata. Provest će ostatak života skrbeći o Adrianu, bez izgleda za vlastitu sreću. Pitam se ne bih li trebala nakratko otputovati u Kairo...»

«E, tu povlačim crtu, Peabody.» Emerson me čvrsto zagrli. «Ne možeš preuzeti sve probleme svijeta na svoja ramena. Trebam te ovdje. Sutra...»

«Idemo u Deir el Medinu. A Ramzes se vraća na posao sa svojim papirusima.»

«Oh», reče Emerson. «Hm. Pretpostavljam da će mu to odvući pažnju.»

«Voljela bih da se više zanimaš za njegov posao, Emersone. Čini se da je prilično uzbuđen zbog nekih fragmenata koje smo pronašli ove godine.»

«Ne želim umanjivati važnost njegovog posla», reče Emerson s osjećajem krivnje.

«Od prvoklasnog je značaja. Misliš da ga nisam dovoljno hvalio? Vrlo dobro, draga, pokušat ću mu to nekako nadoknaditi.»

Mislio je to iskreno, kao što je demonstrirao tijekom večere. Njegov neočekivani interes toliko je zapanjio Ramzesa da je ovaj u početku mogao odgovarati samo jednosložnim riječima.

«Pričaj nam više, dečko», poticao ga je Emerson, nagnuvši se naprijed s laktovima na stolu. «Svjesnost o osobnom grijehu, kažeš?»

Ramzes to nije rekao to sam rekla ja objašnjavajući njegovu teoriju Emersonu. No, nije mogao izbjeći pitanje, i dok je pričao, entuzijizam je prevladao njegovu skromnost.

«Mislim da se taj koncept pojavljuje mnogo ranije nego što je profesor Breasted vjerovao», objasni on. «Postoji jedan fragment prilično velikkoji bi, sudeći po rukopisu, mogao pripadati Osamnaestoj dinastiji. Nisam ga još stigao prevesti, ali riječi 'zločin' i 'oprost' pojavljuju se nekoliko puta.»

«Onda je vrijeme da to prevedeš», izjavi Emerson. «Zašto ne pozoveš svojeg prijatelja Kačenovskog?»

«Siguran sam da čeka moj poziv. Hvala ti, oče.»

«Nema na čemu, nema na čemu.» Emerson me pogleda tražeći odobravanje. Klimnula sam, a on se razvedri. «Pričaj mi dalje, dečko moj.»

Naš jutarnji rad kod Deir el Medine tekao je glatko. Posudili smo Bertiea, koji je započeo sa završnim nacrtom, a Selim je zasjao od ponosa na Emersonovu pohvalu. Jedini član naše ekipe koji je djelovao pomalo mrzovoljno bio je Daud. «Nismo vam ničim pomogli», rekao je. «Sami ste pronašli toga zlog čovjeka i ono što je ukrao. Nismo učinili ništa.»

«Zaštitio si kuću i doveo psa», pokuša Ramzes.

Daudovo veliko lice se nabora. «Pas nije učinio ništa.»

«Nije bilo potrebe», rekoš, shvativši da je njegovo nezadovoljstvo iskreno.

«Magija Oca kletva prevladala je na kraju.»

«Ah», reče Daud. «Na kraju znači...»

«Daje magiji trebalo nešto duže nego inače da proradi», objasni Ramzes.

«Crna avet zauvijek je nestala», rekoš. «Neće se vratiti.» «Inšalah», reče Daud.

Fatima je pripremala pladanj s čajnim servisom kad smo se vratili u kuću. «Uranili ste», reče ona optužujućim tonom.

«Ne žurimo», rekoš. «Gdje je Ramzes?»

«Sa svojim prijateljem. Rade.»

«Reći ću im da će čaj uskoro biti gotov.»

Kad sam se približila radnoj sobi, začula sam njihove glasove. Ukočila sam se i oslušnula, dok mi je srce udaralo.

29

Kačenovski nije brzo odgovorio na Ramzesovu poruku. Ramzes je već neko vrijeme radio na papirusima prije no što je ovaj stigao, pun isprika i pitanja. Ramzes je odgovarao na pitanja pomalo neodređeno. Sumnja koja mu je pala na um činila mu se apsurdom. Rus je izgledao i ponašao se kao i uvijek, zainteresirano i ponizno. Uzeo je tekst koji mu je Ramzes dao i počeo ga prepisivati. Ramzes ga je promatrao neko vrijeme. Zatim izabere drugi komad papirusa.

«Ti si ovo preveo, zar ne?»

Kačenovski podigne pogled. Kad je vidio što Ramzes drži u rukama, brzo ustane i ustukne nekoliko koraka unatrag. Ramzesovo srce potone. Bio je gotovo siguran, ali nadao se da je u krivu.

«Znao sam da jesi», reče Ramzes. «Nije bio u istom položaju u kakvom sam ga ostavio.»

Kačenovski podigne obje ruke, kao da se želi pobuniti, a zatim ih gurne u džepove.

«Čemu poricanje? Pamćenje ti je besprijekorno. Da, pročitao sam ga.»

«Sjajan dokument», reče Ramzes, gledajući izlomljene linije.

«Stvorio bi ti reputaciju kad bi bio objavljen.»

«Vrijedi više od toga, i ti to znaš», reče Rus. «Mogao bi se smatrati kartom do blaga. Postoje ljudi koji bi dali mnogo za informacije koje sadrži.»

Ramzes se uspravi i okrene prema njemu. Kačenovski je iz džepa izvadio pištolj.

Ramzes ga prepozna kao pištolj koji je pripadao Adrianu Pethericku. Sakrio ga je iza police u radnoj sobi, visoko izvan dosega malih ruku. Htio ga se riješiti, ali nije to stigao učiniti. Tako mi i treba, pomisli on uočivši da Kačenovski drži pištolj poput čovjeka koji je imao iskustva s takvim oružjem.

«Zašto, Mihail?», upita on.

«Ne želim to učiniti.» Kačenovski je imao turoban pogled. «Ali moram. Kad bih ga uzeo ti bi to znao, jer zapamtio si svaki znak. Ti si jedini koji je znao otkud potječe. Da nije tako, mogao bih reći da sam ga kupio od preprodavača.»

«Zato si me pokušao ubiti u Kairu?»

«1 u Luksoru, kad si odgovorio na moju poruku one noći.» Kačenovski ispravi svoja pogrbljena ramena. Ruke su mu bile mirne.

«Morao sam. Ako ti umreš, nitko drugi neće znati za to.»

To pokriva neobjašnjene točke s majčine liste, pomisli Ramzes. Pomalo ga je iznenadila njegova smirenost, i olakšanje što je bio u pravu glede Adriana Pethericka. Jednostavno nije mogao ozbiljno shvatiti prijetnju ovog mirnoga, ljubaznog Rusa.

«Ne možeš me sada ubiti», reče on. «Kuća je puna ljudi. Čut će hitac. Ulovit će te na djelu.»

Kačenovski pogleda otvoreni prozor. «Reći ću im da je netko provalio. Dva hitca jedan za tebe, jedna manja rana za mene. Ispustio je pištolj i pobjegao.»

Seti je bio u pravu. Kad bi se Kačenovski ispravio i podigao glavu, bio je viši no što je bilo tko uočio, a njegovo mršavo tijelo imalo je žilavu snagu. I njegova volja bila je jednako snažna. Ramzes nije sumnjao da se čovjek borio sa svojom savješću, ali sada kad je donio odluku, nije bilo mnogo izgleda da će ga nagovoriti da se predomisli. No, mali izgledi su postojali, i on je bio spreman razgovarati što je dulje mogao.

Tada začuje zvuk iza vrata dobro poznati zvuk i on shvati da je vrijeme za razgovor prošlo. Kačenovski se okrene prema vratima, a njegov prst stisne otponac.

Upala je u sobu i pojurila ravno na Rusa, pucajući iz svojeg malog pištolja. Kao i obično, promašila je. Kačenovski nije.

Ramzes nije osjetio kako mu metak probija rukav, nije čuo krikove straha i topot nogu. Bio je svjestan samo svojih šaka koje se zabijaju u mekano meso, i Rusa koji se ruši. On padne na koljena pokraj svoje majke, pa rukom pritisne krvavu mrlju koja joj se širila bluzom.

Ona otvori oči, a slavodobitni osmijeh raširi joj bijele usne.

«Sumnjala sam na njega... od početka!», prošapće ona.

«To bi smatrala odgovarajućim epitafom», reče Emerson promuklo. Ramzes je sjedio s laktovima na koljenima, skrivajući lice šakama. Nije prestajao drhtati. Čekali su na klupi izvan Nefretine klinike, sjedeći poput vjernika u crkvi Ramzes i njegov otac, David, Seti i Selim. Na klupi nije bilo mjesta za Dauda on je stajao pokraj njih, miran poput monolita. Nad njima je šuštalo lišće tamarisa koje je izgledalo poput perja. Sunčeva svjetlost filtrirala se kroz lišće poput zlatne kiše. Očeva šaka spusti mu se na rame. «Bit će u redu», ponovi Emerson po četvrti ili peti put. «Nefret je rekla tako.»

«Mislio sam da umire», reče Ramzes kroz prste. «Bilo je toliko krvi.»

«Dio krvi bio je tvoj», reče njegova supruga, koja je stajala na otvorenim vratima klinike. «Uđi da te pogledam.»

«Nije to ništa.» Nije se htio pokrenuti.

«Hajde, dečko moj.» Emerson ga stisne snažnije. «Ona je sada dobro. Nije li, Nefret?»

«Inšalah», reče Daud.

«Inšalah», ponovi Nefret. Izgledala je poput umornog anđela, pomisli Ramzes, dok su joj zrake sunca milovale kosu, a plave oči toplo sjajile. «Uskoro će se probuditi. Mislim da će htjeti vidjeti tebe i oca.»

Nikada nisam vidjela Abdulaha tako bijesnog. Mahao je šakom prema meni. «Što sam ti rekao? Zašto me nisi poslušala?»

Ovdje nije bilo boli. Duboko sam udahnula svježi jutarnji zrak.

«Jesam li umrla?», upitah ga.

«Ne», progundā Abdulah. «Ne ovaj put. Imaš života poput mačke, Sitt, ali iskoristila si većinu njih.»

«Što sam trebala učiniti?», upitah ga. «Čekati i pustiti ga da ubije mojeg sina?»

Abdulah ublaži svoj mrgodan pogled. «Voliš ga najviše od svih, osim Emersona.»

«Ljubav se ne može mjeriti, Abdulah. 'Što je više dajem, to je više imam za dati'.»

Nisam se mogla sjetiti nastavka izreke, pa sam je parafrazirala. «Jer ljubav je beskrajna poput mora.»

«Poezija?», upita Abdulah sumnjičavo.

Nasmijala sam se i raširila ruke, zagrlivši dan. Sve u svemu, bilo mi je drago što moj život još nije gotov. Imala sam još mnogo toga za učiniti.

«Prestani me koriti i reci mi da si sretan što me vidiš», zadirivala sam ga.

«Hm», reče Abdulah. On pogladi svoju crnu bradu i pokrije osmijeh rukom.

«Sjetila sam se traga koji si mi dao.»

«Jesi li?»

«Hoću li se još sjećati toga kad se probudim?»

«Samo Bog zna», reče Abdulah, ne skrivajući više svoj osmijeh.

Buđenje nije bilo ugodan proces. Vrući zrak koji je mirisao na antiseptik zamijenio je jutarnji povjetarac, i imala sam osjećaj da me duboko ispod pamučne udobnosti morfija nešto boli. Na nogama sam imala nekakav teret, težak i topao. Bilo je tu i Emersonovo lice, koje se nadvijalo nada mnom. Njegova snažna ruka držala je moju. Strah mu se duboko urezao u lice, koje je bilo namršteno.

«Ne viči na nju», reče Nefretin glas, udaljen ali razgovijetan.

«Nemam ništa protiv da viče», promrmljah. «Ramzes. Je li...»

«U redu sam, majko, zahvaljujući tebi.»

«Odlično. Kakva je to težina na mojim nogama?»

«Mačak», reče Emerson. «Skinut ću ga... jao!»

«U redu je, Emersone, ostavi ga tamo», prošaptah. «Imamo mnogo toga za razgovor.»

«Ne sada», reče Nefret.

«Sutra», rekoh. «Sjetila sam se.»

Kasno sljedećeg poslijepodneva probudila sam se iz osvježavajućeg sna, osjećajući se gotovo kao nova. Bila sam u vlastitom krevetu, a Veliki mačak Rea bio mi je sklupčan kod nogu. Sunčana svjetlost pozlatila je zrak, a osjećao se miris cvijeća. Emerson je sjedio pokraj mene. Kad sam se pomaknula, on mi nježno položi šake na ramena.

«Ne miči se, Peabody. Fatima, otrči i reci Nefret da se osvijestila.»

Oprezno sam okrenula glavu. Na stolu pokraj kreveta nalazio se golemi buket cvijeća, natrpan u vazu zbrdazdola: ruže, vrtni sljez, bugenvilije, i još štošta, stršeci na sve strane u strašnoj zbrci boja. Suze mi navru na oči. «O, Emersone, jesi li ih ubrao za mene?»

Ruka koja mi je pomilovala obraz bila je prekrivena ogrebotinama.

«Svi su došli pitati za tebe», reče Nefret. «Daud i Selim, gospodin Winlock i gospodin Barton, i pola sela Gurneh, uključujući jednu znatiželjnu kozu, Marjorie Fisher i gospođica Buchanan, i desetak drugih. Vandergeltovi su sada ovdje.»

«Kako lijepo», rekoh. «Pozovi ih da uđu, hoćeš li?»

«Majko, ne smiješ se forsirati. Previše posjetitelja...»

«Oraspoložit će me», rekoh. «I želim vidjeti Ramzesa, i Davida, naravno. I...»

«U redu», reče Nefret oklijevajući. «Na nekoliko minuta. Obećaj mi da ćeš biti mirna i da nećeš pričati.»

«Moram pričati, imam mnogo toga za reći.»

Nefretino ozbiljno lice raširi se u osmijeh. «Deset minuta, majko, i ni minutu više.»

Nagrnuti su u sobu. Pogled na ta voljena lica oraspoložio bi svakoga. «Jesi li u redu, dečko moj?», upitah Ramzesa.

On klimne bez riječi. «Odlično», rekoh. «Čula sam mnogo toga što si rekao Kačenovskom. Što si učinio s njim?»

«U bolnici je», reče Emerson. «Ramzes gaje prilično jako ozlijedio, ali preživjet će i suočiti se s optužbom za pokušaj umorstva.»

«Žao mi je zbog njega», rekoh. «On je talentirani znanstvenik i bio je, vjerujem, dobar čovjek prije no što ga je svladalo iskušenje. Njegovo priznanje riješilo je preostale točke s moje liste. Adrian Petherick nije kriv ni za što osim za nasilno ponašanje prema sestri.»

«Ne smiješ pričati previše», reče Nefret pipajući moje čelo.

«Onda pusti Ramzesa da priča. Što je, dovraga, bilo na tom papirusu?»

«Napravio sam preliminarni prijevod», reče Ramzes, pa izvadi papir iz džepa.

«Dijelovi su bili oštećeni ili ih nije bilo, pa sam popunio praznine najbolje što sam mogao. To je priznanje originalnog lopova, koji opisuje gdje je i kako pronašao zlatnu statuu.

«Uzeo sam kip tog boga iz njegove grobnice u Velikom mjestu. Bakenamen sin Ptahmesa uzeo je drugi kip, a crtač Sebekotep uzeo je zlatne prstenove i ogrlicu ukrašenu draguljima. Stražari nekropole naišli su na nas i uhvatili Sebekotepa i

Bakenamena, ali ja sam pobjegao bez da su me vidjeli. Sada mi je bolest zgrabila udove i kažnjava me zbog mojeg zločina, a ja ne mogu vratiti kip boga na njegovo mjesto. Zato ga nudim tebi, Gospo od Tirkiza, Gospo od Milosti, kako ne bih profitirao od svojeg zločina i kako bih dobio oprost u životu nakon smrti' .»

«Gospa od Tirkiza», reče Nefret. «Boginja Hator.»

Ramzes se nasmiješi supruzi. «Zlatna. Zakopao je statuu u blizini njezina hrama, i tamo ju je prije nekoliko godina pronašao moderni lopov. Na zadnjem mjestu koje bismo očekivali Deir el Medini, gdje je lopov živio prije više od tri tisuće godina.»

«Zapanjujuće», reče Bertie. «To je valjda jedinstveni slučaj.»

«Postoje i drugi papirusi koji govore o pljačkama grobnica i o priznanjima lopova», reče Ramzes. «Potječu iz Dvadesete dinastije. Ovo je mnogo starije Osamnaesta dinastija, ako je moja analiza gramatike i rukopisa točna. Međutim, to je jedini slučaj u kojem nemamo samo priznanje lopova, već i predmet koji je ukrao.»

«Još ne vidim zašto je to tako važno, osim, naravno, sa znanstvenog stajališta», reče Bertie, dobacivši pogled Jumani.

«Šuti, majko.» Ramzes položi prste na moje rastvorene usne.

Glasom pomalo prigušenim Ramzesovim prstima, rekla sam: «U Dolini kraljeva postoje još dvije nepoznate kraljevske grobnice. Abdulah mi je to rekao.»

«U deliriju je», reče Katherine uplašeno.

Nefret protrese toplomjer ispod mojeg nosa. «Neće se smiriti dok ste svi ovdje. Izlazite.»

30

«Kako je ona jutros?», upita Ramzes. Previše je dobro poznao svoju suprugu da bi propustio znakove blage zabrinutosti dvije bore između njezinih zaobljenih obrva.

«Ima laganu groznicu. To se može i očekivati, ali mislim da je bolje da danas ostanem uz nju.»

Emerson se poigravao hranom na tanjuru. «Naravno. Ako netko ne sjedne na nju, ustat će i krenuti na posao. Ni ja ne idem.»

«Nema potrebe da ostaješ, oče», reče Nefret. «Mora se odmarati.»

Ni Ramzes nije htio ići, ali shvatio je ono što Nefret nije rekla: da je njegova majka imala veće izgleda za odmor ako svi iziđu iz kuće. Bio je spreman na svađu s

ujakom ako bude potrebno, ali Seti je otišao bez prigovora. Uključio se u posao energičnije nego ikada prije čak je ponudio da prosijava otpad i odbacio je Emersonove sumnje u to može li to raditi valjano.

«Ako ne mogu opaziti predmet koji je izradio čovjek u gomili otpada, potrošio sam mnogo godina u pogrešnoj profesiji.»

Radio je kako bi skrenuo misli s onoga što se događa kod kuće. To su činili i svi ostali. Kretnje su im bile sporije i nespretnije, razgovarali su glasnije. Strah je bio poput maloga, udaljenog oblaka, bez obzira na to koliko Ramzes pokušavao umiriti sam sebe. «To se može i očekivati», rekla je Nefret. «Ima laganu groznicu.»

I one dvije bore na njezinom čelu...

Jedini koji se nije bojao bio je Daud. On je imao apsolutno povjerenje u Nefret, i molio je mnogo sati. Kad su sjeli za užinom, nije pričao ni o čemu drugom osim o zlatnoj statui i o priznanju lopova.

«Kad se samo sjetimo da je cijelo vrijeme bila ovdje», reče on mašući pilećim batkom prema hramu.

Emerson, udubljen u mrku šutnju, ne odgovori mu. «Ne u tom hramu, Daude, on je nastao mnogo kasnije od Osamnaeste dinastije», reče David. «Bili su tu i stariji hramovi posvećeni Hator. Radili smo na jednome od njih prošle godine, sjećaš li se?»

«Da», reče Daud, koji nikada nije zaboravio niti jedno mjesto na kojem je radio. «I ipak je nismo pronašli!»

«Možda smo je promašili za samo nekoliko stopa», reče Ramzes.

«Ali to sada nije važno, Daude. Tamo nema više ničega. Lopov je spomenuo samo statuu.»

«Idemo na posao», reče Emerson mehanički.

Prekinuo je rad mnogo ranije nego što je običavao. Daud i Selim vratili su se kući s njima. Onaj prvi nosio je srebrnu amajliju u obliku Fatimine ruke.

Bore na Nefretinom čelu bile su dublje, ali dočekala ih je s osmijehom. «Čaj ćemo popiti ranije», reče ona s usiljenom vedrinom.

«Oh, Daude, kako pažljivo od tebe! Prelijepa je, sigurna sam da će joj se svidjeti.»

«Poklonit ću joj je», reče Daud.

«Više bih voljela daje ne uznemirujete», reče Nefret. «Prespavala je najveći dio dana.»

Seti sjedne. «Pogoršalo joj se», reče on tmurno.

«Ne! Temperatura joj je porasla, ali to ne znači... oče, čekaj.»

«Želim je vidjeti», reče Emerson. «Samo je vidjeti. Samo na sekundu.»

Nefretino lice iskrivi se kao da pokušava zaustaviti suze. «U redu», reče ona nježno. «Samo na sekundu. Pogledaj i ne govori ništa.»

Daud ustane. «Pogledat ću je i ja. Neću govoriti.»

On krene za Emersonom u kuću. «Daud je tih čovjek, usprkos svojoj veličini», reče Nefret s bolnim osmijehom. «Tiho govori i kreće se polako.»

Njezina potreba za utjehom bila je tako vidljiva da ovaj put Ramzesa nije bila briga tko će ga vidjeti, čak ni njegov prijezirni ujak. On uhvati svoju suprugu u naručje i zagrli je.

«Ta je odgovornost tako golema», prošapta ona.

«Nisi ti kriva, ti činiš sve što možeš, i više od toga. Da sam se ja pokrenuo malo brže...»

«Prestanite, oboje», reče Seti grubo. «Nefret, ona ne može imati sposobnijeg liječnika, niti liječnika kojem bi više stalo do nje. A što se tiče tebe, Ramzese, misliš li da bi ona željela da ti ležiš tamo umjesto nje? Znala je što radi, uvijek zna.»

«U pravu je», reče David. «Ovo nije vrijeme da odustaneš, Nefret, sama si rekla da rana nije smrtonosna.»

Njegovo nježno uvjeravanje ili Setijeva gruba varijanta utjehe izazvale su Nefretin smijeh još dok je brisala suze iz očiju. «Znaš li što joj je spasilo život? Taj blaženi pojas s oruđem! Metak se odbio od četurice i prošao je pod uglom kroz kožni remen, pa joj je probio bok umjesto da joj prostrijeli crijeva.»

Emerson i Daud vratili su se i zatekli Setija kako natače whisky.

«Spava», reče Emerson. «Fatima je uz nju.»

Daud uopće nije govorio. Nakon nekoliko minuta duboke za mišljenosti, otišao je. Carla i David John znali su da je baka bolesna i da moraju biti jako tihi i dobri, no zahvaljujući trudu odraslih, nisu saznali koliko joj je zapravo loše. Seti je bio veličanstven. Stalno je gubio u igri “papir, kamen, škare”, i bezizlazno se zapleo u igri “kolariću paniću”. No, kad su djeca otišla u krevet, svi su osjetili olakšanje. Nitko nije jeo mnogo za večerom. Ramzes je pustio oca da zauzme mjesto pokraj supruge, što je i bilo njegovo pravo. Ostali su stajali s druge strane vrata, dok ih Nefret nije potjerala u sobe.

«Pozvat ćeš me ako bude kakve promjene?», upita Ramzes i protiv svoje volje.

«Čvrsta je poput lavice», promrmlja Seti. «Izborit će se ona.»

Ramzes se vrati u svoju kuću kako bi bio s djecom.

Bacio se odjeven na krevet, ali nije zaspao. Dok je zurio u mračni strop, znao je da Seti i David i Fatima i drugi sluge čine isto to. Činilo se da noć traje godinu dana. Nefret ga nije zvala.

Kad je prva svjetlost zore ušla u sobu, on ustane.

Nervoza i kukavičluk vukli su ga u suprotnim smjerovima. Želio je čuti dobre vijesti, a bojao se loših. Koračao je polako popločanom stazom, pod drvećem, dok je svjetlo postajalo sve snažnije, a datura koja je evala noću podizala velike bijele trube prema nebu. Bit će to prelijepo jutro.

Kuću je ispunjavala tišina. Straga je dopiralo zveckanje zdjela i tavica. Fatima je spremala doručak. Želudac mu se okretao pri pomisli na hranu.

Dok je stajao na vratima verande, a njegova ruka odbijala pritisnuti kvaku, vidio je kako netko dolazi oko kuće. Divovsku priliku nije mogao zamijeniti ni s kim drugim.

«Salam aleikum», reče Daud. «Pronašao sam je.» On ispruži šaku.

Na njegovom širokom, smeđem dlanu ležao je maleni predmet, kraći od jednog inča. Kobra je podizala svoju glavu s plaštem, prkoseći neprijateljima. Njezine su oči svjetlucale nemogućom zelenom bojom.

Dok je Ramzes šokirano zurio, Daud reče: «Sada ćemo joj je dati. Dođi.»

Na svoju veliku žalost, prošlo je nekoliko dana prije no što mi je Nefret dozvolila da sjednem i pričam onoliko koliko sam željela. U petak, Emerson me odnio na verandu. Kad sam se našla u poznatom okruženju, s voljenim ljudima oko sebe, bilo mi je kao da sam se ponovno rodila. Veliki mačak Rea stajao je kod ulaznih vrata praveći se važan pred Amirom. Napustio je svoje bdijenje na mojem krevetu čim sam bila izvan opasnosti.

«U prirodi je mačaka», rekao je Emerson, «da potraže toplo, ugodno gnijezdo.

Zato nemoj postati sentimentalna prema životinji, Peabody.»

Od tada mu potajno daje poslastice.

Najviše mi je na pameti bila zmija uraeus koju sam pronašla u svojoj šaci kad sam se probudila nakon što mi je prošla groznica. Koliko god to moglo drugima izgledati beznačajno, za mene je slika Daudove velike, strpljive prilike koja čuči pokraj rupa koje je iskopao i prosijava zemlju pri svjetlosti svjetiljke bila krajnji izraz prijateljstva.

«Groznica ti je već opadala», reče Nefret. «Ali ne bih ga ni za što na svijetu razuvjerila u njegovom vjerovanju da te spasila zmija uraeus. Toliko se namučio!»

«Kako je pomirio taj poganski simbol sa svojom religijom?», upita Seti podignutih obrva.

«Bio je to odgovor na njegove molitve», reče Ramzes. «Pomalo indirektan odgovor, ali tajanstveni su putovi Božji, ma kako god se ovaj zvao. A morate priznati da je pravo čudo što je Daud pronašao taj maleni predmet.»

«Osim očiju, koje su ispale iz duplja», rekoh smijući se. «Čak ni Daud nije mogao pronaći tako sitne predmete.»

«Pa je zato okrhnuo komadiće zelenog stakla s jednog od Kadijinih ukrasa i stavio ih u prazne duplje.» Nefret odmahne glavom u čudu. «Rekao je da bez očiju velika zmija ne bi bila učinkovita.»

«Popijmo u njegovo ime.» Emerson nam natoči whisky. Bio je to prvi gutljaj alkohola koji mi je bio dopušten, i nakon što sam podigla čašu, popila sam ga, uživajući čak i u tom malom zadovoljstvu. Sumnjala sam da u životu poslije smrti imamo pristup žestokim pićima.

«Što je još važnije», reče Emerson, «Daudovo otkriće otklanja svaku sumnju, ako je postojala ikakva sumnja, u to da je statua pronađena kod Deir el Medine. Bit će ti drago da čuješ, Peabody, da smo tamo završili posao. Više nećeš prosijavati otpad.»

«Čak bi i prosijavanje otpada bilo ugodna promjena od moje dosadašnje neaktivnosti», izjavila sam. «Opet sam spremna baciti se na posao. Moramo završiti s KV55, ako ništa drugo, onda zbog temeljitosti.»

«Nema tu 'mi'», reče Emerson. «Ti još neko vrijeme nećeš jurcati Dolinom, Peabody. Bez daha sam očekivao tvoju analizu problema koji nam je bio prva briga, prije no što su nam drugi događaji odvucli pažnju. Gdje je specifično drevni lopov pronašao statuu?»

«Misliš, gdje u Dolini kraljeva?»

Emerson klimne glavom smiješeći se, a ja rekoh: «Imaš neku teoriju, zar ne?»

«Uvijek imam teoriju», reče Emerson. «Ti, draga, imaš svoje male liste. Nemoj mi reći da nisi napravila još jednu.»

«Pa», rekoh skromno, «kad već pitaš...»

Blago se zabavljao dok sam vadila papir iz džepa. Nije mi to smetalo, jer znala sam da to čini iz ljubavi. Uzvratila sam osmijeh Setiju i otvorila papir. «Napisala sam to u obliku silogizma», objasnih.

«Statua potječe iz vremena Amarne. Lopov ju je uzeo iz grobnice u Dolini kraljeva Veliko mjesto. U Dolini nema grobnica iz tog razdoblja koje bi nam bile poznate. Dakle...»

«Mora postojati još jedna grobnica, nepoznata grobnica», uzvikne David.

«Vidim jedan nedostatak u tvom silogizmu», reče Emerson vadeći svoju lulu.

«Postoji grobnica iz razdoblja Amarna u Dolini KV55.»

«Nije mi se činilo da su izgledi za to veliki», rekoše. «Iz grobnice su vrijedne stvari izvadili ljudi koji su sastrugali zlato sa sarkofaga i pokušali odnijeti oltar. Izbrisali su i Aknatonove kartuše, što pokazuje da to nisu bili slučajni lopovi, nego državni službenici koji su preuzeli vlast nakon njegove smrti i željeli izbrisati njegovu herezu. Oni bi rastopili sve zlato koje su pronašli.»

«Vrlo dobro, Peabody», reče Emerson, čije su safirne oči sjajile od uživanja u raspravi. «Slažem se. Dok smo na temi silogizama i lista, bi li nam objasnila zašto si sumnjala u Kačenovskog 'od početka', kako si rekla?»

«Zar sam to rekla?»

«Da», reče Ramzes. On posegne za svojom rukom. «Ali nisi bila pri sebi, majko.»

«O, da, sada se sjećam.» Blago sam stisnula njegovu ruku.

«Sumnjala sam u njega, iako možda ne od početka. Da vam kažem zašto?»

«Molim te», reče Emerson cereći se širokim osmijehom.

«Nakon prvog napada na Ramzesa počela sam sumnjati u Kačenovskog», objasnila sam. «Pitala sam se što to razlikuje Ramzesa od nas ostalih? To nije imalo veze s gospođom Petherick... ovaj... Magdom. Bio je to njegov rad na papirusima iz Deir el Medine, zar ne? Zaključila sam da je u tim tekstovima moralo postojati nešto što je potaknulo ubilački interes jedine druge osobe koja ih je mogla prevesti. No, ne tvrdim da sam očekivala nešto tako upečatljivo kao što je priznanje», dodala sam skromno.

Emerson zapljeska, a za njim i ostali. «Peabody», reče on, «stvarno si naj...»

«Hvala ti, dragi.»

«Stvarno jesi, teta Amelia», reče David. «Ali da se vratimo na KV55 ako si vjerovala da tamo nećemo pronaći ništa, zašto smo proveli sve to vrijeme čisteći vražju grobnicu?»

«Da», reče Nefret. «Zašto, oče?»

«Radi temeljitosti», odvratila Emerson. «Nismo pronašli ništa. I sada znamo» on klimne prema svojem sinu s poštovanjem «da krađa statue datira još iz

Osamnaeste dinastije, nekoliko godina prije no što su tradicionalisti počeli uništavati Aknatonove spomenike i sjećanje na njega.»

Ramzes se nakašlje.

«Evo, Emersone», rekoh strogo, «sada vidiš koliko su važni Ramzesovi komadići papirusa, koje si tako odbacivao...»

«Koliko puta se moram ispričati, Peabody?»

«Oče», započne Ramzes. «Ne moraš...»

«Previše si velikodušan, dečko moj», reče Emerson dostojanstveno. «Stvarno se ispričavam. A dok sam u tom raspoloženju, htio bih se i formalno ispričati mojem... ovaj... Setiju, zato što sam sumnjao u njega. Nikada više neću posumnjati.»

«Onda si glup», reče Seti cereći se. «Ali ipak, cijenim tvoje mišljenje. Ako ga ponovim Margaret, možda će biti uvidavnija prema meni. Sutra odlazim u Kairo kako bih se našao s njom, i kako se kaže, postavio pitanje.»

«Moraš je dovesti ovdje na vjenčanje», rekoh. «Ja ću organizirati stvari.»

«Ne daj Fatimi da započne s izradom svadbene torte», reče moj šogor ljubazno.

«Margaret će me možda opet odbiti.»

«Možeš joj reći da sam ti se i ja ispričao», reče Ramzes. «I da ima moju najdublju sućut ako pristane.»

Seti prasne u smijeh. «To si rekao kao pravi sin svojeg oca. I pravi nećak svojeg ujaka.»

Emerson reče, naizgled nehajno: «Carter je u gradu. Htio te posjetiti, Peabody, ali odgovorio sam ga.»

«Bit će mi drago da vidim Howarda. Pozovi ga sutra na čaj.»

«On i ja imamo sastanak sutra u Dolini kraljeva. Ne, Peabody, ne možeš ići sa mnom, pa me ne pokušavaj nagovoriti.»

Spustila sam naočale. «Emersone, već tjednima igraš igrice sa mnom. Znam zašto tako sporo završavaš rad u KV55, i mislim da znam što smjeraš. Vrijeme je da priznaš.»

«Hm», reče Emerson. On oprezno pogleda ljude oko sebe Davidovo otvoreno i iskreno lice, Nefretino znatiželjno, Setijevo na kojem je titrao sveznajući osmijeh, i Ramzesovo zagonetnije nego inače.

«Možeš vjerovati svima nama», rekoh.

«Hm», reče Emerson opet. Podigao je statuu, koja je stajala na počasnom mjestu na čajnom stoliću. Ramzesove pažljive ruke postavile su zmiju na krunu. «Ovo nije

Aknaton, i ne potječe ni iz jedne njegove grobnice. Potječe iz grobnice jedinog faraona Osamnaeste dinastije koja još nije pronađena, to jest...»

«Tutankamona», reče Ramzes.

Emerson prijekorno pogleda sina. «Oprosti na upadici, oče», nastavi Ramzes. «No iako je majčina analiza bila briljantna, kao i uvijek, ona ne eliminira mogućnost da su obični lopovi provalili u KV55 prije službene državne ekipe. Sada mogu dokazati da nije tako.»

«Što?», vikne Emerson. «Kako to, dovraga?»

Ramzes se nasloni i prekriži ruke. Imala sam snažan osjećaj da uživa. «Kao što sam ti rekao, papirus je bio fragmentaran i djelomično ga nije bilo moguće dešifrirati. Radio sam na njemu prošlih nekoliko dana. Komad koji sam pronašao jučer imao je na sebi dodatnu rečenicu, koja spominje jedno od imena kralja čija je grobnica opljačkana: Nebkeperure.»

«Tutankamon!», viknuh.

«Hm», reče Emerson, vidljivo pokunjen.

Ramzes je dobra duša i obožava svojeg oca. Nakon što je uživao u svojem trenutku trijumfa, odmah pomirljivo nastavi: «Ali ti si to znao, oče. Kad si nedavno govorio o svojoj nategnutoj teoriji, kao što si rekao...»

«Ha, pa da», reče Emerson razvedrivši se. «Odmah sam se sjetio Tutankamonove grobnice koja nije pronađena, ali činilo se nemogućim da ju je neki moderni lopov pronašao bez da je itko saznao za to.

Zapravo, ideja je bila toliko apsurdna da sam smatrao potrebnim istražiti druge grobnice iz tog razdoblja, za slučaj da su istraživači nešto previdjeli.»

«Odlično, oče», reče Ramzes. «Ta ideja nije mi pala na pamet.» «Ni meni», rekoh. «Briljantno, dragi moj Emersone!»

«Jesi li za još jednu čašu whiskyja, draga moja Peabody?», upita Emerson sa širokim osmijehom na licu.

«Ove godine više je prokletih turista nego ikad prije», reče Emerson. On tužno odmahne glavom. «Jako je teško raditi u tom dijelu Doline.»

Doveo je Howarda sa sobom na čaj nakon što su posjetili Dolinu. Dirnula me Howardova briga za mene, iako mu je statua donekle odvukla pažnju.

«Kada ćete započeti s radom?», upitala sam. «Sezona je već odmakla.»

Howard je prihvatio drugu čašu whiskyja. «Njegovo gospodarstvo stiže za nekoliko dana. Nadao sam se da ću pronaći nekoliko lijepih primjeraka u trgovini starinama u Luksoru, ali nitko nije imao ništa vrijedno Carnarvonovog interesa.»

Kao da su privučene magnetom, njegove oči vrte se na statuu.

«Dobro, dobro», reče Emerson. «Nikada ne znamo što se može dogoditi, zar ne?» Emerson ne laže, ali ovo je neupitno bila izjava koja je mogla zavesti čovjeka na pogrešan put, budući daje Harriet Petherick prihvatila Cyrusovu ponudu za statuu. «1 gdje ćete iskopavati ove godine?», upita Emerson ljubazno.

«Razmišljao sam», reče Howard, «o tome da završimo s onim malim dijelom u blizini Ramzesa VI. ispod radničkih kolibica. Ostavili smo to, znate, zato što je prošlih godina bilo tako mnogo posjetitelja.»

«Isti je problem i ove godine», reče Emerson. «Zbog prokletih turista trebalo nam je duže da završimo s KV55 nego što sam očekivao.»

Ublažen Emersonovim ljubaznim pristupom i whiskyjem, Howard je prešao na povjerljive teme.

«Ne čini se poštenim, zar ne?», upita on.

«Želim reći, pogledaj Theodorea Davisa taj stari pokvarenjak pronalazio je jednu kraljevsku grobnicu za drugom, a njegovo gospodstvo nije pronašlo niti jedan vražji predmet. Želim reći, čovjek bi gotovo povjerovao u kletve, i sreću, i sve to. Zašto bi Davis imao toliko uspjeha?» On srkne još jedan gutljaj.

«Carnarvon zaslužuje bolje», reče Emerson.

Howard odmahne glavom i nagne se naprijed. «Pokazuje znakove gubitka interesa», šapne on promuklo. «Ovo bi mi mogla biti zadnja sezona ovdje, Emersone, staro momče.»

«Onda se nadam da će biti uspješna», reče Emerson. «Imam nekoliko ideja.»

Carter protrlja oči. «Ti si dobar momak, Emersone, stari moj. Znao sam da mogu računati na tebe. Kakav savjet imaš?»

Emerson se nagne prema njemu. Čela su im se gotovo dodirivala. «Rekao sam ti da je ibn Simsah kopao u onom otpadu u blizini Siptahove grobnice. Jedan od njih čak je pucao na mene dok sam istraživao to područje.»

«Tako je, rekao si! To je značilo nešto, zar ne?»

«Naravno», reče Emerson. «Nikada niste završili s poslom tamo, zar ne?»

«Ne, ne, nismo. Vrijeme nam je isteklo... Misliš li da bismo se trebali vratiti na to mjesto?»

«Zašto ne?», upita Emerson.

«Emersone», rekoh dok smo se pripremali za spavanje, «ta grobnica nije tamo gdje si rekao Howardu da traži.»

«Nisam mu rekao da je tamo traži», reče Emerson čestito.

«Ne», priznah. «Ali misliš da je negdje drugdje?»

«Moja draga Peabody, ne znam gdje je smještena Tutanka monova grobnica. Bilo kako bilo, vjerojatno je opljačkana, kao i sve ostale.»

Sjela sam sa svoj stolić i počela češljati kosu. «Vrlo dobro, Emersone, misli ti samo tako.»

«To je samo nagađanje, Peabody.» Prišao mi je iza leđa i uhvatio moju raspuštenu kosu rukama. «I malo je vjerojatno.»

«Da će lord Carnarvon ostaviti koncesiju, misliš.»

«Ostavio sam to u rukama Sudbine», reče Emerson. «Vidiš, obećao sam... to jest...»

Okrenula sam se prema njemu. «Obećao si? Kome?»

«Ovaj...», reče Emerson.

«Vučeš me za kosu, Emersone.»

«Oh. Oprosti. Okreni se opet, hoćeš li?»

«Emersone, jesi li se molio? Ti?»

Obrazi mu porumene, ali on me pogleda ravno u oči. «Ne znam kome ili čemu, Peabody. Možda je više sličilo prijjetnji nego zahtjevu...»

«Poznajući tebe, očekujem da i jest zvučalo poput prijjetnje», složih se. «Sto si obećao?»

On klekne pokraj mojeg stolca i obgrli me rukama. Sakrivši lice u mojim njedrima, rekao je prigušenim glasom: «Da ću prepustiti svaku prokletu grobnicu u Egiptu ako mi te poštedi.»

«O, dragi moj», rekoh nježno.

«Ne bih mogao bez tebe, znaš.»

«Da, znam.»

Emerson podigne glavu. Trepavice su mu bile malo vlažne, ali smiješio se. «Mogla bi uzvratiti kompliment.»

«Ni ja ne bih mogla bez tebe, ljubavi.»

«To je onda u redu.» Emerson se spusti na pete. «Ovaj... ja sam i mislio tako. Svaku riječ.»

«I ja», rekoh, milujući njegovu raskuštranu kosu. «Nije uvijek nužno ispuniti žrtvu. Sjećaš se slučaja Abrahama i Izaka. Spremnost na žrtvu je najvažnija.»

«Vidjet ćemo što će Sudbina reći na to, Peabody.»

«Sljedeća sezona trebala bi biti zanimljiva», razmišljala sam.

«Dovraga sa sljedećom sezonom», reče Emerson, čvrsto me zagrlivši.

«Kako ti kažeš, dragi.»

O piscu:

Elizabeth Peters autorica je tridesetak romana detekcije, koje sve povezuju njihove jake , zabavne i iznimno dopadljive protagonistice. Elizabeth Peters je i Barbara Michaels , autorica tridesetak romantičnih gotičkih romana. I u njima susrećemo kreativne, originalne žene, obično u okolnostima prožetima nadnaravnim.

Elizabeth Peters je također Barbara Mertz , poznata američka egiptologinja. Studirala je u Sveučilištu u Chicagu i doktorirala je egiptologiju. Prvu je stručnu knjigu objavila 1964. godine, a od 1966. objavljuje pod pseudonimima Barbara Michaels, i Elizabeth Peters. Svjetsku je slavu stekla romanima čija je protagonistica Amelia Peabody, koja rješava brojne tajanstvene slučajeve, u čemu joj pomaže suprug, egiptolog Radcliffe Emerson. Amelijine pustolovine obiluju misterijom, opasnostima, napetošću i romantikom, pa su stoga užitak za brojne čitatelje diljem svijeta

